

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2DB4590	ImageGroup:	I1KG20935
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	དཔྱད་རྩོམ་རིག་པའི་རྩལ་ཤྲོང། (དབ་ཕེང་བརྒྱུད་པ།) dpyad rtsom rig pa'i rtsal phreng/ (deb pheng brgyad pa/)
Author:	n/a
Descriptor:	n/a
Original Publication:	dpyad rtsom rig pa'i rtsal phreng/;8
Place:	upper dharamsala, h.p.
Publisher:	'phags yul kirti'i byes pa grwa tshang /
Date:	2011
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 12/2014

༄༅། དཔུང་ཚུལ་རིག་པའི་རྩལ་ཕྱེད་།

དེབ་ཕྱེད་བརྒྱད་པ།

འཕགས་ཡུལ་གི་རྟེན་གྱི་སྐུ་ཚང་ནས་འབྲེལ་ས་སྤེལ་བྱས།

༄༅། དཔུང་ཚུམ་རིག་པའི་རྩལ་ཕྱེད་།

དེ་བ་ཕྱེད་བརྒྱད་པ།

༣༠༡༡

འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཉི་ཤེས་པ་གྲུ་ཚང་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

ཐོན་ཐང་།

༡༡། སྤྱིར་འགྲོ་བ་མིའི་བསམ་མཁོ་འཕེལ་རིམ་ལ་རིག་ཆེན་སོ་སོས་རིན་
ཐང་ལྟ་ཚུལ་མི་འདྲ་བར། བོད་བརྒྱད་ནང་བཞུགས་རིག་གནས་ཀྱིས་མི་དང་
མིས་རང་བྱུང་ཁམས་སོགས་བདག་དུ་མ་བཟུང་བར་གཅིག་གྱུར་གྱིས་གོ་ལ་
ལོངས་སྤྱོད་པར་བསྐལ་བ་རྫོགས་ལྡན་དུ་འབོད་ཅིང་། སྤྱི་སྤྱིར་རིག་གསུམ་
རམ་འཇིག་རྟེན་འདི་སྤང་བས་འདི་ནི་མི་དང་རང་བྱུང་ཁམས་གཉིས་ཁ་བྲལ་
ཏེ་འགྲོ་བ་མིའི་སྡེ་ལ་ཤེས་རིག་མ་དར་བའི་སྐྱོ་ལྡི་དུས་སྐབས་ཤིག་དུ་ངོས་
འཛིན་པའི་ལྟ་ཚུལ་འདི་གཉིས་ལས། གང་གཙོ་གནད་དུ་བཟུང་ནས་མིའི་
བསམ་མཁོར་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡང་། དུས་
རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་གོ་ལ་འདིར་འགྲོ་བ་མི་འཆོ་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཤེས་
རིག་འཕེལ་རིམ་ལ་བསམ་ན། མི་དང་མིས་རང་བྱུང་ཁམས་ལ་ངོས་འཛིན་
ཚུལ་དང་། འཐབ་ཅོད་བྱེད་སྤངས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མི་དང་མིའི་
བསམ་མཁོའི་བར་ཅོད་སྒྲུབ་རིག་པ་འཕེལ་བྱས་ཕྱིན་ཏེ། མི་རིགས་དང་ས་
གནས་དབྱེ་བཅད་ཀྱིས་ཤེས་རིག་རང་མཆན་པ་རེ་དར་འཕེལ་བྱུང་བའི་གྲོད།
དབྱེད་སྤྱིར་རིག་པ་ནི་འཇམ་སྤྱིང་སྤྱི་དང་མི་རིགས་རང་གི་རིག་གནས་དང་།
རང་བྱུང་ཁམས་བར་གྱི་གནས་ལུགས་གསལ་འདོན་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡང་
དག་ཅིག་ཡིན་པ་གཅིག་མཐུན་དུ་འདོད།

དེ་ལྟར་ན་པོད་ཀྱི་མེས་པོ་བཀའ་བློན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་བྱུང་
ཁམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་བསམ་བློ་འཕེལ་རིམ་ལྟར་པོད་མི་
རིགས་རིག་གནས་གསར་གཏོད་དང་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་བའི་བྱུང་བ་འཇོམ་
སྒྲིང་སྒྱུ་དང་པོད་ཀྱི་མི་རབས་གསར་པ་རྣམས་ལ་ངེས་ཤེས་གསལ་ཉོགས་ཡོང་
སྟེ། གསུམས་རྗེ་ཀི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་བྱུགས་བསྐྱེད་ཆེ་བཞེས་གནང་
ཞི། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་རབས་དགུ་བརུ་པའི་ནང་ཀི་རིན་པོ་ཆེ་གིས་པ་གྲ་
ཚང་གི་སློབ་གཉེར་ཁང་འདི་གསར་འཛུགས་གནང་བ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཆོས་
ལུགས་དང་ས་གནས་དཔྱེར་མེད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བ་བདུན་བརྒྱ་ཉེ་བར་པོད་མི་
རིགས་རང་གི་སྐད་ཡིག་དང་། རིག་གནས་ཀྱི་བསམ་བློ་ལྡན་པའི་མི་རིགས་
གསོ་སྦྱང་བྱེད་པའི་དུས་རིམ་ནང་། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་ཀྱི་བསམ་
བློ་སྤར་ལས་འཕེལ་རྒྱས་སོང་སྟེ་རང་གི་རིག་པ་རྩལ་བཏོན་ཀྱིས་འདས་ཟིན་
པོད་ཀྱི་བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་ལ་དཔྱེ་ཞིབ་དང་། སློན་བྱུང་མཁས་པའི་གསུང་
རབ་ལ་དཔྱད་སྟུར་བྱེད་པའི་རྩོམ་ཡིག་ཆར་རྗེས་ཀྱི་གཞི་བཞེན་དུ་བརྗོད་
བར་བཞེན། རྩོམ་གྲངས་ལ་ཆད་འཛིན་དང་། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ལ་
དཔྱེ་བཅད་མེད་པར་རྩོམ་པ་པོ་སོ་སོའི་བསམ་བློའི་འབྲེར་སོ་ལྟར་རྒྱ་གང་
ཆེས་དཔྱད་བརྗོད་བྱས་པའི་ཆེད་རྩོམ་རྣམས་སྤྱི་ཆོགས་ཐོག་འགྲེམས་སྟོན་
བྱེད་ཡུལ་<<དཔྱད་རྩོམ་རིག་པའི་རྩལ་ཕྱེང>>འདི་ཉིད་པར་འགྲེམས་བྱས་
པ་ནས་ད་བར་དེ་བ་ཕྱེང་བརྒྱད་ལོངས་ཟིན།

ད་ལམ་ཀྱི་དེ་བ་ཕྱེང་འདིའི་དཔྱད་བརྗོད་རྩོམ་ཡིག་ཁོངས་ཐོག་མར་

ཆེད་ཚུམ་བྱས་པ་མང་ཙམ་འབྱོར་ཡང་། ཚུམ་སྒྲིག་པ་ནམས་ཀྱིས་དབྱེ་ཞིབ་
ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་བཞིན་བྱ་ཁྲལ་བྱལ་རིགས་ལས་ཐག་གཅོད་དཀའ་བའི་
ཚུམ་ཡིག་རེ་གཉིས་ཕྱིར་བསྟུ་བྱེད་དགོས་བྱུང་།

གྲུབ་ཟིན་དཔུང་ཚུམ་འདི་རིགས་ལ་མཆོན་ནའང་སྒྲིན་ཀྱན་ཟད་
དམ་པའི་གསུང་རབ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བཞིན་བྱ་ཞིན་བྱེད་ཀྱིས་གསལ་འདོན་
བྱེད་མ་བྱལ་པ་དང་། གོ་རིམ་ནོར་བ། སྒྲིན་བྱོན་མཁས་པའི་རིག་པར་
ལད་སྒྲོས་བྱས་པ་ལས་རང་གིས་གསར་བཏོད་ཀྱི་ནམ་པ་དེ་ཙམ་མེད་པ་སོགས་
ཡོང་ན་ཡང་། དཔུང་བཞིན་ཚུམ་ཡིག་ནི་ཚུམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དངོས་
རང་བཞིན་ལ་གཞིག་པའི་བསམ་སྒྲོའི་འཕེལ་རིམ་དང་། རིག་པའི་མཐུ་རྩ་ལ་
ངོམ་པའི་མེ་ལོང་ཞིག་ཡིན་པས་ཡིག་ནོར་དང་བཞིན་བྱ་ཞིན་བྱེད་ཡན་འགལ་
དུ་སོང་བ་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཚུམ་པ་པོ་རང་གི་བསམ་སྒྲོའི་མངོན་འདོད་
དང་མཐུན་པའི་ཚུམ་ཡིག་ནམས་རང་སོར་འཛོག་གང་བྱལ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་།
ཚུམ་སྒྲིག་པར་ཤེས་ཆད་དང་ཉམས་སྒྲུང་ཞན་སྟབས་དཔུང་དེ་བ་འདིའི་མགོ་
མཐུག་བར་གསུམ་དུ་ནོར་འབྲུལ་མི་དམན་པ་ཞིག་ཡོད་ངེས་ན་ཤེས་བྱའི་
གནས་ལ་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་འཐུག་པ་ཡངས་པའི་སྒྲོག་པ་པོ་ནམས་ཀྱིས་མཐུབ་སྟོན་
གནང་བའི་རེ་བ་བཅས། འཕགས་ཡུལ་གྱི་དེའི་བྱས་པ་གྲ་ཆང་གི་ཆེས་མཐོའི་
བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྒོ་བ་གཉིས་ཁང་གི་དཔུང་ཚུམ་རིག་པའི་རྩ་བ་བྱེད་ཚུམ་
སྒྲིག་ཆོགས་ཆུང་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༡༣ ཆོས་ ༡༣ ལ།

དཀར་ཆག

མཁས་པའི་ཆེད་ཚུལ།

༡༽ བོད་ཀྱི་ལ་ཙཱ་བ་རིམ་བྱོན་གྱིས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཚུལ།

..... ཆེ་ཏན་ཞབས་དུང་། ༡

༢༽ མིང་ཆེག་གསར་བ་ཚུལ་བསྒྱུར་ལ་ཉེར་མཐོ། ཆེ་ཏན་ཞབས་དུང་། ༡༥

༣༽ གཤམ་ཆེག་དང་ཁེད་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར། དམུ་དགེ་བསམ་གཏན། ༡༧

ནང་དོན་རིག་པའི་སྒྲིར།

༡༽ ལམ་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་སྒྲིར་གྱི་ཟུར་འབྲེས།

..... མཐའ་མ་དར་བྱས། ༣༧

༢༽ སར་ཐུན་སྤྱི་དོན་ཟབ་བྲིད་གནང་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ཟིན་ཐོ་

..... ཆབ་ཆང་འཇམ་དཔལ། ༣༥

༣༽ འཇིག་ལྷ་རགས་པའི་དོས་འཇིན་ལ་དབྱད་པ། ཐོ་བཟང་བྱ་མཚོ། ༧༧

ལ་ཁྱུས་ཀྱི་སྒྲིར།

༡༽ ཅིའི་ཐུར་བྱལ་པོ་སྒྲང་དར་འདི་རྩོག་འཇིང་གི་ཡུང་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

..... ཆོང་རུ་མེད། ༡༠༥

ཚུལ་རིག་གི་སྒྲིར།

༡༽ དབྱད་བརྗོད་ཚུལ་རིགས་འབྲི་ཚུལ་སྒྲིར། ཐོ་རུ་དར་བྱས། ༡༡༡

༡༥ དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་བས་སྲིད་དབང་བསྐྱངས་རིང་བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་གི་གནས་བབ་
དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བསལ་གནས་ཚུལ་ཁག་ཅིག་..... ཆོང་རུ་སེལ། ༡༤༥

སྤྱན་ངག་གི་སྒོར།

༡༥ སྤྱན་ངག་གི་བྱུང་འགའ་ཞིག་ལ་རོབ་ཆོད་ཙམ་བྱས་པ།
.....གདོང་རི་ཤེས་རབ། ༡༥༥

༡༥ ཆ་གས་གཟུགས་ཅན་དང་ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྒོར།
.....ཐོ་བཟང་རབ་རྒྱས། ༡༥༦

གསོ་བ་རིག་པའི་སྒོར།

༡༥ བོད་སྤྱན་གྱི་ཐེབ་སྒྲོར་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ལས་བྱུང་ཡོད་དམ།
.....སོ་རུ་དར་རྒྱས། ༡༥༧

སྐད་ཡིག་གི་སྒོར།

༡༥ བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རྒྱན་འཛིན་གྱི་ལག་ལེན་དང་བྱ་ཐབས།
.....འབྲིང་བ་གྲགས་པ། ༡༥༨

ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་པ་རིམ་བྱོན་གྱིས་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་
ཐོད་ཀྱི་སྐད་དུ་ཁི་ལྷར་བསྒྱུར་ཚུལ་སྒོར།

ཆེ་ཏན་ཞབས་དུང་།

༡༡། ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་རྫོངས་སུ་གཙུག་ལག་རིག་པའི་མེ་ཏོག་ཆོམ་
བུ་རྒྱ་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་འཇུག་པའི་དགའ་སྟོན་གར་བའི་སྐད་དུ།
འངས་མགོན་ཐོན་མི་སྟོ་ཏ་ནས་བཟུང་སྐད་གཉིས་སྒྲ་བའི་ལོ་རྒྱུ་པ་འདིག་
རྟེན་མིག་ཏུ་གྱུར་པ་རིམ་བྱོན་གྱིས་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་དེ་ཉིད་ཐོད་སྐད་དང་
མཐུན་པར་ཁི་ལྷར་བསྒྱུར་པའི་ཚུལ་ལས་བཙམས་ཏེ་སྒྲ་བའི་སྟོ་དཔེ་བཞི་
འདི་ལྟར།

དང་པོ། ཐོད་ཡིག་གི་དབྱངས་གསལ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་དབྱངས་གསལ་
ལ་བརྟེན་ནས་འདོར་ལེན་བྱས་པའི་སྟོ་ནས་གྲུབ་ཚུལ།

གནའ་དུས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་རིགས་ལ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད། ཡུལ་
མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད། ག་ཟའི་སྐད། ཟུར་ཆག་གི་སྐད་དེ་སྐད་རིགས་
ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་གི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྤྲོད་ཞེས་པ་ཐོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་
ན་ལེགས་སྒྱུར་ཞེས་པའོ། དེ་ལྟར་རྒྱ་གར་དུ་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་
པ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་འཕགས་
པ་འོད་སྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་དབྱ་བཙུངས་པ་ལྷ་བརྒྱས་བཀའ་བསྟུ་བ་དང་པོ་མང་ད་
པའི་མཐར་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ན་རྒྱལ་རིགས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་

བ་འཕགས་པ་སྐྱ་གཙན་འཛིན་གྱིས་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་འདོན་པ་དང་། བམ་
ཟེའི་རིགས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་འཕགས་པ་འོད་སྤང་གིས་ཟུར་ཆག་གི་སྐད་
དང་། དམངས་རིགས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་ག་ཟེའི་སྐད་
དང་། རྗེ་རིགས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་འཕགས་པ་ཀ་ཏྲ་ཡ་ནས་ཐ་མལ་བའི་
སྐད་དམ་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད་གྱིས་འདོན་པར་འདུལ་བའི་གཞུང་
ན་གསལ་བར་གསུངས་ཡོད་དོ། །

དེ་ཡང་ལེགས་སྦྱར་སྐད་གྱི་ཡི་གེ་ལ་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་གཉིས་
སུ་གྲགས་ངེས་ལ། དབྱངས་གསལ་དེའི་གྲངས་ཀ་ལ་བད་སྟོོད་པའི་གཞུང་
དུ་མི་འབྲ་བ་མང་པོ་སྤང་སྟེ། སྐྱ་ཀ་ལཱ་པའི་གཞུང་ལྟར་ན་དབྱངས་ཡིག་བརྒྱ་
གཅིག་དང་གསལ་བྱེད་སོ་བདུན། སྐྱ་ཙྰ་ལྷ་པའི་གཞུང་ལྟར་ན་དབྱངས་ཡིག་
བརྒྱ་དང་སོ་གཉིས། གསལ་བྱེད་བཞི་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ སྐྱ་དབྱངས་
ཅན་མ་ལྟར་ན་དབྱངས་བརྒྱ་དགུ་དང་གསལ་བྱེད་སོ་གསུམ། རྗེ་བ་སྦྱར་
རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་གྱི་གཞུང་ལྟར་ན་དབྱངས་ཡིག་ཉེར་གཉིས་དང་།
གསལ་བྱེད་སོ་བདུན་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱགས་ཆེ་བའི་དབྱངས་ལ་བརྒྱ་དུག་དང་།
གསལ་བྱེད་ལ་སོ་བཞི་ཡོད་དོ། །དབྱངས་བརྒྱ་དུག་ནི། ཨ་ཨྱ་ཨི་ཨུ་ཨུ་
ཨུ་རི་རི་ཡི་ཡུ་ཨི་ཨི་ཨོ་ཨོ་ཨེ་ཨེ། གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་ནི། ཀ་ཁ་ག་ལྷ་
ང་། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་། ཏ་ཐ་ཏ་ཨ་། ཏ་ཐ་ད་ཉ་ན། པ་ཕ་བ་ཐ་མ། ཡ་ར་
ལ་ཤ། བ་ཁ་ས་ད་ཏྲ་སྟེ་དབྱངས་གསལ་གཉིས་ཀ་བརྗོམས་ན་ལྷ་བརྒྱ་ཐམ་
པ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་དེ་དག་ལས་པོད་ཡིག་གསར་བཅོ་མང་ད་སྐབས་འདོར་
ལེན་ཇི་ལྟར་བས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། པོད་རྒྱལ་སྟོང་བཙན་སྐམ་པོའི་སྐུ་རིང་ལ་

མོན་པོ་ཐོན་མི་སུ་མེད་པས་བོད་ཡིག་གསར་དུ་བཅོས་སྐབས་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་
དབྱེད་ས་བཅུ་དྲུག་ལས་ཨ་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ་ཨྲ་ཅམ་བྲངས་ཏེ་ཨ་ཡིག་ལ་དབྱེད་ས་
གྱི་མིང་བཏགས་པར་གསལ་བྱེད་གྱི་གས་སུ་བཞག་གཞན་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ་བཞི་
ལ་རིམ་པར་གི་གྲུ་ཞབས་རྒྱ་འགྲེང་བུ་ན་རུ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ནས་དེ་
བཞིའི་མཆོན་བྱེད་ལ་“ ་ ུ ་ ་ ་ ”འདི་འདྲའི་ཡིག་གཟུགས་
བཅོས་ཏེ་འདི་ལ་བོད་གྱི་དབྱེད་ས་བཞི་ཞེས་འབོད་དོ། །

ལེགས་སྒྱུར་གྱི་གསལ་བྱེད་མོ་བཞི་ལས། འབྲུག་པོ་ལྷ་ཟེར་བ་སྒྲ་
རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་ལྷ་དང་། ཡོག་པ་ལྷ་ཟེར་བ་ཏ་ཐ་ཏ་ཏ་ཏ་ལྷ་དང་། མཇུག་མཐའི་
ཀླ་ཡིག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་བོད་ཡིག་དངོས་ལ་མི་མཁོ་བས་དོར་བར་མཛད། ལེགས་
སྒྱུར་སྐད་ལ་མི་མཁོ་ཡང་བོད་གྱི་སྐད་ལ་ངེས་པར་མཁོ་བ་གསལ་བྱེད་གྱི་སྟོང་
དུ་ཅ་ཆ་ཇ་གསུམ་དང་། གསལ་བྱེད་གྱི་སྐད་དུ་ཞ་ཟ་འགསུམ་གྱི་ཡི་གེ་བོད་
སྐད་གྱི་གདངས་དང་མཐུན་པའི་ཡིག་གཟུགས་གསར་དུ་བཅོས་པ་བསྟན།
གསལ་བྱེད་ལ་ཡིག་འབྲུ་བཞི་རེར་སྟེ་པ་གཅིག་གི་མིང་བཏགས་ནས་སྟེ་པ་
རིལ་པོ་བདུན་དང་སྟེ་པ་བྱེད་པ་གཅིག་སྟེ། ཀ་ཁ་ག་ང་། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། ཏ་
ཐ་ད་ན། པ་མ་བ་མ། ཅ་ཆ་ཇ་ས། ཞ་ཟ་འ་ཡ། ར་ལ་ཤ་ས། ཏ་ཨ། ཞེས་
པ་གསལ་བྱེད་སུམ་རུ་དང་། བོད་ཡིག་ལ་དབྱེད་ས་གསལ་མོ་བཞི་འདི་ལས་
མང་མི་དགོས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་གངས་བཙད་གཏན་ལ་ཤབ་བོ། ལེགས་
སྒྱུར་སྐད་གྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མི་རིགས་གཞན་པའི་སྐད་ཡིག་དུ་བསྒྱུར་
པ་གང་མང་ཡོད་ན་འང་། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་
ནམས་གྱི་མིང་དང་ཆོག་དང་མིང་ཆོག་དོན་དང་སྒྱུར་ཚུལ་གང་གི་ཐད་ནས་

ཀྱང་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མིང་གསལ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
པོད་ཡིག་གི་དབྱངས་གསལ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་དབྱངས་གསལ་ལ་བརྟེན་ནས་
གསར་དུ་བཅོས་པ་དང་། བད་སྟོད་པའི་བསྟན་བཅོས་སུམ་ཉགས་གྱི་རྣམ་
གཞག་སྒྱ་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཙུམས་ཏེ་པོད་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པར་
དར་སྤེལ་བྱས་པའི་གནད་དམ་པ་འདི་ལ་ཐུག་གོ། བྱད་པར་དུ་སྤགས་ཡིག་
སྟོག་པའི་གདངས་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ལེགས་
སྒྱུར་གྱི་གདངས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་པ་ཞིག་ཐོན་དཀའ་ཡང་། མི་རིགས་གཞན་
པའི་སྟོག་གི་གདངས་དང་གཤིབས་ནས་བསྟན་ན་པོད་མིའི་སྟོག་གདངས་
ལེགས་སྒྱུར་གྱི་གདངས་དང་ཏ་ཅང་ཉེ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གོང་སྟོས་གྱི་རྒྱ་
མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། པོད་ཡིག་གསར་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་པོད་སྐད་དང་མཐུན་
པར་མིང་དང་ཆོག་ཇི་ལྟར་སྒྱུར་ཚུལ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཡིག་ལ་མིང་གཞི་སྟོན་འདུག་རྗེས་འདུག་ཡང་འདུག་མགོ་
འདོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཆང་བཞིག་བཅོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་པོད་རང་གི་སྐད་
བད་དང་མཐུན་པར་མིང་དང་ཆོག་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན། མིང་ལ་འདོད་རྒྱལ་
གྱི་མིང་དང་རྗེས་གྲུབ་གྱི་མིང་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་ལ་
དཔེར་ན། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་ལྟ་བུའི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། གཅིག་བརྒྱ་བརྒྱ་སྟོང་
སྟགས་གངས་གྱི་གནས་དང་། མིག་ན་སྒྲ་ལྟེ་ལུས་ཏེ་དབང་པོ་རྒྱ་དང་། རྒྱ་
སེར་དཀར་དམར་ཏེ་རྩ་བའི་ཁ་དོག་བཞི་རྣམས་ཀྱི་མིང་རྣམས་ནི་གནའ་དུས་
ཐོག་མ་ཉིད་ནས་རང་རང་གི་མོས་འདོད་ལྟར་དུ་བཏགས་པའི་མིང་ལས་དེ་

མེ་མེ་ལ་སྒྲ་བཤད་དུ་མེད་པས་ན་འདོད་པ་ལ་རྒྱལ་ཁ་བྱིན་པའི་མིང་ངོ་། །

རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་ནི། དཀར་ཡོལ་ཞེས་པ་དོ་དཀར་གོང་ལས་བཟོས་པའི་ཡོལ་གོ་ཡིན་པས་ན་ཇ་འབྲུང་སྣོད་དཀར་ཡོལ་གྱི་མིང་དེའི་ཡི་གེ་མེ་མེ་ནས་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབུས་ཀྱི་འབྲས་སྤྱངས་དགོན་པ་ཞེས་པ་རྒྱབ་རི་ལ་དོ་དང་པོ་དང་དཀར་པོ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་འབྲས་དཀར་གྱི་ཕྱང་པོ་སྤྱངས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་དཀར་སྤྱངས་པའི་ཆོས་སྡེ་ཞེས་བཏགས་པ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་གནས་པའི་སྒྲིག་ཆགས་ཀྱི་སྤྱི་ཞེས་པ་གཏུམ་པོ་དང་དམུ་གོད་ཅན་ཡིན་པས་ཕྱི་ནང་གི་སྤྱི་ཞེས་བཏགས་པ་དང་། བྱིས་པ་ཁ་ཆེ་ཞིང་སྒྲ་ཉག་པ་ཅན་ལ་སེལ་ཞེས་བཏགས་པ་ནི་ཁ་ཆེ་བ་དང་གདོང་བ་རྒྱ་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སེལ་དང་འདྲ་བར་བཏགས་པ་སོགས་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ། དེས་རིགས་བསྐྱེས་ནས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་འཕུལ་ཏེན་དང་མགོ་འདོགས་དབྱངས་རྣམས་མེད་པའི་ཡི་གེ་རྒྱང་པ་ཅན་གྱི་མིང་། དཔེར་ན། སྒྲ་བྱེད་ཀྱི་ཁ། རྒྱ་ནང་གི་ཉ། གཅན་གཟན་མེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡི་གེ་རྒྱང་པ་གཉིས་འདུས་ཅན་གྱི་མིང་ལ། གཏུང་མ་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་ཀ་བ་ཞེས་པ་དང་། བུར་ཤིང་ལས་གྲུབ་པའི་རོ་མཚོག་ཅན་ལ་ཀ་ར་ཞེས་པ་དང་། བཟང་མ་སྤྱིའི་མིང་ལ་བཟ་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་མིང་གཞི་དང་རྗེས་འདུག་འདྲ་མཚུངས་ཀྱི་མིང་རྒྱང་ཅན་ལ་ཡང་འདུག་ས་མཐའ་སྒྱར་པ་དང་མ་སྒྱར་བའི་སྣོད་ནས་བྱད་པར་འབྱེད་དགོས་པའི་སྣོད་ལ། ཁ་དོག་ནག་པོ་དང་ནགས་ཚལ། སྤྱུ་མ་ཞག་དང་ཐག་ཞགས།

ཡི་གེའི་ཆོག་དང་བྱ་དཀའ་བའི་ཆོག་ས། རྟེན་མའི་ཐོག་དང་ཐུག་པའི་ཐོག་ས་
ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་འདྲ་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་པས་མི་ཡང་བཤོད་དོ། །

ཡང་རང་སྐད་དང་མཐུན་པའི་དུས་གསུམ་བདག་གཞན་བྱ་བྱེད་ལས་
གསུམ་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག་ཅེས་པ་ནི་རྟགས་འདུག་གི་བརྗོད་བྱ་མདུ་དུ་བྱུང་
བརྟོགས་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་ན་དོན་ཆེ་བ་དཔེར་ན། བསྐྱིག་བྱ་སྐྱིག་བྱེད་བསྐྱིགས་
ཟེན་སྐྱིགས་ཤིག་གཅད་བྱ་གཅོད་བྱེད་བཅད་ཟེན་ཆོད་ཅིག་གཞིམ་བྱ་འཛོམས་
བྱེད་བཅོམ་ཟེན་ཆོམས་ཤིག་སོགས་མི་རིགས་གཞན་པའི་སྐད་ལ་མེད་པའི་
ལས་ཆོག་ཁྱད་ཆོས་འབྲུམ་ལྡན་འདི་ནི་སྐྱེང་བསྐྱངས་པ་ཅམ་ལས་ཞིབ་དུ་སྒྲོམ་
ན་མང་བར་འགྱུར་དོགས་ནས་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་བྱའོ། །

དེ་འདྲའི་མིང་དུ་མ་ལྟན་གཅིག་དུ་འདུས་པ་ལས་ཆོག་དུ་གྲུབ་པའི་
ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་དངོས་པོ་གང་དང་གང་གི་མིང་དེ་མིང་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལ།
དེར་བོད་ཀྱི་སྒྲ་རིག་པ་སུམ་ཅུ་པ་དང་རྟགས་འདུག་གི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་
ལྟར་ནས་དབྱེ་བརྒྱད་དང་ཆོག་སྟངས་སྟངས་གང་ལ་གང་འོས་སུ་སྦྱར་བས།
དཔེར་ན། དབྱ་མ་ཡོང་གོང་གི་དོགས། རྒྱ་མ་ཡོང་གོང་གི་རགས་ཞེས་པ་
དང་། མཁས་པས་བཤད་ན་ཅི་ཡང་བདེ་ན། ལྟན་ངག་མཁན་ལ་ཅི་ཡང་
རྒྱན། ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་པའི་ཁ་དེ་ནི། ས་ཡི་བྱ་ག་དག་དང་
མཚུངས། ཞེས་པ་དང་། གཞིན་པའི་དུས་ན་ཕ་མའི་དབང་གྱུར་ལ། །དར་
ལ་བབ་ནས་བྱིམ་ཐབ་དབང་དུ་གྱུར། །རྟགས་པའི་དུས་ན་བྱ་ཆའི་དབང་འགྱུར་
བས། །སྒྲན་པོ་རང་དབང་རྟག་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཁ་དཔེ་
དང་། ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་གང་འདོད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ལྟག་

བསམ་ནམ་དག་ཀྱི་ལམ་ཡངས་པའི་གཞིར། རྩེ་བ་ལེགས་ཆོག་གི་རྒྱ་སྐར་
 བྲེང་བོད་ནས། འོད་དཀར་ཅན་ཁྱོད་བདག་གིས་མངོས་པར་བྱ། བདག་
 མོའི་ཀྱུ་མུད་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་མངོད། ཅེས་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་སྟོན་
 པའི་སྟན་འགྲུར་གྱི་ཆོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟན་ངག་གི་ཚིམ་འདི་འདྲ་བ་ཡང་
 ཆོག་གི་རྩེ་བ་སྟོར་ལེགས་པར་སྟེལ་བའི་ནམ་དཔྱད་དང་ལྡན་པ་དག་གི་ཁ་ལ་
 འབད་ཚོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་མི་དགོས་པར་བདེ་ལྷག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོག་ཏུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ལེགས་པར་ཤེས་
 པ་ན་རང་གིས་བཅོད་བྱ་གང་ཞིག་བཤད་རྒྱུ་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྲ་དང་ཆོད་
 མ་བཅོད་དང་གསོ་བ་ནང་དོན་གྱི་རིག་པ་སྟེ་རིག་གནས་ཆེན་པོ་ལྟ་དང་། སྟན་
 ངག་མངོན་བཅོད། རྩེ་བ་སྟོར། སྐར་ཕྱིས། རྒྱུ་གར་ཏེ་རིག་གནས་
 རྒྱུང་བ་ལྟ་གང་ཞིག་ལ་བཟུང་བྱིས་འདེབས་པ་དང་། མཆན་བྱ་འགོད་པ་དང་།
 འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་དང་། དཀའ་བའི་གནད་འགྲོལ་བ་དང་། གནན་ལུགས་
 དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་འཐད་ལྡན་འཛོག་པ་དང་། ཚུད་པ་སྟོང་བ་
 དང་། དཔེར་བཅོད་དང་རེ་བྱ་མིག་འགོད་པ་སོགས་ཚིམ་ཡིག་རྒྱས་འབྲིང་
 བསྟུས་པ་ཅི་འདོད་ཏུ་འབྱུང་བུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། བསྐྱར་རྒྱལ་ལ་དོན་བསྐྱར། ཐད་བསྐྱར། རང་སོར་
 བཞག་པ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་བྱུང་རྒྱལ།

ད་ནི་ལེགས་སྐྱར་སྐད་ལས་པོད་སྐད་ཏུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་བརྟན་
 བཅོས་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་ལོ་རྒྱུ་བ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་
 ལྟར་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་ལ། པོད་རྒྱལ་ཁྲི་སྟོང་ལྟེ་བཅན་དཔོན་སྐུ་རིང་

ལ་བསྐྱར་ཚུལ་སྒྲོར་ཐག་གཅོད་པའི་ཡིག་སྒྲུ་སྒྲོར་བམ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
བྱེ་བྲག་ཉོག་ས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དགོངས་དོན་ལྟར་དབྱེ་སྒྲོ་གསུམ་ལས།

༡༥ དོན་བསྐྱར་ཇི་ལྟར་བྱས་ཚུལ།

ལེགས་སྐྱར་སྐད་ཀྱི་དོན་དང་མཐུན་པར་བོད་སྐད་དུ་འདྲ་དོན་དེ་
གསལ་བར་ཉོག་ས་བྱེད་པའི་མིང་དུ་བསྐྱར་བ་སྟེ། སྤྱི་རྒྱུ་ལ་ཕ་རོལ་དུ་
སྤྱོན་པ་ཞེས་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཕ་རོལ་དུ་སྤྱོན་པའི་དོན་ནི་དཔེར་ན་ཚུ་སྐྱེད་
ཆེན་པོའི་ཚུར་རོལ་ནས་ཕ་རོལ་དུ་བཀྲལ་བའི་དོན་དང་། ཡོག་ལ་ནལ་འབྱོར་
དུ་བསྐྱར་བ་ནི་ནལ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་
མཉམ་པར་འཛོག་པའང་འབྱོར་བའི་དོན་དང་མཐུན་པར་བསྐྱར་བ་དང་། ས་
དུ་ལ་སེམས་དཔར་བསྐྱར་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་པ་གཙོ་བོར་ཡིད་ལ་སེམས་
པའི་ཆ་ནས་སེམས་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་མི་ཞུས་པའི་
སེམས་དཔའ་བ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཐོན་པ་བྱས་པ་ནི་ལོ་རྒྱུ་བ་ནམས་ཀྱིས་དོན་
ཇི་གསལ་དུ་བཏང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་དག་ནི་དོན་བསྐྱར་ཇི་ལྟར་བྱས་པའི་
ཚུལ་མདོར་བསྡུས་པ་ཅུ་མོ། །

༡༦ ཐད་བསྐྱར་ཇི་ལྟར་བྱས་ཚུལ།

ལེགས་སྐྱར་གྱི་ཡིག་གཟུགས་རེ་རེས་དོན་ཅི་སྟོན་བོད་ལའང་དེ་དང་
མཐུན་པར་ཐད་ཀ་ཐད་སོར་བསྐྱར་བ་སྟེ། སྤྱི་རྒྱུ་ཞེས་པ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ།
སྤྱི་ནི་རབ་དང་མཆོག་གི་དོན་དང་། རྩ་ནི་ཤེས་པ་དང་མཐུན་པའི་དོན་ཏེ་
བོད་སྐད་དུ་རབ་ཤེས་ཞེས་པ་བརྗོད་མི་བདེ་བས་ཤེས་རབ་དུ་བསྐྱར་བ་དང་།

སྤྱི་ལོ་ཞེས་པ་མོ་བཟང་རྟེ་སྤྱི་བཟང་པོ་དང་རྟེ་མོ་རྟེ་བཟོད་བདེ་པའི་དབང་གིས་མོ་བཟང་ཞེས་བསྐྱུར་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཨིན་མྱི་ལ་ཞེས་པ་དབང་སྟོན་ཏེ་ཨིན་མྱི་དབང་པོ་དང་རྟེ་ལ་མི་སྟོན་པོ་ཡིན་པས་དབང་སྟོན་དུ་བསྐྱུར་པ་རྟེ་འདི་ལྟ་བུའི་སྟོན་མས་ཐད་བསྐྱུར་བས་པའི་ཚུལ་གོ་བར་བྱའོ། །

༡༥ ལེགས་སྐྱུར་སྐད་རང་སོར་བཞག་པའི་སྐོར།

ལེགས་སྐྱུར་གྱི་སྐད་པོད་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ན་གོ་སྒྲ་བར་མི་འགྱུར་པའི་རིགས་སྐགས་སྐད་རང་སོར་བཞག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡིག་གཟུགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འགྱུར་བར་རང་སོར་བཞག་པའི་སྐོར་ལ། དཔེར་ན་ཆུ་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏོག་པར། འདབ་མའི་དཀྱུས་སྤྱོད་རིང་པའི་མི་ཏོག་ཨུལ། ཇི་ཞིམ་གྱི་རད་ལྷང་པའི་སྤོང་པོ་ཅན་ན། ལྷ་ཙོང་དང་འབྲུ་པའི་སྐྱབས་སུ་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏོག་ཅན་ཀྱང་སྤྱང་ཆེན་ཁར་འབབ་གྱི་ཆུ་སྤྱང་ཆེན་པོ་གཞུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནམས་ནི་སྟོན་བྱོན་ལོ་ཙུ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཡིག་དོན་ལྟར་བསྐྱུར་ན་འགངས་མི་ཆེ་བར་བསམས་ནས་ཡིག་གཟུགས་ཀྱང་མ་འགྱུར་བར་བཀོད་པ་བྱགས་ཆེ་བ་དང་། གལ་ཏེ་བསྐྱུར་ན་གཞུ་ཞེས་པར་འགྲོ་ལྟར་མར་བསྐྱུར་ཆོག་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བསྐྱུར་པར་རང་སོར་བཞག་པའི་དགོས་པ་ནི་གཞུ་ཞེས་བཟོད་ན་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་སྒྲ་བ་དང་། འགྲོ་ལྟར་མ་ཞེས་བསྐྱུར་ན་མངོན་བཟོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པས་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་དཀའ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་མཆོ་ལས་སྐྱེས་པའི་པར་དང་རྩོ་སར་སྐྱེས་པའི་ཅན་ཀྱང་སྐགས་བོད་བསེལ་བའི་ཡུལ་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་གིས་ཀྱང་པོད་རང་ལ་དེའི་མིང་བདེ་མ་བྱུང་བའི་ཆུ་མཆན་གྱིས་པོད་སྐད་དུ་བསྐྱུར་པ་ལས་ལེགས་སྐྱུར་སྐད་རང་སོར་

བཞག་ན་གོ་སྒྲ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། དེ་ནི་དཔེར་ན་སྒྲིན་གྱི་དྲུས་སུ་སོན་
འདེབས་མི་བྱེད་པའི་བཙོང་དང་། ཀེའུ། ལ་ཐུག་སྒྲིལ་ཆོ་སོགས་ཀྱི་ནག་
གི་སྐད་སྐོར་བཞག་བྱས་པ་རིམ་གྱིས་ཟུར་ཅུང་བཟང་ཆག་པ་དེ་ད་ལྟ་བོད་རང་
སྐད་མཆོན་ཉིད་པར་གྱུར་བེན་པར་མ་བཟད་དག་ཡིག་ནམས་སུ་འང་དེ་ལྟར་
བཀོད་པས་མཆོན་ནོ། །

དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བ་ནི་ཀྱི་ནག་ལ་མེད་པའི་ཙམ་པ། གངས་ཏི་སེ།
ཡར་རྒྱུང་གཙང་པོ་ནམས་ཀྱི་མིང་ཡང་ཟུར་ཅུང་བཟད་ཅེ་ཉམས་ནས་འབོད་
པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་ནག་ལ་དར་སོ་ཆེ་བ་བཞིན་ནོ། །

བོད་ཀྱི་གདངས་ཡང་སྒྲགས་སྐད་ཟུར་བྱིན་པ་ཐོན་མི་ཐོན་ཅི་རིགས་
ཡོད་ཀྱང་ཡིག་ལ་སྒྲགས་ཡིག་ངེ་མ་ངེ་བཞིན་པ་འབྲེ་བྱུབ་པའི་གནད་ནི་གོང་
སྒྲིལ་ལྟར་བོད་ཡིག་གི་འབྲུང་ཁུངས་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་དབྱངས་གསལ་ལ་བྱག་
པ་དེ་ག་ཡིན་ལ། ཀྱི་ནག་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་སྒྲགས་ཡིག་གི་གདངས་ངེ་བཞིན་
ཐོན་ཐབས་མེད་པ་ནི་ཀྱི་ནག་གི་སྐད་དང་ཡིག་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་གདངས་འགའ་
རེར་ངེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཐོན་ཐབས་མེད་དེ།

དཔེར་ན་ཨ་མི་ཏ་ལྟ་འོད་དཔག་མེད་ལ་ཨ་མིས་ཐོ་སྒྲོད་དང་། ཇེ་
བཅུན་བྱམས་པ་མེ་ཁྱི་ལ་མུས་ལེ་དང་། ག་ལ་ཞེས་པ་འོད་སྒྱུང་ལ་ཀྱ་ལ་
དང་། མཆོག་ཟུང་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་ཁྱེ་ལིས་ཅི་དང་། ཨ་ནུ་ཀུན་དགའ་
བོ་ལ་ཨ་ནན་ཐོ་སོགས་ཀྱི་ནག་གི་ལོ་ཙཱ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟན་
ནང་དུ་བསྒྱུར་ཡོད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་བོད་ཀྱི་ཁ་ལ་བདེ་ཆེན་ཡིག་གཟུགས་ཅུང་བཟད་ཅེ་འགྱུར་

བ་ལྟར་དུ་སྒྲིགས་བཅས་ཀྱི་གཞུང་ནམས་སུ་བཀོད་པའི་སྒོར། རྒྱ་རྒྱུ་བ་ཞེས་
 པ་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་དུ་འཕོད་ཅི་རྒྱུ་བ་སྒྲིང་དུ་བསྐྱར་བ་དོན་བསྐྱར་དང་། རྒྱ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་བ་ཞེས་པ་འཇམ་སྒྲིང་དུ་འཕོད་ཅི་རྒྱུ་བ་སྒྲིང་དུ་བསྐྱར་བ་དོན་བསྐྱར་དང་།
 རྒྱ་ཁ་ལ་བདེ་ཆེན་སྒྲོན་འདུག་འ་སྐྱར། བཅེགས་མ་སྤལ། ནམ་དཔེ་འབྲེལ་
 སྐྱ་སྐྱར་ནས་བོད་ཡིག་གི་འགྲོ་སྤངས་དང་བསྐྱར་ན་ཏེ་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་ཞེས་སུ་
 གྲུབ། དེ་བཞིན་དུ་ཀམ་ཞེས་པ་དུས་རིང་མོའི་མིང་ལ་བསྐྱལ་པ་ཞེས་སྒྲོན་
 འདུག་བ་དང་ས་མགོ་སྐྱར་བ་དང་། ཀམ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་སྤལ་བ་ཙམ་དུ་མ་
 ཟད་ཡིག་གཟུགས་འགྱུར་བའི་སྒྲན་ག་བྱར་དང་། ཀཱུ་མ་ཞེས་པ་གྱར་གྱུ་མ་
 དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲིང་ཞེས་སེའྲེ་འམ་སེའྲེ་རུ་འགྱུར་བ་དང་། དུ་སྒྲི་ཀ་
 ཞེས་པ་སྒྲིགས་བཅས་སྒྲེ་པོ་ཏི་རུ་འགྱུར་བ་སོགས་འདི་འདྲ་བགྲང་གིས་མི་ལང་
 བ་ཡོད་པས་འདིར་འགའ་རེ་དཔེར་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་ནམས་ཀྱང་
 མཆོན་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ། སྒྲོན་བྱོན་ལོ་ཙྴ་བ་གྲགས་པ་ཙན་འགའ་རེའི་མཆོན་ཙམ་སྒྲོས་
 པའི་སྒོ་ནས་མཆོམས་སྒྲོར་བྱེད་པ།

དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ལོ་ཙྴ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱ་བ་དཔལ་བཅེགས་
 དང་། ཅོག་རོ་ལྷའི་ཀྱལ་མཆོན། ཞིང་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་པེ་རོ་ཙན་ནམས་ཀྱིས་
 འདུལ་བ་ལུང་སྒྲེ་བཞི་དང་། ཡུམ་འབུམ་པ། སལ་པོ་ཆེ། དཀོན་མཆོག་
 བཅེགས་པ་སོགས་བསྐྱར།

བསྐྱར་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་སུ་མངའ་རིས་པ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་
 པོ་(༧༥༥.....༡༠༥༥) ཁ་ཆེར་ལན་གསུམ་དུ་ཤེབས། ནལ་འཕྲོར་བྱེད་

དང་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་དང་། དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་མང་པོ་བསྐྱར།
འབྲོག་མི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཤུ་ཀྱའི་ཤེས་(༡༧༩.....༡༠༥༤) བལ་བོ་དང་
རྒྱ་གར་དུ་ཤེབས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་བཞུགས། པཱིན་ཏུ་ཤེས་པ་བརྟེན། བརྟག་
གཉིས་སོགས་མ་རྒྱུད་སྒྲོར་མང་པོ་བསྐྱར། སྒྲོབ་མའི་གཙོ་བོ་ས་སྐྱ་པའི་ལྷ་
མ་ནམས་ཡིན།

མར་བལ་རྒྱ་བཙོན་གྱི་སྒོ་གྲོས་(༡༠༡༣ ༡༠༧༥) རྒྱ་གར་དུ་ལན་
གསུམ་ཤེབས། པཱ་ཆེན་ན་རོ་པ་དང་། མི་ཁྱི་བ་སོགས་བརྟེན། གསང་
རྒྱགས་གྱི་རྒྱུད་སྒྲོར་མང་པོ་བསྐྱར། མི་ལ་རས་པ་སོགས་སྒྲོབ་མ་གྲུབ་པ་བརྟེན་
པས་བོད་ཀྱི་རི་སྐུལ་གང་། རྒྱགས་གྱི་བརྟན་པའི་བདག་པོར་གྱུར།

རྟོག་ལོ་རྒྱུ་བ་སྒོ་རྒྱན་ཤེས་རབ་(༡༠༥༧.....༡༡༧༥) ལོ་བརྒྱ་བདུན་
སྟེང་ཁ་ཆེར་ཤེབས་ནས་ལོ་བརྒྱ་བདུན་ལ་སྐྱབས། བོད་དུ་ཕྱིར་ཤེབས་ནས་
ལོ་བརྒྱ་བདུན་གྱི་རིང་ལ་སྒྲོབ་མ་གཉིས་བྲི་སུམ་སྟོང་བསྐྱབས། བཀའ་དང་
བརྟན་བཙོན་ཤོ་ལོ་ཀ་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་དང་བྲི་ཕྱག་སུམ་སྟོང་ཕྱག་བདུན་
རྟག་བསྐྱར། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་ལོ་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་གསུངས་ཏེ། བེ་རོ་རྒྱ་
ན་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ། །སྒྲ་ཙོག་གཉིས་ནི་ནི་ལྷ་ཟུང་འབྲེལ་
ཡིན། །རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཐོ་རངས་སྐར་ཆེན་འདྲ། །ཁོ་བོ་ཡང་ནི་སྤྲིན་
བུ་མེ་བྲིར་ཙམ། ཞེས་གསུངས་ཡོད།

ཕྱིས་ཀྱི་དུས་སུ་ས་སྐྱ་པཱིན་ཏུ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། ཤོང་སྟོན་
རོ་རྟེ་རྒྱལ་མཆོན། དཔང་སྒོ་གྲོས་བརྟན་པ། ལོ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཙེ་མོ། ལྷ་
པ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ། ལྷ་ལུ་ཆོས་སྟོང་བཟང་པོ། ལོ་ཆེན་སྐྱབས་མཆོག་

དཔལ་བཟང་། ལྷག་ཆང་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། རྩོམ་སྒྲིལ་པའི་མགོན་
པོ་༥ སེ་རྩུ་བརྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལྷ་ཕྱིར་བགྱང་དུ་ཡོས་པ་བྱོན་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བཀའ་དང་བརྟན་བཅོས་པོ་ཏི་སྤྲུམ་བཟུང་དང་ལྷ་བཟུང་ལྷག་བསྐྱར་པ་ལ་
བཀའ་འགྱུར་དང་བརྟན་འགྱུར་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་རྣམས་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ། ལྷ་ཕྱིར་བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་བསྐྱར་པའི་བཀའ་
དང་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་ག་ཆོད་ཡོད་པའི་གྲངས།

༡༥ བཀའ་འགྱུར། འདུལ་བ་པོ་ཏི་ ༡༩ ཤེར་བྱེན་པོ་ཏི་ ༡༩ སལ་བ་
ཆེ་པོ་ཏི་ ༤ དཀོན་བཅེགས་པོ་ཏི་ ༦ མདོ་མང་པོ་ཏི་ ༩༩ རྒྱུད་འབུམ་
པོ་ཏི་ ༣༠ རྩལ་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་པོ་ཏི་ ༩

༣༥ བརྟན་འགྱུར། བསྟོད་ཆོགས་པོ་ཏི་ ༡ རྒྱུད་སྒྲེ་པོ་ཏི་ ༢༩ ཤེར་
བྱེན་པོ་ཏི་ ༡༦ དབུ་མ་པོ་ཏི་ ༡༢ མདོ་སྒྲེ་པོ་ཏི་ ༡༠ སེམས་ཅམ་པོ་ཏི་
༡༦ མདོན་པ་པོ་ཏི་ ༡༡ འདུལ་བ་པོ་ཏི་ ༡༩ སྒྲེས་རབས་པོ་ཏི་ ༩
དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་པོ་ཏི་ ༩ སྒྲིངས་ཡིག་པོ་ཏི་ ༩ ཆད་མ་པོ་ཏི་ ༣༡
སྒྲ་རིག་པོ་ཏི་ ༤ གསེ་རིག་པོ་ཏི་ ༥ བཟོ་རིག་པོ་ཏི། (༡) ལྷ་ཆོགས་
པོ་ཏི་ ༥

དེ་ལྟར་ན་བཀའ་འགྱུར་ལ་ཁྱོན་བསྟོར་པོ་ཏི་བཟུང་ཐམ་པ་དང་།
ཆོས་ཆད་བཟུང་བཟུང་དུག་ཅུ་རེ་བཟུང་ཡོད་པ་དང་། བརྟན་འགྱུར་ལ་ཁྱོན་
བསྟོར་པོ་ཏི་ཉིས་བཟུང་བཟུང་གསུམ་དང་། ཆོས་ཆན་ལ་བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་
ལྟར་ན་ཉིས་སྟོང་སྤྲུམ་བཟུང་སྤྲུམ་པོ་ཏི་ཡོད་དོ། །

མདོར་ན་ད་ལྟ་བོད་ན་ཡོད་པའི་བཀའ་དང་བརྟན་བཅོས་སྒྲེགས་བམ་

ནམས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལས་པོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པའི་སྐབས་སུ་སྡོན་བྱོན་
 ལོ་རྒྱུ་བ་ནམས་ཀྱིས་བྱུགས་གཞིགས་ཟབ་ཅིང་ཞིབ་པ་མཛད་ནས་དོན་བསྒྱུར་
 བྱས་ནས་གོ་སྡུག་པའི་རིགས་དོན་བསྒྱུར་དང་། ཐད་བསྒྱུར་བྱས་ནས་གོ་སྡུག་པའི་
 རིགས་ཐད་བསྒྱུར་དུ་བྱས་པ་དེའི་སྟེང་ནས་པོད་གངས་ཅན་གྱི་སྡོངས་སུ་བཀའ་
 བརྟན་གྱི་སྟེང་པོ་མཛོན་པའི་སྡེ་སྟོད། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོད། འདུལ་པའི་
 སྡེ་སྟོད་གསུམ་དང་། སྤྱ་དང་ཆད་མ་རིག་པ། སྟན་ངག་དང་གསོ་བ་རིག་
 པ། སྐར་ཅིས་དང་བཟོ་རིག་པ་སོགས་བྱམ་མོང་གི་རིག་གནས་མཐའ་དག་
 ལ་འཆད་ཉན་གྱི་སྒོལ་ལེགས་པར་བཏོད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་དེའི་རྒྱུན་མ་ཉམས་
 པར་སྦྱངས་བཅོམ་བྱས་པའི་དབང་གིས་མོངས་སྟོའི་མུན་པ་བསལ་ནས་སྤང་
 བ་རྒྱུ་ལ་བཞིན་དུ་འབྱེད་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉི་འོད་ས་སྟེང་ལ་ཕྱོས་པ་
 འདི་ནི། སྡོན་བྱོན་ལོ་རྒྱུ་བ་ནམས་ཀྱི་བཀའ་ངོན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་
 པས་བདག་ཅག་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནམས་ཀྱིས་བཀའ་ངོན་དེ་ནམ་ཡང་བརྟེན་
 པ་མེད་པའི་ངང་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཅོམ་པ་བྱ་ཆེར་བྱེད་པར་
 རིགས་སོ། །

མིང་ཆོག་གསར་བ་ཚོམ་སྒྱུར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ བསམ་འཆར་འགའ་ཞིག

ཆེ་ཏན་ཞབས་དུང་།

༡༡། ཐུ་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་བཅིངས་འགོལ་བྱས་པ་ནས་
བཟུང་ཁྱད་གོའི་ཁྱད་ཁྲན་ཏང་གི་མགོ་བློན་འོག་དུ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་སྤྱི་
དང་། ཁྱད་པར་དུ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་དུ་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། ཆོན་
རིག་སོགས་གང་གི་ཐད་ནས་ཀྱང་མིང་ཆོག་གསར་བ་རྒྱ་ཡིག་ལས་བོད་ཡིག་
དུ་གང་མང་བསྒྱུར་པའི་སློབ་སྦྱོང་དང་སྟན་ཞུའི་ཡིག་ཆ། གསར་འགྱུར་
དང་དུས་དེབ་སྐྱོམ་སྒྲིག་སྤྱི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལོ་ངོ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་རྒྱུ་
གི་རིང་ལ་ཕོན་ཆེར་དཔར་དུ་བཀོད་ཅིང་འགྲེམས་གཏོང་བྱས་པ་ལས་འདས་
པ་མཛད་པའི་དབང་གིས་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པ་དང་། བོད་མང་ཆོགས་
ལ་མིང་ཆོག་གསར་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱིས་རིག་པའི་སློབ་སྦྱོང་བ་དང་མཉམ་དུ་སྤྱི་
ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་འཕགས་རང་བཞིན་མཚུངས་ཆུ་མེད་པའི་ངོས་
ཟེན་དཔྱར་མཆོ་ལྟར་རྒྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཉུང་དུ་འཛིན་ཆོག་གིས་བཏོད་པའི་
ཡུལ་ལས་འདས་སོ། །

དེ་ལྟར་ནའང་ཚོམ་སྒྱུར་བྱེད་མཁན་གྱི་དབང་དུ་བཏང་ན། ས་གནས་
ཐད་དུ་ཕྱིན་གྱིས་བོད་སྐད་ཀྱི་མིང་ཆོག་གསར་བསྒྱུར་ལ་གཅིག་མཐུན་
མ་བྱུང་བ་དང་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་མིང་ཆོག་གསར་བ་ནམས་ལ་གོ་བ་ལེན་སྤངས་མ་

མཐུན་པ་དང་། ཡིག་རྒྱུར་བ་དང་སྐད་རྒྱུར་བ་སོ་སོས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མིང་
གསར་བ་རེ་འབྲལ་འབྲལ་དུ་བཏགས་པ་དང་། དབུས་གཙང་དང་ཁམས་
ཕྱོགས་ཨ་མདོ་རྟེ་ས་ཁུལ་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཡིག་སྐད་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ན་
ཡང་ཁ་སྐད་ལ་མི་མཐུན་པའི་བྱད་པར་ཆེ་ཆུང་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་དེའི་འགལ་
ཟླ་ལས་སྒྲ་མོ་ཞིག་གི་སྟོན་ས་བསལ་མི་བྱབ་པ་བཅས་ལ་བརྟེན། ད་ལྟ་བཙེངས་
འགྲོལ་བཏང་ནས་ལེ་དེ་ཅོམ་ཐལ་ན་ཡང་ད་དུང་མིང་ཆོག་གསར་བ་རྣམས་
གཅིག་མཐུན་བྱུང་མེད་པ་འདི་ནི་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་མི་རུང་པའི་གནད་
དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་བསམ།

དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་རེད་ཅེ་ན། མིང་ཆོག་གཅིག་མཐུན་ཞིག་མ་
བྱུང་ཆེ་སྟོབ་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། དགེ་ཆན་ནང་ཕན་ཚུན་གྱིས་མིང་འདོགས་
མ་མཐུན་ཆེ་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་འང་དེ་ལུགས་ཀྱི་མིང་འདོགས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་
རེ་བསྐབས། མིང་འདོགས་མི་མཐུན་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་
གཞག་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་གོ་བ་ལེན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་རེ་སྟོང་ལ་བཞག དེའི་
དབང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱ་དེ་སྦྱར་ན་ལས་སྒྲ་མོ་ཞིག་ཡིན་ཡང་མིང་ཆོག་ཐ་
དད་པའི་དབང་གིས་ཐེ་དཀའ་ལ་བཏང་ནས་མཐར་སེམས་ལ་འཛོན་དཀའ་
བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་མིང་ཆོག་གསར་བ་འདི་ཅི་བྱབ་ཀྱིས་གཅིག་
མཐུན་ཡོང་རྒྱུར་འབད་བཅོན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བརྟེན་དགོས།

དེས་ན་མིང་ཆོག་གཅིག་མཐུན་ཡོང་བའི་ཐབས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
ཚོམ་རྒྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་རང་གི་སྟེ་ཡུལ་དང་གོམས་གཤིས་ཀྱི་ཁོར་
ཡུག་ཆུང་དུ་ལག་མཐིལ་ཅོམ་ཞིག་ལ་མ་དམིགས་པར་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་

མཐའ་དག་དམིགས་འོག་ཏུ་ཆུད་པ་བྱེད་དགོས། མིང་ཆོག་གསར་བ་ཞིག་
བསྐྱར་དགོས་པ་བྱུང་ཆེ་འདི་ལྟར་བསྐྱར་ན་སྟོད་མངའ་རིས་ནས་བཟུང་ཨ་
མདོ་ཤར་མཐའི་བར་གྱི་རོང་འབྲོག་ཆང་མས་གོ་བྱུང་བམ་མི་བྱུང་ལ་བསམ་
སྒོ་མཐའ་ཆོད་པའི་སྒོ་ནས་གྲོས་བསྟུར་གྱིས་ཐག་གཅོད་དགོས། དེ་དུས་
མཉམ་འཛིན་གྱི་ཆུང་གནད་འགའ་ནི། རང་རང་གི་ས་ཆའི་ཕལ་སྐད་ཇི་
མ་ཇི་བཞིན་བྱས་ཏེ་བསྐྱར་ན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་མཐའ་དག་ལྟ་ཅི། ཤན་
ཁག་གཅིག་གི་ལུང་བ་པ་རི་ཚུ་རིའི་བར་ནས་ཀྱང་གོ་མི་བྱུང་། དེའི་ཕྱིར་
ཅི་ནས་ཀྱང་ཡིག་སྐད་ཆད་ལུན་གོ་སྒྲ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་
རྒྱ་འདི་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ།

ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མང་ཆོགས་ལམ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་
དགོངས་དོན་ལྟར་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཁ་ན་སྤར་ཡོད་ཀྱི་དངོས་ཚུལ་དང་། གསར་
ཐོན་གྱི་དངོས་ཚུལ་ལ་མིང་ཆོག་བརྗོད་བདེ་ཞིང་མིང་དོན་མཐུན་པ་མང་དུ་
ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཅད་གཅོད་དང་ཕེད་སྟོད་བྱས་ན་བཟང་། དཔེར་ན། རྩོ་
ཁ་ནས་ཐོན་པའི་ཤིང་ཐོག་ཞང་གྱི་ལ་ལྟ་སའི་སྐད་དུ་ངང་ལག་ཟེར། མིང་
འདི་ཅི་འདྲས་གོ་སྒྲ་ཞིང་བརྗོད་བདེ་བ་ཞིག་རེད། རང་རེ་ཨ་མདོ་བས་འདི་
ལ་རྒྱ་སྐད་མ་གཏོགས་མིང་འདོགས་མེད་པ་ཀུན་གྱིས་ཤེས་གསལ་ལྟར་རེད།
ཡང་། འབྲུལ་འཁོར་གྱིས་བཅོས་པའི་ལུ་གུའི་ཆ་རུ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཚོམ་སྐྱར་
བ་ཆོས་མིས་བཅོས་ལུག་ཆར་ཞེས་བཏགས་པ་ནི་ཅི་འདྲས་བརྗོད་མི་བདེ་བ་
ཞིག་རེད། མང་ཆོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཅོས་ཆར་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་ལྟ་བུ་ནི་
ཚོམ་སྐྱར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་དང་དུ་ལེན་དགོས་པའི་མིང་ཆོག་གསར་

བ་སྒྲིན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་རེད།

གོང་སྒྲོས་འདི་དག་ལ་སྒྲིན་ཆད་གཅིག་ས་འཛིན་ཡིད་བདུན་ཐུབ་པ་
ཞིག་མ་ཐུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་མཆོ་སྒྲིན་ཞིང་ཆེན་གཅིག་ཕྱར་མཆོན་ན། ཞིང་
ཆེན་གྱི་ཚུམ་སྐྱུར་སྡེ་ཁག་དང་རང་སྐྱོང་ཁུལ་སོ་སོའི་ཚུམ་སྐྱུར་སྡེ་ཁག་སོ་
སོ་ནས་བསྐྱུར་བའི་མིང་ཆོག་ནམས་མི་མཐུན་པ་དང་། ཞིང་ཆེན་ཚུམ་སྐྱུར་
སྡེ་ཁག་གིས་ཀྱང་བོད་ཡིག་གསར་འགྱུར་ཁང་དང་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་
ཁང་། ཀྱན་བྲལ་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་། མི་རིགས་སྒོ་བ་བྱ་ཆེན་མོ་སོགས་གྱི་
ནང་ཕན་ཚུན་གྱིས་བསྐྱུར་བའི་མིང་ཆོག་ནམས་ཀྱང་མི་མཐུན་པ་ཐུང་ཡོད་
པ་ལྟར་ལ། དེས་ན་དེ་བཏང་གི་མགོ་བྱིད་འོག་དུ། བོད་ཡིག་གི་མིང་
ཆོག་གསར་བསྐྱུར་ནམས་གཅིག་མཐུན་ཡོང་བའི་ཐབས་སུ་ཐོག་མར་མཆོ་
སྒྲིན་ཞིང་ཆེན་ནང་ཁུལ་དུ་གཅིག་མཐུན་ཞིག་ཨེ་ཡོང་གི་རེ་བ་སྒྲིན་དུ་བཏང་
ནས་དེ་དོན་གྱི་དུས་དེ་བགས་པ་ཞིག་བཟོས་ནས་འགྲེམ་སྡེ་ལ་བྱེད་རྒྱ་དང་།
དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བོད་སྐད་གནས་ཀྱན་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་གཅིག་མཐུན་ཞིག་ཨེ་ཡོང་
གི་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོད་བྱེད་རྒྱུའི་མགོ་ཚུགས་པ་ནི། སྤྱིར་བཏགས་ཆེ་ཞིང་
གཏིང་ཟབ་པ་ལ་དེ་ལུགས་གྱི་སྒོ་བཞོད་དང་ཕ་ཞིབ་གྱི་ནམ་དཔྱིད་ཀྱང་མེད་
མི་རུང་བས་བྱ་བ་འདིའི་འགན་ཁུར་བ་ནམས་གྱིས་ཅི་ནས་ཀྱང་བར་ལམ་ཞེད་
ལམ་ནས་བཞག་མ་བཏང་བར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུའི་རེ་བ་ནན་ཏན་ལྟ།

གཤམ་ཆིག་དང་ཁེད་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་བརྗོད་པ་
དྲུང་སྤྱང་ཆངས་ཐིག་ཅེས་བྱ་བ།

དམུ་དགེ་བསམ་གཏན།

༄༅། གང་འདུལ་གསེར་ཐུན་བུ་མོའི་སྒོ་བ་རུ། །
གསེར་ག་རིག་བྱེད་འོད་ཀྱིས་འབྱུང་པ་ན། །
ཀུན་ཡན་བྱེད་འོད་ལ་བ་འབྲུམ་འཆར་བར། །
བྱེད་པོ་ཟླ་མེད་དྲུང་སྤྱང་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱངས། །

འདིར་སྤྱོད་ཆིག་ནས་དོགས་གནས་ཀྱི་དྲི་བ་མང་བོ་ཆིག་འབྱོར་བས།
གཤམ་ཆིག་དང་། ཁེད་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ། འབྲུང་
བྱེད་ཀྱི་བྱད་པར། དུས་ཀྱི་བྱད་པར། རོ་བོའི་བྱད་པར། ཐ་སྙད་ཀྱི་
བྱད་པར་བཞི་ལས།
དང་པོ། འབྲུང་བྱེད་ཀྱི་བྱད་པར་ནི།

གཤམ་ཆིག་གི་རྒྱན་ནི། གཙོ་བོ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྙན་ངག་དག་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྙན་ངག་མེ་ལོང་ལས། འདི་རྒྱུ་གཤམ་ཆིག་བཅུ་དྲུག་
སྟེ། རྩོན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱུ་གཉིས་བསྟན། ཁྱིམ་དང་། གཤམ་ཆིག་
དག་གི་རྒྱུ་ཡི། །ལུགས་ཀྱང་རབ་དུ་བསྟན་པར་བྱ། ཁྱིམ་གསུངས་
སོ། མེ་ལོང་མ་བོད་དུ་མ་འབྱུར་བའི་སྒྲོན་གྱི་བོད་གཞུང་དག་ན་གཤམ་ཆིག་
གི་རྒྱན་གྱི་ཐ་སྙད་མེ་འབྲུང་བས་ཀྱང་། གཤམ་ཆིག་གི་རྒྱན་གྱི་འབྲུང་བྱེད་ཀྱི་

ནི་སྒྲིན་དག་གི་གཞུང་ནམས་ཡིན་པ་ཤེས་སོ། ཁེད་ཀྱི་འབྲུང་བྱུངས་ནི། གཙོ་
 བོ་བོན་ཡིན་ཏེ། བཀའ་ཆེམས་སོགས་ལས། བོན། སྦྱང་། རྩེ་ཕུ་གསུམ།
 ཞེས་པའི་རྩེ་ཕུ་ནི་ཁེད་ཡིན་ཏེ། དེ་བཟེང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས། མངོན་
 པའི་རྩེ་སྟོན་འབྲུང་པའི་ལྟས་རྩེ་ཕུ་སྦྱོད། ཁེས་པའི་མཆན་དུ། སྦྱང་ལ་
 ཐེམ་གཉེར་ལྟ་པ་ཅན་ཅི་ཡིན། ཞེས་འདྲི་བ་དཔེར་བཞག་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་
 ཡང་། རྩེ་ཕུ་སྟོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་ཁང་ཁུང་ནས་བོན་སྦྱང་རྩེ་ཕུ་གསུམ་
 དར་ཞེས་དང་། ཆབ་སྲིད་སྦྱང་དང་རྩེ་ཕུ་བོན་གྱིས་བསྦྱངས། ཞེས་པའི་
 རྩེ་ཕུ་ནི་ཁེད་ཡིན་ལ། རྩེ་ཕུ་གཉིས་ཀྱི་ཏཱ་ལའི་བེར་པའི་སྟོན་པ་ལོ་ཀྱིན་གྱི་རང་
 ལུགས་པ་ནམས་ལའང་ཁེད་དར་ཞིང་། ཆོས་ལུགས་སུ་བརྩེ་ཞེས་ཀྱི་མི་དག་
 གིས་བེར་རོ། །

གཉིས་པ། དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི།

གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱན་ནི། རིག་གནས་ཁུང་བ་ལྟའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་སྒྲིན་དག་
 དར་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། སྦྱར་སྒྲིན་དག་ཅམ་ནི་བོད་འདིར་སྤྲོ་མོ་ཞིག་ནས་
 ཡོད་མོད། རིག་གནས་ཁུང་བ་ལྟའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་སྒྲིན་དག་ནི། འཕགས་ལུལ་
 གྱི་མཁས་པ་དག་གི་ལུགས་བཞིན་དུ། ཤར་སྟོང་ལམ་ལུགས་སོ་སོ་དང་།
 ཐུན་མོང་ལའང་། དོན་རྒྱུ་སྤྱུ་རྒྱུ་གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱན། སྦྱོན་སེལ་དང་བཅས་
 པའི་ནམ་གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་མཐུན་པར་ཚོམ་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་བརྟན་
 པ་སྤྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གཡའ་སེལ་ལས། འོན་ཀྱང་སྤྱུ་སྒྲིན་
 དག་རྩེ་བསྦྱོར། མངོན་བརྗོད། རྒྱུས་གར་ཏེ། རིག་གནས་ཁུང་བའམ་
 ཐ་སྟོང་རིག་པའི་གནས་ལྟར་གྲགས་པ། ས་པའུ་ཡན་ལ་མ་དར་ཞིང་། དེ་

ནས་ཐར་ལོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆན་ཡན་ལ་དར་ཡང་བོད་སྐད་དུ་གཞུང་ཡོངས་
 རྫོགས་མ་འགྱུར་བ་ལ། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན། གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་
 ལྷོན་ལོ་རྩ་བ་དོན་རྗེ་རྒྱལ་མཆན་དང་། དཔང་ལོ་ཡབ་སྲས་སྐྱེ་བྱེད་ཅན་རྣམས་
 གྱིས་མེ་ལོང་རྩ་འགྲེལ། དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་སོགས་བསྐྱུར་པ་ལ་བརྟེན་
 བས། ལྷན་དག་ཤིན་ཏུ་དར་ཏེ། བོད་འགྲེལ་ཤིན་ཏུ་མང་མོད། གྲགས་ཆེ་
 བ་ནི། རིན་སྤྲངས་པའི་སེལླེའི་ང་འོ། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་མོའི་དབྱངས་
 ཅན་དགེས་སྒྱ། བོད་མཁས་པ་མི་ཡམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དཔྱེད་དགོངས་
 རྒྱན་དང་། དཔེ་བཅོམ་སྒྲ་དབྱངས་རྒྱ་མཆོའི་འདུག་ངོགས་སོགས་ཡོད་ལ།
 དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱན་བཙུ་དུག་གི་དཔེ་བཅོམ་དག་ཀྱང་ཤིན་
 ཏུ་ལེགས་ཤིང་མངོས་པར་བཀོད་ཡོད་པས་གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱན་ཞེས་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་པ་འདི་བྱུང་ངོ་། །

ཞེད་ནི། བཟླན་པ་ལྷ་དར་མ་ཟད། བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟླན་
 པ་མ་དར་བའི་སྡོན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་འཕྲེང་བའི་
 དེབ་ཐེར་ལས། འདི་ཡན་གདུང་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ། ཁྲབ་སྲིད་སྐྱུང་
 དང་ཐེའུ་(ཞེད་) བོན་གྱིས་བསྐྱུངས། ཞེས་དང་། བོད་རྒྱལ་སྐྱེ་དེ་གྱུང་
 རྒྱལ་དང་། རྫོན་པོ་རུ་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་བྱུང་བར་བཤད་དེ། མ་
 འོངས་སྐགས་དང་འདུལ་བ་འབྱུང་བའི་ལྷས། གནམ་བོན་གཤེན་པོ་ཆེ་དང་
 བོན་གཞུང་བྱུང་། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་མཆན་ལས། མདོ་ལྷ་འབྱུང་
 བའི་ལྷས་སུ་སྐྱུང་རྣམས་དར། རོ་ལངས་གསེར་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱུང་དང་། མ་
 སངས་ཁ་སྐྱུང་དང་། མཆེལ་བའི་སྐྱུང་སོགས་ཉན་བཤད་དང་། མདོན་

པའི་སྡེ་སྡོད་འབྲུང་བའི་ལྷ་ས་སྡེ་འུ་(ཁེད་)སྡོད། སྤང་ལ་ཐེམ་གཉེར་ཐ་
 པ་ཅན་ཅི་ཡིན། བོར་མགོ་མགོ་ཅན་སྡོད་ཅིང་རྒྱགས་ཅི་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་
 སོགས་ཏེ། བོན་སྡུང་སྡེ་འུ་གསུམ་གྱི་ཚུ་ལ་ལྷ་སའི་གདུང་རྣམས་ལ་བྱིས་ནས་
 ཡོད་སྐད། ཅས་དང་། མ་ཁི་བཀའ་འབུམ་ལས། སྡོང་བཅན་གྱི་དུས་སུ།
 རྒྱུ་པོ་རྒྱོད་མན་པ་རྣམས་ལ་ལུང་གི་ཆོས་ལོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཟུངས་གྱི་སྡེ་
 མ་སོགས་སྡུང་བསྐབས། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྡེ་འུ་
 (ཁེད་)བསྐབས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེབ་ཐེར་གཞན་ལས་ཀྱང་
 གསུངས་ཡོད། དོན་འདྲ་བས། འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་དྲངས།
 གསུམ་པ། རོ་བོའི་བྱུང་པར་ནི།

གཤམ་ཆེག་ནི། ལྷན་ངག་གི་ཆེག་རྒྱན་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ངག་གི་འབྲེལ་
 བ་ཐམས་ཅད་ལས། གཉིས་པ་བྱམ་མོང་གི་རྒྱན་ལ་དོན་རྒྱན་དང་། རྒྱ་རྒྱ།
 གཤམ་ཆེག་གི་རྒྱན་དང་གསུམ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཤམ་ཆེག་ནི་ལྷན་ངག་
 གི་རྒྱན་གཞན་བཞིན་དུ། བརྗོད་བྱ་དང་ཐུན་པའི་ཆེགས་སུ་བཅད་པའི་ལུས་
 ལ་ལྷན་ངག་གི་རྒྱན་དུ་འགྲོ་ངེས་ཤིག་ལས། ཁེད་བཞིན་དུ་གང་བྱུང་སྐྱེས་
 པ་དག་ནི་རྒྱན་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། རྩོན་གྱི་སློབ་དཔོན་འགའ་ཞིག་གིས་གཤམ་ཆེག་
 བརྒྱ་བཞི་བཤད་པ་དེ་ལ། གཤམ་ཆེག་གི་མཆོན་ཉིད་མ་ཆང་གསུངས་ནས། པརྒྱན་
 སློབ་དཔོན་དརྟེན་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ངག་མེ་ལོང་ལས། གཤམ་
 ཆེག་ངན་པ་གཞན་དག་ཀྱང་། བརྒྱ་བཞི་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད། རྩན་
 པ་མཆོན་ཉིད་མེད་གང་དེ། རྩྱུན་གྱི་ཡོངས་བབྱངས་བྱ་མིན་པར། རིག་
 ནས་སྐར་ཡང་བདག་ཅག་གིས། ཁེགས་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངན་པ་མཚན་ཉིད་མེད་གང་དེ། ཞེས་བརྒྱུ་བཞི་པ་
 དེ་ལ་གཤམ་ཆོག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཤམ་ཆོག་
 ཞི་ནི། ལྷན་ངག་གི་ཆོག་རྒྱུ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཀུན་གཟུགས་ལྡན་པ་ཆེན་མོ་
 དང་། བོད་མཁམ་པ་སོགས་སྟོན་གྱི་ལྷན་ངག་པ་མཁམ་དབང་སྤྲུལ་གྲུང་།
 གཤམ་ཆོག་གི་དཔེ་བཟོད་ལ་ཆོགས་བཅད་ཁོ་ན་ལས། ཆོག་རྒྱུག་བཞག་པ་གཅིག་
 གྲུང་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁེད་ནི། ལྷན་ངག་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་མཁམ་སྤར་
 སྤྲུལ་པ་མ་བྱུང་ལ། རྟོན་ལའང་ཆོག་རྒྱུ་ཡིན་པར་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། གཞུང་
 ལུགས་དང་རིག་གནས་ལ་སྤྱད་མ་སྤྱད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བྱིམ་པ་དག་དང་།
 ལྷག་པར་བྱིས་པ་དག་གིས་ཀྱ་རེ་བྱེད་ཆེད། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། སྤང་
 ལྷ་རྒྱུ་མ་ལ། ཐེམ་གཉེར་ལྡན་པ་ཅན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། ས་རོལ་པོས་ཨེ་ཤེས་ལྟ་
 བ་དང་། རི་ཞིག་གི་ངོ་ན་ཟོ་བ་གཉིས་ཁ་ཐུར་དུ་བཞུགས་ནས་ཡོད། དེ་ཅི་
 ཟེད། ལྷ། ར་བ་དཀར་པོའི་ནང་དུ་བཞུགས་པ་དམར་མོ་ཞིག་འཕགས་གི་འདུག་
 དེ་ཅི་ཟེད། ལྷ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཅེད་མོའི་དགོས་པ་ཅམ་ལས། ཆོག་གི་
 རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཚུ་ལ་མེད་པས། སྤར་གྱི་མཁམ་པ་སྤྲུལ་གྲུང་ཆོག་རྒྱུ་
 གསུངས་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་གཤམ་ཆོག་དང་ཁེད་གཉིས་
 གྱི་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ། ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི།

གཤམ་ཆོག་གི་མིང་ལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལྷན་ངག་གི་གཞུང་གང་ནའང་གཤམ་
 ཆོག་ཅེས་པ་ལས་ཁེད་དང་། རྗེ་འཁོར་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་

ཕྱིར། སྤར་མ་གྲགས་ཀྱང་། ཁེད་དང་དོན་འདྲ་བས་ཁེད་ཅེས་བཏགས་
 ཆོག་གོ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའོང་དུ་བཤད་པ་དེ་སྤར་
 ཡིན་མོད། གལ་ཏེ་བཏགས་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་དེ་གཉིས་དོན་འདྲ་བའི་དབང་
 དུ་བཏང་ན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྐྱེད་མི་རུང་སྟེ། འདུས་བྱས་མི་
 ཏག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་མིང་སོ་སོར་གོ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་
 པས། མིང་གི་ཐ་སྙད་དང་མཚན་ཉིད་སོགས་སོ་སོར་འཛོག་དགོས་པ་རིགས་
 པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་གཉིས་ཐ་སྙད་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་
 ན་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་མ་ཟད། རྟོག་ཏུ་བཟོ་བ་ཡིན།
 དོན་གྱི་ཚྭ་གས་འདྲ་བས་གཅིག་གི་མིང་དེ་གཅིག་ལ་འདོགས་ན། ལུག་གི་
 རིལ་མ་ལ་ལུག་གི་སྐྱུག་པ་དང་། ཏུ་ལུད་ལ་ཏུ་ལུག་པ་དང་། ཚུལ་པ་ལ་གཡག་
 གི་སྐྱུག་པ་སོགས་སྒྲིམ་གྱིག་དང་། རིག་གནས་ལ་སྐྱུངས་པ་དག་མ་ཟད་བྱིམ་
 པ་མ་སྐྱུང་བ་དག་བཞད་གད་ཐག་གི་འགོ།

ཁེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་། སྤར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་བ་ཟེར་དག་ལ་ལྟེ་
 ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། ཕྱིས་སུ་ཁེད་ཅེས་ཆང་མས་སྐྱབ་པ་ལས། དེའི་མིང་ལ་
 གཤམ་ཆོག་ཅེས་གང་དུ་འང་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། ཁེད་དེ། ལྟེ་ཟེར་བ་དེ་
 མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྟེ་དེ་གང་ལ་བྱེད་སྒྲིམ་གྱིག་དང་། བཀའ་བྱིན་ཆེ་
 ཞེས་ཁྱའོ། དེས་ན་ཁེད་ཅེས་པ་དེ། མི་ནམས་ཀྱི་རྟོག་ངོ་ན་ཡོད་པས། ཁེད་
 ཅེས་བརྗོད་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ལ་སྐྱབ་པ་ཞེས་བརྗོད་རུང་ཡིན་པ་
 བཞིན་ནོ། ཁེད་ལ་གཤམ་ཆོག་ཅེས་བརྗོད་རུང་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཏགས། རྟོག་
 ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་གྲགས་པའི་ཏགས་འགོད་མི་རུང་སྟེ། སྤར་དེ་སྤར་མ་གྲགས་

པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲམ་མོ། དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་དེ་བ་རྒྱུད་ཞིག་ཡོད་ཟེར་
བ་ལས། མིག་གིས་མ་མཐོང་ཡང་། སྤྱི་ཕྱིར་དྲིས་པའི་ལན་དུ། བན་ཅན་
མགོ་དཀར་དེས་ཅེད་མེད་ཞེས་ལ་སྒྲས་པའོ། །

༡༡། ལམ་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་སྒོར་གྱི་ཟུར་འཕྲོས།

མཐའ་མ་དར་རྒྱས།

(དབུ་མ་ལོ་རིམ་གསུམ་པ།)

༡༡། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ཆེའི་ག་བྱར་དྲི་མེད་ཐིགས་པ་བཞགས་པའི་འོད། །
བསྐྱེ་མེད་བདེན་པའི་ཡུང་གིས་བསྐྱེགས་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་མཆོའི་མཛེས་པ་ཅན། །
མི་ཡི་སྤྱི་དུ་གར་གྱིས་རོལ་པ་གངས་མེད་སྐྱེ་བྱའི་ངལ་གསོའི་གནས། །འདི་
ཕྱིའི་འདུན་མ་ལག་ཅེར་སྤྱོད་མཛད་པ་རོང་ཆེན་བསྐྱེན་པའི་སྒོར་མེར་འདུད། །

ཞེས་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་མཆོད་པར་བཛྲོད་པ་སྤྱོད་དུ་བཏང་སྟེ།
དེ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པན་མཛད་
པའི། །སངས་རྒྱས་གངས་མེད་འདས་གྱུར་གྱང་། །བདག་ནི་རང་གི་ཉེས་
པས་དེའི། །གསོ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་
སྤྱོད་པ་ཀུན་ལ་རང་གི་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་ཆེས་ཆེར་བརྟེ་བའི་གཞན་དབང་
དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པ་ཞིག་ཕྱོན་དུ་བྱེན་ནའང་། རང་ཉིད་
ཆགས་སྤང་ཆོངས་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་དེ་དག་
གིས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས་ད་ལྟའི་ཁ་སྤྱོད་པས་འདི་གའི་རང་
བཞིན་དུ་ལུས་པ་ཡིན་ལ། ད་དུང་ཡང་བསྐྱེད་མར་རང་གཅེས་འཛིན་དང་
བདག་འཛིན་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་དུ་བཏང་སྟེ། ཆགས་སྤང་ཆོངས་གསུམ་
གྱི་འཕྱལ་འཁོར་བསྒོར་ནས་བསྐྱེད་ན། རི་སྐད་དུ། འདི་འདྲའི་དལ་བ་

ནྟེ་ད་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་དགེ་གོམས་མ་བྱས་ན། །འདི་ལས་བསྐྱུས་པ་
གཞན་མེད་དེ། །འདི་ལས་སྒྲིངས་པ་འང་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་དེའི་ཕྱིར། །ནྟེ་ན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་ནི། །མཐོང་ན་གཏི་མུག་འབྱུང་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཀྱན་གྱིས་
འདིར། །གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུང་གིས་གདམས་པ་བཞིན་
ནྟེ་ན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་
དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ལ་འབད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལས་སུ་བསྒྲགས་པས། །སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་སྟོར་གྱི་
བྱུར་འཕྲོས་འདིའི་ལས་སུ་འདུག་པར་བགྱེདོ།

དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་དགག་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་། རིགས་
པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཡང་སྟོ་
འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིག་དགོས་
ཤིང་། །དེ་བཞིན་དུ་མཐའ་དེ་གཉིས་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་དང་སྐྱུར་འདེབས་
ཀྱང་སྐྱུར་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་མོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་ལམ་གྱི་དགག་བྱར་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཉག་པར་འཛིན། །མེད་
ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་གནས་
པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། འོ་ན། རིགས་
པའི་དགག་བྱ་ལ་སྟོ་འདོགས་དང་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གང་རུང་ཞིག་
དགོས་སམ་ཞེ་ན། རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་སྟོ་སྐྱུར་གྱི་མཐའ་
གང་རུང་ཞིག་དགོས་པ་ལས་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཅམ་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་

ཉེ་དང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། ལུགས་འདིའི་རིགས་པའི་
དགག་བྱ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐྱར་འདེབས་ནི་གྲུབ་མཐས་བཞག་པ་ཁོ་ན་
དང་། ཞེས་སོགས་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གྲུབ་མཐས་ཆོས་བདག་བཏགས་པ་ཡང་ལྟན་སྐྱེས་
ཀྱིས་བཟུང་བའི་ཆོས་བདག་སྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རིགས་པའི་དགག་
བྱའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ཆོག་ལྟ་བུ་
གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱར་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་མེད་པ་ཞིག་མི་
དགོས་པ་དང་། རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་
ཞེན་ཡུལ་ཏེ་ཆོས་བདག་ལྟ་བུའི་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པར་བརྟན་ཏོ། དེ་ལ་
ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། དེས་ན་མ་དཔུང་
པའི་ལྟན་སྐྱེས་བདག་འཛིན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་
བོ་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་རྣམས་ནས་དཔུང་ནས་འགོག་པ་གཏྟག་འབྱུང་བའང་
མི་འགལ་བས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡུལ་བཅས་ཁོ་ན་འགོག་གོ་སྟུམ་དུ་
མི་བཟུང་ངོ་། ཞེས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བ་སྟུང་གི་དོན་ལ་དཔུང་ནས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདག་འཛིན་ལྟན་
སྐྱེས་ཀྱིས་འཛིན་ཚུལ་མིན་ལ། སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ནི་ལྟན་
སྐྱེས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགག་དགོས་པས།
ཞེས་སོགས་ལུང་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་དང་དེས་ངེས་ལྟར་བཟུང་
བའི་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། ལུང་དེ་དག་གིས་ནི་བདག་འཛིན་

ལྷན་སྦྲེས་སྦྱར་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོར་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པར་མ་དབུད་
པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྦྲེས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་འདི་དང་། ཀྱན་བཏགས་ཡུལ་
དང་བཅས་པ་གཉིས་ལས་སྔ་མ་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོར་བརྟན་པ་
ཡིན་པ་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ལ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྒོས་ཞིབ་དུ་དབུད་ན་ཤེས་
པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་བརྟན་པའི་ཆངས་ཐིག་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་ལ་དགག་བྱར་གསུངས་པ་དང་། དེས་བཟུང་བའི་
རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་དགག་བྱར་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། འོན་ཀྱང་དགག་
བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐོག་པ་ལ་དེས་བཟུང་
བའི་ཡུལ་ཐོག་མར་དགག་དགོས་སོ། འདི་ཡང་དེ་ན་འབྲེལ་གྱིས་གང་ཟག་
དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགོག་པ་
ལྟ་བུ་ནམས་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་དང་དེས་བཟུང་བའི་
ཡུལ་གཉིས་ཀ་དགག་བྱ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ལས་དགག་བྱའི་གཙོ་
བོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་དེས་བཟུང་བའི་ཡུལ་མ་གཏོགས་མི་འཛོག་པའི་
ཚུལ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་གསུངས་པ་འདི་ལས་གཞན་དུ་སྒྲ་
བ་མི་རིགས་སོ། །

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དགག་བྱ་འདི་
ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་དགག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་ཏེ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ན། མེད་དགོས་
པར་འདོད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོང་འོག་གི་ལུང་དོན་ལ་ཞིབ་དུ་མ་དབུད་ཅིང་
ལྷག་པར་དུ་འདི་སྒྲའི་སྟེགས་གཞི་ཙམ་ཡང་ངོས་མ་བཟེན་པར་འོལ་ཆོད་ཀྱིས་

བཤད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེའི་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་
འཛིན་པ་ལ་དགག་བྱར་གསུངས་དང་། ཞེས་པ་ནས། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་
པའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་ལྟ་བུ་ནམས་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐབས་
འདིའི་རྩོད་རྒྱུག་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ལུང་དོན་ཞིབ་ཏུ་བཀྲལ་ཏེ་བྱིན་
ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་དང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་ཀ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་
ཀྱང་། དགག་བྱ་དེ་གཉིས་ལས་བྱི་མ་སྟེ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་དེའི་ཞེན་
ཡུལ་ལ་དགག་བྱར་བྱས་པའི་དགག་བྱ་འདི་ལ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཞིག་
དགོས་ཏེ། ཞེས་འཆད་པ་ནི་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་དང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
སོགས་ཆད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགལ་མེད་ཡིན་ཚུལ་
ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མ་འཆད་པར་དེ་ལས་ཚུལ་གཞན་ཏུ་བཤད་པའི་ཁྱར་ལེན་
པ་ནི། རྗེ་བཙུན་བྲམས་པ་མགོན་པོའི་རྒྱུད་ཐ་མ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་
ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མེད་དེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་
མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པ། དེ་ཕྱིར་དང་
སྟོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞག་མདོ་སྟེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དཀྱུག །ཐུབ་ཚུལ་བཤེག་
ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ལ་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་གྱི་ཆོས་ལ་དབང་ཟ་བར་མི་རིགས་པ་དང་། དབང་ཟོས་པའི་ཉེས་དམིགས་
གདམས་པའི་སྟོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོར་མི་འགྱུར་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་འདིས་
མཆོན་ནས་གཞུང་ལུགས་གཞན་དང་གཞན་ལ་འང་འོལ་ཆོད་ཀྱི་བཤད་པ་བགྱི་
བར་གཟབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཀྱང་ཐང་བཞུན་པའི་སྒྲོན་མེས། བྱེད་པར་

ལྷ་བ་སྟིགས་མའི་གནས་སྐབས་འདིར། །དམ་བཅའ་ཙམ་གྱིས་མཁས་རྫོམ་
སྒྱུ་བོ་ཡི། །སྡོན་མེད་ལེགས་བཤད་སྐད་ཀྱི་འཆལ་གཏམ་ཡང་། །བསོད་
ཚུང་ཤེས་འཆལ་ནམས་ཀྱི་ནར་འགོ་བས། །རི་བོང་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་མ་རྒྱགས་
ཨང་། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཉིན་བཞིན་གདམས་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བའི་
དགོངས་པ་མཐའ་དག་མངོན་གྱུར་པ། །སློབ་ཐང་རྒྱལ་པ་ཡིས་ཀྱང་མ་ཐོན་
པའི། །གསར་བཤད་ཕྱ་མེན་མ་ཡི་སོ་ནམ་དེས། །ཕན་ལས་གནོད་པ་ཆེ་
བས་སྒྲིམས་ཤིག་ཨང་། །ཞེས་གདམས་པ་ལྟར་བྱི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་
གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱན་དུ་བྱུང་དགོས་སོ། །

ད་ནི་དཀྱུས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ལ། །འགའ་ཞིག་ན་རེ། །གལ་ཏེ་
བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྱེས་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་འདི་དག་རིགས་པའི་
དགག་བྱ་ཡིན་ན། །འཛིན་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་ཏེ་བདེན་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་རིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། །བདེན་བྱུང་རིགས་
པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ན། །བདེན་མེད་རིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་དགོས་པ་བཞིན་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། །ཞེས་ཟེར། །དེ་ལ་ནི་ཤིན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ན་ས་བརྩ་ལམ་ལྷ་ལྟ་བུ་ཡང་རིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞིང་།
དེ་འདོད་ན། །ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འང་རིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལ། །དེ་འདོད་ན། །ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་
པོའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རིགས་པས་སྐྱབ་མི་རུས་པ་སོགས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
གནོད་བྱེད་མང་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་
སྐབས་འདིའི་རིགས་པའི་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱོལ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་སྒྲོ་བུར་བའི་དྲི་མ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་།
 ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ཡང་། སྒྱུར་དགག་བྱ་མ་ཡིན་
 པར་ཁས་ལེན་ཟེར། དེ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་པའི་གནས་སུ་ཉོག་པས་པར་བྱ་སྟེ།
 བརྟན་པའི་ཚངས་ཐིག་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལ་ཞིབ་དྲུ་མ་བརྟན་པའི་མཚང་ཡིན་
 པས་སོ། དེ་ཡང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྒྱུར་དགག་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་
 དགག་བྱ་དང་། རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ཡོད་དོ། ཞེས་སྒྱུར་དགག་བྱ་
 དབྱེ་གཞིར་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་། རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་
 གསུངས་པའི་ཚུ་ལ་འདི་ལ་མ་སྒྲོངས་པར་གྱིས་ཤིག།

སྒྲིས་པ། ཐོག་མ་མེད་ནས་སྒྲོངས་པའི་ཁོ་བོ་རུ། །ཀྱུར་ཀྱང་ལོང་
 བྱའི་ལག་གི་སྒྲུང་རྩ་བཞིན། །ཞེ་མ་ཡབ་རྗེ་སྒྲ་མའི་བྱུགས་རྗེ་ཡིས། །བརྟན་
 ལ་མངལ་བའི་དགོས་པ་འགྲུབ་ནས་ཤོག །

ཅེས་ལམ་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་སྒྲོམ་གྱི་བྱུར་འཕྲོས་ཞེས་པ་འདི་ནི།
 རང་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆགས་སྤང་རགས་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་རགས་པའི་གཞན་
 དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡང་བྲན། བདག་འཛིན་འགོང་བོའི་
 ཁ་ཟས། གཅེས་འཛིན་གཤེད་མའི་བྱ་སྒྲུན། ཉག་འཛིན་འཕྲོན་མའི་ཁྲོ་གར་བསྡེབས་
 པ་སྒྲུན་སྒྲོངས་མཐའ་མ་དར་རྒྱས་སུ་འཕོད་པས་བྲིས་པའོ། །

དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དགེན་སྒོ་བཟང་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ནས་
 པར་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ཟབ་བྲིད་
 གནང་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་གནད་ཟིན་ཐོ།

ཆབ་ཚང་འཇམ་དཔལ།

(ཐོན་དང་པོའི་ཕར་ཕྱིན་རབ་འབྱམས་པ།)

༡༡། ལྷ་མ་དང་མགོན་པོ་རྗེ་བརྩན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆེལ་

ལོ་ནི། རྩོམ་

པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་གཞུང་དཀར་པོའི་ལྷ་ལ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ཙམ་
 དུ་མ་ཟད། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ནང་ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་སྦྱིད་རྫོགས་ལ་འབྲེལ་
 པ་ཡོད། འུ་རྒྱུད་སྦྱིད་རྒྱུད་ནས་འབྱོར་རྒྱུད་སོགས་ལ་འབྲེལ་པ་ཨེ་ཡོད་བསམ་
 བྱེད་ཡོད། འོན་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་དུ་ཡོད་མེད་ཁ་ཆོད་གཙོད་མི་རྒྱས། དགེན་
 བསོད་ནམས་མགོན་པོས་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱིད་དེ་ཆོས་རར་བྱགས་ཐོག་ནས་
 གསུངས་པ་ཞིག་ལས་ཆེད་དུ་ལྷགས་ཚོམ་གནང་བ་མིན་པར་གསུངས། སྤྱི་
 མཐའ་གཉིས་སྐྱས་ཟིན་མི་མཐུན་པ་ཆགས་སྐབས་སྤྱི་དོན་གཙོ་བོ་བྱེད་དགོས།
 གསུངས་མགོན་རིན་པོ་ཆེར་གསེར་ཕྱིར་གི་བྲིད་རྒྱུན་གནང་མཁན་ཁྱུ་པ་
 དགེན་རིག་འཛིན་བརྟན་པས་གྲུས་པར་པར་ཆེན་བསོད་གྲགས་པའི་ཡིག་ཆ་
 བདག་པོ་རྒྱག་དགོས་རེད། བདག་པོ་རྒྱག་སྣངས་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད། ཉག་
 རིའི་དགེན་བཀྲ་ཤིས་ནམ་རྒྱལ་གྱི་ལྷགས་ལྟར་བྱས་ན་ཡིག་ཆའི་ནང་སྐྱས་

ཟིན་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་ན། སོ་སོས་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ནས་གཅིག་ཁས་
ཐངས་གཅིག་ལ་ལུང་དོན་བཞག་ནས་དགོངས་པ་གཞན་དུ་བྱངས་དགོས། ཏེ་
དོར་དགོན་འངས་དབྱངས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན་སྐྱས་ཟིན་མི་མཐུན་པ་གཉིས་
ཡོད་ན་གཉི་ག་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས་དགོངས་པ་གཞན་དུ་བྱངས་རྒྱ་མེད།
རབ་བྱུང་ན་ཏེ་དོར་དགོན་འངས་དབྱངས་ཀྱི་ལུགས་བཞིན་བྱ་དགོས་རེད་
ཅས་བཀའ་གནང་བྱུང་།

སྒྲོ་མང་གྲུ་ཆང་གི་ཕྱོགས་ངོས་ཤིག་ལ་ས་དོང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་པར་
ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མེར་སྲེག་བཏང་ས་རེད་ཟེར་ནས་སྒྲོ་མིང་གི་
དགོ་འདུན་པ་ཆོས་ཆ་དེར་ཐེབས་བཞུགས་གནང་གི་མེད་སྟབས་ང་ཡང་འགྲོ་
གི་མེད། པར་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་འཛིན་གྲུ་མཐོ་སའི་སྒྲོ་བ་མ་
ཆོ་གསོ་སྒྲིང་གནང་སྟབས། སྒྲོ་ཏྲགས་དང་ས་ལམ་གྱི་རིགས་ལྡགས་ཚུལ་
མ་གནང་བ་མིན་ནམ། ལ་རྒྱལ་དབང་ལྡ་པས་བཀའ་པོད་ལྡའི་འགྲེལ་པ་
ཆ་ཆང་ལྡགས་ཚུལ་གནང་བའི་རྗེས། ལ་རྒྱལ་དབང་ལྡ་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་
སྒྲོ་གསལ་མིང་ལ་རྒྱན་འཇུགས་གནང་རྒྱ་གཞུང་གིས་བཀའ་ཐབས་སྐབས་
སྒྲོ་མིང་གིས་ངོས་ལེན་བྱས་མེད། དེར་བརྟེན་པར་ཆེན་བསོད་གྲགས་
ཀྱི་ཡིག་ཆ་མེར་བསྲེགས་པ་རེད་ཟེར། མེར་སྲེག་གཏོང་མཁན་དེ་སྡེ་སྲིད་
དམ་ཡང་ན་སྡེ་སྲིད་ཀྱིས་བཀའ་མངགས་ཐོག་ཁོང་གི་མངའ་འོག་དུ་ཡོད་
པའི་གཞུང་ཞབས་པ་དེ་འདྲ་མིན་ནམ། ཞེས་ལྡན་མ་སྒྲོ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་
ནས་གྲུས་པར་གསུངས་བྱུང་།

པར་ཆེན་བསོད་གྲགས་ལ་མདོ་ཕྱོགས་ནས་པོད་ལྡ་ག་དང་། ལྡགས་

ཕྱིགས་ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྒྱུ་གས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིད། གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྒྱུ་གས་དེ་དགུང་ལོ་ཞེ་དུག་ཐོག་རྒྱུད་སྟོང་གི་མཁན་པོ་གནང་སྐབས་བརྟམས། འདི་ཁོང་གིས་ལྷགས་ཚུམ་གནང་བའི་ཆེས་ཐོག་མ་དེ་མིན་ནམ། བསྐྱེད་རྒྱུ་གས་དེའི་ལུང་བྲིད་ཀྱི་རྒྱན་དུང་ཉམས་མེད། རྒྱན་དེ་བྱང་ཅེ་ཆོས་རྗེ་རི་རྩོང་རིན་པོ་ཆེར་ཡོད། སྤྱོད་ན་ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་དེ་གཙོ་བོ་མངོན་ཉིགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཞིག་ཡིན། གཞུང་འདི་དགུང་གངས་ཞེ་བདུན་ཐོག་བརྟམས། མཐའ་དཔྱད་དེ་བཤད་སྟོལ་ལྟར་ན་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཆོས་རར་བརྩི་བཞག་གནང་བ་དེ་ཕྱིས་སྒྲོ་གསལ་སྒྲིང་གི་སྒྲུར་དཔོན་ཆོས་ཟེན་བྲིས་སུ་བདུབ་པ་ཞིག་ཡིན། འདིའི་ནང་ལ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་དང་གཞུང་གི་དཀྱུས་ལྷ་ཕྱི་མི་མཐུན་པའི་རིགས། དེ་བཞིན་སྤྱོད་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་རིགས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་སྐབས་དེའི་སྒྲུར་དཔོན་ཆོས་ཟེན་བྲིས་འདེབས་སྐབས་ཟེན་བྲིས་འདེབས་ནོར་ཤོར་བས་ཡིན། དཔེར་ན། མཐའ་དཔྱད་ནང་ཁ་ཅིག་གིས་བཞག་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་འདྲ། སྤྱོད་དོན་ནང་དེའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེར་བརྟེན་མཐའ་དཔྱད་དེ་སྤྱོད་དོན་དང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་སྐབས་སྤྱོད་དོན་འཐད་ཕྱིགས་སུ་འཛོན་དགོས་སམ་སྙམ།

ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལ་ལུང་བྲིད་ཀྱི་རྒྱན་དེ་འདྲ་མེད། སྤྱོད་ན་ལ་ལུང་བྲིད་གཉི་གའི་རྒྱན་ཡོད། དེ་ཡང་མཁན་བྱུར་པ་སྤྲོ་བྱུལ་མཆན་དང་ཤག་སྒྲོར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལ་མངའ། ཤག་སྒྲོར་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་དོན་ནས་ཡོང་ས་མཆོག་གིས་གསན་གནང་མཛད། སྤྱོད་དོན་དེ་གཞུང་

གི་གོ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་པ་དང་། མཐའ་དཔྱད་དེ་དགག་གཞག་
སྟོང་གསུམ་དང་འབྲེལ་ནས་གསུངས། གཞན་པར་སྤྱི་ཙམ་ཁྲི་གཏེར་དང་། མངོན་
པ་ཀུན་བདུས་ཀྱི་འབྲེལ་པ། རྒྱུད་ཆུང་འབྲེལ་པ་སོགས་ལྷགས་ཚུལ་གནང་།
རྒྱུད་ཆུང་འབྲེལ་པ་འདི་བོད་ནས་པར་བསྐྱུན་བྱས་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། གཞུང་
འདི་བོད་མི་ཆོ་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་རྗེས་སོག་པོའི་ཡུལ་ཞིག་ནས་གསར་རྟེན་
བྱུང་བ་རེད།

དགུང་ལོ་ང་གཅིག་ཐོག་དབུ་མའི་སྤྱི་མཐའ་གཉིས་ལྷགས་ཚུལ་
གནང་། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་མ་མཛད་གོང་དུ་འདུལ་བའི་མཐའ་དཔྱད་
མཛད། དབུ་མའི་སྤྱི་མཐའ་གཉི་གར་བྲིད་རྒྱུན་མི་སྣང་། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་
ཐོག་དགའ་ལྡན་བྲིས་བཞུགས་སྐབས་ཆོས་འབྱུང་དང་། དེབ་དམར། རྒྱུད་
ཆུང་འབྲེལ་པ་སོགས་དང་། དགུང་ལོ་ང་དུག་པར་ནམ་འབྲེལ་དགོངས་པ་
རབ་གསལ་མཛད། གཞུང་འདིའི་བྲིད་རྒྱུན་དགེན་ཆུ་མ་ལ་ཡོད། དགུང་
ལོ་རེ་གཉིས་ཐོག་འདུལ་བའི་ཆོས་འབྱུང་མཛད། རེ་དུག་ཐོག་འབྲས་སྤྱངས་
དང་། རེ་དགུ་པར་སེ་རའི་བྲིས་བཞུགས། རོན་བདུན་ཐོག་དགོངས་པ་
གཞན་དོན་དུ་ཐེབས།

སྤྱི་གདུང་དེ་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཡོད་པར་གྲགས་མོད། ཁ་ཅིག་གིས་
སེ་རར་ཡོད་པར་བཤད། འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཡོད་པ་ངག་རྒྱུན་ཙམ་ལས་དངོས་
སུ་མཛལ་སྟོང་མཁན་བྱུང་མི་འདུག

མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན། པཌ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་མདོ་ཕྱོགས་
ཀྱི་གསུང་པོ་ཉི་ལྔའི་ནང་ཆོན་ནས་སྤྱི་དོན་དང་ནམ་འབྲེལ་དགོངས་པ་རབ་

གསལ་གཉིས་ལ་མ་གཏོགས་པོད་གཞན་གང་ལའང་བྲིད་རྒྱུ་མེད། སྐབས་
 རྩོགས་ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲིད་རྫོགས་གཉིས་ལ་བྲིད་རྒྱུ་ཡོད། ཁ་
 ཅིག་གིས་ཏྲེ་ཏོར་སྒྲིར་དཔོན་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲོབ་མཁུག་ལ་ཅ་ཏྲེ་ཀ་གི་བྲིད་རྒྱུ་
 ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་དེ་བདེན་པ་མིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་སྒྲིར་དཔོན་ཁོང་
 གིས་ཐེངས་གཅིག་ཡར་ཕྱིན་སྒྲིད་ཏོན་གྱི་བྲིད་རྒྱུ་གནང་བ་དེ་ཅ་ཏྲེ་ཀ་ལ་ནོར་
 བ་ཡིན་ཚུ་ལ་ཕྱན་གྱིས་མཁས་པ་འགའི་གསུང་རྒྱུ་ནས་ཐོས།

དེ་ཡང་སྒྲི་མཐའ་གཉིས་ནམ་བཤད་སྟིང་རྒྱུ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་
 ཚུ་ལ་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེས་བཞེད་ཅིང་། ཡར་ཕྱིན་སྒྲིད་ཏོན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཁྱད་
 པར་བཞིག་ནི། རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་
 འགྲེལ་ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ། དེ་བཞིན་ནམ་བཤད་སོགས་
 གྱི་ཆོག་སྒྲ་ཡོངས་རྫོགས་བསྡུས་པ་དེ་ཡིན། དེར་བཞེན་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་
 དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ནམ་བཤད་སྟིང་རྒྱུ་སོགས་ལ་ངེས་
 ཆ་ཆད་ལྷན་ཞིག་མེད་ན། ཡར་ཕྱིན་སྒྲིད་ཏོན་འདི་ཞིབ་མོར་བྲིད་མི་ཤེས་ཚུ་ལ་
 གསུང་རྒྱུ་ལ་ཡོད།

པར་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ངོ་མཆར་བ་
 གཞན་ཞིག་ནི། གཞུང་གི་དཀའ་གནས་ནམས་ཞིབ་འགྲེལ་དང་། ལུང་རིགས་
 གྱི་སྒྲིར་དོགས་གཅོད་གཏིང་ཆོད་པར་མངོད་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། རྩོན་ལྷ་ལྱལ་
 དབང་ལྔ་པའི་ཡོངས་འཛིན་དགའ་ལྷན་ཁྲི་ཐོག་སོ་ལྔ་པ་སྒྲིང་སྦྲད་ཞབས་བྱུང་
 དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་སྒོ་གསལ་སྒྲིང་གི་མཁན་པོ་ལས་ཐོག་ཡིན་སྐབས་
 བཙུང་བཞག་འཆད་ཞོར་པར་ཆེན་ཡིག་ཆར་དགག་པ་མངོད་ནས་པར་ཆེན་བསོད་

ནམས་གྲགས་པར་ནམ་དཔྱད་ཡོད་ན་ལན་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སྐབས། མོ་
གསལ་སྒྲིང་གི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་དེར་ལན་བཏབ་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་དེ་ལྟ་
མཐོང་ཡང་། ད་ཆ་ཡིག་ཆ་དེ་གང་དུ་ཡོད་མེད་མི་ཤེས།

གཞན་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་བཞད་པའི་ཡིག་ཆ་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་
བ་ནམས་ཀྱི་གསུང་ནམས་སུ་པའ་ཆེན་ཡིག་ཆར་དགག་གཞག་གི་ཚུལ་རྒྱུང་
ཟད་རེ་ཡོད། པའ་ཆེན་མཐའ་དཔྱད་ནང་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་སྐབས་
ཆོགས་བཅད་དུ། ཁོ་བོས་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་རིགས་པའི་མདའ། །
འཕངས་པའི་ཆོ་ན་གྱར་གྱུམ་མདོག་ཅན་གྱང་། །ཟུག་པ་བཞིན་དུ་རྩེ་ཟད་
འཁྱོགས་པ་ན། །གངས་ཅན་པ་ནམས་ཅིའི་ཕྱིར་ཐལ་མོ་གདབ། །ཅེས་སོགས་
ཀྱིས་ཞལ་ཤོབ་འཐེན་ལུགས་ལ་བརྟུན་ན། པའ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་
མཆོག་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ཁོང་གི་མདུན་དུ་གཞུང་གི་དཀར་གནད་འདྲ་མིན་
ཐོག་ཅོད་པ་བྱེད་མཁན་བྱུང་ཡོད་པ་འདྲ་ཞེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དགེ་དཀོན་
མཆོག་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ནས་བཀའ་གནང་བ་ཞིག་ཁོ་བོའི་ཟིན་བྲིས་སུ་གསལ།

ད་ནི་ཟིན་བྲིས་ཀྱི་དཀྱུས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ལ། དེ་ཡང་ཤེར་མདོས་
སྤུང་དོན་མངོན་ཉོགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། དངོས་བརྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་
པ་གཉིས་ཀ་བརྟན་ཡང་། སྤུང་དོན་མངོན་ཉོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཆོག་ཟིན་ལ་
གསལ་བོར་མ་བརྟན། དེའི་ཚུལ་དཔེར་ན། ཤེར་མདོས་གཟུགས་མེད།
སྤྲེལ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དངོས་བརྟན་གཟུགས་སྤྲེལ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་
གི་སྟོང་ཉིད་དང་། སྤུང་དོན་ལ་གཟུགས་སྤྲེལ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་
པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ཟིན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནམས་བརྟན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེས་ན་ཤེར་མདོས་སྤྲོས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་གསལ་བོར་བརྟན་
 ཅིང་། དེ་རྣམས་གསལ་བོར་ཆོག་ཟིན་ལ་མ་བརྟན་ཟེར་དགོས་སམ་དཔྱད།
 མཁས་པ་འགས་མེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ཤིང་རྟེན་སྤྲོལ་འབྱེད་དུ་འདོད་བཞིན་
 ཡོད། དེ་གཙོ་བོ་གསེར་ཕྱེང་གི་ཆོག་ཟིན་ལ་བརྟན་པ་ཞིག་ཡིན། རང་རེའི་
 ཡིག་ཆ་སོགས་ཀྱིས་མེ་བཙུན་ཤིང་རྟེན་སྤྲོལ་འབྱེད་དུ་མི་འདོད། དེ་ཡང་།
 ཤིང་རྟེན་ཆེན་པོའི་སྤྲོལ་གཉིས་ལེགས་བཟུང་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ལ་
 བརྟན་ཚུལ་ཨ་ཀྲ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཤིང་རྟེན་སྤྲོལ་འབྱེད་ལྟར་ཡིན། དེས་
 ན་གསེར་ཕྱེང་ལས་གསུང་ཚུལ་དེ། བུ་ཉ་སོགས་བོད་སྐད་རབས་པ་རྣམས་
 ཀྱི་བཞེད་པ་དང་། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྤིང་བོ་ནས་གསུང་ཚུལ་དེ། རྗེ་
 བདག་ཉིད་ཆེན་མོའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཟེར་དགོས། ཤིང་རྟེན་སྤྲོལ་འབྱེད་གཉིས་
 ཆད་མའི་སྒྲེས་བུ་འདོད་མིན་ཅི་རིགས་ཤིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གསུང་རྒྱན་ལ་
 ཆད་མའི་སྒྲེས་བུའི་དོན་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་ན་ཡོད་པས་བྱུང་།
 ཁྱོད་ཀྱིས་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་ན་མེད་པས་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་དགོས།
 དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཆད་མའི་སྒྲེས་བུར་འདོད་པར་བརྟན་ན། ལྷ་ཐོགས་
 གཉིས་ཀྱང་ཆད་མའི་སྒྲེས་བུར་ཁས་སྐྱངས་ན་མི་ཆོག་པ་མེད་དམ་སྙམ།

རང་ལུགས་ཀྱིས་སྤིང་མེ་ཆེན་པོར་ཡུམ་ཞེས་མི་བརྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 རྟེན་ལུམ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ཆད་དགོས་པས་ཡིན། དངོས་
 ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་རྣམ་མཐུན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཟེར་བ་ཞིག་འཛོག་མི་བྱུང་།
 དེ་བཞག་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཞིག་འཛོག་དགོས། དེ་
 འཛོག་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱན་ཆད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་འདོད་དགོས།

སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱལ་ཅིག་ཐ་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 རྒྱལ་ཅིག་རྒྱལ་ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་ཅེས་ལན་འདེབས་དགོས།
 རང་ལུགས་ལ་མཁྱེན་གསུམ་དང་བདེན་གཉིས་སོགས་རྩུང་ཟད་ལྟོག་གུར་
 ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་གནད་ཀ་གཙོ་བོ་ནི། སྤྱིར་གནལ་བྱའི་གནས་གསུམ་
 ལ་མངོན་གུར་དང་། རྩུང་ཟད་ལྟོག་གུར། བེན་ཏུ་ལྟོག་གུར་སོགས་གསུམ་
 ཡོད་པ་ལས། རྩུང་ཟད་ལྟོག་གུར་ཆོས་ཉིད་སོགས་ནི། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་
 གིས་ངེས་མི་ལུས་པར། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན། མཐའ་དཔྱད་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་
 མེད་ཏུ་ཆོད་མས་བྱུབ་པའི་གང་ཟག་ལ་དབུ་མ་པ་མེན་པ་རྩ་བུ་ཞིག་གསུངས་
 པ་དེ་མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། མཐའ་དཔྱད་ལས། ས་རོལ་
 པའི་འདོད་པ་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེར་རང་ལུགས་ཀྱིས་
 རྟགས་མ་བྱུབ་ཅེས་ལན་འདེབས་བྱེད་དགོས། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་སྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀའི་སྤང་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ། གཉིས་སྤང་རགས་པ་
 ཟེར། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྟག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་
 པའི་ཞི་རྟག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཡིན། སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་གཙོ་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་དེ་ཆོར་བ་
 བཏང་སྟོམས་ཡིན། སྟོང་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་རྩུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
 ཆོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་མེད། དེ་ཡོད་ན། དེ་གཉིས་གཞོད་
 བྱ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར།

དམན་ལམ་སྟོན་ཏུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་

བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ། སྒྲོང་ཉིད་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྒྲོང་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྲལ་བས། དེ་གཉིས་
 གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཤིག་ཡོད་པར་འདོད་དགོས། སོ་
 མའི་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཉིད་མཛོགས་པས་
 བྲལ་པར་འདོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན། སྒྲོམ་བྱུང་ཡིན་པས་མ་
 བྲལ་གྲང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། སྒྲོམ་
 བྱུང་ཡིན་པས་བྲལ་པར་འདོད། སྒྱིར་རྣམ་པ་ལ་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་
 ཀྱི་ཡོད་གྲང་། སྐབས་འདིར་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རྣམ་
 པ་དེ། ཤེས་རྣམ་ཡིན། སྒྱིར་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཉགས་སྒྲོམ་ཡང་
 དག་ཡིན་དགོས་གྲང་། གཞུང་སྒྲོམ་རྣམ་དག་ཡིན་ན། ཉགས་སྒྲོམ་ཡང་
 དག་མིན་དགོས། དུམ་ཟེ་ཁ་ཆེ་སྣ་ཉག་ལ་སེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་དེ། སེལ་ཞེས་
 དངོས་མིང་དང་། དུམ་ཟེ་ཁ་ཆེ་སྣ་ཉག་གི་བཏགས་མིང་ཡིན། ལེགས་བཤད་
 གསེར་ཕྱེང་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྤང་བྱ་ཡོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་དགོས་པའི་སྤང་བྱ་ཡོད་པས་མ་བྲལ་བས། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སའི་སྤང་བྱ་ཡོད་པར་གསུངས། དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་
 རྣམས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་སྙམ། དར་བྱིན་
 རྣམ་བཤད་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྤང་བྱ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སར་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་པའི་བྱིར་གསུངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 གྱིས་སྤང་བྱས་པའི་ཤེས་སྤྱིབ་ཅིག་མེད་ཀྱང་། ལམ་དེས་གནས་སྐབས་མངོན་

དུ་མི་གྱུར་པ་ཙམ་བྱས་པ་ལ། སྐབས་འདིར་སྤངས་པའི་ཐ་སྟད་བྱས་པ་ཡིན།

སྤྱིར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཡང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན། རྣམ་བཅས་དག་བཙུག་པའི་ཡུང་པོ་སྤྱད་བདེན་ཡིན་པས། དེར་དམིགས་ནས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་དུ་ཁས་ཐུངས་ན་བདེ། འཕགས་པ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་སེཌ་བཟང་པོ་གཉིས་གང་གི་ལུགས་ཡིན་རུང་གཟུང་ཉོན་དང་པོ་དང་། གཟུང་ཉོན་གཉིས་པ་གཉིས་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན། སྤྱིར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ལ། མུ་བཞི་བརྩེ་བ་མ་ཡིན་པར། མོ་མོའི་སྤྱི་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་བརྩེ་བ་ཡིན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མུ་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་ལྟ་བུ་བཞག་ཆོག

སྤྱིང་ཉིད་ཉོན་ཀྱིས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་བས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་བཀག་བརྩེ་བ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་བས་ཀྱིས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་བས་པ་ཞིག་ལ། ཤེས་རབ་སྤྱིང་རྗེར་བཅས་པའི་སྤྱོད་བ་བཟུང་། བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱུ་གས་སྤྱོད་བས་ཀྱིས། སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཐོབ་པ་ཡིན། ཉོན་ཀྱིས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དུག་དང་། །ཞེས་པའི་ཆོས་དུག་ནི། སྤྱོད་ལམ་བཞི་དང་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་བཅས་ཡིན། མདོ་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྤྱིང་ཉིད་ཉོན་ཀྱིས་སྤྱོད་བས་ཁྱབ་པའི་དོན་དུ་གོ། རང་རྒྱུད་

པའི་ལུགས་ལ། སྐབས་འདིའི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་ལ་བཞག་ནས།
 འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱབ་པ་བརྟན་པ་མ་
 ཡིན་པར། འཕགས་པ་གསུམ་གའི་ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་
 བརྟན་པར་གོ་དགོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་
 པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་རྒྱུ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པ་བཤད་དུ་མེད་པས་ན། ཆོས་
 ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཟེར། བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་དང་། རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་གཉིས་དོན་གཅིག་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ། རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་འདོད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མི་
 འདོད། རང་རང་གི་འབྲས་སྐབས་སུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཞིག་ལ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་
 ཟེར། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཐོས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་དང་། དེས་གསོས་མ་བཏབ་པའི་ཆེ་རྒྱུས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སུ་འདོད།
 དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། དྲི་མ་སྤངས་པའི་སེམས་
 ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ལ་གོ་དོན་ལོགས་སུ་ཡོད། སྒོ་མང་པས། ཐེག་ཆེན་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྒོ་མ་སྤང་གི་ས་བོན་ཡོད་པས།
 དེ་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན། ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྟེང་གི་ཆོས་
 ཉིད་དེ། འགོག་བདེན་དུ་འཛིག་མོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་འགོག་
 བདེན་མ་ཡིན་པར་འདོད། འོ་ན། འགོག་བདེན་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་ནི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་སྤངས་པའི་བྲལ་ཆ་དེ་ཡིན། སོ་སྒྲེ་ལྟས་

བྱིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་གང་ཟག་གི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་
 ཉིད་དེ་སྣམ་བྱིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གསུངས། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 སྐུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་རུང་གི་རིགས་ལ། སངས་རྒྱལ་
 གྱི་རིགས་ཟེར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སང་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་
 རིགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཐེག་
 ཆེན་སྐུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མ་ཡིན། རང་བཞིན་ནམ་དག་
 གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྤྱིར་གྲོལ་ཉིད་དང་
 འགོག་བདེན་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་དགོས། རོང་རྒྱུ་ཀ་པས་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་ཡིན་ན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་འདོད།

བོད་ཀྱི་ངོ་ནང་པ་སོགས་ཀྱིས། དྲི་བཙས་གྱི་སེམས་གསལ་རིགས་
 རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འདོད། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ། མཉམ་བཞག་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱང་། དེ་ལས་
 གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྟོང་གཞི་ཆོས་
 ཅན་མེད་པར་འདོད། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། རིགས་ཤེས་དེ་བདེན་
 པར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད། བྱང་སེམས་
 གྱི་མཁུན་པ་དང་གོ་སྐུབ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད།

རྒྱུན་དང་འཕྲད་ན་ཉོན་མོངས་སྦྱེད་བྱེད་ཅིག་ལ། བདེན་འཛིན་གྱི་
 བག་ཆགས་ཟེར། འདུག་ཤེས་དུག་པོ་གང་རུང་དང་འཕྲད་ན་བདེན་སྣང་
 སྦྱེད་བྱེད་ཅིག་ལ། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཟེར། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་
 ལ་། སྤང་བྱ་ཀུན་བཏགས་གང་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་སྤངས་དང་། སྤང་བྱ་ལྟན་

སྒྲིམ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་འདོད་པར་མ་ཟད། ཐལ་འགྱུར་པའི་
ལུགས་ལའང་སྤང་བྱ་ཀྱན་བཏགས་གང་ཡིན་པ་དེ་མཐོང་སྤངས་དང་། བག་
ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་འདོད་།

སྒྲིམས་འདུག་ནི། མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་པའི་དོན་ལ་གོ་དགོས།
མཐའ་གཉིས་ནི། བྱིང་སྒྲུགས་དང་ཚོད་འཕྲོ་སོགས་ཡིན། འདུག་བྱ་དགུ་
ནི། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དང་། འཕགས་ལམ། ཆད་མེད་
བཞི། མི་དམིགས་པ། རྣན་པ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སོགས་
ཡིན། གཉེན་པོའི་སྐྱབ་པ་དང་སྤང་བྱའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ལ་གོ་དགོས།

ཉེར་བསྟོགས་དང་ཆོ་ག་དང་ཐབས་སོགས་དོན་གཅིག་ཡིན། འདོད་
པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་
ཉོན་ལ་གོ། བེན་སྐྱངས་དང་། ཞི་གནས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ། སྒྲིམས་
འདུག་ནི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ལས། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལ་གོ་དོན་མེད། ལྷག་
མཐོང་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན། ཞི་གནས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་
ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་པ་དང་ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ཐོབ་
པ་དུས་མཉམ་ཡིན། མཆན་ཉིད་སོ་རིག་སོགས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་མི་ཚུགས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་དེའི་སྒྲ་དོན་གང་ཡང་མ་ཆང་
པའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ལམ་ཞི་རགས་
ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་བྱང་། ཉེར་བསྟོགས་མི་ཚུགས་མེད་ལ་དེ་ལྟས་

མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་སོ་རིག་སོགས་ཉེར་བསྡེགས་ཡིད་བྱེད་བདུན་
ལ། ཁམས་གོང་མའི་ཤེས་པས་ཁྲབ་པས། དེ་ལ་ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་
ཀྱིས་ཁྲབ། ཁམས་དང་ས་གང་དང་གང་གིས་བསྐྱུས་པ་ལ་ཁམས་དང་ས་
དེ་དང་དེའི་བྱེད་པས་བདག་གིར་བྱེད་དགོས་པ་དམ་པ་གོང་མ་ནམས་ཀྱི་གསུང་
རྒྱན་ལ་ཡོད། ཞིག་ནས་ཀྱི་དམིགས་པ་བཞི་ནི། ཁྲབ་པའི་དམིགས་པ། དཔུང་
པ་ནམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ། ཉོན་མོངས་ནམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ། མཁས་
པའི་དམིགས་པ་བཅས་བཞི་ཡིན། ཀྱན་བདུས་ལྟར་ན་དབང་རྩ་ལ་གྱི་རྒྱད་
ཀྱི་སྦྱར་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དེ་ལ་དངོས་གཞིས་ཁྲབ་པ་དང་། མཛོད་
ལྟར་ན་དེ་ལྟས་མ་ཁྲབ་པར་འདོད། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་
མི་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ལྟག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་ན་ལྟག་མཐོང་ཡིན་མི་དགོས་
ཏེ། མཚན་ཉིད་སོ་རིག་སོགས་ལྟག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་ཀྱང་དེ་དག་ལྟག་
མཐོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ཡོད་ཀྱང་། འདོད་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཞིག་ནས་མེད། མཉམ་འཛིག་
གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་རང་གི་དམིགས་ཉེན་ལ་གནས་ཆད་དང་གསལ་ཆ་ཡོད་པས།
ཞིག་ནས་རྗེས་མཐུན་པར་འཛིག་མོད་ཀྱང་། ཞིག་ནས་མཚན་ཉིད་པར་འཛིག་
མི་རུང་སྟེ། ཞིག་ནས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། ཤིན་སྤངས་ཀྱིས་ཟིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཞིག་ནས་དང་ལྟག་མཐོང་གང་དང་གང་ཡིན་རུང་ཤིན་སྤངས་
མི་གཡོ་བས་ཟིན་དགོས། སྦྱར་ཞིག་ནས་ཡིན་ན། འཛིག་སྒྲོམ་ཡིན་པས་
ཁྲབ་པ་དང་། ལྟག་མཐོང་ཡིན་ན། དཔུང་སྒྲོམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་ཡོད་ཀྱང་།
ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དཔུང་འཛིག་

གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྐབས་འདིའི་དཔུང་སྒྲིམ་དེ་ལས་དང་པོ་
 པའི་སྐབས་སུ་རིག་པས་དཔུང་པ་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། སྦྱར་ཞི་ལྷག་གཉིས་
 ཀྱི་ཕྱི་འབྲས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཏུས་མཉམ་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་མི་འགལ།

མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་ནི། འདོད་པའི་ས་དང་། མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་ས་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ས་ཡིན། ཞི་གནས་ལ་
 འདོད་མེས་མེད། རྟ་དབང་སྒྲིན་ཅན་ཡིན་ན། ཞི་གནས་མི་འགྲུབ་ཚུལ་
 ངག་རྒྱན་ལ་གྲགས་པས། དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔུང་དགོས། བསམ་གཏན་གྱི་
 ས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམས་འདུག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན། བསམ་གཏན་
 གྱི་ས་དེ་ལ་དངོས་གཞི་དང་ཉེར་བསྟོགས་གཉིས་ཡོད། གསེར་ཕྱེང་དུ་མཆན་
 ཉིད་སོ་རིག་འདོད་པའི་སས་བསྟུས་ཡིན་པར་གསུངས། འདི་པའ་ཆེན་བསོད་
 གྲགས་ཀྱི་མི་བཞེད། སྦྱར་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ན། རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་
 ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་དགོས། འདོད་ཉོན་དང་འདོད་
 ཉོན་མངོན་གྱུར་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ སྟོན་ཅེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉེར་
 བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མེད། ཉེར་
 བསྟོགས་ཡིན་ན། དགེ་བ་ཡིན་པས་བྱབ་པས། ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མེད། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ནི། འདོད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལྡ་ལ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་སོགས་ཡིན། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 རྩ་ནི། གཟུགས་སྒྲིབ་རྩ་རོ་རིག་བྱ་སོགས་ལྡ་ཡིན། ལྷག་མཐོང་གིས་བསྟུས་
 པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཐོག་མ་ནི། མཆན་ཉིད་སོ་རིག་ནས་ཐོབ་པར་འདོད། ཉེར་

བསྒྲིགས་ཟག་མེད་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲིགས་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱེད་པ་བསོད་གྲགས་ཀྱི་བཞེད། འཛིག་
 རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀའི་སེམས་རྟེན་བྱེད་པ་ལ་མི་ཚུགས་
 པ་མེད་པས་ན། ཉེར་བསྒྲིགས་མི་ཚུགས་མེད་ཟེར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ལམ་ཡིན་ན། རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་ཁས་ལེན་དགོས། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་
 ལ་རྟོག་དཔྱད་དང་དབང་ཤེས་སོགས་མེད་པས། དེ་དག་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་སས་བསྐྱུས་པར་གྲགས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དང་ཉེར་
 བསྒྲིགས་གང་ཡིན་རུང་ཡིད་ཤེས་ཡིན་དགོས། ལམ་ནི་རགས་སུ་ཉུ་ལྟ་
 རྟེན་མེད་པར། ཁོང་སར་ནི་བ་དང་འོག་སར་རགས་པར་བཞུ་བའི་རྣམ་པ་
 ཅན་དུ་བཤད་དགོས་པ་འདྲ། རང་གི་ཁོང་མའི་སྒྲིམས་འདུག་ཐོབ་པ་ལ་བརྩོན་
 བཞིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དང་དེའི་སྒྲིམས་འདུག་བྱེད་པར་ཅན་དང་། རང་གི་
 ཁོང་མའི་སྒྲིམས་འདུག་ཐོབ་པ་ལ་བརྩོན་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་དང་
 དེའི་སྒྲིམས་འདུག་ཅམ་པོ་བ་ཟེར། བསམ་གཏན་དང་གཉིས་སོགས་སུ་སྦྱེ་
 བ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་རྒྱ་སྒྲིམས་འདུག་ཟེར།

སྒྱུན་དང་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པའི་དག་བཅོམ་པ་ལ་དག་བཅོམ་རྒྱུན་ཅན་
 དང་། སྒྱུན་དང་མངོན་ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་དག་བཅོམ་པ་ལ་དག་བཅོམ་རྒྱུན་
 མེད་ཟེར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གིས། འཛིག་
 རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་

བས་སྐར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མེད། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་
 གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན། དེས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་
 སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་མི་རུས་པའི་སྤྱིར། སྐར་
 མི་སྟན་ནམས་ངན་སོང་གི་སྤྱིབ་པ་གས་ཆེ་བས། སྒོམས་འཇུག་གསར་དུ་
 སྤྱོད་བ་མེད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 རེ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་། སྤྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་
 བསྟོགས་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་མ་བྱལ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒོམས་འཇུག་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱད་ལ་སྤྱིར་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་
 སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མེད། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྟ་ཡོད་པ་དང་།
 དེའི་རྒྱད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཡོད་པ་མཐའ་
 དཔྱད་སྐབས་ལ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཐད་གསུངས་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་
 རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་གཙོ་
 བོ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་ཡིན་པས་
 ཡིན། ཉེར་བསྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བཞི། ཞི་གནས་འབའ་
 ཞིག་གིས་བསྐྱུས་པར་འདོད། བྱེན་སྐྱངས་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པ་དང་ཞི་གནས་
 ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཡིན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ན།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒོམས་འཇུག་ཡིན་པས་བྱབ་པ་མེད་ཀྱང་། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སྒོམས་འཇུག་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་

གཞིའི་སྒྲོམས་འདུག་ཡིན་མི་དགོས།

ཆད་མེད་བཞི་ནི། བྱམས་པ་ཆད་མེད། སྤྱིང་རྩེ་ཆད་མེད། དག་འ་
 པ་ཆད་མེད། བཏང་སྒྲོམས་ཆད་མེད་སོགས་བཞི་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དང་མི་ཉག་པའི་རིགས་ལ་མི་དམིགས་པར། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཆ་ནས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ཟེར། སེམས་
 ཅན་གྱི་སྤྱིང་གི་སྤྱིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་
 པའི་བྱམས་པ་ཆད་མེད་ཟེར། མི་ཉག་པའི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ཟེར། སྒྲོ་མང་
 པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགེ་ཙུག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད།
 ཡང་དེས་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གཞན་དོན་ཁྲུ་
 འབྱེར་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་འདོད། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་དགེ་བ་བརྩ་
 གཅིག་གི་ནང་ནས་རྣམ་པར་མི་འཆེ་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་རང་ལུགས་
 གྱིས་བཞེད། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱིང་རྩེ་ཆད་མེད་གཉིས་སེམས་བྱུང་སོ་
 སོ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱིང་མ་སེམས་བྱུང་རྣམ་པར་མི་འཆེ་བ་དང་། སྤྱིང་མ་
 ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གེས་རབ་གང་རུང་ཡིན། སྤྱིར་ཆོགས་སྐྱབ་དང་སྐབས་
 འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོགས་སྐྱབ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སྤྱིར་
 ཆོགས་སྐྱབ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོགས་སྐྱབ་ཡིན་
 པས་མ་བྱུང་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྱོལ་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་
 པའི་སྤྱིར། དེ་ཆོགས་སྐྱབ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་ཆོགས་སྐྱབ་མ་ཡིན།

སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ནི། སྒྲོབ་པ་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པར་གོ་དགོས། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་དོན་ཡིད་
 སྤེད་ཀྱི་སྒོ་དེ་ཉིད། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཉེར་ལེན་དུ་འགྲོ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་
 ཉིད་སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར་མ་ཡིན། བྱང་ཆེན་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་
 ཆེན་དང་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་གཉིས་ཡོད། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆེན་
 འགོག་བདེན་ལྟ་བུ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་མུང་འདས་ལ་འཛིག་རང་
 རྒྱལ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་གྱི་དོད་ཅམ་དང་།
 སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་བསྟན་པ་ཡོད་སྐབས། ཉན་ཐོས་
 ལས་རྒྱུད་བྱུང་པར་དུ་འཕགས། བྱངས་མེད་གཉིས་པའི་ཆོགས་བསགས་
 པའི་ལག་རྒྱུས་ལ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་སྦྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཙུམ་པ་དང་།
 བྱངས་མེད་གསུམ་པའི་ཆོགས་བསགས་པའི་ལག་རྒྱུས་ལ་སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་
 པ་ཡིན། རྗེ་བརྩན་བྱམས་མགོན་དབང་རྒྱལ་དང་བརྩན་འབྲུས་དེ་ཅམ་མི་
 ཆེ་བས། བྱངས་མེད་ཞེ་གསུམ་རིང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
 བསག་དགོས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་འབྱེན་བཞི་པ་ཤེས་རབ་མུར་ཞིང་བརྩན་
 འབྲུས་ཤིན་དུ་ཆེ་བས། ཆོགས་བསགས་ཡུན་ཐུང་ཤོས་བྱངས་མེད་གསུམ་
 ལས་ཆོགས་བསགས་མེད་པར་བཤད། ཐེག་དམན་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱིས་ཟེན་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
 བསགས་པ་མེད་ཀྱང་། སྤྱིར་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ཡོད། མདོ་ལུགས་
 གཞིར་བཟུང་བྱས་ན་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལམ་གཅིག་ལ་བརྟེན་
 ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་བསགས་པ་ཞིག་

མེད། དེ་ལྟར་བསགས་པ་ཞིག་སྐྱགས་ལུགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་སྐྱགས་
ཀྱི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་ཡིན།

གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྒྲོམ་པ་ལ་མི་སྐྱག་པའི་ཆ་ནས་བཟོད་པའི་
གཟུངས་ཟེར། གསང་ཞིང་སྐས་པའི་རྣམ་པས་བསྐྱབ་ན། དངོས་གྲུབ་འབྱུང་
ལ། གསང་ཞིང་སྐས་པའི་རྣམ་པས་མ་བསྐྱབ་ན། དངོས་གྲུབ་མི་འབྱུང་
པའི་ཆ་ནས་གསང་སྐྱགས་ཟེར། སངས་བྱུང་གི་ས་ན་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་
པའི་སྐབས་མེད་པས། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་མེད། འཕྲལ་
གྱི་དགེ་བ་བསག་སྟོབས་ལ་བདེན་ནས་བྱུང་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟོགས་
ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་གཟུངས་ཟེར། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སྟོང་སངས་
མེད་དགག་ཅིག་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཟེར། དག་པ་ས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་གང་
ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་དེ། དེ་
ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་མ་བློན་པའི་སྐབས་
མེད་པའི་ཐུང་། ཁ་ཅིག་མཐའ་དཔྱིད་ལས། ས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་
ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་འདོད་མི་འདོད། ས་ཐོབ་ནས་སྒྲོན་སེམས་
ཁས་ལེན་མི་ལེན་ལ་བསམ་དགོས་པར་གསུངས་པས། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན།
ས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་ཡོད་ལ། གསེར་ཐེང་
ལྟར་ན་མེད། སྒྲོན་འདུག་གི་ས་མཆོམས་འཛིན་ཚུལ་ནི། རྣམ་བཤད་ལྟར་
རང་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད། གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་བློན་པ་ལ། དེས་དངོས་སུ་བློན་དགོས་མི་དགོས་དབུ་ཕར་གྱི་ཡིག་
ཆ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུང་བསྒྲིགས་ནས་དཔུང་དགོས། རྣམ་མཁའི་སྟེང་

གི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་
འཛིན་པའི་ཆད་མའི་སྒྲོང་གི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འདུས་
མ་བྱས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་རྣམ་མཁའི་སྒྲོང་གི་སྒྲོང་ཉིད་
ཡིན་པའི་སྤྱིར།

སྒྲོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཡུལ་རྟོགས་པ་མེད་མོད་ཀྱང་། དམིགས་པ་ཞིག་
ཡོད་པ་མི་འགལ་སྐྱམ་པས། སྐབས་འདིའི་སྒྲོང་རྗེ་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་འཛིག་
དགོས། སྒྲོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་གཞན་དོན་ཁྲར་འབྱེར་གྱི་སྒྲོང་རྗེ་གཉིས་ཀ་
དོན་གཅིག་ཡིན་པར་རང་ལུགས་ཀྱིས་བཞེད། ཉན་རང་གི་སྒྲོང་རྗེ་ས་མ་
དམིགས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་མོད་ཀྱང་། ཉན་རང་གི་སྒྲོང་རྗེ་ས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་དམིགས། སྤྱིར་བྱང་ཆེན་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་
ཆེན་དང་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཆོགས་སྐབས་ཀྱི་
སྐབས་འདིར་བརྟན་པའི་བྱང་ཆེན་དེ། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་ཡིན། སྤྱིར་
འགོག་བདེན་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་འགོག་པ་
གཉིས་ཡོད། རང་ཡུལ་ལ་དབྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་བདེན་དེ། སོ་
སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། རང་ཡུལ་ལ་དབྱུང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་
པར་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་དབང་གིས་ཐོབ་པ་ལ། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་འགོག་
པ་བློར། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལྟ་བུ་རང་ཡུལ་ལ་དབྱུང་སྟོབས་
ཀྱིས་བྱངས་པའི་སྟོན་སྟོབས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་
སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་འགོག་པར་འཛིན། འགོག་བདེན་
དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད།

ངན་སོང་དུ་སྒྱུར་བ་ལས་འཛིན་པར་བྱེད་པའམ་གཟུངས་པར་བྱེད་
 པའི་ཆ་ནས་གཟུངས་ཞེས་གྲགས། ཡང་ན་སྒྱུ་ལི་སྒྱུ་དང་གསུང་དོ་རྩེ་གཙོ་
 བོར་སྒྱུ་བྱེད་བདེ་སྒྲོང་ཡི་གེར་གར་བའི་སྒྲགས་ཤིག་ལ། གཟུངས་ཞེས་
 ཀྱང་ཟེར། ཆོགས་ལམ་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་
 གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡོད། ས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྤྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་གྱི་ཉམས་
 ལེན་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ་དགོས། སའི་ཆོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཆ་མེད་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆ་མེད་པའི་དོན་ནི། ས་དང་པོའི་གནས་སྐབས་
 སུ་ཆེན་པོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པར་སྒྲོང་པ་ཉིད་གཉིས་མངོན་གསུམ་
 གྱི་འཆར་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པས་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བཤད། སྒྲོང་ཉིད་
 ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས། མཉམ་
 བཞག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད། སྒྲོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ཐེག་ཆེན་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན། ས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཚུལ་
 བྲིམས་ཀྱི་ཕར་བྱིན་ཆེས་ལྷག་པ་ཐོབ་པར་འདོད། ས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འང་
 དེ་བཞིན་རིགས་མཚུངས་ཡིན། བདེན་གཉིས་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་
 འཛིན་པ་སྤངས་ན། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་དགོས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ལ་
 དམིགས་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་སྤངས་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྒྲོང་
 གི་ཆོས་ཉིད་ཆ་མཉམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཆ་ནས། ཆོས་དབྱེངས་ཀྱན་ཏུ་
 འགོ་བ་ཟེར། ཆོས་ཉིད་ལ་གསལ་སྤང་ཆ་འདྲ་བ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོབ་ཀྱང་། སྤང་
 ཆར་དེ་ཐོབ་པའི་ཆུ་ཆོགས་སུ་འགོ་བའི་ཆ་ནས་ཆོགས་ལམ་ཟེར།

མཉམ་བཞག་སྤང་བཅས་དང་སྤང་མེད་ཟེར་བ་འདི་དཀའ་གནས་

ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཆོད་སྒྲུང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་མཉམ་
 བཞག་སྒྲུང་བཅས་སུ་འདོད་དེ། དེ་དག་གིས་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་ཡོད་པ་
 འདོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་ལམ་
 སྒྲུང་བ་འགོག་མི་དགོས། བོད་སྤྱི་རབས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་བཀག་
 ནཱ་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་བཀག་པ་འདོད་བཞིན་ཡོད། ཡང་བོད་སྤྱི་རབས་
 པ་འགས། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་ལ། ཆོས་གཞན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
 ཅས་བཞེད། སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དང་། མཉམ་བཞག་སྒྲུང་མེད་དུ་འདོད་
 པ་རྒྱམས་གསོལ་མི་རུང་བའི་ལྟ་བཡིན་ཞེས་རྗེའི་ལྟ་བའི་ལེགས་བཤད་རྒྱམས་
 སུ་གསུངས།

སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཡིན། བདེན་འཛིན་
 གྱི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བས་ན། མཉམ་བཞག་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཟེར། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་གང་དང་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་ན་བདེན་
 སྟོང་ཡིན་པས་བྱལ། མཉམ་བཞག་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 གང་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བདེན་སྟོང་ཡིན་པས་བྱལ་སྟེ། ཁྱོད་
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་ལམ་གྱི་རྟ་མྱང་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་
 བཞིན། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་གཞི་གྲུབ་ན། བདེན་སྟོང་ཡིན་པས་བྱལ་པར་
 འདོད། མཉམ་བཞག་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་མ་
 གྲུབ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་པའི་རྩོད་གཞི་ཡིན། ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་
 དུ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་སྒྲུང་བམེད་པའི་དོན་དུ་གསལ།
 སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དང་། དོན་དམ་བདེན་

པ་དང་བདེན་གྲུབ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད། ཡང་དེས་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་
 གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་
 འདོད། པཌ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱིས་དེ་མི་འཐད་པར་འདོད། སྤྱིར་བསོད་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་བསམགས་ནས་འགྲོ་དགོས་
 ཀྱང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་འབའ་ཞིག་
 མ་གཏོགས། བསོད་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོགས་བསམགས་པ་མེད།

ས་དྲུག་པ་ནས་ཡར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་རྫོགས་ཀྱང་། ཡར་ཕྱིན་
 དྲུག་ག་རྫོགས་པ་སྟོང་བ་ལམ་ན་མེད། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་འགོག་བདེན་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མེད། སྟོ་བྱར་དྲི་བལ་གྱི་ཆ་དེ་འགོག་བདེན་གྱི་ཆ་
 ལ་གོ་དགོས། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་རྒྱུད་ལུན་གྱི་ས་གཉིས་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ས་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་
 སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་ཚུལ་གང་ཡིན་དུས། ཐལ་འགྱུར་པའི་
 ལུགས་ལ། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན།
 རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། འགོག་བདེན་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པར་འདོད། དེའི་
 ལུགས་ལ་ནམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་འགོག་བདེན་མཐོང་ན། འགོག་བདེན་དེ་ཆོས་
 ཉིད་ཡིན་པར་འདོད། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེའི་སྟོང་གི་སྟོ་བྱར་དྲི་བལ་གྱི་ཆ་འགོག་བདེན་
 མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས། འདི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་བྱས་ནས་
 བཤད་པ་ཡིན། ཐལ་འགྱུར་པས་དེའི་སྟོང་གི་སྟོ་བྱར་དྲི་བལ་གྱི་ཆ་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བར་འདོད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་པུ་མ་གཏོགས་ལམ་གཞན་

ལ་མི་འདྲུག་པའི་ཆ་ནས་ནི་བ་བཞུད་པ་གཅིག་ཕྱུ་བ་ཟེར། ཐལ་འགྱུར་པའི་
 ལྷགས་ལ་འགོག་བདེན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད། འགོག་བདེན་
 གྱི་རང་ཚྲོག་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་གཞི་ཚྲོག་དྲུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་
 ཡོད། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
 འདོད། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་ས་དང་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་ས་དང་པོ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ས་དང་པོ་གཉིས་
 ཀ་ཡོད། དམན་ལམ་སྒྲོན་མོང་གི་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ཐོག་མར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཆོ་ན། རྟགས་དང་རྒྱ་མཚན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་སམ། ཡང་
 ར་དང་པོ་ཉིད་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། དང་པོ་ལྟར་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 མདུན་ཅོག་བདེན་པར་གྲུབ་བབ་མ་གྲུབ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་
 དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འབད་ཚོ་ལ་གང་ལ་ཡང་བརྟེན་མི་དགོས་པར་སྟོང་
 ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །

སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་ཟེན་
 པའི་སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱུར་དེ། ས་ཡི་ངོ་བོ་ཡིན། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་
 དང་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་སོགས་རྟོགས་པར་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོངས་སྤྱོད་སོགས་མཐར་ཐྱིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པས་མ་བྱུང་། ས་གང་གིས་ཡོངས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡིན་
 པ་ནམས། རི་སྤྱང་མ་རྟོགས་པར་དེ་སྤྱད་དུ་ས་དེ་ཡིན་ལ། རྟོགས་ནས་ནི་
 ས་གཞན་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་མཁས་གྲུབ་རྗེ་ས་ལྟར་བཤད་རྟོགས་
 སྐད་དུ་བཤད། ཐེ་ཆོམ་ཡིན་ན། ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་།

སྟེ་ མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ས་དང་
པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ན། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་བྱུང་མཛད་ཀྱང་།
ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་པས་མ་བྱུང་
སྟེ་ ས་དང་པོའི་འགོག་བདེན་དེ་ཉིད་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཀྱང་། ས་
དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ས་དང་པོའི་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཟེར། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་ས་གཉིས་པར་འཕྲོས་པ་མི་
འབད་དེ། དེ་ལྟར་ན། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་རྫོགས་རང་རྒྱུད་ལ་
ལྷན་པའི་ས་དང་པོ་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར།

རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ན།
ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་
སྟེ་ འགོག་བདེན་དེ། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་
དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་ས་དང་པོའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་
མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་ཀྱང་། ས་གཉིས་པའི་ངོས་སྒྲལ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་
པའི་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། ས་རེ་རེའི་སྒྲུབས་
སུ་གཙོ་ཆེ་རྒྱུད་པར་ཅོམ་མ་གཏོགས། སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་ས་རེ་རེའི་
སྒྲུབས་སུ་ཕར་ཕྱིན་བརྒྱ་གཞི་ཉམས་ལེན་ཡོད། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་པ་ལ་ས་གཉིས་པར་འཕྲོ་མི་དགོས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་འཕྲོས་པའི་འཕྲོ་ཆད་གང་ཡིན་ནམ།
མཐོང་ལམ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འཕྲོ་བའི་ཆེ་ན། རྗེས་ཐོབ་ནས་མཉམ་བཞག་
དུ་འཕྲོ་བ་དང་། ས་ནས་སར་འཕྲོ་བའི་ཆེ་ན། མཉམ་བཞག་ནས་མཉམ་

བཞག་ཏུ་འཕྱོ། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ན། ས་དང་པོའི་མཁྱེན་པ་
 ཡིན་དགོས། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་ས་དང་པོའི་ཡིན་ཏན་གཉིས་མི་
 གཅིག་སྟེ། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ན། ས་དང་པོའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་ན་གཉིད་མེད་ཅེས་པ་ལུས་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་གཉིད་
 མེད་ཅེས་པའི་དོན་མིན་པར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཉིད་མེད་ཅེས་པའི་དོན་
 ཡིན་ཚུལ་གསེར་སྤྱོད་དང་དར་ཀློག་ལས་གསུངས། སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་
 སྤང་བྱ་མེད་དེ། དེ་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་སྤང་བྱ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཉིད། སངས་རྒྱུ་གྱི་ས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདི་གསེར་སྤྱོད་གི་བཞེད་པར་གྲགས། པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པས་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་ས་ན་སྤང་གཉིན་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་འདོད་པས་དཔྱད་
 དགོས། ཡང་ཁོང་གིས་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་མིན་དེ། སྤྱོད་ཉིད་མངོན་
 རྒྱུ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་མིན་ལ་བཤད། དམན་ལམ་
 སྤྱོད་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་
 སྤྱོད་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད།

རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། ས་དང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་
 སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་དཔྱད། ས་དང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་
 པའི་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། མཐོང་སྒྲོམ་གང་རུང་ཡིན་ན། ས་
 དང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་སྒྲོམ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱེད་སྟེ། ས་
 གཉིས་པས་བརྒྱས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་པས་ཐེག་

ཆེན་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མཉམ་བཞག་
 ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཟག་མེད་ཡིན་པས། སྒྲོམ་སྤང་གནས་སའི་རྟེན་མེད་སྤྱབས།
 དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོམ་སྤང་མེད་པར་འདོད། པཎ་ཆེན་གྱིས་མཆོན་གཞིའི་ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོགས་སྒྲོམ་སྤང་གནས་སའི་རྟེན་ལོགས་སུ་མི་དགོས་པར་ང་
 ཙམ་གྱི་སྤྱི་དུ་སྒྲོམ་སྤང་གནས་ཆོག་སྤྱབས། མཐོང་ལམ་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་
 སྒྲོམ་སྤང་ཡིད་པར་འདོད། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་མོད་ཀྱང་། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ས་དང་པོའི་ཡོངས་
 སྤྱོད་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་རུང་ས་གཉིས་པར་འཕོ་མི་
 དགོས། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་
 སྤང་སྤངས་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་མཐོང་སྤང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ར་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་མ་
 སྤངས་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ལ་དཔུང།

སྤྱབས་གཉིས་པར་ལམ་ཤེས་འཆད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། རྣམ་
 མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་ལམ་ཤེས་ཐོབ་པ་རྫོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན།
 ལམ་ཤེས་ལ་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་ཤེས་ཟེར་
 བ་ཞིག་མེད། སྤྱི་དེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་
 ཅན་ཟེར་བ་མ་གཏོགས། ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ན། སྤྱི་དེ་རྟེན་རྟོགས་

པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ལུང་གང་ཡང་མེད། ལམ་ཤེས་སྒྲེ་པའི་
 རྟེན་ལ་འདྲུག་སེམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་དགོས། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་སྒྲེ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་
 རྒྱུ་གྱི་རིགས་ཀྱིས་བྱབ་པའི་སྤྱིར། རང་ལུགས་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 ཡིན་ན། རྒྱུ་རྩེ་བོ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པས་བྱབ། ལམ་མ་ཞུགས་
 ན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། དེ་ན་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་སོགས་དུ་མ་
 ཡོད་པའི་སྤྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཡོད་
 གྲང་། རིགས་དེ་སད་པས་མ་བྱབ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རིགས་ཡོད་པ་དང་དེའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་སད་པ་གཉིས་ལ་བྱབ་པར་ཡོད། གང་ཟག་གང་དང་གང་གི་
 རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་རིགས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་སངས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་
 བྱངས་ཆང་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་ཆ་འཛིག་བྱེད་དགོས།

ལུང་གི་རྩེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུབ་
 པར་འདོད་ཀྱང་། རིགས་པའི་རྩེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་
 པ་གཅིག་དུ་བྱུབ་པར་འདོད། རྣམ་མེད་མུང་འདས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མེད་
 མུང་འདས་དེ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད། ཁོང་ཁྱོད་དེ། མཐོང་སྤང་
 ཡིན་པས་དེ་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་ཡན་ལག་དུ་བསྐྱུར་བ་ཡོད་མི་སྤྱིད་སྟམ་ན།
 འདོད་ཆགས་སོགས་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་ཡན་ལག་དུ་བསྐྱུར་བ་ཡོད་ན། ཁོང་
 ཁྱོད་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་ཆོག དེད་དཔོན་སྙིང་རྩེ་ཅན་གྱིས་མི་ནག་མདུང་བྱང་
 ཅན་གསོད་སྐབས་ཁོང་ཁྱོད་མདོན་དུ་བྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྣམས་ལུགས་
 ལ་དཔལ་འདོད་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྩོགས་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་ནམས་

ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྱོད་དང་། ཞེ་སྤང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་དཔུང་
 དགོས། གཞན་དོན་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་དུ་བསྐྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནི། འདོད་
 གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་དག་གི་གཞན་དབང་དུ་མ་སོང་པའི་
 དོན་ལ་གོ། ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་
 ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལུས་ལེན་པའི་ཉན་རང་སྤྱོད་མེད་དང་། དག་ས་
 ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡོད། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་འཛིན་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་མ་རིག་པ་ཞིག་ཡོད་མོད། དེས་བསྐྱུས་པའི་འཛིན་ལྟ་ཞིག་
 མེད་དེ། འཛིན་ལྟ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐལ་འགྱུར་
 པའི་ལུགས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཛིན་ལྟ་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་
 ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཛིན་ལྟ་མེད་སྤྱོད་ལ་འཆར།

ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་མཚུངས་ལྡན་ནམ་པ་ལྟ་མཚུངས་ཡིན་
 ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐབས་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཁོར་དུ་
 བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་
 སུ་གནས་པའི་སྤྱིར། སྤྱིར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཁྲུད་པར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཁྲུད་པར་སོགས་གང་ཡིན་ཞིབ་དུ་དཔུང་དགོས། སངས་རྒྱུས་
 འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པས་ཁྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། ལམ་
 ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མིག་ཤེས་དང་རང་རིག་
 སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར། རྫོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
 དང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ལུལ་མ་རྟོགས་པའི་རྫོབ་ཡིན་པས་ཁྲུབ།

སྒྲོབ་ལམ་ན་གང་ཟག་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་།
 ལམ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པ་མེད། སྒྲོབ་ལམ་ན་བདེན་
 གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་གི་ཡིན་པ་ཡོད་དེ།
 ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས། རྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་དེའི་
 རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་རང་རིག་གིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཛོག་པ་ལ་ཉན་ཐོས་
 འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བར་དུ་གཉོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བར་དུ་
 གཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་གང་ཡང་མི་འཛོག་པར། སྤྱིར་བཏང་མི་
 རྟག་སོགས་བར་དུ་གཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་ལ་འཛོག་དགོས།

འཛོན་པ་མི་སྒྲོང་ཕྱིར་དང་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
 བརྟན་པའི་རང་རྒྱལ་དེ་རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་ཡིན་པས། དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟོགས་པ་མེད། སེམས་ཙམ་པས། གཟུང་འཛོན་གཉིས་སྒྲོང་རྟོགས་པར་
 འདོད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་མ་གཉོགས།
 འཛོན་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཚུལ་དང་། སྒྲོ་ཡི་སྒྲོ་ནས་ཟིལ་
 གྱིས་གནོན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས། སྤྲ་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་
 ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཚུལ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཚུལ་དེ་ཡིན། ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། བྱོགས་ཐབས་

ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན།
 ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཅན་གྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་པའི་རྒྱུ་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་དེ་ཉིད། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཅན་གྱིས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་
 ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་རིགས་རྒྱུན་དང་རྣམས་རྒྱུན་གཉིས་སུ་
 བྱས་ནས་རྣམས་རྒྱུན་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བ་ཡོད་ཀྱང་། རིགས་རྒྱུན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བ་མེད། ཡལ་ག་ལོ་འདུབ་དང་ལྡན་པའི་ཤིང་སྟོང་
 དང་། མདུན་ཅིག་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་ཤིང་གཉིས་རྣམས་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་།
 རིགས་རྒྱུན་མི་གཅིག་གལ་སྟེད་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན། ཤིང་གིས་བཟོས་པའི་
 མདུན་ཅིག་དེ་ཡང་ཡལ་ག་ལོ་འདུབ་དང་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་དགོས།

ཁྱོད་མཉམ་བཞག་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་གཞུབས་
 པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མ་གཏོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་མ་པའི་ལུགས་ལ་
 གནས་ཀྱང་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། མཐའ་དཔྱིད་དུ་གནས་ཀྱང་ཅེས་བརྗོད་
 པའི་དོན་ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་ངོ་ཤོར་གནས་འགྱུར་བ་
 ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མིན་ནམ་སྟེ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། རིགས་མཐུན་
 གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་བ་མེད། ལམ་མ་
 ཞུགས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྟོམ་པ་ཡོད་

ཀྱང་། དེ་རང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་ནས་སྒོམ་པ་ལམ་མ་ཞུགས་ན་མེད། ཐེག་
 ཆེན་པའི་མི་སྒོམ་པ་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ནལ་
 འབྱོར་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་རྩ་བུས་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར་རྟེ། དེ་
 སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟེ། དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
 རྒྱད་ཀྱི་མཁུན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རང་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་
 པ་དང་དེ་ལ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཚྱུང་བ་ཐོན་པ་དུས་མཉམ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྩ་
 རྟེན་དམུལ་བའི་གིང་རྩ་འབྱེན་པའི་ཀྱང་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སྒོམ་བྱུང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་
 ཐལ་བའི་སྤྱིར། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་ཚྱུང་བ་ཐོན་པ་དང་
 དེ་ལ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཚྱུང་བ་ཐོན་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་མིན་བརྟག་དགོས།

ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ལ་སྤང་བུས་བྱལ་བ་ཀྱན་བདུས་
 ལུགས་ལས་རང་ལུགས་ཀྱིས་མི་འདོད། སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་དང་། ཟག་
 མེད་ཅེས་པའི་ཟག་བཅས་ནི་རྟོག་པ་དང་། ཟག་མེད་ནི་མངོན་སུམ་ལ་བགད་
 དགོས། ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། ཟག་པ་
 དང་བཅས་མ་བཅས་ཟག་པའི་སྒོ་དུག་དང་བཅས་བལ་བུས་མ་བུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 འཛོག་ ཟག་པའི་སྒོ་དུག་བཙེ་ཚུལ་ཀྱན་བདུས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་དང་། མི་
 ཉལ་དགེ་བ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་ཐུལ་གྱི་དྲིས་ལན་སོགས་སྤྱད་གསལ། ཡར་
 སྤྱིན་རང་ལུགས་ལ། སྤྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཟག་
 པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ལ་འདོད་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་
 ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ལ་འདོད་པའི་ལུགས་གཅིག་བཅས་གཉིས་ཡོད།
 གཙོ་ཆེར་གསེར་ཕྱེད་དང་རང་རེའི་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་

དབྱུང་དགོས། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྤྲོད་གི་སྤྲོད་ཉིད་དེ་མུང་འདས་མ་ཡིན་
 མོད་ཀྱང་། དེ་རང་བཞིན་གྱི་མུང་འདས་ཡིན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་
 སུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བྱང་
 སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་ཉིད། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 གདུལ་བྱའི་ཐོབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་གཞི་
 ཤེས་མ་ཡིན། མི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་
 བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་
 བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་
 བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་རུང་གི་གཞི་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར།
 གཉིན་པོའི་ཚྭ་གས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་
 པ་མེད་པས་བྱལ། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་
 ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་བྱལ་ན། སྤྲོད་རྗེ་ཆད་མེད་དེ་ཉིད་གཞི་ཤེས་ཡིན་
 པས་བྱལ་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ་རྟོགས་རིགས་
 གསུམ་ག་ཆང་མ་ཆང་ཅི་རིགས་ཡོད། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ། ཐེག་
 པ་གསུམ་གའི་རྟོགས་རིགས་གཅིག་ཏུ་འདོད། སྤྲོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ལ་ཉེ་བས་མ་བྱལ་སྟེ། སྤྲོད་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པས་
 མ་ངེས་པའི་སྤྱིར། བྱང་སེམས་ས་དུག་པ་བ་དེས། བྱ་རྟོགས་ཀྱི་དུས་བྱང་
 གཅིག་ལ་ཆོས་ཉིད་ལ་འདུག་སྤང་གི་རྣམ་པ་ཐོབ་པར་བརྟེན། བྱང་སེམས་
 དེས་ཉན་རང་དག་བཙོམ་ནམས་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལ་གྱིས་གནོན་རྣམ་པར་

མ་ཟད། སྒྲོ་ཡི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ལུས། དེ་མིན་རིགས་ངེས་
བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པས། རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་
གནོན་ལུས་ཀྱང་། སྒྲོ་ཡི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་མི་ལུས། དཔེར་ན་བྱིས་
དུས་ཀྱི་རྒྱལ་སྐྱུས་ཀྱིས་སྒྲོན་པོའི་ཚོགས་རྣམས་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་
ལུས་ཀྱང་། སྒྲོ་ཡི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་མི་ལུས་པ་བཞིན་ཡིན།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་ལམ་དྲི་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་གང་
ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ལྷུང་དང་། ཉན་རང་ལྟག་བཅས་ལྷུང་འདས་ལ་གནས་
པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ལྷུང་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་
འཕངས་པར་འདོད། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་པ་དེ། སངས་རྒྱུ་མ་ཐག
དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ལྷུང་འདོར་དགོས་མིན་དབྱེད་དགོས། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་
མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཀྱུན་དུ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་བྱུང། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་མ་བཅིངས་པས་བྱུང། རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བས་
གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་སྒྲོམ་ཚུལ་དེ། རོ་བོ་གཅིག་པའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡིན། སྐབས་
འདིར་བསྟན་པའི་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཀ་བསྒྲོམ་བྱ་ཡིན་མོད་ཀྱང་།
སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ན། སྒྲོམ་བྱེད་
ཡིན་པས་བྱུང། བུན་ཏི་བས། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་པའི་
སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་དེ་དོན་རྣམ་དུ་འདོད་པ་དང་། རང་ལུགས་
ཀྱིས་དེ་ཤེས་རྣམ་དུ་འདོད། བུན་ཏི་བ་དང་རང་ལུགས་གཉིས་ཀས། མཚན་
ཉིད་ལ་རྣམ་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ཉོན་ཤེས་གཉིས་

ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་མཁན་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་
ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཅིག་མེད། གལ་སྲིད་དེ་ཡོད་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་
པ་ལ་ཡོད་དགོས་མོད་དེ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དོན་
ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཉོན་
སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མ་ཡིན། ཟག་བཙས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་
དེ། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཉོན་སྒྲིབ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཐར་
པ་ཐོབ་པ་ལ་ཁྱོད་སྤངས་མི་དགོས། འཛིགས་སྲེད་ཅེས་པ། འཁོར་བར་
འཛིགས་པའི་འཛིགས་པ་དང་ཐར་པར་སྲེད་པའི་སྲེད་པ་གཉིས་ལ་ཟེར། འདི་
ཉན་ཐོས་དབྱེད་བཙམ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད།

རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། ལམ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནས་བྱུང་པས། དབང་
ཤེས་དང་རང་རིག་སོགས་ལམ་མ་ཡིན། དད་པའི་དབང་པོ་དང་དད་པ་གཉིས་
དོན་གཅིག་ཡིན། སྤྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་སྲིད་པར་སྒྱེ་བ་ལེན་པ་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ནི་འཛིག་ཉེན་པའི་
སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཆ་ཆོང་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དང་། སྤྱིར་
འདོད་ཉོན་གང་རུང་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོག་གསུམ་
ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ཀུན་རྫོང་དང་དོན་དམ་གཉིས་རེ་ཡོད་པ་འདི་རྟོག་ལོ་རྩ་བ་སྒྲོ་
ཞུན་ཤེས་རབ་ཀྱི་བཞེད། དེ་རིམ་བཞིན་པམ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱིས་མི་བཞེད།
འདིར་བརྟན་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་རུ་ཅ་གསུམ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བརྒྱ་
བདུན་རུ་ཅ་གསུམ་ཡོད། འདིར་བརྟན་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། སེམས་

དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་དགོས་པས། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་འདིར་
བསྟན་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་མེད། སྤྱིར་རྣམ་པ་ལ་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་
ཀྱི་ཡོད་མོད་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཆན་ཉིད་དེ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཡིན་ན། ཤེས་རྣམ་ཡིན་པས་བྱུང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཤེས་རྣམ་གྱིས་བྱུང་བྱུང་། འདིར་བསྟན་རྣམ་པ་
ལ་ཤེས་རྣམ་གྱིས་མ་བྱུང་། སྤང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་སྤང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་
པའི་མེས་སྐུ་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས། རིམ་པ་བཞིན་སྤང་མ་དོན་རྣམ་དང་
བྱེ་མ་ཤེས་རྣམ་ཡིན། མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུན་དང་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་སྒྲོམ་ལམ་
པའི་རྒྱུད་ལ་མེད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུན་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད།

སྤྱིད་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ལེའུ་ཞེས་པ་དེ། ཉི་ཁྲིའི་ནང་ཆན་གྱི་ལེའུ་
ཞིག་ཡིན། སྤྱིབ་པ་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱིབ་པ། ཐོགས་པའི་སྤྱིབ་པ། དམན་
པའི་སྤྱིབ་པ་གསུམ་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་དམན་པའི་སྤྱིབ་པ་ནི། རང་དོན་
ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཞིག་ལ་འཇོག་དགོས་པ་མིན་ནམ། འདིའི་སྒྲོར་དཔལ་ལྡན་
ཆོས་རྗེའི་སྤྱི་མཆན་ལ་གཟིགས་དགོས།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད་པ་ལ་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མདོ་དེ། ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱུད་མ་དང་ཉི་ཁྲི་ལེའུ་མང་མ་
གང་རུང་ཞིག་མིན་ནམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཟད་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་དེ་དག་བཅོམ་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གོ། དག་བཅོམ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་འདི་
རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་དག་བཅོམ་པ་དེའི་
རྒྱུ་ལ་སྤྱིས་པའི་ཆོ། དག་བཅོམ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་

ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཉམས་ཟེན་པ་འམ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ལ་
ཟེར། གྲེ་སྒྲིའི་ལྷགས་ལ། དག་བཙམ་པ་དེ། དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུ་
ལས་ཉམས་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བར་བཞེད། འོན་ཀྱང་སྒྲར་ཡང་
ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོའི་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་བྱར་དུ་རིགས་གནས་
སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི། རིགས་གནས་སྒྲོས་པས་གཙོད་དང་བསྐྱུ་བྱའང་
ཡོད། །ཅེས་གཙོད་དང་བསྐྱུ་བྱའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་སྐྱབས་མཆོག་སྒོ་བཟང་
འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་གསུངས།

ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལུས་ཆོས་སེམས་ཆོར་བཞིའི་སྟེང་
དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲོམ་དགོས། རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་བྱུང་བའི་ཆ་ནས་ལུས་མི་གཙང་བ་ཟེར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ས་མ་རེད་སྟམ་ནས། གདུལ་བྱ་དབང་རྟུལ་དེ་ཆོར་
སྒྲག་རྣང་ཡ་མཆོན་པ་སྒྲེ་ཡོང་། སྦྱར་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི།
དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་གནས་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས།
ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་འཛོག་སྤངས་ལ་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་
ཡོད། འུ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་རྣམ་ཐར་
སྒོ་བཞི་སོགས་འདིར་བཤད་མེད། ཡུལ་ཅན་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་རྒྱུད་ལྷན་
གྱི་ཐུ་རོལ་པ་མེད་དེ། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གང་རུང་གི་ཡུལ་ཡིན་ན། བདེན་
བཞིའི་བྱུང་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་

པའི། སྒྲིང་ཉིད་སོགས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ནམས་གང་རུང་རྟོགས་
 པའི་ཕྱི་རོལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་
 ལ་ནམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་མེད་དེ། དེ་དག་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
 མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཆོགས་ལམ་དང་སྒྲུར་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་ནམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་མེད་དེ། དེ་དག་གིས་འཕགས་པའི་ལམ་
 མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་སྒྲོམས་འཛིག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
 ཡིན། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འགོག་སྒྲོམས་ལྡན་མིན་འདྲ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་
 དང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པས་འགོག་སྒྲོམས་སྒྲིང་ཉིད་དུ་འདོད། འགོག་
 སྒྲོམས་ནི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁེ་མཐའ་ལ་སྒྱུ། དེ་འདྲ་ཡིན་ཅང་། བསམ་
 གཟུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ། འགོག་སྒྲོམས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ནའང་། དེས་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པས་མ་བྱུང་། འགོག་
 སྒྲོམས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། འགོག་སྒྲོམས་ཡིན་ན་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
 པས་མ་བྱུང་སྟེ། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ། འགོག་སྒྲོམས་
 དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་བྱུགས་རྒྱུད་
 ཀྱི་འགོག་སྒྲོམས་དེ། ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་གི་ཆོར་འདྲུ་རགས་པ་འགོག་
 བྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན།

ཁ་ཅིག་གིས། འགོག་སྒྲོམས་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་འགོག་སྒྲོམས་
 པ་དེ་ལ་ནམ་ཤེས་གཏན་ནས་མེད་པར་འདོད་ཀྱང་། པཌ་ཆེན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 མི་འདོད། རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟེ་ན། སྐབས་དེར་འགོག་སྒྲོམས་པ་དེའི་

རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་རགས་པ་དག་ཁེགས་ནས་མེད་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་
 རྒྱུ་མས་པ་དེའི་རྒྱུ་ལ་ནམ་ཤེས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པར་འདོད་པས་
 ཡིན། གལ་སྲིད་དེ་ལྟར་མིན་ན། ཁ་ཅིག་དེས། རྒྱུ་མ་པར་ཤེས་པ་དང་མི་
 རྒྱན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡོད་པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས། འགོག་
 རྒྱུ་མས་ལ་རྒྱུ་མས་པར་འདུག་སྐབས་སེམས་མེད་པའི་རྒྱུ་མས་པར་འདུག་པས།
 བདག་གི་རྒྱན་ཆད་ཀྱིས་དོགས་པས་རྒྱུ་མས་པར་མི་འདུག་པར་འདོད་མཁན་
 ཡོད། འགོག་རྒྱུ་མས་རྒྱུ་མ་པ་ལ་སྲིད་ཅེ་འི་རྒྱུ་མས་འདུག་ཐོབ་དགོས་པ་གང་
 ཞིག་རྒྱན་ཞུགས་དང་སྤྱིར་འོང་གཉིས་ལ་དེ་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར། བསམ་
 གཟུགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་སྤྱིར་འོང་གཉིས་མེད། དེ་ཡོད་
 ནཱ་ སྲིད་ཅེ་འི་སེམས་ཐོབ་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་དགོས་པའི་སྤྱིར། སྲིད་ཅེ་འི་
 སས་བརྒྱས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་མེད།
 སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ལ་འགོག་རྒྱུ་མས་མེད། གལ་སྲིད་ཡོད་ན།
 མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ། དེ་མེད་པའི་སྤྱིར། དབང་ལྡན་གྱི་ཚུལ་
 དུ་ཡོད་ཚུལ་དེ་ཅིས་ཟེན་གྱིས་ཡོད་ཚུལ་ཡིན། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་འདོད་
 པ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་དང་། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་མི་འདོད་པ་རིགས་པའི་
 རྗེས་འབྲང་ཡིན། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་ཀུན་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 རྒྱུ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
 པའི་སྤྱིར། སྐབས་འདིའི་ཀུན་གཞི་ཞེས་པ་ནི། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཀུན་
 གཞི་ལ་གོ་དགོས། ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྒྱན་ཆད་པས།
 ཀུན་གཞིའི་སྐྱེ་མི་འདུག་པས་བརྗོད་ཅེ་འི་བ་མ་གཏོགས། ཀུན་གཞི་ཁོ་རང་

གི་རྒྱན་ཆད་པ་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡིན། དེའི་སྐབས་ཀུན་གཞི་མེད་སྲིད་ན། ལས་
 དགེ་སྤྲིན་གི་བག་ཆགས་བགོ་སའི་གཞི་མེད་པར་ཐལ་འགྲོ། སེམས་མེད་
 ལྷོ་མས་འདུག་གི་སྐབས་སུ་སེམས་རགས་པ་འདུག་ཤེས་དུག་སོགས་མེད་
 གྲང་། སེམས་ཕྱ་བ་ཀུན་གཞི་ཡོད། བྱེ་སྐྱས་སེམས་མེད་ལྷོ་མས་འདུག་
 པའི་རྒྱད་ལ་སེམས་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། ཅུང་ཡ་མཚན་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་།
 ཀུན་གཞི་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་ཡིད་ཡོད་པས་བྱུང་། རང་
 གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དབང་དོན་བག་ཆགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་
 དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་མ་སྐྱིབ་ལུང་མ་བཟུན་གྱིས་རབ་
 དུ་ཕྱེ་བའི་གཙོ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་གང་ཞིག་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་དུ་སྒྲུབ་
 བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་
 འཕྲང་ལས་བཤད། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ས་བརྒྱུད་པ་ནས་ཀུན་
 གཞི་བརྒྱུག་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དག་བཙེམ་གཉིས་
 ཐོབ་པ་དང་ཀུན་གཞི་བརྒྱུག་པ་དུས་མཉམ་པར་གསུངས།

མངོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་དང་། ཀུན་བདུས་ཀྱི་འགྲེལ་
 པ་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་ཟེར་བ་གཉིས་ཡོད་པས། སྤྲ་མ་འདི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་གྲགས་
 པ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མངོད་པར་གྲགས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། ཀུན་གཞི་
 ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འགོག་ལྷོ་མས་ཐོབ་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 ཉེན་ཅན་ཡོད་པར་འདོད། སྐྱིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་སྤྲང་གི་ཆོས་ཉིད་ལ། མྱོ་བྱུར་བྱི་བལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བཤད་
 པ་མ་གཏོགས། འགོག་བདེན་ལ་བཤད་པ་མིན། རྣམ་མཁྱེན་དེ། ཆོས་

འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཀྱིས་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱམ་
ན། རྣམ་མཁུན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་བག་
ཆགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཁུན་པའི་ཕྱིར། དེར་བརྟེན། དེས་ཆོས་འཁོར་
བསྐྱོར་བའི་བདག་ཀྱིས་བྱེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། བྱིས་བདག་
དཔལ་སྦྱོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྒྱུན་
པ་བཏང་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལ་གནས་དང་། རྒྱུན་པ་མ་བཏང་ན། འབྲས་
བུ་མི་འབྱུང་བ་ལ་གནས་མ་ཡིན་པར་མཁུན་པའི་སྟོབས་ཟེར། བྱེ་སྦྱོས་ལུང་
གི་ཆོས་འཁོར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་མཐོང་
ལམ་ཁོར་བཞེད། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ། ལས་ཞིག་པ་ལ་རང་འབྲས་
ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུན་པ་ཡོད། འདི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་འདོད་ཚུལ་ཞིག་ཡིན། བྱེ་སྦྱོའི་ལྷགས་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་
དོན་བཅའ་ན་རྟེན་དགོས་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫས་གྲུབ་དུ་འདོད། རང་
གི་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པའི་བྱ་བ་འགག་པ་དང་། འབྲས་བུ་འགག་པ་དུས་མཉམ་
པར་འདོད། བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་དངོས་རྒྱ། དངོས་འབྲས་
ཡིན། རྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་
སྒྲ་བར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་འབྱུང་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་གཞི་ཤེས་ནི། དེས་པར་དུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་
ཀྱིས་བྱེན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་མི་དགོས་ཟེར་
ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འབྱུང་
བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སར་ཤེས་མཚན་མེད་གསུངས་པ་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་
ཤེས་མཚན་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ནམ། སྤྱི་དོན་འདིར་སྤྱིར་ཤེས་མཚན་
ཡོད་པར་འདོད། སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཤེས་
མཚན་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ཚན་གང་ནས་འཕྲོས་
ཚུལ་ལ་བཞེད་དགོངས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། སལ་ཆེར། མཚན་མེད་རབ་
དུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་འཕྲོས་པ་མིན་ནམ། སྤྱིར་ཚོགས་
ལམ་ཆེ་འབྲང་རྒྱུ་གསུམ་གང་ཡིན་རུང་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ཐོབ་པས་བྱུང་གྱང་། ལྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལ་ངས་པར་དུ་སྦྱོར་ལམ་དོད་ཐོབ་དགོས། དེའི་དུས་ལྟོང་
ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས། སྤྱིར་ལྷག་
མཐོང་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་དོན་མིན། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་
མཐུན་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལེན་པོ་ཐབས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། ཐབས་
ནི་ཡ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ས་རྒྱལ་རིགས་ལ་བུ་རྒྱལ་རིགས་དང་། ས་བྲམ་ཟེའི་
རིགས་ལ་བུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་འབྱུང་བ་ལས་རིགས་གཞན་མི་འབྱུང་། ཤེས་
རབ་ནི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། རྣམ་མཐུན་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་
གཅིག་ལ་བུ་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སོགས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་
འབྱུང་བ་ལྟར། ལྟོང་ཉིད་ཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ།
བྱང་སེམས་གསུམ་གའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིའི་འབད་ཚོལ་གྱི་མཚན་མ་རགས་པ་ཞི་ཞེས་པ་ནི། ས་

བརྒྱད་པ་ཡན་དུ་བདེན་འདོན་མངོན་གྱུར་པ་སྦྱེ་བའི་སྐབས་ཡོད་ལ། ས་བརྒྱད་
པ་ནས་བདེན་འདོན་མངོན་གྱུར་པ་སྦྱེ་བའི་སྐབས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
མིན་ནམ་སྙམ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་འདོན་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་
བར་བྱས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་འདོན་ཀྱན་བཏགས་
གྱི་རིགས་སྤངས་པ་དང་། སྦོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་འདོན་ས་བོན་
དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་སྤངས་པ་སོགས་སྤང་བུ་སྦྱོར་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
དེ་ལྟར་མིན་ནམ།

བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོན་པའི་འདོན་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་
ལྷ་མོ་ཡིན། འདི་ལས་ལྷ་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་མེད། བརྟེ་བ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་
པོ་རང་རྒྱད་ལ་ནམ་སྦྱུས་པ་དེ་ནས་བཟུང་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སད་པར་འདོག་
དགོས། སྦྱར་མི་ཚྭ་གུ་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་ཞིག་
མེད། སྦྱར་མི་ཚྭ་གུ་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཕལ་ཆེར་སྦྱོར་ལམ་ནས་
འདོག་དགོས། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་ཞེས་པའི་རྟེན་ནི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས།
བྱེ་སྦྱས་མིག་དབང་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་
མི་མཐོང་བར་འདོད་པས་ཞིབ་དུ་དབུད། ཁམས་གོང་ན་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་
མེད་ལྟབས། དེ་ན་ཕོ་མོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བ་མེད། དེའི་སྦྱར་དེ་ནས་
སྦྱུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྩས་སྦྱུས་ཡིན་པས་ཁྱབ། འཆི་རྟགས་སྒྲ་ཤོས་
དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་མགོ་གཡས་པ་དབུལ་བར་བཞག་ནས་གདོང་ཡར་སྦྱོགས་
ཏེ་ལྟ་སྐབས། ལག་སྟེ་ཆད་པ་ལྟ་བུར་སྦྱང་ཆོ། འཆི་བ་ལ་ཐག་ཆེར་མི་
རིང་བའི་རྟགས་མཚན་དུ་གོ་དགོས། རང་གིས་སྐད་རྒྱུ་བའི་སྒྲའི་ཤུགས་

དེ། རང་དང་ཐག་རིང་ས་ནས་ཕ་རོལ་པོས་གོ་བྱལ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི།
 རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ལྷགས་དེ་བར་སྒྲིབ་གི་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་འཕྲད་
 རྟེན་བས་ཀྱིས་ཕར་ཕྱོགས་ལ་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་པས་ཡིན། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་
 འདས་ཞལ་བཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུས་མིའི་ཁྱད་པ་
 གཤག་བཙུངས་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། ཁོང་གིས། ཁྱད་པ་གཤགས་ནས་
 རང་དུ་སྒྲིབ་བཙུངས་སོགས་བྱས་ཏེ། སྤར་བཞིན་སྐྱར་གྱི་ཡོད་འདུག

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཀུན་སྤོང་གི་ཚོལ་བ་ཕྱོལ་མེད་པས། མཉམ་
 བཞག་གི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་བྱལ། ཁ་ཅིག་གིས། ཐེག་ཆེན་
 མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་མེད་པར་འདོད། ཁ་ཅིག་གིས། ཐེག་
 ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། ཆོར་
 བ་དེ་ཆོར་བ་སེམ་གདུང་བར་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་འདོད། ཁ་
 ཅིག་གིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་
 དག་ས་པ་ཡོད་པས། བྱང་སེམས་དག་ས་པ་ཡིན་ན། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་
 མ་བྱལ་པར་འདོད། རང་ལྷགས་ཀྱིས་དག་སའི་རྗེས་ཐོབ་པས་རྟོང་ཉིད་དོན་
 སྤྱིའི་རྩལ་དུ་རྟོགས། དག་སའི་མཉམ་བཞག་པས་རྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པས། བྱང་སེམས་དག་ས་པ་ཡིན་ན། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱལ་
 པར་འདོད། ལྷ་ཡི་བདུད་ཡིན་ན། གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པས། དེ་ལ་ཕྱ་
 རགས་མེད། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་བག་ཆགས་ཡིན་པས། དེ་ཉོན་མོངས་
 མ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ནི། སེམས་རྒྱུད་རབ་དུ་མ་ཞི་བའི་ཆ་ནས་
 བཞག་པའི་སེམས་བྱང་ཞིག་ཡིན། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་འཆི་འཕོ་ནི།

སྤྱིར་རྗེ་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ལ་བྲེང་། བྱང་
 སེམས་ས་བརྒྱུད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་འཆི་འཕོ་
 ཡོད། ས་བརྒྱུད་པ་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་འཆི་བ་མེད་པས། དེ་ན་
 སྤྱོད་ཀྱི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འགག་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དེ་མེད། ཐེག་
 དམན་དག་བཅོམ་ནམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རྒྱལ་ས་སྤྱོད་པ་མ་
 གཏོགས། དུ་མོ་མ་སྤྱོད་པ། དེ་སྤྱོད་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 དགོས། རྣམ་རྒྱུས་སྤྱོད་པའི་ཐོག་མའི་ས་མཆོམས་ཆོགས་ལམ་ནས་དང་།
 རྩ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་མའི་ས་མཆོམས་སྤྱོད་པམ་ནས་འཛོག་དགོས། ཐེག་ཆེན་
 མཐོང་ལམ་རྩ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ།
 བྱོད་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པམ་ཐོབ་
 མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གིས་དྲགས་བརྒྱུད་གཉིས་མ་ཐོབ་པས། སྤྱོད་པམ་ཐོབ་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དྲགས་བརྒྱུད་གཉིས་ཐོབ་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བདག་
 གཞན་མཉམ་བཞེད་སྤྱོད་ནས་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་སྒྲུབས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་
 རྩ་ཕྱིའི་སེམས་ཅན་བྱན་མོང་ལ་དམིགས་བྱལ། རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་
 ཀྱི་སྤྱོད་ནས་སེམས་སྤྱོད་སྒྲུབས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩ་ལོགས་སུ་བྱང་པའི་སེམས་
 ཅན་ཀྱི་དྲིན་དྲན་པ་མ་གཏོགས། འབྱུང་འགྱུར་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
 བྱལ་གྱི་མེད། བྱང་རྒྱུད་དང་བྱང་རྒྱུད་ཆེན་པོ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པས།
 རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་བྱང་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་
 གཉིས་སྤྱོད་པ་ཆོས་བཞག་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྒྲུབ། བྱང་རྒྱུད་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་

ཆ་ནས་བཞག་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
མ་ཡིན་ཏེ། གོང་གསལ་ལྟར་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤངས་ཆ་ནས་བཞག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལྟ་བུ་བྱང་
ཆུབ་ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་མོ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

ཉེར་ལེན་བག་ཆགས་གཅིག་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་རྩལ་གཅིག་གི་དོན་དུ་
གོ། སྔོན་པོ་དེ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་
རྒྱུ་མ་ཡིན། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ཆོད་མ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་
ཡིན། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ལྟན་
ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་རྟོགས་ན། སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་ནལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བས་དཔྱད། སེམས་
ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་གཉིས་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་པར་བྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་མོད། སྔོ་
བྱར་གྱི་དེ་མས་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གནས་སྐབས་བྱུང་པར་འབྱེད་དགོས།
སྔོ་བྱར་གྱི་དེ་མ་ཟེར་དགོས་པ་དེ་ཡང་ཐུར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་བས་མ་ཡིན་
པར། དེ་མ་དེ་སེམས་དང་འབྲལ་རུང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་ཡིན། ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྔོ་གཞིད་མེད་ལ་སྤྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དེ། རང་རྒྱུད་
པའི་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཕྱོམ་འཛིག་སྤངས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྒྱང་
བཏགས་ཡོད་ཅུང་ཡོད་པར་འཛིག་སྤངས་དེ། ཐལ་འབྱུར་པའི་ལུགས་
ཀྱི་ཐ་སྙད་ཕྱོམ་འཛིག་སྤངས་ཡིན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་
པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཚྭ་བཟོབ་པར་གོ། དེ་དག་

ལ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཁྱོད་བ་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་པར་
དབང་མ་ཐོབ་པར་བརྟེན་གོས། མ་རིག་པ་ཡིན་ན། ལྟ་བུ་ཡིན་པས་བྱུང་། ལྟ་
བུ་ཡིན་ན། ཤེས་རབ་ཡིན་པས་བྱུང་། ཤེས་རབ་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་
པས་བྱུང་།

གང་ཞིག་རྟེན་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་མ་སྦྱེས། ། དེ་ལ་སྦྱེས་པའི་དངོས་
པོ་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བརྟན་ན། ཐལ་
འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་
པའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་འདོད་པས། དེ་
བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅིག་དགོས། སྒྲོ་
འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་ཆ་ནས། རིགས་
པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཟེར། བྱེད་བྱས་སྒྲོ་བ་ནས་རང་རྒྱུད་
པའི་བར་གྱུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་
པར་བཤད། འཇིག་རྟེན་དང་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན། འཇིག་
རྟེན་ཀྱན་བཏགས་རྒྱུད་ལྔ་ལྟར་གྱི་འཕགས་པ་མེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་རྟེན་སྦྱེས་རྒྱུད་
ལྔ་ལྟར་གྱི་འཕགས་པ་ཡོད། འཕགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་
མ་བྱུང་། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཐོག་མའི་
མ་རིག་པ་ཟེར། ཅུ་ཉོན་དུག་གི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ། སྐྱར་
མ་རིག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་
ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན། གསེར་ཐེང་གཞིར་བཟུང་བྱས་ན། ཡན་ལག་

བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་དེ། སྒྲོམ་སྤངས་
 སུ་འདྲིང་། རང་ལུགས་ལ་ངོ་བོ་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་དེར་དབྱེ་ན་
 མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་ཀྱི་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་
 འཛིན་ཏུ་ལྟན་སྒྲུལ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། འཁོར་
 བའི་གཞི་རྩ་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་
 མ་ལ་བདེན་འཛིན་དང་། ཐུ་མ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་འཛིན་དགོས་
 པའི་ཐུར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སོ་
 སོའི་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསལ་དུ་གསོག་
 པ་ཡོད། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རིགས་ལ་ཆགས་སྤང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་
 ཀྱང་། དེའི་དབང་དུ་སྤང་བ་མེད།

རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 དང་། འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན། དེས་དེ་ལ་གསོས་
 བཏབ་ཅེས་པ་ནི། དེས་དེའི་ངོ་བོ་གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་བ་ཙམ་ལ་བཤད་དགོས་
 པ་མིན་ནམ། འཁོར་བ་ལས་གཏན་དུ་གྲོལ་བ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་བཙུག་དགོས། དེ་བཙུག་
 པ་ལ། དེ་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་སྒྲོ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་དགོས། སྒྲོ་
 དེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། གཟུང་
 འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྤོང་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་འདི་བཀའ་པོད་ལྷ་ཀ་ནས་བརྟན་འདུག ཡན་
 ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་དང་། གསུམ་

པ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གསུམ་
 པ་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་གཉིས། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་དུས་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གསུམ་པ་རྣམ་
 ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བག་ཆགས་བགོ་སའི་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ལྡེང་རྟེན་ལ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་དང་། མིའི་རྟེན་ནས་འདོད་ལྡེང་ཉིང་མཆམས་མ་སྒྱུར་པའི་མིའི་རྟེན་
 ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ། རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན། ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བ་
 ལ་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་དགོས་མེད་དཔུང། འཆི་མེས་མངོན་དུ་
 གྱུར་པའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དུ་བར་དོར་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་དགོས། དེ་
 འདྲའི་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་ཚུལ་དེ་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་ཚུལ་དང་མི་
 མཚུངས། བར་དོར་འཆི་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད། རྒྱེས་པ་གྲུབ་པ་ལ་ངེས་
 པར་དུ་མངལ་ནས་བཅོར་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད། བར་དོར་ལུས་རྟེན་ལ་ཆད་
 མེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་དམ་མེད། སྲིད་ལེན་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཡིན།

འཁོར་བར་འཇུག་ཕྱོག་གི་རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་ན། འཁོར་བ་ལས་
 གྲོལ་ཐབས་མེད། སྐབས་འདིའི་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིངས་
 པའི་མ་རིག་པར་གོ་དགོས་པས། མ་རིག་པ་ཡིན་ཆད་ལ་སྒྱུར་དུ་མེད།
 འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་འཁོར་བར་འཁོར་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་མེད།
 དེའི་རྒྱ་མཆོན། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བར་འཁོར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་

མ་རིག་པ་མེད་པས་ཡིན། ག་གི་གཉིས་ཡོང་སྤངས་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་མ་ཡིན་
 པས་དེ་གཉིས་གཅིག་དྲུ་བགྲངས། ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་
 ཞེས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། དེ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་
 ཡིན་པས་བྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པར་མི་དགེ་བའི་ལས་
 གསར་དུ་གསོག་པ་མེད་ཀྱང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པར་མི་དགེ་བའི་ལས་
 གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད། ཟ࿳་དོན་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
 རང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ལ། མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་
 ཀྱི་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། མཐའ་དཔྱོད་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རང་
 ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ལ་སྒོམ་སྤང་གིས་བྲུབ་པར་གསུངས། འདོད་
 རྒྱལ་སྤྱི་མ་འདི་རང་ལུགས་སུ་འདོད་དགོས། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རང་
 ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ལ་ཕྱ་རགས་དང་སྤང་དཀའ་སྦྱེའི་བྱད་པར་མེད།

གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རང་ཆོན་དུ་
 གྱུར་པའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ། སེམས་
 བྱུང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཙོ་སེམས་
 ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་བརྒྱ་
 གཉིས་ཀྱི་རང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་
 ན། དེ་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་མེད་དགོས་པའི་སྤྱིར། མཐོང་སྤང་ཡིན་ན།
 བྱ་དང་བྱེད་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་མེད་པས་མ་བྲུབ་ཀྱང་། མཐོང་སྤང་བདེན་
 འཛིན་ཡིན་ན། རང་རྒྱད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་གྲུབ་མཐས་སྒོ་བརྒྱུར་བཞིག་
 དགོས་སྟབས། དེ་བྱ་དང་བྱེད་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་མེད། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་

ལག་བཟུ་གཉིས་པོ་ཆེས་མུར་བའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་། ལུས་རྟེན་གཉིས་
 བཟུང་དགོས། ལས་གཅིག་གིས་འཁོར་བ་སྐྱུར་སྟོང་གི་སྐྱེ་བ་འཕེན་པ་ཡང་
 ཡོད། རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡན་ལག་བཟུ་གཉིས་
 གྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་སྟེང་པ་དེ། དེའི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་ལས་
 མ་བྱུང་བར་འདོད། སྟེང་ལེན་གཉིས་དེ། ལྟ་བུ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལྟའི་ནང་
 ཆན་ནས་འདོད་ཆགས་དང་། མ་རིག་པ་དེ། ལྟ་བུ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལྟའི་ནང་
 ཆན་ནས་འཛིག་ལྟར་འདོད། རྣམ་ཤེས་དེ་ཆོ་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན། ཀུན་
 བདུས་ལྟར་ན། རྣམ་ཤེས་ལས་ཡིན། སྟེང་ལེན་གཉིས་ཆ་འཛིག་རྟེན་པའི་
 སྟོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སུ་འདོད། ཉེར་བསྟོགས་སྟོམ་བཞིན་པའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུ་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མངོན་
 དུ་གྱུར་པ་མེད། ཅིའི་ཐྱིར་སྟུམ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་གྱི་དངོས་གཉེན་
 ཡིན་པས་ཡིན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསར་
 དུ་གསོག་པ་མེད་ཀྱང་། སྤར་བསགས་པའི་ལས་ལ་སྟེང་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་
 གསོས་བཏབ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་
 འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསར་དུ་བསག་པ་དང་། སྤར་བསགས་པའི་ལས་
 ཡོད་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་དང་འབྲེལ་ཡང་། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་སྤར་
 གསོག་པའི་ལས་ལ་སྟེང་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་ནས་སྤར་ཡང་འཁོར་
 བར་སྐྱེ་བ་མེད། བསྐྱེལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཉིས་པའི་ཆོགས་བསགས་པའི་
 ལམ་གྱི་འགོ་ཚུལ་པ་དང་། ཐོད་ཀལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོམ་པའི་མགོ་ཚུལ་

པ་དྲུས་མཉམ་ཡིན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་ལམ་ནི་རག་གི་ནམ་
 ཅན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པ་མ་ཟད། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ལྟའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཕྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ལ་སྤྱད་ལེན་སོགས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་
 ཆེ་ངས་པར་དུ་དེའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མ་གཏོགས། སྐྱེ་བ་གཞན་ལེན་དུ་མེད།
 དམིགས་བསལ་ཞིག་ལ་འདོད་ལྟའི་བར་སྤྱད་སོགས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་པའམ་ཡང་མིན་ན་བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒྲིམ་བྱས་ཆེ་དེའི་སྐྱེ་བ་ལེན་
 མི་དགོས། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་དང་དེའི་སྟེང་དུ་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་
 བསྒྲུན་པས་དགྲ་པོ་དེ་ལ་མཐར་གནས་སྒྲིམས་འཇུག་དགྲ་ཟེར། མཐར་ཆགས་
 ཞེས་པའི་དོན་ནི། གཅིག་གི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དུ་གཅིག་སྟེང་གཅིག་
 འཕྲོར་གཅིག་སྐྱེ་བས་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་། རིམ་པ་འཆོལ་བ་ཞེས་པའི་དོན་
 ནི། གོ་རིམ་ཕྱོགས་སྤྱོད་པའི་དོན་ལ་གོ་དགོས།

ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་འགོག་སྒྲིམས་ལ་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད། བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྒྲིམས་ནི། སྟོང་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཤིག་ལ་འདོད། པཎ་ཆེན་
 རང་ལྷགས་ལ་འགོག་སྒྲིམས་ཐུན་མེན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ། རང་
 ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་མི་འཐད་པར་བཞེད། དེ་བཞིན་འགོག་སྒྲིམས་
 དང་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གཉིས་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པ་རང་ལྷགས་ཀྱི་བཞེད།
 བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་ཟེར་དུས་སྐབས་རེར་བྱང་སེམས་ས་བརྩུ་པ་ལ་
 གོ་བ་དང་། སྐབས་རེར་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གོ་བ་སོགས་གོ་
 ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་རང་ལྷགས་ཀྱི་བཞེད། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་

ལ་བདེན་འཛིན་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་པོན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་པར་
འདོད། དམིགས་ནམ་ཐབ་པ་ཞེས་པ་ནི། སྤང་བྱ་ཆེས་སྤང་བ་འཛོམས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱི་ས་མིན་ནམ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོལ་གྱི་དམིགས་པ་སྟོང་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ཅ་ལས། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་གསུངས། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ནང་ནས་སྤང་དཀའ་ཤོས་དེ།
བདེན་གཉིས་ངོ་པོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ངྷི་མ་དེ་ཡིན། ལོག་ཏོག་བརྒྱ་དུག་
གིས་ཀླན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལྷན་ཀ་བརྒྱ་དུག་པོ་ཡང་། བསྐྱ་ན་ཀླན་རྫོང་བ་སྟོ་
ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་དང་། དོན་དམ་སྟོ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། ཞེས་
པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷན་ཀ་འབྱུང་ས་དེ་དངོས་སྟོང་བ་ཡིན།

མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་བྱེད་ཤིང་གསུམ་གྱི་སྤང་
ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་སྟོམ་པའི་རྒྱས་པ་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
ཡོད་ཀྱང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུས་མཐའི་
སྤང་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་སྟོམ་པའི་རྒྱས་པ་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལ་མེད། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཏོགས་
བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཏོགས་བྱུང་བའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་ཀྱང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་མ་ཏོགས། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཏོགས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ཀླན་
རྫོང་བ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་འདོད། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་བརྒྱ་བདུན་
ཅུ་ཅ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། རྫོང་བ་ཡེ་ཤེས་ཡིན། དེའི་

སྤྱིར་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
 ཀྱི་ཡོད་། བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོག་ས་རྫོགས་ལ་ཉེ་བའི་སྒྲོབ་ས་
 ཀྱིས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྱ་མོའི་དངོས་གཉེན་བྱས་
 ནས་དེ་སྤངས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་ས་བྱུང་གི་ཡོད་། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་
 པ་ཞེས་པ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པ་ཞིན་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་
 ན། རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན་ལྷ་བུའི་རྒྱུད་ལ། ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་
 པ་བྱགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་
 པ་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ནི། མཁྱེན་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོ་མ་གསུམ་གྱི་སྒོ་
 ནས་བྱང་ཚུབ་པར་བྱས་པ་ལ་ཟེར་། མཐའ་དཔྱད་དུ་བླག་མེད་རྣམ་པར་སྒྲིན་
 པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ནི། སྒྲོང་ཉིད་ལ་གོ་དགོས། རྗེ་བཙུན་པས། སྒྲོང་
 ཉིད་ཉོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས། སྒྲོང་ཉིད་དང་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གཉིས་
 ཀྱི་ཉོགས་པས། སྒྲོབ་ལམ་ན་སྒྲོ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཉོགས་
 པ་ཡོད་པར་འདོད་། རང་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ།
 སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ལ་འབྲུལ་བས། དེས་སྒྲོང་ཉིད་མཉོགས་པར་འདོད་།

མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ། མཆོག་
 གི་སྤྱལ་སྤྱུའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་རྣམ་
 མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་ཡིན། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་
 སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་
 ཅིག་དང་པོ་མེད་། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་མཆོག་གི་སྤྱལ་
 སྤྱུ་དང་ལོངས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་

པའི་སྐལ་སྐྱེ་ཡོད་ཀྱང་མཆོག་གི་སྐལ་སྐྱེ་མེད། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་
 ཡོ་ཐོབ་པ་དང་ཡོངས་སྐྱོ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཡིན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་
 རིགས་ཅན་གསུམ་གར་ཆོས་འཁོར་མ་བསྐྱོར་བར་ཐལ། དེའི་འཁོར་དུ་
 རིགས་ཅན་གསུམ་ག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་འཁོར་དུ་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འཁོར་བྱང་སེམས་འཕགས་
 པ་ག་སྐྱེ་གིས་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་པ་དེས། སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། དེས་སྐད་ཅིག་དང་ཡོའི་དུས་
 སུ་ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱས་བློན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་པའི་རྟེན་
 འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་
 པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེས་སྐལ་པའི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དེ། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི་འགོག་བདེན་ཡིན། རྫོ་བྱར་རྣམ་
 དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཆོས་
 ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་བདེན་
 རྟོང་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྟེང་གི་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་དེ། སྐྱེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་མིན་ལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་དགོས།
 བར་ཕྱིན་རང་ལུགས་ལ་སྐྱགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་པས། སངས་
 རྒྱས་པ་ལ་སྐྱགས་ལ་བརྟེན་མི་དགོས། སྤྱིར་བཏང་མདོ་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 སངས་རྒྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱགས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པ།
 མདོ་སྐྱགས་བྱང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད།
 ཐལ་འགྱུར་པས། བྱེ་སྐྱོན་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་བར་གྱིས་འདོད་པའི་

དག་བཅོམ་དག་བཅོམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་དག་བཅོམ་
 མ་ཡིན་པའི་སྒྱུར། དེའི་སྒྱུར་དེས་དག་བཅོམ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་སྒྱུར། དེར་
 ཐལ། དེ་སྒྲར་ཡང་འཁོར་བར་སྒྱེ་བ་ཡོད་པའི་སྒྱུར་གསུངས། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་གཙོ་བོ་ནི། ལུགས་འདིས་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པས་མིན་
 ནམ། ཡང་ལུགས་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྒྲུངས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་
 སྒྲུངས་པའི་གོ་མི་ཆོད། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པས་མ་ཁྱབ། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ན།
 སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས། སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་པ་བེལ་གཞོན་གྱི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་གཅིག་ཕུ་མ་གཏོགས། དམིགས་པ་གཞན་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་བྱུང། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་པ་བེལ་གཞོན་
 གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བྱེད་བྱུང་པས་ཁྱད་པར་ཡོད།
 ཟད་པ་བེལ་གཞོན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས། ཉེར་བསྒྲིགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་
 པ་མེད། ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་ཉོན་སྒྲིབ་ཞིག་ཡོད་ན།
 དེ་འོད་དང་ལྗན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བྱུང་རྒྱལས་སོགས་སངས་པ་ལ་ཁྱད་པར་
 ཡོད། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཉོན་དུ་བཤད་པའི་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་ནི་མདོག་
 སྒྲོན་པོ་ཞིག་ཡིན། སྒྲོན་གྱི་དུས་སུ་མེ་ཏོག་འདི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་
 ཉོན་ཡག་ཤོས་ཤིག་ཡིན།

ལོངས་སྒྲུས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
 པ་མེད་དེ། དེས་ཐེག་དམན་རིགས་ཅན་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་མེད་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ལོངས་སྐྱེ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། ལོངས་སྐྱེའི་
གཟུགས་ཕྱང་སར་གནས་བྱང་ཁྲུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་
ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ། སར་
གནས་བྱང་ཁྲུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམ་
མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འང་གོང་བཞིན་རིགས་
བསྐྱེ་བར་བྱ། ལོངས་སྐྱེའི་སྐྱེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ཡིན་
ཏེ། གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བདེན་སྟོང་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་
མཆོན་གཞི་དང་། ལོངས་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ།
ལོངས་སྐྱེའི་མཆོན་གཞི། སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
དེ། སྐྱེའི་མཆོན་གཞི། ལོངས་སྐྱེའི་ཆ་བྱང་ཅན་དེ། ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པས་ཀྱང་མངལ་ཐུབ་པ་ཡིན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་སྐྱེ་དེ་ལ་རྣམ་ཀུན་
མཆོག་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ཟེར། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་
པའི་ཆ་ནས་བཞག་པས་དེ་ལྟར་དུ་བཏགས། ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་ཟེར།
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྟོང་གི་སྐྱེ་བ་གཉིས་སྤངས་པའི་བྲལ་ཆ་དེ། མྱོ་བྱར་རྣམ་དག་
གི་ཆར་གྱུར་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེར་འདོད། སྐྱེའི་ལ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་
མེད་པ་མིན་ཡང་། ལོངས་སྐྱེའི་དམིགས་བསལ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་བཤད་དགོས་དོན་ནི། ལོངས་སྐྱེས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མཆོན་
དང་དཔེ་བྱད་མི་འདོར་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་མིན་ནམ། ལོངས་སྐྱེའི་སེན་
མོ་བངས་མདོག་སངས་རྒྱུས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པ་

མ་ཡིན། དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་མིན་དབྱེད་དགོས། འཕྲིན་ལས་ཉེར་
བདུན་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ལ་སྐྱར་དགོས་དོན་ནི། སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་དག་དང་མ་དག་པའི་ཁིང་
ཀྱན་ཏུ་ཐེབས་བཞུད་ཀྱིས་ཁམས་དང་མོས་པ་མི་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་གྲངས་
མེད་པའི་དོན་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མིན་ནམ།

ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན། བག་ཆགས་ཡིན་པས་
བྱབ་པ་སྒྲོ་སྒྲོ་གཉིས་ཀའི་ཡིག་ཆ་མཐུན། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་བདེན་
འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད། དེ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤངས་
པར་ཁས་ལེན། དེ་འདྲ་ཡིན་ན། དེ་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་མིན་ལ་རྩོད་པ་མེད་
དམ། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་སྒྲོ་མང་པའི་ལས་དང་བག་ཆགས་གཉིས་ཀྱི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འདོད། འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་ཐ་སྙད་མི་
འདོད་པ་མ་གཏོགས། སྐྱེ་བཞི་ཁས་ལེན་པར་འདོད་པའི་མཁས་པ་ཡོད། རང་
བཞིན་དང་སྒྲོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་གཉིས་ཀ་དག་པའི་དག་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཞིག་ལ།
དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་བེད། སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ཆོས་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་དང་མོས་པར་ངེས་པར་དུ་བསྐྱེན་དགོས་སྐབས། མཚན་དང་དཔེ་
བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་མ་བརྒྱན་ཅི་རིགས་སུ་འདོད། ཁ་ཅིག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་དོན་བདུན་རྩའི་ཐ་མར་བཞེད་
ཅེས་པ་མ་བཞག་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་དེ་སྒྲོ་བ་དཔོན་སེཌ་
བཟང་པོར་གོ་དགོས། འཕགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་
གཉིས་ལས་ཐུ་མ་ཉིད་འདོད། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ནི། ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་གྱི་སྤང་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་

པ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཙེ་བརྒྱད་པ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་
 ཅན་ཡིན་དགོས་པས། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་མེས་ས་རྒྱུན་མཐའ་
 པ་མེད། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་ཡིན་ན། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་
 ཅན་ཡིན་པས་བྱུང། ལོངས་སྤྱོད་དེ་སྤྱུལ་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤྱོད་བཞི་ཅིག་
 ཆར་དུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན།
 མིའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱུལ་གཞི་རྗེ་བརྩམ་བྱམས་མགོན་
 སངས་རྒྱུས་པ་དེའི་ཆེ། དེའི་སྤྱུལ་པར་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་
 རྟེན་ཅན་དེ་སངས་རྒྱུས་སམ་མ་རྒྱས། སངས་རྒྱུས་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་
 ལ་སངས་རྒྱུས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་ན། འདོད་པ་ཁམས་
 དང་གཟུགས་མེད་དུ། སངས་རྒྱུས་ནམ་པར་འཆང་མི་རྒྱ། ཞེས་པའི་
 ལུང་དང་འགལ་ཞེས་གསུངས།

རྗེ་བརྩམ་བྱམས་མགོན་ལྟ་བུ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་
 བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་གི་སྤྱུལ་པར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་
 དམ་མེད། ཡོད་ན། དེས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན།
 སྤྱོད་ལམ་ལ་མཉམ་བཞག་གི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར། མེད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ་འགྲོ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ན་སྤྲོད་མེད་པས། དེ་
 ན་སྤྲོད་གི་ཡུལ་ཟེར་བ་ཞིག་མེད། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་འགོག་བདེན་
 ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་འགོག་བདེན་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་མཁན་དང་མ་ཡིན་

པར་འདོད་མཁན་གཉིས་ཀྱི་ཡོད། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུང་འཛིན་
 རིག་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དོན་
 གཅིག་དུ་འདོད། སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་བྱེད་པའི་དུས་
 དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་དཀའ་ངལ་འདུག་པས་མ་པ་ནམ་ཡང་
 མེད་སྟབས། བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཟེར། ལོངས་སྤྱོད་དེ།
 སྤྱིར་སྤྱལ་སྤྱོད་ཡིན་པར་གསུངས་པས། རྣམ་མཁུན་སྒྲིད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱད་
 རྣམ་གྱི་སྤྱལ་སྤྱོད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས། འོན་ཀྱང་རྣམ་མཁུན་སྒྲིད་
 ཅིག་དང་པོ་རྒྱད་རྣམ་གྱི་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོད་མེད་དེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོད་
 ཡིན་ན། འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་ཡིན་དགོས། ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་ན། ཁམས་
 བོང་མའི་ཉེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

སྟོབ་ལམ་ནས་ཆོགས་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་རིང་དུ་གསོག་དགོས་
 པ་ནི་གཙོ་བོ་མཆོན་དཔེ་འབྲུག་པའི་ཆེད་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་མཆོན་
 འབྲུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། མཛོད་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟར་འཐེན་པའི་ཆོ་ན་བྲུ་གང་དང་། དེ་
 ལ་ཡང་མདོག་དཀར་སྟོ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད། དབྱེབས་ལྷ་བ་ཉ་གང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།
 སྟོན་ཆད་ཀྱི་ཤོག་ཐང་སོགས་མང་ཆེ་བར་བྱིས་པའི་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་
 སྤྱི་སྟོན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེང་སང་དོ་རྩེ་པ་ལམ་སོགས་མདོག་དཀར་པོའི་
 རིགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་འདྲ་མིན་ཞིག་བཞག་པ་མཐོང་། མདོ་སྟེ་པས། ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་གང་ཟག་དུ་འདོད། ལུང་གི་རྩེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་
 པས། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་དུ་འདོད། དེ་བཞིན་རིགས་པའི་རྩེས་
 འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་

གང་ཟག་ཏུ་འདོད། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱི་ཡིན་ན། དགེ་སྲོང་ཡིན་དགོས་པར་
བཤད་མོད་ཀྱང་དེ་ནི་དཔུང་གཞིའི་གནས་སུ་ཆེ། ཁ་ཅིག་གིས། སྤྱལ་སྤྱི་
ཡིན་ན། དེར་སྤྱལ་གཞི་ཡོངས་སྤྱི་ཡོད་པས་བྱབ་པར་འདོད་དོ།

གསལ་བཤད། དམན་གྱིས་གོང་དུ་བཀོད་པའི་ཟིན་བྲིས་འདི་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ཆེན་པོ་དགེ་མེད་བཟང་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོ་མཆོག་ནས་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་པར་
ཟིན་སྤྱི་དོན་ཆ་ཆང་བ་ཟབ་བྲིད་གནང་སྐབས་དཀའ་གནས་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་རྒྱུན་གཙོ་གནད་
ཁག་ཅིག་སྤྱི་དོན་གི་གཞུང་ཆོག་སོ་སོའི་ཐད་ཀ་ཟད་ཀར་གང་ཐུབ་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་ལས་
ཟིན་སུ་ཟིན་བྲིས་ཀྱི་གཙོ་གནད་འགའ་ཕྱོགས་བསྐྱུས་བྲས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། རྗེས་སོར་སྐབས་
བབ་གཞུང་དོན་ཐད་ལས་བྲེལ་གིན་ཏུ་ཆེ་སྐབས་ཟིན་བྲིས་དེ་ཆོར་བསྐྱར་ཞིབ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་
གཉེར་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས། ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཟིན་བྲིས་འདེབས་ནོར་ཤོར་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་
སྟོན་དང་ནོར་འབྲུལ་གི་རིགས་མང་དུ་ཡོད་ངེས་པས། རྣམ་དཔྱད་ཡངས་པའི་མཁས་པ་ཆོས་
དགོངས་འཆར་མང་ཙམ་གནང་བའི་རེ་བ་གིན་ཏུ་ཆེ།

འཛིག་ལྷ་རགས་པའི་ངོས་འཛིན་ལ་དབྱད་པ།

མེ་བཟང་གྲུ་མཚོ།

(དབུ་མ་ལོ་མ་དང་པོ།)

༡༡། གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་ནེ་ན་འབྱུང་དང་། །

རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་དག །

མཐུན་ཚུལ་མཐུན་པར་གཟེགས་པ་ཡི། །

ཡབ་ཇེ་མེ་བཟང་གྲགས་པར་འདུད། །

དེ་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། རང་དུ་ལྷ་བདང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་
ཟད། ཅེས་ས་བཞི་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་
པའི་འཛིག་ལྷ་རགས་པའི་ངོས་འཛིན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་པས་དབྱད་སྟེང་སྟེ་
ཆོག་ས་སུ་མཛད་པ་བཞིན། གང་ཞིག་ཇེ་ཡབ་སྐལ་གྱི་དགོངས་པར་སྟོགས་
པའི་ཚུལ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་གོ་ཚུལ་ཁྲུངས་བཅས་ཅུང་ཟད་གཏམ་དུ་བྱ་བ་ལ།
དེ་ལ་ས་བཞི་པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཛིག་ལྷ་རགས་པས་བདག་
ཤུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཇེ་ཁོ་ལ་མ་དབང་བསྐྱར་བྱ་སྐྱར་བྱེད་
ལྷ་བྱའི་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་འཛིན་ཚུལ་ནི་བདག་འཛིན་ལྷན་
སྦྲེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་པ་སྟེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཀྲ་ལ་ལན་^{༡༥༠} ལས།
འོ་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྐམ་
ན། བདག་ནི་ཤུང་པོ་ལ་དབང་བསྐྱར་པ་པོ་ལྷ་བྱ་དང་། ཤུང་པོ་ནི་དབང་

བསྐྱུར་བྱ་ལྟ་བུའི་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། འདི་མོ་ལྷན་སྦྲེས་ལ་ཡང་ཡོད་
 པར་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ། འདི་ནམས་རྗེའི་དགོངས་པ་ཕྱོམ་ཡིན་པས་ཕལ་
 ཆེར་གྱིས་མ་བཤད་པར་སྒྲུང་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱི་ཞེས་གསུངས། ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་མོད།
 དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། འཛིན་ལྟ་རགས་པ་དེས་བདག་ཕུང་དོན་གཞན་
 དུ་འཛིན་ནམས་མི་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བདག་ཕུང་རྒྱུ་ལོ་ཐ་དང་དུ་འཛིན་
 པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་ས་བཞི་པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་མི་འཐད་ཅིང་། བདག་
 འཛིན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པ་བདག་མེད་ཕྱོམ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མའི་
 རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་^{༡༠} ལས། ཁྱབ་པ་དེས་སྦྲེས་ལ། རྩོགས་
 ཆོས་ནི། གང་ཟག་རང་དབང་བ་དང་གྲུབ་བདེ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མེད་
 དེ། ཁྱོད་རྒྱུའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་། ཁྱོད་དེ་ལས་རང་བཞིན་
 གཞན་དུ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་།
 ཉགས་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་བདགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་
 པར་བཅད་པ་རྒྱུག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་བྱང་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་དང་བདག་
 མེད་པ་འགྲུབ་ལ། ཅ་བའི་ཉགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་
 ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་བདག་མེད་པ་འགྲུབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར་དང་།

ས་བཞི་པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་འཛིན་ལྟ་བདག་ཕུང་རྒྱུ་ལོ་ཐ་དང་
 དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དབུ་མ་འཇུག་པའི་བཀལ་
 ལན་གྱི་ལུང་ཁྲུངས་སུ་མཇོད་པའང་འཐད་དཀའ་སྟེ། འཛིན་ལྟ་དེས་ཕུང་
 པོའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་རང་རྒྱུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་རྗེ་

དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ། ལྷ་པོའི་དོགས་དཔྱིད་མཁས་པའི་སྒྲིང་
 གཏམ་^{༡༥} ལས། རང་ངོས་ནས་བྱུང་པའི་ང་དེ་ཉིད་གཞིར་བཟུང་ནས་ཕུང་
 པོ་འདི་ལ་ཕར་རག་མ་ལས་པའི་དབང་བསྐྱར་པ་པོ་ལྷ་བྱ་དང་། ཕུང་པོ་དེ་
 ཉིད་ང་འདི་ལ་ཚུར་རག་ལས་པའི་དབང་བསྐྱར་བྱ་ལྷ་བྱར་འཛིན་པ་ནི། ལྷ་ན་
 རྒྱུས་ཀྱིས་རང་རྩ་བུའི་རྣམ་ཡིད་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་རྩེའི་
 གསུངས་ལས་རྩེ་ཁོ་ལ་ལྷ་ར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 ས་བཞི་པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་འཛིན་ལྷ་དེས་བདག་ཕུང་ཐ་དད་དུ་མི་
 འཛིན་པར་གོ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། རང་རྩུང་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འདོད་
 པའི་གང་ཟག་རང་རྩ་བུའི་རྣམ་ཡིད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་བདག་
 ཕུང་ངོ་པོ་ཐ་དད་དུ་འཇུག་གཞན་དུ་འཛིན་པར་དམ་བཅའ་བཞུགས་དཔྱིད་
 དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་མོད་ཀྱི། དབུ་མའི་ནམ་བཤད་^{༡༦} ལས། རྩོང་ཉིད་
 ཀྱི་ལྷ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་འབྲུལ་ནས། རྩ་གར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལྷ་གས་པའི་ལྷ་བ་ལས་འདོད་པ་ནི་དོན་མིན་པས། གང་ཟག་རང་
 རྩ་བུའི་རྣམ་ཡིད་ཀྱིས་རྩོང་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་
 ཉིད་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་མཐའ་སྒྲིབ་པ་ལ་བྱམ་མོང་དུ་གྲགས་པའི་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི། རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཙམ་བཀག་པ་ཡིན་
 གྱི་ཕྱ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མིན་པར་ཤེས་སོ། ཞེས་སོགས་མང་དུ་
 གསུངས་པ་ལྷ་ར་མཛོན་པ་གོང་འོག་གི་འདོད་པའི་བདག་འཛིན་ལྷ་ན་རྒྱུས་ལས་
 ཕྱ་པའི་འཛིན་ལྷ་རགས་པ་ཐལ་འགྱུར་པས་ཀྱང་མི་བཞེད་པས་ལྷ་བྱིད་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་གསུང་བཞིན་ལྷ་ར་འཐད་མི་རྩུས་སྟུམ། འགའ་ཞིག་འཛིན་ལྷ་དེས་བདག་

ཡུང་པོ་པོ་གཅིག་པའམ་བདག་ཡུང་མཚན་ཉིད་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བར་ཞེན་
 བར་འདོད་པ་དང་། ཡུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་བདག་
 འཛིན་ལྟན་སྒྲུལ་མེད་པར་འདོད་པ་དག་མི་འཐད་དེ། བདག་ཡུང་པོ་དང་མཚན་
 ཉིད་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྒྲུལ་དང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་
 བཀག་པ་བདག་མེད་ཡུང་མོ་མ་ཡིན་པ་སྤར་དངས་པའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་
 གྱི་ཡུང་དུ་གསལ་བས་མི་འཐད། འོན་ཀྱང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་བྱེད་
 ཚུལ་སྤྱུར་པའི་སྒྲིང་བདག་མེད་ཡུལ་སྤྱུར་བའི་གྱི་དོགས་གནད་འགངས་
 ཆེ་ཡང་སྐབས་དོན་པོར་བར་དོགས་པས་རེ་ཞིག་ཅམ་འཛོག་བྱ། བདག་ཡུང་
 པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པ་རྗེ་ཁོལ་སྤར་རམ་དབང་བསྐྱར་
 བྱ་སྐྱར་བྱེད་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བདག་འཛིན་ལྟན་སྒྲུལ་དང་དེའི་
 ཞེན་ཡུལ་བཀག་པ་བདག་མེད་ཡུལ་སྤྱུར་འདོད་དེ། དཀའ་གནད་བརྒྱུད་གྱི་ཟིན་
 བྲིས་^{༡༩༥} ལས། གང་ཟག་ཡུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བྱུ་
 པའི་རྣམ་ཡིད་དུ་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཞེན་
 ཡུལ་བཀག་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བར་རྒྱས་པ་དོན་
 སེམས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་མཐུན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་
 བདུན་ཡིད་གྱི་མུན་སེལ་^{༡༩༦} ལས། དམིགས་པ་ང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་
 ཚོགས་རྒྱུན་གང་ལའང་མིང་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པར་ཡུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་
 མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བྱུ་བ་པའི་རྣམ་ཡིད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པའི་སྒྲོ་འདི་
 ནི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ཞེས་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས། དང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་^{༡༩༧} ལས། གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་རང་སྡེ་སྟེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་གཞན་གྱི་
 ལྟར་ན། ཞེས་པ་ནས་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རྗེས་
 སུ་མེད་པ་ཅམ་ལ་འདོད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་
 མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྦྲིས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་
 འཛིན་ཆུ་ལ་ནི་རྗེ་ཁོ་ལ་ལྟར་འཛིན་པར་བྱང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་དང་
 སྟོང་བྱུ་ཆེན་མོར་གསལ་ཞིང་། ས་བཞི་པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བུའི་འཇིག་
 ལྟ་རགས་པས་འཛིན་ཆུ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་འདོད་མོད། དེ་དག་ལ་བདག་
 ཕྱང་ངོ་པོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་ཆུ་ལ་མི་ལྟན་པར་ཁས་ལེན་ནོ། རྗེས་འབྲང་འགའ་
 ན་རེ། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཉག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཀུན་བདག་ས་ཁོ་
 ནར་ངེས་ཏེ། བྱང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་^{༡༤}ལས། རང་རྒྱུད་པའི་བཤད་
 པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། དེ་ལ་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་
 གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི། གང་ཟག་རྒྱང་ལག་སོགས་
 གྱི་ཆོས་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐའ་སྒོ་མ་བརྒྱུར་པ་ལ་
 མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་^{༡༥}ལས་ཀྱང་།
 གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་དོན། གང་ཟག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། དབུ་མའི་རྣམ་བཤད་^{༡༦}ལས། གང་ཟག་
 རང་རྒྱ་བྱུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒོ་མ་བརྒྱུར་པ་ལ་ཡང་
 ཡོད་མོད་ཀྱི། གང་ཟག་ཕྱང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞན་དུ་ཡོད་

པར་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་པ་ལ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་
 པ་ལ་གྲུབ་མཐས་ཀྱན་བཏགས་པ་དགོས་པར་དགོངས་གིང་། དེ་ལྟར་དུ་དབྱུང་
 མའི་མཐའ་དཔྱིད་ཀྱང་བཞེད་སྟུང་སྟེ། དེ་ཉིད་^{༡༥} ལས། ཁ་ཅིག་གང་
 ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལ་
 བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྒྲིམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྒྲིམ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ལྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འཛིན་
 པའི་དོན། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དྲང་ངེས་ལེགས་
 བཤད་སྙིང་པོའི་ལུང་ཆོག་དེ་བདག་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ལ་དགོངས་པར་འདོད་
 པ་དེ་ལྟར་ན་གཞུང་ཆོག་དེའི་ཚུད་པ་ཚུད་ལན་གྱི་འབྲེལ་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་
 བཀལ་བ་འདི་དཀའ་བའི་གནས་སུ་ངེས་པས་སྒྲིན་མེད་གྱི་ལན་ཇི་ལྟར་གདབ་
 ཅེ་ན། ཐལ་འགྱུར་པའི་འདོད་པའི་བདག་འཛིན་རགས་པ་དང་རང་རྒྱུད་
 པ་མན་ཆད་གྱི་འདོད་པའི་འཛིག་ལྟའི་ངོས་འཛིན་སོ་སོར་སྒྲེས་ཏེ་རང་རྒྱུད་
 པ་སོགས་གྱི་དེ་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་པའི་དགོངས་དོན་འབྲེལ་ཚུལ་གིན་ཏུ་ལེགས་
 པའི་གནས་སུ་མཐོང་ཡང་ཇི་ལྟར་འཐད་དཀའ་བར་སྤར་བཤད་བློ་ན་ལ།
 འགའ་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ནི་སྤར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ནི་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་ངོས་འཛིན་བཤད་བློ་ན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ།
 འདིར་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་གྱི་འདོད་པའི་བདག་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ངོས་བཟུང་

བཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་འདོད། ལ་ལར་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་
 མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའམ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་དུ་འཛིན་
 པ་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྐྱར་པ་ལ་མེད་པས་བདག་འཛིན་དུ་མི་འབྲད་ལ། དེ་
 བས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་བདག་འཛིན་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འདུག་ཡུལ་དོན་
 གཅིག་པས་འདི་ཡང་ལུགས་འདིར་བདག་འཛིན་དུ་མི་འདོད་པའི་ཚུད་ལན་
 གྱི་དགོངས་འགྲེལ་མཛད་པའང་ཡོད། དེས་ན། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་
 ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡིད་དུ་འཛིན་པ་ནི། གང་ཟག་རྒྱུ་
 ལག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་དང་འབྲེལ་བཡིན་པས་དེ་རྣམས་
 འཛིན་པ་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྐྱར་པ་ལ་མེད་པར་མ་ཟད་དེ་བདག་འཛིན་དུ་འང་
 མི་འདོད་པའི་ཚུད་ལན་གྱི་དགོངས་དོན་བཀའ་ཆེ་བྲང་ངེས་དང་དབུ་མ་རྣམས་
 བཤད་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཟུང་བའི་མཐུན་གསུམ་ཆེ་སྟེ་མ་ཡང་ངེས་པ་ནི་ཅི་ཡང་
 མ་ཐོབ་པས་དབྱེད་དོ། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་བདག་འཛིན་
 དང་། ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རྟག་ཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
 བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་མེད་པར་འདོད་ལ། རྟག་གཅིག་
 རང་དབང་བར་འཛིན་ཚུལ་ཡང་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕུ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་
 བྱས་ནས་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་བདག་དུ་འཛིན་པར་བཤད་དོ། གཞན་དག་དེར་
 རྟོག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཁེགས་ན་བདག་
 འཛིན་རྟོག་སྒྲིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཁེགས་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་
 མི་རྟག་པ་དང་བདག་ཕུང་ངོ་པོ་གཅིག་དུ་རྟོགས་ན་བདག་འཛིན་རྟོག་སྒྲིས་ཀྱི་
 ཞེན་ཡུལ་ཁེགས་པར་ཐལ་སྟེ། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་རྟོགས་ཆེ་

རྟག་གཅིག་རང་དབང་པའི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཁེགས་པའི་སྤྱིར་རྟེ། དབུ་
མའི་རྣམ་བཤད་¹¹ལས། སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིན་པར་ངེས་པ་ན་
རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་སྒྲོ་དོར་ཁེགས་པས། སྤང་
པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ངེས་རྒྱས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེས་སྒྲོ་འདོགས་གྱི་དོ་བོ་ཁེགས་ཀྱང་ཞེན་ཡུལ་
མི་ཁེགས་པ་སོགས་ཁས་ལེན་ཚུལ་མང་བས་དབུད་དགོས་ཤིང་། གང་ཟག་
རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོས་གང་ཟག་སྤང་པོ་ལ་མ་སྒྲོས་པའི་
རང་དབང་བར་འཛིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ལ་མ་སྒྲོས་པའི་རང་
དབང་བར་འཛིན་པར་འགྱུར་བས་གདགས་གཞི་ལ་སྒྲོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་བདག་
འཛིན་ཕྱ་མོ་མིན་པའི་ཁྱད་དེའི་དཀའ་འཇུག་ལ་དབུད་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

མཆན།

དབུ་མའི་རྣམ་བཤད། ལྷ་ལྷ་དཔར་མ།

རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་བཤད། རྒྱ་རྒྱུང་དཔར་མ།

དབུ་མ་འཇུག་པའི་བཀལ་ལན། ཐེ་ཕན་དཔར་མ།

སྟེ་བདུན་ཡོད་ཀྱི་ཐུན་སེལ། རྒྱ་རྒྱུང་དཔར་མ།

དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། ལྷ་ལྷ་དཔར་མ།

རྟ་བའི་དོགས་དཔྱོད། ཐེ་ཕན་དཔར་མ།

དང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ། རྒྱ་རྒྱུང་དཔར་མ།

དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད།

ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་སྐྱང་དར་འདི་རྩོག་འཛིང་གི་ ཡུང་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

ཆོང་རུ་མེ་རྒྱ།

(སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་མཐོ་རིམ་རིག་རམས་པ།)

༡༡། རང་རེ་བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་མཆམས་ལ་ངོས་འཛིན་
མ་འདྲ་བ་གཉིས་ལྷུང་བ་ནི། གཉའ་བྲི་ནས་སྐང་དར་བར་དང་། སྤོང་བཙན་
སྐམ་པོ་ནས་སྐང་དར་བར་འདོད་མཁན་གཉིས། འདོད་ཚུལ་སྤྱི་མ་འདི་རྒྱ་
ནག་གིས་བཤད་སྟངས་ཡིན་པས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་དབང་ཡིན་པ་འདྲ། གང་
ཡིན་ཞེ་ན་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆོས་འབྱུང་ཆད་ལྡན་
དག་གི་བཞེད་སློལ་ལྟར་ན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་རྩོད་རྒྱ་རབས་དང་། བར་
མངའ་དར། སྤྱད་སིལ་ཆད་གསུམ་དུ་དབྱེ་སློལ་ཡོད་པ་ལས། གཉའ་བྲི་
ནས་སྐང་དར་བར་ནི་བར་མངའ་དར་གྱི་དུས་སུ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད།

བར་མངའ་དར་དང་སྤྱད་སིལ་ཆད་གཉིས་ཀྱི་བར་མཆམས་ཀྱི་དབྱེ་
ཏགས་སུ་བཙན་པོ་སྐྱང་དར་མ་ཡིན། དེ་ནི་སྐང་དར་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་
ཀྱི་འཕྲོ་འགྱུར་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་ལ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲོ་འགྱུར་དེ་དང་འབྲེལ་
ནས་སྐང་དར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཅིའི་སྤྱིར་རྩོག་འཛིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དྲི་ཆེག་གལ་
གནད་ཅིག་རེད། དེ་བས་ན་ཐོག་མར་སྐང་དར་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
རྩོག་འཛིང་སྒོར་ཞིག་བཤད།

དང་པོ། དར་མ་ཞེས་པའི་མིང་གི་རྫོག་འཛིང་།

སྤྱིར་བོད་ཀྱི་བཅན་པོ་དག་ལ་མཆོན་གྱི་ནམ་གངས་མི་འདྲ་བ་འགའ་
རེ་ཡོད་མོད། དར་མ་ནི་མིང་གི་རྫོག་འཛིང་ཆེ་བོས་ཀྱི་གསེར་ད། ཁོང་
ལ་ཆུང་དུས་སུ་དར་མ་ཞེས་གསལ་པ་དང་། དེ་རྗེས་སུ་བྱི་དར་མ་དང་། འུ་
དུམ་བཅན་པོ། བཅན་པོ་འུ་དུམ་བཅན། རྒྱལ་པོ་དར་མ། རྒྱང་དར་མ།
རྩ་སྤྱོད་དར་མ་བཅས་རྒྱབ་ཚྱེད་ས་དང་གོ་དོན་མི་འདྲ་བའི་འོག་ནས་མིང་གི་
ནམ་གངས་མང་དུ་བྱུང་ལ། མིང་འགའ་ཞིག་ལས་ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་པོར་
རྩ་རྒྱང་ས་ཀྱང་མཆོན་ཡོད། དར་མའི་མིང་གི་ཐོག་ནང་ཆོག་དོན་གཉིས་
ཐད་ཀྱི་རྫོག་འཛིང་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག

གཉིས་པ། དར་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་ཆོག་གི་རྫོག་འཛིང་།

དེ་ཡང་དར་མ་འུ་དུམ་བཅན་པོ་ནི་ཡབ་བྱི་ལྷོ་སྤང་བཅན་ནམ་སད་
ན་ལེགས་དང་། ཡུམ་འབྲོ་བཟའ་མང་པོ་རྗེ་ལ་སྤྱས་ལྷ་ཡོད་པར་འདོད་མཁན་
ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན། གཙང་མ། དར་མ། རལ་བཅན། རྩན་རྗེ་འམ་
རྩན་རྗེ། རྩ་རྗེ་ལྷ་བཅས་ལས་དར་མའི་འབྲུངས་ལོ་ནི་ས་རྒྱང་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༧
ལོར་བབས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༡༡ ནས་ ༡༡༦ བར་སྤྱོད་བཟུང་། འབྲུངས་
ལོ་དང་བྱིར་འཁོད་ལོ་འདི་གཉིས་རྒྱལ་རབས་གསལ་མེའི་ལུགས་ཡིན།

དར་མ་སྤྱས་ཆེ་བ་འདོད་མཁན་ནི་དེ་བ་དམར་དང་། དབྱིད་རྒྱལ།
པཌ་ཆེན་བསོད་གསལ་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་རབས་འཕུལ་གྱི་ལྷོ་མིག་སྤྱོད་
ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཡིན། གཤེགས་ལོ་ནི་རྒྱལ་རབས་གསལ་མེ་དང་། རྒྱ་བོད་
ཡིག་ཆ་དང་། མཁས་པ་དག་འབྱེད། མཁས་པའི་དགའ་རྩོན་བཅས་གྱིས་མེ་

ཆུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩ ལོར་འདྲེན་བས་ན་ཁོང་གི་འབྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཆེག་
ཐད་གཅིག་གྱུར་གྱི་རོམ་འཛིན་བྱུང་མེད། དེ་བས་ན་དར་མ་དང་འབྲེལ་
བའི་ལོ་ཆེགས་ཀྱང་རྫོག་འཛིང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

གསུམ་པ། དར་མ་རྒྱན་མཆེད་བར་གྱི་རྩྭ་ག་འཛིང་།

བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འགར་སྒྲང་དར་གྱི་མཐུན་སྦྲེགས་དབས་སྟག་སྟ་དང་།
 ཅན་རོ་སྟ་ཡོད་སོགས་ཀྱིས་མོ་བ་གྲགས་ཅན་ལ་དད་ལུས་འབྱུངས་ཏེ་སྟ་སྟས་
 གཙང་མ་ས་མཐར་སྟུགས་རྒྱུ་ལེ་ཐབས་བྱས། འོན་ཀྱང་ལམ་བར་ནས་སྟ་
 སྟས་གཙང་མ་དུག་གིས་བཀོངས། བརྟན་མོ་རང་ཚུལ་བཟང་མོ་དང་བྲན་
 ཀ་དཔལ་ཡོན་གཉིས་ལ་ལུས་འབྲེལ་ཡོད་ལུགས་བརྗོད་པས་རྒྱལ་པོས་བཀའ་
 ཐབ་པར་བརྟན་མོ་རང་གི་བརྒྱབས། བྲན་ཀ་དཔལ་ཡོན་གྱིས་ཐེབས་ཀྱང་།
 གསང་བ་ཤོར་བས་སྟེ་ཐང་དུ་དམར་གསོད་བཏང་། ཁྱི་རལ་མལ་གྱི་ཞམ་
 པའི་མོ་བྱང་དུ་འབྲས་ཆང་གསོལ་ཏེ་བཞུགས་སྐབས་དབས་སྟག་སོགས་ཀྱིས་
 མགུལ་དུས་ཏེ་བཀོངས། འདི་དག་ནི་དར་མ་དང་སྟུན་མཆེད་བར་གྱི་རྩོག་
 འཛིང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། བྱང་བ་འདི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོར་ཡོངས་གྲགས་
 ལུ་བཤད། རྩོག་འཛིང་འདིའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ལུགས་ཀྱང་བཤད་
 དཀའ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྩོག་འཛིང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

པའི་པ། སྒང་དང་རྒྱལ་སར་པོད་རྩིས་ཀྱི་ཕྱད་ཕྱོད་ཐད་ཀྱི་རྣམ་འཛིང་།

མྱེད་དར་བྱུ་ལ་སར་བཀོད་རྗེས་དམར་རིན་ཆེན་མཆོག་དང་མྱེད་ཉིད་
འཛིན་བཟང་པོ་གཉིས་དམར་གསོད་བཏང་བ་དང་། ལྷ་ས་དང་བསམ་ཡས་

བཤམ་རྩ་བུས། ས་གསོད་ལག་དམར་དབས་སྟག་སྟ་ལ་སྒྲོན་ཆེན་གྱི་གོ་ས་
 གྲོད། ཐང་དཔེ་ལས་ཀྱང་མེ་པོ་འབྲུག་ལ་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདས་ཅིང་(ཐ་
 མ་)མྱང་དར་རྒྱལ་སར་བཀོད། དེ་ཆང་ལ་དགའ་ཞིང་སྦྱོད་པ་ངན་པས་རྒྱལ་
 ཁམས་ཡོངས་སུ་འབྲུག་པ་སོགས་བྱུང་མོད། མྱང་དར་གྱིས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བརྟན་པ་སྟབས་མ་ཡིན་པར་དགེ་འདུན་པའི་སྡེ་མང་པོ་བྱུང་བ་སྡེན་འགོག་
 དང་། དེའི་གོ་དབང་མེད་པར་བཅོས་པ་ཙམ་ཡིན། མྱང་དར་གྱི་བྱེད་སྦྱོད་
 འདི་དག་ནི་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མངའ་ཐང་དང་སྟོབས་གྲུགས་རྒྱན་
 གནས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་སོགས་བཤད་སྟོལ་མང་དུ་བྱུང། འོན་ཀྱང་མྱང་
 དར་རྒྱལ་སར་བཀོད་རྗེས་ཀྱི་བྱེད་སྦྱོད་དེ་ཐག་གཅོད་དཀའ་བའི་བྱུང་བ་སྟོག་
 འཛིང་ཅན་ཞིག་དུ་གྱུར་ཡོད།

ལྔ་པ། མྱང་དར་གྱི་བཙུན་མོ་དག་གི་བར་གྱི་སྟོག་འཛིང་།

ཁྱི་དར་མ་འུ་དུམ་བཙན་པོ་ལ་བཙུན་མོ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། མངའ་
 བདག་འོད་སྟངས་ནི་བཙུན་མོ་ཆུང་བ་ཆེ་སྟོང་བཟའ་ལ་ཆུ་བྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༤༡ ལོ་
 ཡུམ་བུ་མ་རྒྱང་དུ་བརྟམས་པ་དང་། ཡུམ་བཙན་པོ་བཙུན་མོ་ཆེ་བ་སྟོན་
 བཟའ་ལ་ཆུ་ཕག་ཕྱི་ལོ་ ༡༤༩ ལོར་བརྟམས་ཤིང་ཁོང་གཉིས་བར་ལོ་གཅི་
 གི་ཁྱད་ཡོད་ཅིང་སྤྲས་གཉིས་དར་མ་མ་གཤེགས་གོང་ལ་འབྲུངས་པ་ཡིན་འདྲ་
 ཡུམ་བཙན་པོ་བཙུན་མོ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་སྤྲས་འབྲུངས་པ་ལ་ཕྲག་དོག་གི་
 གཞན་གྱི་བུ་ཉོས་ཏེ་བརྟམས་ཁྲལ་བྱས་ཞེས་བཤད་པ་འདིས་མྱང་དར་གྱི་བཙུན་
 མོ་དག་གི་བར་ལའང་ཁྱོད་ཤིང་གསོན་གྱི་ཚོད་གཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་
 བཤད་བྱུང།

དུག་པ། སྤང་དར་གྱི་རིགས་སྤྲུལ་གྱི་རྩོག་འཛིང་།

དར་མ་བཀོངས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་བཅུན་མོ་གཉིས་དང་ཐོན་
 པོ་ནམས་ནང་མ་མཐུན་པར་སྤྱོད་ཁག་གཉིས་སུ་གྱུར། ལ་ལས་མངའ་
 བདག་འོད་སྤང་ལ་ཀྱབ་སྦྱོར་བྱས་ཏེ་སྤྱིད་འཛིན་པའི་རེ་བ་བཅངས། ལ་ལས་
 ཡུམ་བཟན་ལ་ཀྱབ་སྦྱོར་བྱས་ཏེ་སྤྱིད་དབང་འཛིན་པའི་རེ་བ་བཅངས། མངའ་
 བདག་འོད་སྤང་གི་ཤོག་ཁས་གཡོན་རུ་བཟུང་། ཡུམ་བཟན་གྱི་ཤོག་ཁས་
 དབུ་རུ་བཟུང་ཞིང་མེ་བྱི་བྱི་ལོ་ ༡༥༦ ལོ་ནས་བཟུང་ཤོག་ཁག་གཉིས་ཀྱིས་
 དམག་འབྲུག་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་བྱས། མཐར་འོད་སྤང་གི་སྤྱོད་ཁས་ནམས་
 བམ་སྟེ་མངའ་རིས་སྤྱོད་ཁས་སུ་བྱོས་པ་རིགས་སྤྲུལ་གྱུགས་པ་འདི་གཉིས་
 ལ་རྩོག་འཛིང་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་འདུག།

བདུན་པ། སྤང་དར་རྗེས་ཀྱི་རྒྱལ་འབངས་ཀྱི་རྩོག་འཛིང་།

འོད་སྤང་དགུང་ལོ་བཙུ་ལྔ་དང་ཡུམ་བཟན་དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་སྟེ་
 བྱི་ལོ་ ༡༥༦ ལོར་ནང་འབྲུག་མགོ་བརྩམས་ཏེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་འབྲུག་
 བོད་ས་སྤང་བྱི་ལོ་ ༡༥༧ ལོར་འབངས་གྱུན་ལོག་བྱུང་། འབངས་གྱུན་
 ལོག་བྱུང་ནས་ལོ་དགུའི་རྗེས་བྱི་ལོ་ ༡༥༨ ལོར་བཅུན་པོའི་བང་སོ་འབྲུ་
 བའི་མགོ་ཚུགས་པ་སོགས་སྤང་དར་གྱི་རྗེས་སུ་བོད་རྒྱལ་འབངས་བར་རྩོག་
 འཛིང་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

བརྒྱད་པ། དཀྱིལ་དཀའ་བའི་རྩོག་འཛིང་གི་མདུད་པ།

འདི་ལྟར་དར་མ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལོ་རྒྱུས་

ཀྱི་རྟོག་འཛིང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལོ་རྒྱུས་རིག་པའི་ངོས་ནས་གཅིག་མཐུན་
དུ་སྦྲེགས་བསྐྱོམས་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད་དམ། ཡང་ན་དར་མ་རང་ངོས་
ནས་བྱུང་བའི་རྟོག་འཛིང་གི་ཕུང་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུབ་པ་རེད། ཁོ་བོས་བསམས་
ན་འདི་བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་ལ་ངོས་འཛིན་དང་འབྲེལ་བ་གད་བྱེད་སྦྲེགས་ཀྱི་
རྟོག་འཛིང་ཞིག་དང་། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་འགལ་བའི་རྟོག་འཛིང་
དང་འབྲེལ་འདུག་ལ། གནའ་རབས་དང་དེང་རབས་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་དང་འབྲེལ་
འདུག་པས། དར་མ་ནི་འདི་ལྷ་ར་རང་ངོས་ནས་དང་། རྟོག་འཛིང་ཆེ་བའི་
གནས་ཚུལ་གཞན་མང་པོ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྟོག་འཛིང་གི་དཔེ་
མཆོན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་འདུག་གོ། །

དབྱུང་བཞེད་ཚུམ་རིག་ས་འབྲི་ཚུལ་སྒྲོར་གྱི་ འབེལ་གཏམ།

སོ་རུ་དར་བྱས།

(རིག་གནས་དགེ་ཆེན་དང་སྒྲོབ་སྤྱི་གཅིག་སྒྲོགས།)

༡༡། གངས་རི་ར་བས་བསྒྲོར་པའི་བོད་ཆེན་པོའི་སྤྲོད་ས་འདིར། གནའ་
སྤྱོད་ནས་དེང་སང་བར་བཞེད་གཞི་གང་ཞིག་ལ་ལེགས་སྟེལ་ཉེས་འགོག་གིས་
དབྱུང་ཚུམ་དང་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་འདྲ་མིན་འབྲི་པའི་གོམས་སྒྲོལ་རྒྱུགས་
ཆེ་བས། དཔེ་དེབ་རིགས་ཆེས་མང་བ་འདིས་འཇམ་གླིང་ཉིལ་བོའི་ཡར་
ཐོན་ཅན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་གཞན་དག་གི་གནས་བབ་ཆ་ཆང་བཞིག་བཟུང་ཡོད། རང་
རའི་བོད་ཀྱི་མེས་པོ་རིམ་པར་བྱོན་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས། གཞི་
བདེན་པ་གཉིས། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས། འབྲས་བུ་སྒྲུ་གཉིས་ཞེས་ཟུབ་
བརྒྱུད་གི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བུའ། མིས་མཆོན་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་
མཐའ་དག་ཆོ་འདིར་བདེ་ཞིང་སྤྱི་མར་ཡན་པའི་ཐབས་ཚུལ་འབའ་ཞིག་ལྟོན་
པའི་རྣམ་གཞག་ལ་གནད་དུ་ཐིངས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོལ་གསུམ་དང་འཆད་
ཚིད་ཚུམ་གསུམ་གྱིས་སྤྲོད་བཅོན་མཛད་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་སྤང་ཚུལ་ཙམ་
གཅིགས་སུ་མ་བཟུང་བར། བརྟན་པའི་སྒྲོལ་འབྲེད་མཉམ་མེད་ཤུག་ཐུབ་
པ་དང་། ཟབ་མོ་ལྟ་པའི་རྒྱུད་འཛིན་རྩེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས། རྒྱ་
ཆེན་སྒྲིད་པའི་རྒྱུད་འཛིན་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལས་ཉེ་བར་བརྒྱུད་པ།

ཤིང་ནིའི་སྒོལ་འབྲེད་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་ན་ལེ་རྒྱའི་པཎ་ཆེན་བརྒྱ་བདུན་ཉིད་། གྲུབ་པའི་ཁྱུ་
མཆོག་ན་རྩེ་པ་དང་ཉེ་ལོ་པ་སོགས་བསྟན་པའི་འབྲུང་ཁྱུངས་ཀྱི་གར་འཕགས་
པའི་ཡུལ་དང་། གངས་རིའི་ལྗོངས་འདིར་བྱོན་པའི་ཆོད་ཐུབ་ཀྱི་སྦྲེས་བུ་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་འཆད་ཚིད་ཚོམ་གསུམ་
མཐར་ཕྱིན་པར་གནང་སྟེ། ཉམས་སྦྱོང་དང་རིགས་པ་སྣ་ཆོགས་པས་གཏན་
ལ་ཐབ་ཅིང་དཔུང་གསུམ་དག་པའི་ལུང་གིས་སྤྱད་པའི་ཆོད་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་
རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་སྤྲོད་སྤྱོད་པས། ཕྱི་ནང་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་ཉེ་
བར་མཁོ་བའི་ཆ་རྣམས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་གཏུགས་པའི་དཔུང་པ་མཐིལ་
ཕྱིན་པ་བགྱིས་ནས། སྦྲེས་པ་དོར་བརྒྱད་ལེན་གྱིས་དག་པ་རྒྱུད་འཛིན་དང་
མ་དག་པ་རྣམས་སུན་འབྲེན་བྱེད་པའི་གསུང་ཚོམ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པ་
གང་མང་གནང་ཡོད།

འོན་ཀྱང་ཕུ་ཅག་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ནང་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་དཀྱིལ་
གཡས་གཡོན་ཕྱོགས་སྤྱང་གིས་གནམ་ས་མགོ་དྲིང་སྒོག་པ་ལྟ་བུའི་དུས་འགྱུར་
རྒྱུ་ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་པའི་ནང་། བོད་ཡིག་གི་དུས་དེབ་སྡེ་མང་ཞིག་འདོད་
སྤེལ་བྱས་པ་དང་དེའི་ནང་དཔུང་ཚོམ་གྱི་ལུང་ཆོད་རེ་ཆེད་བསྒྲིགས་བགྱི་
པས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དཔུང་ཚོམ་རིགས་རིག་གནས་སྤར་ལས་འཕེལ་བྱུག་
ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་། སལ་མོ་ཆེ་སྤར་གྱི་ཚོམ་གཤིས་དང་ནང་དོན་གྱི་ཆ་ལ་
སྒོག་སྟེ། ཆོ་འདིའི་འཕྲལ་སྤང་གི་རང་བདེ་འབའ་ཞིག་ལ་གཡེང་ཆེ་བ་
འཁྱོག་བརྗོད་དང་ཕྱོགས་སྤང་། དངོས་གཙོའི་ལྟ་བུ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ཐོབ་སྤྲོད་

སུ་བཅོལ་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་ཞིབ་འཇུག་གི་མང་གཞི་བསྐྱངས་པས་
 བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་ལོ་རྒྱུས་ལ་གོད་ཆག་ཟེར་བྱུང་ཡོད། ལོ་རབས་
 འགའི་རིང་བོད་ཡིག་ན་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་དགོན་པར་གྱུར་ཅིང་སྒོ་བྱར་དུ་
 བོད་ཡིག་གི་དེབ་རིགས་སྟེ་མང་ཞིག་ཁྱབ་བཅུལ་བྱུང་བ་དེས་བོད་མི་ནམས་
 ཀྱི་བསམ་སྒྲོར་འགྲུལ་སྒྲོད་དེས་ཅན་ཞིག་ཐེབས་སུ་བཅུག་སྟེ། སྤྱི་མེར་མོ་
 མོ་དབྱེར་མེད་གང་མང་ཞིག་གིས་བོད་ཡིག་སྐྱངས་ནས་ཚུམ་ཡིག་སྟེལ་བའི་
 ལམ་ལ་ཞུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་འདི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་མདུན་སྒྲོད་ཆེན་ཆེན་ཞིག་
 ཏུ་ངོས་འཛིན་ཞུ་འོས་ཀྱང་། ཡར་རྒྱས་དང་སྤྱི་མེར་ལ་མཐའ་མེད་པས་ཚུལ་
 མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ནམ་ཉིག་ཏུ་འཛིང་བའི་སྐབས་འདིར། ཚུམ་རིག་ཇི་ཉར་
 འབྲི་བའི་ཚུལ་སོགས་ཕ་མེས་ནས་བྱུང་བའི་སྤར་སྒོལ་བཟང་པོ་མང་གཞིར་
 བཟུང་སྟེ་དར་རྒྱས་དང་གོང་སྟེལ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ།

དེ་ཡང་བཤད་ཡམས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དཔྱད་བཞིན་ཚུམ་རིགས་རིག་
 གནས་ཇི་ཉར་དར་བའི་བརྒྱུད་རིམ་དང་འབྲི་བའི་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་བསྟུས་
 འཆམ་པའི་ངོ་སྟོན་ཅིག་བྱས་ན། རྫོགས་ཀྱི་ནོར་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་
 ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། རིགས་པ་འཕེར་
 བའི་བདེན་པ་གཅིགས་སུ་བཟུང་སྟེ་དཔྱད་བཞིན་ཚུམ་རིགས་འབྲི་བའི་ལས་
 ལ་འཇུག་ཅིང་། དེས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་ཞིག་གི་སྤྱི་མེར་ལེགས་
 སུ་འགྱུར་བའི་ཕན་ཆེན་པོ་ཅེས་ཅན་ཞིག་འབྱུང་བུལ་པ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཐག་
 གཅོད་རྒྱས་པས། འདིར་དཔྱད་བཞིན་ཚུམ་རིགས་འབྲི་ཚུལ་གྱི་ནམ་གཞག་
 དེ་ཁྱེད་སྤངས་ལུང་བུལ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་བྱུང་བའི་ཁྱེད་སྤངས་བཅུན་ཞིང་། བརྒྱུད་

པ་བར་མ་ཆད་པར་འཕེལ་བྱས་ཤུང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོར་རོབ་ཙམ་ཐེང་བ་ལ། དང་
པོ་དཔུང་བཅོད་ཚྭ་རིགས་རིག་གནས་ཇི་ལྟར་དར་བའི་འབྲུང་ཁྲུང་ས།
གཉིས་པ་བོད་དུ་འཕེལ་བྱས་ཀྱི་རིམ་པ། གསུམ་པ་དཔུང་གཞི་འདེམས་སྒྲུག་
བྱེད་ལྟངས། བཞི་པ་དཔུང་བཅོད་ཚྭ་རིགས་ཤིག་ལ་ཆང་དགོས་པའི་གནད་
དོན་འགའ། རེ་པ་དཔུང་བཅོད་ཚྭ་རིགས་ཞེས་པ་འདུག་ཡུལ་དང་རོ་པོ།
རྩག་པ་དཔུང་བཅོད་ཚྭ་རིགས་འབྲི་བའི་དགོས་པ་བཤད་དེ་མཐུག་བསྟུ་བ་
དང་བཅས་ལས།

དང་པོ། དཔུང་བཅོད་རིག་གནས་ཇི་ལྟར་དར་བའི་ཁྲུང་ས།

དེ་ཡང་བོད་དུ་དཔུང་བཅོད་རིག་གནས་འཕེལ་བྱས་ཤུང་བའི་ཁྲུང་ས་
ནི། རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ཕྱག་སློལ་རྒྱན་འབྲམས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མོ་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐེག་དམན་ནམ་གྱེ་བྲག་སྒྲུབའི་ལྷགས་
སུ་བཀྲལ་བའི་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་གྱི་བརྟན་བཙུག་རྣམས་བཀར་བསྐྱབས་ནས་
ཐེག་ཆེན་བཀར་མི་འདོད་པའི་བཀའ་བརྟག་གིས་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་རིགས་པར་
གཏུགས་པའི་བཤད་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པར་གྲགས། སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུག་
སེལ་འཛིན་སྟུག་པོ་རུ། དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྟེན་
བཅད་བརྟུན་པའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟག་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །རྒྱང་
བར་བྱ་ཡི་གྲུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་བཀའ་ཡིས་གནང་བ་ཐོབ་པ་ལྟར། རྒྱལ་
བས་ལུང་བརྟན་པའི་གིང་རྟ་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱིས།
རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་བྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་ནོར་བ་དང་འབྲུལ་བའི་
ཆ་ཕྱོགས་ཙམ་གྱིས་དབུལ་ཞིང་སོ་སོར་བཀྲལ་བའི་གཞུང་ལུང་རིགས་གཉིས་

པ་བར་མ་ཆད་པར་འཕེལ་བྱས་ཕྱང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོར་རོབ་ཅམ་སྐྱེང་བ་ལ། དང་
པོ་དཔུང་བཟོད་ཚོམ་རིགས་རིག་གནས་ཇི་ལྟར་དར་བའི་འབྱུང་ཁུངས།
གཉིས་པ་བོད་དུ་འཕེལ་བྱས་ཀྱི་རིམ་པ། གསུམ་པ་དཔུང་གཞི་འདེམས་སྒྲུག་
ཐེང་ལྟངས། བཞི་པ་དཔུང་བཟོད་ཚོམ་རིགས་གིག་ལ་ཆང་དགོས་པའི་གནད་
དོན་འགའ། ལྔ་པ་དཔུང་བཟོད་ཚོམ་རིགས་ཞེས་པ་འཇུག་ཡུལ་དང་རོ་བོ།
དུག་པ་དཔུང་བཟོད་ཚོམ་རིགས་འབྲེ་བའི་དགོས་པ་བཤད་དེ་མཇུག་བསྟུ་བ་
དང་བཅས་ལས།

དང་པོ། དཔུང་བཟོད་རིག་གནས་ཇི་ལྟར་དར་བའི་ཁུངས།

དེ་ཡང་བོད་དུ་དཔུང་བཟོད་རིག་གནས་འཕེལ་བྱས་ཕྱང་བའི་ཁུངས་
ནི། རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ཐུག་སློལ་རྒྱུན་འབྲམས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ལྔ་མོ་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐེག་དམན་ནམ་ཕྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་
སུ་བཀྲལ་བའི་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་བརྟན་བཙུན་མཁས་བཀར་བསྐྱབས་ནས་
ཐེག་ཆེན་བཀར་མི་འདོད་པའི་བཀའ་བཏག་གིས་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་རིགས་པར་
གཏུགས་པའི་བཤད་པ་སྣ་ཆོགས་ཡོད་པར་གྲགས། སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུག་
སེལ་ཏེ་མདོ་སྒྲུག་པོ་རུ། དགེ་སྦྱོང་དག་གམ་མཁས་ནམས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་སྐྱོང་
བཅད་བདར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བཏག་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །ཁྱང་
བར་བྱ་ཡི་གུས་ཐུར་མིན། །ཞེས་བཀའ་ཡིས་གནང་བཟོབ་པ་ལྟར། རྒྱལ་
བས་ལུང་བརྟན་པའི་གིང་རྟ་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས།
རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་བྱང་བ་དང་རེས་པའི་དོན་ཅོར་བ་དང་འབྲུལ་བའི་
ཆ་སྤྲོ་ཅམ་གྱིས་དབུལ་ཞིང་སོ་སོར་བཀྲལ་བའི་གཞུང་ལུང་རིགས་གཉིས་

པ་བར་མ་ཆད་པར་འཕེལ་བྱས་བྱུང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོར་རོབ་ཙམ་སྒྲིང་བ་ལ། དང་
པོ་དབྱུང་བཅོད་ཚུམ་རིགས་རིག་གནས་ཇི་ལྟར་དར་བའི་འབྱུང་ཁུངས།
གཉིས་པ་བོད་དུ་འཕེལ་བྱས་ཀྱི་རིམ་པ། གསུམ་པ་དབྱུང་གཞི་འདེམས་སྒྲུག་
ཐུང་སྟངས། བཞི་པ་དབྱུང་བཅོད་ཚུམ་རིགས་གིག་ལ་ཆང་དགོས་པའི་གནད་
དོན་འགའ། རྩ་པ་དབྱུང་བཅོད་ཚུམ་རིགས་ཞེས་པ་འཇུག་ཡུལ་དང་རོ་བོ།
རྩལ་པ་དབྱུང་བཅོད་ཚུམ་རིགས་འབྲི་བའི་དགོས་པ་བཤད་དེ་མཇུག་བསྟུ་བ་
དང་བཅས་ལས།

དང་པོ། དབྱུང་བཅོད་རིག་གནས་ཇི་ལྟར་དར་བའི་ཁུངས།

དེ་ཡང་བོད་དུ་དབྱུང་བཅོད་རིག་གནས་འཕེལ་བྱས་བྱུང་བའི་ཁུངས་
ནི། རྒྱ་གར་མཁས་པའི་ཕུག་སྒོལ་རྒྱུན་འབྲམས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྩ་མོ་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐེག་དམན་ནམ་ཐེ་བྲག་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་
སྟུ་བཀའ་བའི་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་གྱི་བརྟན་བཙུག་རྣམས་བཀའ་བསྐྱབས་ནས་
ཐེག་ཆེན་བཀའ་མི་འདོད་པའི་བཀའ་བརྟག་གིས་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་རིགས་པར་
གཏུགས་པའི་བཤད་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པར་གྲགས། ལྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤུག་
མེད་ཅེ་མདོ་རྒྱལ་པོ་རུ། དགེ་སྦྱོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་སྐྱོང་
བཅད་བཅར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟག་ལང་ཡི་བཀའ། །ཁྱང་
བར་བྱ་ཡི་གྲུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་བཀའ་ཡིས་གནང་བ་ཐོབ་པ་ལྟར། རྒྱལ་
བས་ལུང་བརྟན་པའི་གིང་རྟ་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱིས།
རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་བྱང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་ནོར་བ་དང་འབྲུལ་བའི་
ཆ་སྤྲོད་ཙམ་གྱིས་དབུལ་ཞིང་སོ་སོར་བཀའ་བའི་གཞུང་ལུང་རིགས་གཉིས་

ཀྱིས་སྐྱབ་པ་མང་དུ་མཛད་པ་ལས། ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་ནི། བཀའ་ཤེར་སྤྱོད་
 འབྲུམ་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་སོགས་པའི་མདོ་མང་པོ་ལས་བརྟུས་
 པའི་གཞུང་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་དང་། རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ནི། ཡོད་
 མེད་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པའི་རྟོན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་།
 ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་མི་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་
 པའི་བརྟུན་བཙོས་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དུག་སྟེ། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་བས་
 ཁས་ལེན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བ་དེན་དངོས་བྱམ་མོང་དུ་རྒྱས་པར་འགོག་པ་རྩ་བ་
 ཤེས་རབ་དང་། གཞན་སྡེ་སྡོད་བཏགས་པའི་བདེན་དངོས་སྐྱབ་བྱེད་རྟོག་
 བའི་ཆོག་དོན་བརྒྱ་དུག་འགོག་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་དང་། བདེན་མེད་ལ་
 དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་སྟོན་པ་རྩོད་བརློག་དང་། བདེན་མེད་
 ལ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་སྟོན་པ་སྟོང་ཉིད་བདུན་རྩ་བ་དང་། བདེན་
 མེད་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཐར་པའི་རྩ་བར་སྟོན་པ་རིགས་པ་དུག་རྩ་བ་དང་། བདེན་
 མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྩ་བར་སྟོན་པ་རིན་ཆེན་སྤང་
 བ་སོགས་མཛད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོའི་དགོངས་དོན་རྣམ་སྟོང་པོ་དངོས་
 བརྟུན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གནད་རྣམས་རིགས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོས་གཏན་ལ་ཐབ་
 རྟེན་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒྲིལ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ཡུལ་བྱ་རྟོད་སྤང་པོའི་རིར་
 གསུངས་པ་བཀའ་བར་བའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་ལྟ་བུའི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་
 པའི་བརྟུན་བཙོས་ཐོག་མ་ཡིན། ཁོང་གི་སྟོབ་མ་འཕགས་པ་ལྟས་ཐལ་རང་
 གང་གི་ཡང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་མ་བྱེས་པར་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་དོན་སྦྱི་སྐྱམ་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་། དབུ་

མའི་ལག་ཚད། དེ་ལ་ཚེད་སྤྱོད་གི་ཚུལ་དུ་འབྱུལ་བ་བསྒྲིག་པའི་གཏན་ཚིགས་
གྲུབ་པ་མང་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཙམ་ཐེས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ཐལ་འགྱུར་པར་འགྲེལ་བ་བུད་པུ་ལི་ཏ་མང་དང་། ཙམ་ཐེས་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཐལ་འགྱུར་པར་བཀྲལ་ཞིང་རང་རྒྱུད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་བཤད་པར་སློན་
མང་དུ་བཞུགས་དེ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པར་བཀྲལ་བའི་
གཞུང་ཐེས་རབ་སློན་མེ་མང་དང་། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེ་བ་གྲགས་པས་སངས་
རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་དེ་དག་མི་འདུག་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་གཏན་ཚིགས་
ཁས་ལེན་པར་གཞོན་བྱེད་དང་ཁས་མི་ལེན་པར་སྐྱབ་བྱེད་མང་དུ་བཞུགས་པའི་
གཞུང་། དབུ་མ་འདུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་། ཙམ་ཐེས་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ་
མང་དང་པས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྤོལ་འབྲེད་ལ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་
དང་ཆེ་བ་གྲགས་པར་བཞེད་པའི་སྤྱོད་གས་གཉིས་ཡོད། དུས་འདི་ཤིང་ཅིག་
ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་དབུད་བཞུགས་ཚུམ་རིགས་དར་བའི་མགོ་ཚུགས།

དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཚད་མ་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་
ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་པའི་དུས་ནས་བྱུང་བའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཡོད་མེད་དང་
ཡིན་མིན་གྱི་དགག་བཞག་གི་ཡུགས་སྤྱོད་ཆོགས་རྒྱ་ཆེར་བཞུགས་ཡོད་པ་སྤོལ་མེད་
རེད། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་སོགས་སྤོལ་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་
སྤྱོད་པའི་སྤོན་པ་སྤྱིང་སྤོས་སོགས་ཀྱིས་བཅུམས་པར་གྲགས་པ་དོག་གའི་
ཆོག་དོན་བཅུ་དུག་སྤོན་པའི་ཚད་མའི་གཞུང་སོགས་ཀྱི་སྤོན་རྣམས་སྤོན་
འབྲེན་བྱས་པའི་ཚུལ་སྐབས་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱོད་གསལ། ཡོངས་གྲགས་ལ་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཙུང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་སྤོལ་སྤོས་

ཀྱིས་སྒྲུང་པོས་སྤྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་པའི་ཆད་མའི་གཞུང་གི་བཅོམ་བྱ་རྟོག་གེའི་
 ཆོག་དོན་བརྟུན་དུ་གཏན་ལ་ཡལ་པའི་གཞུང་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བདུས་པར་རང་
 འགེལ་སོགས་མཛད། དེའི་སློབ་མ་དབང་ལྷུག་སྤེའི་དངོས་སློབ་དཔལ་ལྷན་
 ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཆད་མ་མདོའི་ལེའུ་དུག་གི་བཅོམ་བྱ་ཆ་ཆང་བར་སྟོན་
 ཅིང་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་འབྱེང་ཐ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་
 དམིགས་ནས་འགེལ་བཤད་མཛད་པ་ཆད་མ་སྤེ་བདུན་ལྷོ་བཙམས་གནང་པའི་
 བཞལ་བཟླ་གི་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་གི་རྒྱུད་ལས་བོད་གངས་ཅན་རྫོངས་
 སུ་དཔུང་བཅོམ་ཚུམ་རིགས་འབྲི་སྤངས་སྒྲོར་དར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། བོད་དུ་འཕེལ་བྱས་ཀྱི་རིམ་པ།

གོང་དུ་བཅོམ་པའི་སློབ་དཔོན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱབ་སོགས་
 རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་དེ་དག་གྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ནང་བཟུན་གྱི་གནས་
 གཞི་ཆེན་པོ་དཔལ་མཉམ་མེད་རྒྱ་ལེརྩེའི་མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྡན་གྱི་རྒྱུས་བྱ་
 དམ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། བོད་རྒྱལ་ཁྲི་སྤྱིང་སྤེའུ་བཙན་དུས་བཟུན་པའི་གནས་
 གཞི་དེ་ནས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
 ཤེལ་རྒྱུ་ཏའམ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་
 བ་ནས་དབུ་ཆད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སོགས་འཆད་སྤེལ་གནང་། ཁྱད་པར་ཁོང་
 གི་སློབ་མ་པ་སྤྱིའི་ངང་རྒྱལ་ལམ་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་དུ་ཤང་གི་ཅིག་
 ཅར་བ་དང་། རང་སྤེའི་རིམ་གྱིས་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་མ་མཐུན་པར་དཔུང་
 གསུམ་གྱི་རིགས་པས་ཚོད་པ་གནང་ནས་དུ་ཤང་རྒྱམས་ཡམ་པར་བྱས། ཡིན་
 མིན་དང་ཡོད་མེད་སོགས་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་

ལྷ་བ་དང་། ཞི་ལྷག་བཅས་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་
མ་འགལ་བའི་གཞུང་སྒྲིམ་རིམ་གསུམ་བཅུམས་ཏེ་རྩ་སྤྱོད་ནམ་པར་དག་པ་
གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསེལ་ཐུན་སྤྱོད་ལའི་སྒྲན་སྤྱོད་སྤྱི་ཁྱལ་བའི་བརྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་སྤར་ལས་འབྱུང་མེད་གསལ་བར་བྱེས། དུས་འདི་མེད་ནས་དཔུང་
གཞི་གང་ཞིག་ལ་ཡུང་དང་རིགས་པས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་གཞན་གྱི་འདོད་པར་
བརྟལ་བཏག་གི་རིག་པ་སྟེ་ལ་བའི་སྤྱོད་ཐོག་མར་བོད་ཡུལ་དུ་དར་ཡང་བོད་
མི་རང་གིས་བཅུམས་པའི་དཔུང་བཞིན་ཚྭ་རིགས་ཤིག་ལ་བྱུང་།

འགའ་རེས་སུམ་ཏགས་ཙམ་བསོགས་དཔུང་བཞིན་ཚྭ་རིགས་ཀྱི་
གངས་སུ་བགངས་པ་ནི། ཆོག་གི་འདུག་ཡུལ་ཙམ་ལའང་མོངས་པའི་བབ་
ཅོལ་གྱི་གཏམ་དུ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག འདི་རིགས་བོད་བྱིངས་ཀྱི་སྐད་དང་
བརྟན་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ཐོན་མི་རང་གི་བཞེད་
དགོངས་རྒྱུར་བ་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་
ན་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱོད་བཅན་སྒྲིམ་པའི་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་དང་མ་ཁི་
བཀའ་འབུམ། བཀའ་ཆེམས་ཀའཁོལ་མ། བྱི་སྤོང་ལྡེ་འུ་བཅན་གྱི་ཡུམ་གནོད་
འཛོམས་དང་། སྤྱ་གསལ་སྤྱང་གི་སྤྱ་བཞེད་དང་། གཞན་ཡང་ལོ་རྒྱུ་པ་
མང་པོས་མང་དཔེ་བྱེ་བྲག་རྟོགས་བྱེད་ཆེ་འབྱིང་དང་། སྤྱ་སྤྱོར་བམ་གཉིས།
དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ་སོགས་དཔུང་བཞིན་ཚྭ་རིགས་ཡིན་པ་སྒྲོས་ཅི་
ལ་དགོས། དེ་དག་སྤྱོད་བཤོ་དག་གིས་ཞིན་བྱེད་ཆོག་ངེས་ཅན་གྱིས་བཞིན་
བྱ་ཙམ་པའི་ཆོག་དོན་གང་ཞིག་གོ་བདེ་བར་བཀྲལ་བའི་ཙམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་བྱུགས་
དང་། ལེགས་ཉེས་སྤང་དོར་གྱི་ནམ་དབྱེ་འབྱེད་པ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་

པ་ཆད་མས་དཔུང་པ་བགྱིས་ཤིང་། ཆིག་ཉུང་དོན་འདུས་པའི་གཞུང་གི་ཀླབ་
 རྫོངས་ཀྱི་ལུང་གིས་སྤྱོད་པའི་དཔུང་བཟོད་ཚུམ་རིགས་སམ་དཔུང་ཚུམ་ཞེས་
 པའི་འདུག་ཡུལ་རགས་བཤད་འདི་ཙམ་མེ་སྒོ་ངོར་རྒྱུ་བ་ཐབས་ལ་འབད་པར་
 རིགས་པ་ལས། སྤྱི་བཟོལ་གྱི་བཤད་ཡམ་འདི་རིགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རིག་པའི་
 གཞུང་ལུགས་ནམས་མང་གཞི་བྲལ་བ་ཞིག་ཏུ་དཀྱིག་བཤད་ཀྱིས་ཆུད་གཟན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

དུས་རབས་བརྒྱད་པ་ནས་བརྒྱ་གཉིས་ཙམ་གྱི་བར་ཀླུ་པའི་བཀའ་
 དང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ཀླུ་གཞུང་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པར་
 མཇད་དེ་འཆད་ཉན་གྱིས་འཕེལ་ཀྱས་ཤུགས་ཆེན་བྱུང་། བསྟན་པ་འཕེལ་
 འགྲིབ་ཀྱི་རྗེས་རྒྱུ་ལོ་ཙུ་པ་སྒོ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀླུ་གཞུང་གི་ཆད་མ་དག་
 ལ་བཞེན་ནས་ཆད་མ་ནམ་པར་ངེས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ནམ་པར་བཤད་
 པ་ཞེས་མཇད་པའི་བཀའ་བཏགས་གས་དཔུང་བསྒྱུར་ལས་གྲུབ་པའི་གཞུང་ཐོག་
 མ་ཡིན། དེའི་སྒོ་བ་མ་གྲོ་ལུང་པ་སྒོ་གྲོས་འབྱུང་གནས། འབྲེ་ཆེན་པོ་ཤེས་
 རབ་འབར། གངས་པ་ཤེའུ། ལྷུང་རིན་ཆེན་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་རང་རང་
 གིས་གང་ལ་སྦྱངས་པ་གནང་བའི་གཞུང་སྒྲོར་ལ་གསུང་ཚུམ་མེ་མཇད་ཅིང་།
 གྲོ་ལུང་པའི་སྒོ་བ་མ་ཕྱུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཙུལ་ལ་བཞེན་
 ནས་ཡིན་མིན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ནམ་གཞག་གིས་འཕྲོར་བའི་བསྒྱུས་གྲ་དང་གཞུང་
 འགྲེལ་འགའ་བཅུ་མས། ཁོང་ལ་སྒོ་བ་མ་མང་དུ་བྱུང་བ་ལས་མཁས་པའི་
 ལྷུ་མཆོག་སེང་ཆེན་བརྒྱད་པོ་ལས་འགས་གཞུང་མེ་བཅུ་མས། སྐབས་དེར་
 བཀའ་སྤྱི་སྟོད་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་འམ་གནས་གཞི་འཛིན་མཁན་ནི་རྒྱུ་ལོ་

རྩ་པ་ལས་བརྒྱད་པའི་སྒྲོབ་མ་དང་ཡང་སྒྲོབ་ནམས་ཡིན། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་
སྒྲིང་པོའི་སྤྲས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བཏག་པ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་བཤད་མ་
དག་པ་ནམས་འཛོམས་བྱེད་ནམ་འགྲེལ་འཐད་ལྡན་མཛད་ཅིང་། མ་བྱ་ཚོད་
པའི་སེལླེའི་སྒྲོབ་མ་ས་སྒྱུ་པ་རྒྱུད་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་སྒྲོན་གྱི་དུས་པོད་
དུ་འགྱུར་བའི་ཆད་མའི་གཞུང་མང་པོ་མ་དག་པར་གཟིགས་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་
པ་རྒྱུད་འགའ་བཞེན་ནས་མདོ་སྤེལ་བའི་རིགས་པ་ལས་གཞུང་པའི་ཆད་མའི་
གཞུང་ལུགས་ཆད་མའི་གཞུང་ལུགས་ཆད་མ་རིགས་གཏེར་རྩ་འགྲེལ་བརྩམས་
པ་ནས་ས་སྒྱུའི་ཆོས་བརྒྱད་འཛིན་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་ཆད་
མ་རིག་པའི་བཀལ་བཏག་གི་ནམ་བཞག་ལ་འཆད་ཚོད་ཚུམ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་
བཟུང་། བྱ་སྒྲོན་རིན་ཆེན་གྱུབ་ཀྱིས་བདེ་མཆོག་ནག་པོའི་འགྲེལ་པ་འབྲུལ་
སྒྲིང་དང་། དེ་བཞིན་དུས་འདི་ཙམ་ནས་དར་རྒྱས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྒྱད་རིས་
མེད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དག་གིས་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་བཤད་སོགས་གསུང་ཚུམ་འདྲ་
མིན་གནད་སྟེ། དེར་འགལ་སྒྲིང་གི་ལུགས་མང་དུ་བཀལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
བཀལ་བཏག་ཚུམ་རིགས་འབྲེ་སྒྲོལ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་པ་ཤུགས་ཆེན་བྱུང་ཡོད།

ཁྱད་པར་དུ་ཡའང་མ་མགོན་ལྷ་མ་ཤར་རྒྱལ་བ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་
གསུང་ཚུམ་མང་ཆེ་བཞི་གཏིང་ཟབ་ཅིང་། སྒྲོན་བྱོན་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་
མཁྱེན་ཙམ་དུ་མ་ཐོན་པའི་དབྱུང་ཚུམ་གཞུང་ཆེས་མང་དུ་མཛད་ནས་རྒྱལ་
པའི་བཞེན་པ་རིན་པོ་ཆེར། བྱི་གཙང་ནང་གཙང་པའི་ཕུག་རྗེས་ལྷ་མེད་བཞག་
པར་བཞེན་གངས་ཅན་ཤིང་རྟའི་སྒྲོལ་འབྱེད་ཅེས་གྲགས། ཁོང་གི་ཕུགས་
སྤྲས་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དང་རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན།

པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྱུ་བ་སྒྲིགས་དང་། གདན་ས་ཁག་གི་ཡིག་ཆ་ཚུམ་པ་པོ།
 འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས། གྲུང་རུ་རྒྱལ་མཆན་བཟང་པོ། མཁས་
 གྲུབ་བཞུན་པ་དར་རྒྱས། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། གྲུང་རུ་ཆོས་
 གྱི་འབྱུང་གནས། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། སེ་རུ་རྗེ་བཙུན་
 ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆན་སྒྲིགས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྒྲིགས་བྱ་དམ་པ་ཇི་སྟེད་
 ཅིག་ཕྱོན་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས། རྗེ་བླ་མ་རང་གི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་སྟོབས་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་གདམས་ངག་བརྗེད་བྱུང་དུ་འཕངས་པ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་ནམ་པར་
 དཔྱད་ཅིག་དང་། ཁོང་ནས་གོང་དུ་སྒོ་གྲོས་བྱུང་ཞུགས་ནས། བིན་དུ་
 བྲལ་བའི་གནས་ཀྱང་སྟེད་པར་འགྱུར། ཞེས་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་
 བླ་མ་ཡབ་སྲས་སྒྲིགས་འཕགས་པོད་གྱི་སྒྲིགས་བྱ་དམ་པ་ནམས་གྱིས་མཛད་པའི་
 རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལ་ཡུན་རིང་པོར་བློས་བསམ་གོམས་འདྲིས་གྱིས་དུས་འདུལ་
 བར་གནང་སྟེ། དཔེ་བཞུགས་པའི་སྒོ་གྲོས་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་གསུང་
 ཚུམ། ཐོག་མར་གཞུང་གི་སྤྱི་ཁོག་སྤུབ་ཅིང་། དེ་རྗེས་ནང་དོན་གསལ་བར་
 བཤད་པའི་སྤྱི་དྲུག་དང་། གཞུང་ཆེན་མོ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་གཏིང་ཟབ་པས་
 རྟོགས་དཀའ་བའི་རིགས་ལ་ཆོག་དོན་གྱི་ཆ་ཕྱ་རགས་སྒྲ་ཆོགས་པར་ལུང་དང་
 རིགས་པས་མཐའ་དེད་གྱིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་འཐད་
 ལན་འཇོག་པ། དེ་ལ་ཚུད་པ་ངན་པ་སྤོང་བ་སྒྲིགས་གྱི་བྱུང་ཆོས་བླ་མེད་ལྡན་
 ཞིང་། དོགས་དཔྱད་མཐིལ་སྟེན་པ་གནང་བའི་འབྲས་ཏྲགས་སུ་མཐའ་དཔྱད་
 གྱི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་ནམས་མཛད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་བླ་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་དབྱུང་ཚུམ་འབྲི་བའི་སྒོ་ལ་གསར་གཏོད་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་

ཞིག་དུ་གྱུར་ཡོད། དེ་ནས་བརྒྱུད་པའ་ཆེར་དེར་དུས་ཀྱི་འབྲི་ལུགས་སྒར་
མཆན་འདེབས་པའི་སློབ་ག་དང་། དེ་བའི་ས་ལན་དང་དགག་ལན་སོགས་
ཐུན་ཐུམ་ཏེ་ཆོགས་ཀྱི་ཚུམ་རིགས་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་འབྲི་ཚུལ་དེ་བོད་ཀྱི་བྱ་བ་
དུ་དར། རྗེ་སྤྱད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་བེ་དཀར་གཡའ་སེལ་སོགས་བོད་
དུ་དར་བའི་བརྒྱུ་ཐུག་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་སྦྱི་བྱེ་མེད་པར་དོགས་
དཔྱོད་བྱས་པའི་གཞུང་མཐའ་ཡས་པ་དར།

ལོ་ངོ་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་གི་གོང་ཕྱོན་པའི་མདོ་སྤྱད་པ་དག་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ཡུལ་གྱི་ཁག་དུ་མར་ཕེབས་ཏེ། མཁས་པ་རྣམས་དང་འབྲིས་གཤིབ་
བྱུང་བའི་ཁྱེད་ཆོར་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་རབས་དེ་བཟེར་དཀར་པོ་སོགས་དེར་
དུས་ཀྱི་ལུགས་སྒར་དབུད་ཚུམ་འབྲི་གནང་མཛད་པས་ཕྱི་སྤྱིར་བའི་དབུད་
ཚུམ་སྤེལ་སྤངས་ཀྱི་ལམ་སློབ་ཐོག་མར་བོད་དུ་དར་སྤེལ་བྱུང་།

དེ་ལྟར་དུས་རབས་རིམ་བྱུང་གི་མཁས་པ་དང་དེ་དག་གིས་བཀལ་
བརྟག་ཅི་གནང་གི་གཞུང་མིང་སོགས་མཐར་ཆགས་པ་ཡིག་ཆོགས་སྦྱུང་ཕྱིར་
མ་བཤོད་ཀྱང་། ལྷུག་སོ་སོར་ཚུམ་རིགས་འབྲི་སྤངས་ཀྱི་ཁ་སྤྱོད་གས་ལ་
འགྱུར་བའི་བྱུང་དང་། མཁས་པ་སུ་ཞིག་གིས་བསྐྱུར་བཅོས་སམ་དོན་སྤྱིར་
ལུན་པའི་གསར་གཏོད་ཏེ་སྤྱིར་མཛད་ཚུལ་བཅས་གསལ་པོར་བཛྲོད་པ་དེས་
དོན་གཉེར་དང་ལུན་པའི་སྤོ་གསར་རྣམས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྒྲ་བའི་མང་
གཞི་བསྐྱུན་ཡོད།

དུས་འགྱུར་རྗེས་ཡས་མས་སུ་བསྐྱུར་བའི་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ཞིག་གི་
ནང་ཕྱད་ཏེ་འགས་འཐུས་ཚུལ་གྱིས་ལག་བརྟུར་བྱས་པ་ལ། བད་སྤོད་སྒྲ་

བ་དག་གིས་དགག་བཞག་གིས་སུམ་ཉགས་རེ་ཡོད་ནའང་། དག་མ་དག་གི་
 དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ནམ་གཞག་རྒྱ་ཆེར་བཞོད་པའི་དཔུང་ཚོམ་ཐོག་མནི་ཨ་ལགས་
 ཆེ་ཉན་ཞབས་བྱུང་འདིགས་མེད་རིགས་པའི་སྒོ་བྲོས་ཆང་གི་ཐོན་མའི་ཞལ་
 ལུང་(སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བཙུམས།)ཡིན། དེ་རྗེས་གཅིག་འཕྲོར་གཉིད་མཐུད་
 གྱིས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདི་ཡུན་རིང་གནས་ཐབས་སུ། སྤེལ་
 གི་བྱུང་ཡོན་ལྷན་པར་བྱས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་སྒོགས་ནག་ཐོག་གཅོག་འཁེལ་
 གྱིས་ཚོམ་རིགས་སྡེ་མང་སྡེ་ལ་བའི་མཁས་མང་ངས་གཉིས་ལྷན་གྱི་རིག་པའི་
 དཔའ་པོ། དམུ་དགེ་བསམ་གཏན། བྱང་དཀར་སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས། ཨ་
 ལགས་དོར་ཞི་སྒོ་བཟང་བྱབ་བསྟན་ཆོས་འཕེལ། ཉན་བྱལ་མཁྱེན་རབ་འོད་
 གསལ། དོན་གྲུབ་རྒྱལ་སྒོགས་ཀྱི་བྱགས་རྗེས། བེས་རིག་གི་གནས་ལ་ནམ་
 དཔྱད་ཀྱི་འདྲུམ་མདངས་སྒྱག་པར་གྲོལ་བའི་གཞིན་སྒྱུག་སྒྱུག་ཐོགས་པ་གང་
 མང་འཆར་ལོངས་བྱུང་བའི་དག་གིས། ཕྱི་ནང་གི་བེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་
 གྲེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པར་ཞིབ་འདྲུག་གིས་དོགས་དཔྱད་བྱས་པའི་བཙུམས་ཆོས་
 ཉིན་རེ་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་གྱིས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་གཞིགས་
 འདེགས་སྒྲབས་ཆེན་འབྱུང་བཞིན་པའི་སྐབས་འདི་ལགས་སོ།།

གསུམ་པ། དཔུད་གཞི་འདེམས་སྐྱག་བྱེད་སྣངས།

འདི་ལ་དབྱེ་ན་དཔུད་གཞི་འདེམས་སྐྱག་བྱེད་སྣངས་དང་དཔུད་གཞི་
 དེ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གཉིས་ལས།

༡༥ དཔུད་གཞི་འདེམས་སྐྱག་བྱེད་སྣངས་ནི། དཔུད་གཞི་ཞེས་
 པ་ཞིབ་འདྲུག་བྱ་ཡུལ་གྱི་སྡེ་བ་དེ་ལ་གོ་སྟེ། རང་གི་ནམ་པར་དཔྱད་པའི་

མོ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བཙོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་དངོས་དང་། འདེམས་སྒྲུག་
 ཅེས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བཙོན་གཞི་དེར་ལེགས་ཉེས་སྒྲུང་དོར་གྱི་སྒྲིན་ཡོན་
 གང་ཞིག་ཡོད་པ་དོས་ཟེན་པར་བྱས་ནས་དཀའ་གནད་ཀྱིས་དོན་དགོལ་བ་ཞིག་
 གཏན་འབེབ་བྱེད་དགོས། དེའི་ཕྱིར་བཙོན་བྱ་ངེས་ཅན་དེ་མཚོན་པར་བྱེད་
 པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གནད་དུ་འཁེལ་བའི་ངོ་བོ་མ་ནོར་བའི་ལུང་
 རིགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་སྒྲིགས་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོན་རྣམས་སུ་
 ལེགས་སུ་འདེམས་པ་དང་། བཙོན་བྱ་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་
 ལ་ཞིབ་འཇུག་གིས་གསོག་སྒྲུག་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཞིང་། འདི་ནི་དབྱུང་
 བཙོན་ཚུམ་རིགས་ཀྱི་ལས་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་དགོས་པའི་གོམ་རིམ་
 དང་པོ་ཡིན།

དབྱུང་པ་གཏོང་ཡུལ་ནི་ངི་སྲིད་རྣམ་ཏྲོག་གི་འཆིང་རྒྱ་མགོལ་བ་དེ་
 སྲིད་དུ་འཆར་སློང་གངས་ལ་མཐའ་གཟུང་དུ་མེད། ཆོས་ལུགས་དང་། ཆབ་
 སྲིད་དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་། ཡུལ་སྒོལ་གོམས་གཤིས། ལྟ་
 བྱའ། དམག་དོན་དང་ཚན་རིག་དེ་དག་ལའང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་
 མེད་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་སྤངས་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བཙོན་པའི་གཞི་
 ཐམས་ཅད་ཡིན་པས་ཆེས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ། དེ་ཡང་ལྟར་སྤང་ཅོམ་གྱིས་ལུང་
 རིགས་དང་། རྒྱུང་སྒྲོ་བས་དང་གཏན་ཆོགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་
 སུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ངེས་པ་བྲལ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔྱེད་པའི་དང་།
 རང་གི་སྒྲོ་ངོར་མ་བབ་པ་ཅོམ་ལས་དོན་དངོས་ལུང་རིགས་གང་གིས་ཀྱང་ཐག་
 གཅོད་མ་རྒྱས་པར་ཡིན་མིན་དང་ཡོད་མེད་སོགས་སྒྲོ་ཅེ་གཉིས་འཛིན་གྱི་བྱེ་

ཆུ་དང་། སྐྱུ་ཙམ་གྱིས་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་སྒོ་དང་། དབྱང་
བཟོད་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་དེའི་དོན་རིམ་བཞིན་མ་ཉོགས་པ་བཅས་ལས་ཐོག་
སྟེ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ནམ་པར་བཏག་པས་སྐྱེན་འབྱེན་ཞིང་རང་གི་འདོད་
སྟོབས་འབད་ལྡན་དུ་ཡུང་དང་རིགས་པས་གནད་དུ་ཐིངས་པར་བསྐྱབས་
ནས་ རང་ཉིད་ཀྱིས་གང་ལ་བཞུལ་བཏག་བྱས་པ་དེས་མ་ཉོགས་ལོག་ཉོག་
གི་གནས་དབྱིས་སྟེན་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་དབྱུང་དོན་གྱི་དམིགས་
ཡུལ་ཡང་འགྱུབ་པ་ཡིན།

༣༥ དབྱང་གཞི་དེ་གཏན་ལ་འབབ་ཚུལ་ནི། དབྱང་གཞི་འདམས་
སྐྱུག་གིས་བཟོད་བྱེད་ཆ་ཡོངས་སུ་ཆང་བར་བྱས་པའི་དབྱང་པ་གཏོང་ཡུལ་
དེ་རིམ་རྒྱར་གཏན་ལ་འབབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྐབས་བབ་བསྟན་བྱ་དེར་འཇུག་
པར་རིགས་མིན་གྱི་ལོག་ཉོག་ཐོག་པའི་གཞུང་གི་དོན་དངོས་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་ཉོགས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་གནད་ཆང་བའི་ལུས་ནམ་གཞག་གི་ཚུལ་
དུ་བྱས་བསྐྱུས་འཆོམ་པའི་དབྱང་གཞིའི་བྱང་བ་དང་། གཞན་དག་གིས་ཉོགས་
སྒྲ་བའི་ཕྱིར་སྐབས་བབ་ཀྱི་ས་བཅད་གང་བདེར་འགོད་པ། འབྲི་བའི་དགོས་
པ་བཅས་བཟོད་གལ་ཆེ། ས་སྐྱུ་པ་རྟེན་ས། བཤད་སྒྲ་བ་དང་གཟུང་བདེ་
ཞིང་། བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་ཚིད་བྲལ་ཕྱིར། མཁས་པ་ལ་ལ་བསྟན་བཅོས་
ལུས། བསྐྱུས་ཏེ་ཐོག་མར་དགོད་པར་མཛད། ཅེས་དང་། དེ་རྒྱར་བགོད་
ན་འཆད་པ་པོས་འཆད་སྒྲ་བ་དང་། ཉན་པ་པོས་གཟུང་བདེ། བསྟན་བཅོས་
ལ་ངེས་པ་སྐྱུ་བའོ། ཞེས་དང་། བསྟན་བཅོས་དམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་
པས་ཐོག་མར་དགོས་པ་བསྟན། ཞེས་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་

ནམ་བཤད་རིགས་པར། མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཉན་དང་ལེན་པ་
ལ་སོགས་པ། །ཉན་པ་པོ་དེ་གྲུས་འཁྱུར་བས། །ཐོག་མར་དགོས་པར་བཟོད་
པར་བྱ།” །ཞེས་སོགས་གསུངས། བཟོད་བྱ་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་ནང་གསེས་
སྤྱི་བྱེད་དབྱེ་བ་ཁག་མ་འཛིངས་ཤིང་བཟོད་བྱ་ཐ་དད་ཀྱི་ས་མཆོམས་མ་འཁྱུག་
པར་བརྟུར་ཆགས་སུ་འགོད་དགོས། གང་ལས་འཕྲོས་པར་ཁུངས་བཅུན་
པར་སྟོན་པའི་དཔུང་གཞིའི་བྱང་བ་དང་། འབྲེ་བའི་དགོས་པ་གཉིས་དཀྱུས་
གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་འདི་ལ་དེང་སྟོན་སྐྱེད་དང་སྐྱེད་གཞི་སོགས་ཀྱི་མིང་འབྲུམས་
འདུག་ཀྱང་དོན་ནི་དེ་རྩིས་ཡིན་ཏེ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་” ། ཀྱི་
ནང་ཆན་སྐྱེད་གཞིའི་སྡེ་ར་གཏོགས་པའོ།།

བཞི་པ། དཔུང་བཟོད་ཚྭ་རིགས་ཤིག་ལ་ཆང་དགོས་པའི་དོན་གནད་འགའ།

༡༽ དཔུང་གཞི་དངོས་འབྲེ་བའི་སྐབས་སུ་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་
བྱེད་ཡང་དག་རྟེན་ཆེད་དཔུང་གཞི་འདེམས་སྐྱབ་གིས་བཟོད་བྱ་གཏན་ལ་
འབེབས་སྐྱངས་མ་ནོར་བ་ཞིག་མཛད་དགོས། ༢༽ དཔུང་གཞི་དང་འབྲེ་ལ་
ཡོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གསར་རྟེན་གང་མང་འཛོལ་རྒྱ། ༣༽ སྟོན་གྱི་འགྲེལ་བཟོད་
གང་ཞིག་གནད་དུ་འཁེལ་ཡོད་མེད་ལ་རང་ཉིད་ནས་ངེས་ཤེས་འདོངས་ཐུབ་
པའི་སྟོབ་སྟོང་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ། ༤༽ དཔུང་གཞི་དེའི་སྟོར་གྲགས་
ཅན་དང་ཆེད་མཁས་རྣམས་ལ་འདྲི་ཞིབ། ༥༽ དཔུང་ཚྭ་འབྲེ་བའི་སྐབས་
ཆབ་སྲིད་དང་མཁས་བཅན། དཔལ་འབྱོར་དང་གཞན་གྱི་གནོད་བྱགས་སྣ་
ཆོགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་མ་ཚུད་པར་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔུང་འབྲས་བཞིན་
འབྲེ་ཐུབ་པའི་སྟོབས་པ་ལྡན་པ། ༦༽ དཔུང་ཚྭ་གང་ཞིག་བྲིས་པའི་ཉེར་

ལེན་གྱིས་རང་ལ་ཕྱིས་སུ་དཀའ་སྤྱད་ཅི་ལྟར་འཕྲད་ཀྱང་བཟོད་བསམན་ཐུབ་
 པར། ༥༥ ལྷང་འདྲེན་བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་ནམས་སྐབས་སོ་སོར་མཆན་འགོད་
 མ་ནོར་བ། ཚུམ་ཡིག་དང་། ཚུམ་པ་པོའི་མཆན། ཤོག་གངས། པར་
 ཁང་། པར་འདེབས་པའི་ལོ་ཆིགས་སོགས་གསལ་པོར་འགོད་པ། ༥༦ ལྷངས་
 གཏུགས་ཡུལ་མཁའ་པའི་བྱིད་རྒྱན་ཡིན་ཆེ་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཉིང་བསྐྱུས་དང་གསུང་
 རོ་མ་གསལ་པོར་འབྲི་བ། ༥༧ དཔུང་ཚུམ་སྤེལ་སྐབས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་
 ཡུལ་སོགས་ལ་ཆིག་ངན་སྤངས་ཏེ་ཡ་རབས་དང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རོ་བོ་དང་མ་
 བཟླག་པར་ལེགས་པའི་ཆ་ལ་བསྐྱགས་བརྗོད་དང་མི་འཐད་པ་ནམས་ལ་ལུང་
 རིགས་ཡང་དག་པས་དགག་བཞག་གནང་བ། ༥༨ རྒྱ་རབས་མཁའ་པའི་
 ལུགས་བཞིན་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་འཕུལ་ཕྱགས་གཉིས་ཀར་ཕན་པ་འབྱུང་
 བའི་གསར་གཏོད་ཀྱི་ནམ་པ་ལུན་པའི་ལྟ་ཚུལ་འདོན་པ། ༥༩ ལྷང་འདྲེན་
 བྱེད་པའི་སྐབས་གཞན་གྱིས་བྱངས་པ་རོ་བུས་རྒྱང་པ་མི་བྱེད་པར་མ་སྤྱི་རང་
 ལ་ཁུངས་གཏུགས་དང་། རོན་སྤྱིང་བསྐྱུས་ནས་བཀོད་སྐབས། སྤྱིང་རོན་
 དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད་ཅིས་པ་ལྟ་བུའམ་བསྐྱུས་ཏུགས་གཞན་གྱིས་གསལ་པོར་
 ཤེས་ཐབས་ལ་འབད་པ། ༦༠ བརྩམས་ཆོས་གང་ཞིག་ཀྱང་པ་རོ་ལ་པོས་
 ཏོགས་སྒྲ་ཞིང་གཟུང་བདེ་བའི་ལུས་ནམ་གཞག་གམ་ཚུམ་རིགས་དེའི་རོན་
 གནད་ཆང་བའི་ས་བཅད་ཐོག་མར་དགོད་ཅིང་རིམ་བཞིན་དཀྱུས་སུ་བསྐྱར་
 ཆགས་ཀྱིས། གོ་རིམ་མ་འབྲུག་ཅིང་། རོ་བོ་མ་ནོར་བ། གངས་ངེས་དང་
 ལུན་པ། ༦༡ ཚུམ་མིང་དང་ས་བཅད་ནི་རོན་གནད་ཆང་བའི་ཡིག་འབྲུ་
 རུང་བསྐྱུས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རང་ཆིག་སྤྱིར་འགལ་བ་མེད་ཅིང་།

གཙོད་མཆོམས་དང་ལེ་ཆོ། ས་བཅད་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་བྱེད་དབུ་བ་མ་འཛོངས་
 པར་གཅིག་འོག་གཅིག་འདུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ། ༡༤༽ རྒྱབ་སྤྲོད་ས་
 གསར་བ་མེད་པར་ཚུམ་ཡིག་གཞན་དང་ལད་སྒྲོས་དང་སྒོ་གདེང་མ་འཁེལ་
 བར་མཐའ་གཉིས་འཛིན་དབུད་ཚུམ་གྱི་སྤྱི་ན་ཡིན་པས་ལུང་དང་རིགས་པར་
 ཁྲུངས་གདུགས་ཀྱི་ས་ཆོག་ཐག་ཆོད་པར་བྱས་ནས་འབྲི་བ། ༡༥༽ གཞན་
 གྱི་འདོད་པ་ལ་ནམ་པར་བརྟགས་ནས་སྤྱན་འབྲིན་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་ལྟ་བ་
 གསར་འདོན་བྱས་པར་རྒྱབ་རྟེན་ལུང་རིགས་གང་བཞོད་གནད་དུ་འགྲོ་བ། ༡༦༽
 སྤྱི་སྤྱིང་བས་བྲིས་པའི་ཡིག་རིགས་ལས་ལུང་དངས་པ་སོགས་བྱེད་ཆེ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་གང་མཐོང་བ་དེ་བཞོད་ནས་བསྐྱར་མཁན་དང་དུས་ཆོགས། ངག་
 རྒྱན་ཐོས་ཆེ་བཤད་རྒྱན་ལས་ཐོས་ཞེས་པའམ་སྐབས་བབ་ཀྱིས་ཁ་གང་གསལ་
 བྱེད་པ། ༡༧༽ སྤྱན་ཆད་ཀྱི་ཡི་གེ་སྤྱི་རིང་འབྲིང་ནམས་ཀྱི་མཆན་རྟགས་
 འགོད་པའི་ཆོ། ཉིན་ནམ་མདུན་ངོས་ལ་ན་དང་ཉ་སྤྱི་བ་བམ་རྒྱབ་ངོས་ལ་ས་
 དང་བ། ཐིག་ཕྱེང་ལ་ཨང་གི་འདེབས་པ་སོགས་ཉིན་སྤྱི་བ་དང་པར་འདེབས་
 ཡུལ་བཅས་ཁྲུངས་གང་གསལ་གྱིས་མཆན་རྟགས་འགོད་པ། དེང་དུས་དཔེ་
 དེབ་རིགས་ལ་སྟེང་འོག་གི་ཐིག་ཕྱེང་བཅིས་ནས་ཨང་འདེབས་པ། ༡༨༽
 བཅོད་གཞི་དེའི་སྤྱི་ན་ཡིན་གྱི་གནས་ལུགས་དབྱིས་བྲིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་
 བའི་ཆེད་ཁྲིམས་ལུགས་དང་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བ་སྤྱི་ཆོགས། ཁེངས་པ་དང་
 འཛིགས་ཁྱམ་བཅས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་གཟུར་གནས་ཀྱིས་མཐར་འབྲས་
 སྤྱིན་པར་བྱེད་ཐབས་ལ་བརྩོན་རྒྱ། ༡༩༽ སྤྱི་སྤྱི་ལ་གྱི་སྤྱི་རྟགས་དང་
 དེང་དུས་ཀྱི་རྟགས་སྤྱི་ཆོགས་^{༡༩} (ཏྲ ལྟ་བུ་) འདི་སྤྱི་རྟགས་ཞིག་དུ་

བགད།)འདེབས་སྒྲིལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་མ་ནོར་བར་འགོད་པ། ༡༠༥ དཔུང་གཏམ་གང་ཞིག་སྤེལ་བ་དེ་མི་རིགས་ཤིག་གི་རིག་གནས་ལ་དོན་དངོས་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་འཕུལ་ཕྱགས་གཉིས་ཀར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་མེད་དང་མཐོ་གལ་ཆེ་མིན་སོགས་སྐབས་བབ་དཔུང་གཞིའི་རིན་ཐང་ལ་ལྟ་བ། (ཚུམ་རིགས་གང་ཞིག་བྱིས་ཀྱང་འདིར་བསམ་སྒྲོལ་པར་དུ་གཏོང་གལ།) ༡༡༥ དཔུང་གཏམ་བྱ་ཡུལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་ནན་ཏན་བྱས་ནས་བྱ་པའི་གཞི་དངོས་ལ་འཇུག་པའི་གོ་རིམ་ཡང་མ་འཆོལ་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་སོགས་ནི་ཞིབ་འཇུག་གིས་དཔུང་བརྒྱད་ཚུམ་རིགས་གང་ཞིག་འབྲི་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་བཤོལ་དུ་མེད་པའི་འོས་འགན་ཡིན་པར་མཐོང་།

འདི་དག་ནི་དཔུང་ཚུམ་སྒྱུར་བཏང་བ་དག་ལ་ཆང་དགོས་པའི་གནད་དོན་འགའ་ཤས་ཡིན་པ་ལས་ཞིབ་དུ་བརྗོད་ན། ནང་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་དེའི་ནང་དོན་གྱི་བྲག་སྒྲན་ཚུམ་དང་སྒྲུང་ཚུམ། ལོ་རྒྱུས་དང་སྐུམ་རྒྱུས་སོགས་གང་ཞིག་ལ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་དཔུང་བརྒྱད་ཚུམ་རིགས་འབྲི་སྐབས་གཞུང་དེའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་བད་དོན་ཙམ་ཡང་མ་འབྲུལ་བར་ལེགས་པར་རྟོགས་གིང་། ཡིག་ཆ་སོ་སོའི་འཛིན་མཆོམས་དང་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོང་ས། འཕུལ་ཕྱགས་གཉིས་ཀར་དགོས་གལ་ཆེ་མིན་སོགས་དཔུང་གཞི་དེའི་རིན་ཐང་ལ་ལྟ་བ། རང་གི་དཔུང་གཞི་དེར་སྒྲན་ཆད་གཞན་གྱིས་དོགས་སྒྲོང་རིགས་བྱས་ཡོད་མེད་སོགས་ཆ་གང་ཐད་ནས་དཔུང་ཞིབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས།

ནང་རིག་པའི་གཞུང་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཛིག་

སྒྲུང་སྒྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་བཞི་མཐུན་མིན་གྱི་གནད་ཀྱི་སྒྲོ་གདེང་འཁེལ་བའི་
འཛིན་མཚམས་མ་ནོར་ཞིང་དཔང་འཕེར་བ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་། མཁས་
པ་གཞན་གྱི་གསུང་གི་བྱུར་བྱུན་གྱིས་བཀལ་བཟག་བྱེད་པ།

སྒྲུང་ཚེ་མ་གྱི་རིགས་ལའང་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་འགོད་སྒྲུང་སྒྲུབ་
བཅོད་བྱའི་སྒྲོག་གམ་དོན་གྱི་རང་ཚུགས་འཛིན་བྱུང་ཡོད་མེད། བྱུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་བྱུན་དང་དོན་བྱུན་སོ་སྟེ། བྱུང་ཀའ་བ་དང་སྒྲུབ་བྱུན་སོགས་གྱིས་
སྒྲུབ་སྒྲུང་ས། དེ་དག་ཀྱང་ལུང་རིགས་དང་འགལ་མིན་གྱི་ཚུལ་སོགས་རང་
གི་སྒྲོ་ངོར་འདོན་མིན་གྱི་ཉེ་ཚུལ་དངོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁ་གསལ་གྱིས་གནད་
དུ་བྱེད་སྒྲུབ་པར་བཀོད་ནས་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ཏེ་དགག་བཞག་གིས་རང་གི་ཉེ་
བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ།

སྒྲུང་ཚེ་མ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ཁོར་ཡུག་དང་མི་སྒྲི། དེ་དག་གི་བྱ་སྐྱོད་
གྱི་བརྒྱུད་རིམ་དང་ངོ་སྟོན་བྱེད་སྒྲུང་ས། བཅམས་ཆོས་གྱི་སྤྱི་བབ་ལ་ནང་
ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡོད་མེད་དང་མཇུག་སྟུང་གྱི་རིམ་པ་སོགས།

ལོ་རྒྱུས་ལ་སྐབས་ཐོབ་སོ་སོའི་ལོ་དུས་དང་བྱ་བའི་འཕེལ་རིམ་
གཅིགས་སུ་འཛིན་ཅིང་། དུས་མཉམ་གྲགས་ཅན་མི་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་གསལ་
ཁ་འབྱུང་ཐབས་སོགས་ལ་ཞིབ་སྟུར་བྱེད་པ།

སྤྱི་མཁན་སོགས་ལ་ཐོན་མི་དང་དུས་རབས་སོ་སོའི་མཁས་པ་ཁག་
གི་བཞེད་པ་གཞིར་བཞག་ཏེ་ཆོག་ཕྱད་དང་མིང་མཐའི་སྒྲོ་དོན་གྱི་སྒྲོར་ཚུལ།
རྒྱལ་སོ་སོར་དབྱེ་སྒྲུང་ས། བདག་གཞན་དུས་གསུམ་སོགས་གྱི་འཇུག་ཚུལ།
གསར་བྱུང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཐ་སྟོན་འདོགས་སྒྲུང་ས། དེ་དག་ཀྱང་དོན་

དངོས་ཀྱི་འབྲུག་ཡུལ་དང་མཐུན་མིན་ལ་བསམ་གཞིག་སོགས་བྱེད་པ།

ཁྱད་པར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་མཆོན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་པར་བསྐྱུན་ནས་གསུངས་ཡོད་པས་གཞུང་ཆེན་པོ་ནམས་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྐབས་དགོངས་པ་དང་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ། དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན། སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་ངེས་པའི་ཡིན་པ་སོགས་མཐའ་དྲུག་དང་། སྦྱོང་ན་དང་། གཞུང་གི་དོན། རྒྱས་པའི་དོན། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ནམས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་བཅས་ཚུལ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གཞུང་མང་པོར་ཞིབ་བསྐྱར་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་ལ་རེག་པའི་དགོངས་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པས། ས་སྐྱ་པ་རྒྱུད་ས། མཐའ་དྲུག་གང་གིས་ཤེས་པ་དེ། །གཞུང་བཤད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཀའ་ཡི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པ་དང་། བསྐྱུན་བཅོས་ལ་ལུང་རིགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་གནས་ལུགས་ལ་གདུགས་པའི་དག་མ་དག་གི་བཀའ་བཟླ་བྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ་སོགས་རིག་པས་རྒྱས་འགོ་བས་བྱས་ཏེ། སྤྱི་རབས་མཁས་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་བདེ་ཆེག་ཏུ་ཉོགས་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པ་ལས་ཕྱོགས་རེ་བར་སྦྱངས་ནས་ཤེས་ཆོམ་གྱིས་ཁ་ཆོན་གཅོད་སྤྱེད་མི་འོས་པས། ཆོས་ཚུལ་ཟབ་པས་ཐག་གཅོད་མི་སྤྱི་ཞིང་། །གསུངས་པ་ཡིན།

མདོར་ན། དེ་ལྟར་བྱ་དངོས་སམ་ཆོས་གང་ཞིག་ལ་དབྱུད་ཞིབ་བྱེད་པའི་ཆེ་ཆོས་ལུགས་དང་ཡུལ་སྡེའི་ཕྱོགས་ཞེན་གྱིས་མ་སྦྱགས་པར་ནོར་འབྲུལ་གྱི་དྲི་མ་ཉེ་རིང་སུ་ཞིག་ལ་མཆིས་ནའང་འདག་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཀྱང་སྒོ་འདོགས་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་པར་གནད་དུ་འཁེལ་བའི་སྐབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་

ནཏྲ་ རྒྱལ་ཡོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རང་དང་ཉེ་བ་ནམས་ལུང་དཔེར་གང་ཞིག་འགོད་
ཀྱང་མི་འགལ་ཞིང་། སྐབས་རེར་སྦྱོ་བོ་འགར་ཕན་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་
སྤྱད་ཀྱང་། ཚུམ་ཡིག་གང་ཞིག་འབྲེ་བའི་སྐབས་ཆོག་འབྲི་ཙམ་སྡེལ་བ་ལའང་
གནད་དུ་འཁེལ་བའི་བསམ་སྒྲོ་དང་རིགས་པའི་རྒྱབ་སྐྱོངས་གལ་ཆེའོ།།
ལྷ་པ། དབུད་བརྗོད་ཚུམ་རིགས་ཞེས་པའི་འདུག་ཡུལ་དང་ངོ་བོ།

དབུད་བརྗོད་ཚུམ་རིགས་གཞན་(སྟན་ཚུམ་དང་སྤྱང་ཚུམ། ལོ་རྒྱུས་སོགས་
དང་།)དང་མི་འདྲ་བར་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣང་ངེར་མངོན་པའི་དོན་
སྟོང་ངེས་ཅན་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་སྐབས། ལྷ་རྒྱ་དང་ཐོས་རྒྱ། བེས་
དཔྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་བྲོས་དང་ཉམས་སྤྱོད་སོགས་སྤྱོད་གས་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་མི་རང་
ག་བཞིག་ལས་སྒྲོག་སྟེ་གཏན་ཆོགས་སྤྱོད་བཞིག་ཡིན་དགོས། རང་སྤྱོད་གས་
ཀྱི་འདོད་དབང་དང་ལྷ་པ། སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་ཆབ་སྤྱད་ཀྱི་ལམ་
སྒོལ་མཐུན་མིན་སོགས་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ཏེ། རིགས་པ་ལྟར་སྤྱང་མང་པོ་
ཀྱང་བསྐྱེགས་ནས་དགག་བཞག་སྟན་འཛེབས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དོན་དངོས་
དེ་ལ་དབུད་ཚུམ་ཞེས་པའི་མིང་མི་འདུག

དབུད་བརྗོད་ཚུམ་རིགས་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ནི། བརྗོད་གཞི་དེའི་དགེ་
སྦྱོན་གང་ཞིག་བདེན་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་དབྱེ་ཞིབ་དང་། ལེགས་
སྡེལ་ཉེས་འགོག་གིས་སྒྲོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལག་ལེན་དང་། ཉམས་
སྤྱོད་ཆོད་མའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་རང་གི་ལྷ་ཚུལ་ལ་བདེན་དོན་རྟོག་པར་
བྱེད་ཅིང་། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་དང་། ཅུང་
ཟད་ལྷོག་གྱུར་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་གིན་ཏུ་ལྷོག་

གྱུར་ལ་རང་ཆོག་སྒྲིལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་བཅས་ཀྱིས་
གནོད་པ་མི་འདུག་པར་གསར་གཏོད་ཀྱི་ནུས་པ་ལྡན་པའི་རིགས་པ་དང་། དེ་
ཡང་རྟོག་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཁྲུངས་བཅུན་པར་སྟོན་ཆེད་ཉམས་སྦྱོང་
དང་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཡབ་ཅིང་། སྒྲ་རབས་མཁས་པའི་གཞུང་བྱབ་ལྗོངས་
སུ་འདྲེན་པ་སོགས་གནད་དོན་གང་ཞིག་ལ་བསམ་གཞིག་མཐིལ་ཕྱིན་པས་ལུང་
རིགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་གཏན་ལ་ཡབ་སྟེ་གྲུབ་པའི་ཚུམ་རིགས་ཤིག་ལ་ཟེར།

མདོར་ན། བྱ་དངོས་གང་ཞིག་གི་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་
ཆེད་མཚན་ཉིད་དང་གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་ཉེས་ཞིབ་དཔྱད་བྱ་
བྱུ་དེ་ཡིན་ཞིང་། བདེན་དོན་ནི་སྒྱུ་ཅལ་གྱི་བླ་སྟོན་དང་། བདེན་དོན་གྱིས་
སྟོངས་ན་སྒྱུ་ཅལ་གྱི་རང་བཞིན་མི་ལྡན་པས། བདེན་དོན་གྱི་མང་གཞིའི་
ཐོག་ནས་བསྒྲུངས་པའི་ཚུམ་རིགས་ཤིག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་པ་དཔྱད་ཅེས་
པའི་དོན་ཐོབ་ལས་ཀྱང་དཔོག་བྱས་ཏེ། རང་གི་ནུས་པར་རྟོག་པས་བཏག་
བྱའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་མིན་སོགས་སྒོ་རོར་སྤྲིང་ཞིབ་
པར་བསམ་གཞིག་གིས་ཆད་འདལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་དཔྱད་ཟེར། དེ་ལྟར་བསམ་
ཞིབ་ལས་རྟེན་པའི་བརྩམས་ཆོས་ལ་དཔྱད་ཚུམ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱིས་མིང་
འདོགས་མཛད། དེའི་སྒྲིལ་དཔྱད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འབྲེལ་མེད་
ཀྱི་འཕྲོས་བཤད་དང་དགོས་མེད་ཀྱི་ཆོག་ཉོག་རིགས་སྤངས་ཏེ། དཔྱད་གཞི་
དེར་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ངེས་ཅན་ཞིག་བཟུང་བ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་
ཁས་ལེན་སྒྲིལ་འགལ་མིན་བཅས་ལུང་རིགས་སྟེལ་མས་དོགས་གཙོད་ཅི་ཙམ་
བྱས་པ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་ངེས་པ་རྗེ་རྟེན་དུ་འགྲོན་དཔྱད་གཞིའི་དེའི་དཀའ་གནད་

དགོལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དཔུང་ཚྭ་མ་གང་ཞིག་ལ་འདྲ་བུ་ཆོས་འདི་དང་ཁ་འབྲལ་
ཐབས་མེད་པ་ནི། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་པུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས།
“ཡིག་ཆ་མང་ཆེ་བའི་ནང་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་
པར། ཚུད་པ་སྤྲོད་པ་བཤད་ཡོད་པེད་ལ། ཅི་ཅམ་གྱིས་དགག་བཞག་སྤྲོད་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་བའི་ཆོད་གྱིས་རང་ལུགས་དེ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྟེན་
ཐུབ་གྱི་ཡོད་པ་པེད། དེ་འདྲ་མེད་པའི་སྤྲུལ་བཤད་ཅིག་ཡིན་ན་དེའི་ཆོད་
ཅིག་མ་གཏོགས་ཡོང་གི་ཡོད་མ་པེད།” ཅེས་སྤྲོད་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པ་
རྟེན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཁ་ཆོན་གཅོད་གནང་མཛད་ཡོད་པ་ལས་མ་འདས། དུང་
ཚྭ་མ་ཡིག་དེའི་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་གྱི་གཞུང་ཁོག་འབྲུབས་སྒྲུངས་མཆན་
འདེབས་ཚུལ་སོགས་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་འཐད་ཅིང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་
ལ་ཕན་པའི་ཐབས་སུ་གཞི་ལ་བཞི་ངེས་པར་དུ་འགན་ཁུར་དགོས།

དེ་ཡང་ཡུལ་ས་མགོན་ཀའི་སྐུ་འཕྲུང་བུ་གཅིག་པ་མཆོག་གིས།
“དཔུང་ཚྭ་མ་འབྲི་སྒྲུངས་ནི། རྩ་བའི་དཔུང་ཚྭ་མ་འབྲི་སྒྲུངས་དེ་ཡིག་ཐག་
ཆོད་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག དཔུང་ཚྭ་མ་འབྲི་བ་ལ་དང་པོར་དཔུང་གཞི་ག་
རེ་ཡིན་པ་གཏན་འབེབས་བྱེད་དགོས། དཔུང་པར་བྱ་སའི་གཞི་ཞིག་བཙལ་
བ་དེ་སྟན་ངག་གི་བརྗོད་གཞི་འདེམས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དཔུང་དོན་དེ་ལུང་
རིགས་གྱིས་བདེན་པའི་མཐའ་ལ་འདྲེད་བྱུང་བ་དགོས། དཔུང་གཞིའི་དེའི་
ཐད་མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གང་ཡོད་ངེས་པར་བྱས་ནས་རང་གི་
འདོད་ཚུགས་ཀྱི་ལུགས་དེར་ལུང་དང་རིགས་པའི་རྒྱབ་གཞོན་བཙལ་ནས་བདེན་
པའི་བཅར་གཞི་པ་ཞིག་བྲི་དགོས། ཡང་ན་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་

རང་གི་འདོད་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲུངས་གསར་བཞིག་འདོན་བྱལ་དགོས། གཞན་གྱི་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་བཀོད་པ་དང་བསམ་ཚུལ་གསར་བ་བཀོད་པ་ཙམ་དཔུང་ཚུམ་མ་རེད། དཔུང་པའི་རྩལ་གང་ཡོད་ཀྱིས་རང་གི་འདོད་ཚུལ་དེ་ལ་རིགས་པ་དང་ཁྲུངས་ལུང་གི་རྒྱལ་བཞེན་འཆོལ་དགོས། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ལ་དཔུང་གཞི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ལ་ལྷ་སྒྲོག་དང་སྒྲོབ་སྒྲུང་མི་བྱེད་ཀ་མེད་རེད། རང་གི་སེམས་ངོའི་བྲན་རྟོག་ཙམ་མིན་པར་རྒྱལ་བཞེན་དུ་ལུང་འདྲན་རྒྱ་གལ་ཆེ། སྤྱོད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཆོའི་བཀའ་ཚུམ་ལུང་འདྲན་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཁྲུངས་བཙན་པོ་ཡོང་བའི་ཕན་ཆ་ཡོད། འདི་གའི་(ཀའི་ཕྱེས་པ་གྲ་ཆང་།) དཔུང་ཚུམ་འགའ་ཤས་ཀྱི་ནང་ལ་དེང་སང་གི་དཔུང་ཚུམ་གསར་བ་དེ་ཆོ་ལུང་འདྲན་བྱས་འདུག དེས་དཔུང་ཚུམ་རྒྱལ་བཞེན་པོ་དང་ཁྲུངས་བཙན་པོ་ཡོང་བ་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་མི་འདུག ཡང་འགའ་ཤས་ཀྱིས་དཔུང་ཚུམ་གསར་བ་དེ་ཆོའི་ནང་གི་ལུང་བསྐྱར་འགོད་བྱེད་པ་དང་། ཆོག་གི་འགྲོས་ལ་དཔྱོད་བྱེད་པ་ལམ་ཆོག་དུ་མ་བྱ་དུ་མ་བྱ་བྱས་ནས་རྒྱུར་ལེན་གྱི་འདུག ཁ་འདུས་སྒྲ་འདུས་ཀྱི་ཚུམ་དེ་དཔུང་ཚུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་འགོ་ཡི་མ་རེད། དེར་བཞེན་དཔུང་ཚུམ་ལ་འཐད་ཕྱོགས་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་བཞེན་དང་། མི་འཐད་པའི་གཞུང་དང་ལྷ་བ་ལ་དགག་རྒྱག་དང་སུན་འབྲེན་སོགས་དཔུང་ཚུམ་གྱི་བྱང་ཆོས་ལྡན་པ་ཡོང་བུལ་པ་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།¹⁶ ཅས་དཔུང་བཞེད་ཚུམ་རིགས་ངེ་ལྟར་འབྲེལ་ཚུལ་སྒྲོར་ཉམས་སྦྱང་གི་སྒྲོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་གདམས་ངག་གནད་འགག་མང་པོ་ཞིག་རིགས་མཐུན་ཕྱོགས་བསྐྱེམས་ཀྱིས་ངོ་སྤྲོད་གནང་ཡོད་པས་ཕན་ཆ་ཆེ་བར་མཐོང་།

སྟེ་ཆོགས་ལ་མ་འདྲེ་མས་པར་འདིར་མཐར་ཆགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན།

ཡང་དཔུང་ཚྭ་ལ་བཀལ་བཟག་ཅེས་པའི་མིང་འབོད་པ་དེ་ནི། ས་
རོལ་པོ་བཟག་གཞིའི་གནད་དོན་གྱི་ལུགས་ལས་རིང་དུ་བཀལ་ནས་བརྩམ་
ཆོས་སྒྲེལ་བ་ལ། ཡང་དག་ལུང་རིགས་སྒྲེལ་མས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་
བཀལ་བཟག་བྱས་ཏེ་སྟུན་འབྲིན་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་འདོད་པ་འཐད་ལྡན་
དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཀལ་བཟག་ཅེས་ཟེར་ཡང་དེང་དཔུང་ཚྭ་ཞེས་མིང་རྒྱན་
འབྲམས་སུ་སོང་ཡོད།

དུག་པ། དཔུང་ཚྭ་འབྲི་བའི་དགོས་པ་བཤད་དེ་མཇུག་བསྟུ་བ་བཅས་ལས།

དེ་ཡང་རིག་པའི་གནས་གང་ཞིག་ལ་དཔུང་གཞིག་གིས་སྤང་ལ་གཞལ་
བའི་དཔུང་ཚྭ་འབྲི་བའི་དགོས་པ་ནི། དཔུང་བརྗོད་ཚྭ་རིགས་ཀྱིས་རིག་
གཞུང་གི་བྱ་བ་ཆ་ལ་སྟངས་འཛིན་གྱིས། ནང་དོན་ཟབ་བྱུང་གི་སྤྱི་ལོ་
ལེགས་དང་། རྒྱ་མཚོ་གཏོང་བ། མི་རིགས་རིག་གནས་ཀྱི་ཁ་སྤྱོད་གས་
ཡང་དག་ཏུ་འབྲིད་པའི་རྒྱས་པ་ལྡན་ཡང་། བྱིས་དེ་ལྟར་འབྱུང་མིན་ནི་རིག་
གཞུང་དག་ཐེར་བྱེད་པོ་རྣམས་ལ་རག་ལས་ཡོད་ལྟ་བུས་སྤྲ་རབས་མཁས་པས་
འབྲི་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པར་གནའ་དེང་གི་ལེགས་ཉེས་རྣམས་ལ་རིགས་པས་
དཔུང་ནས་སྤང་དོར་གྱི་ཆ་མ་ནོར་བར་བྱེད་གལ་ཆེ།

གཞི་གང་ཞིག་ལ་དཔུང་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་དེང་རབས་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་ཁོ་
ན་ཅམ་མིན་པར་སྟོན་བྱོན་དམ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆད་ལྡན་དག་ལ་ཁྲུངས་
བཅོལ་གྱིས་འབྲི་བྱ་བ་ན་གིན་ཏུ་ལེགས། དེང་འགའ་རེས་དོན་དངོས་ཀྱི་རིགས་
པ་ལ་མི་ལྟ་བར་རང་གི་ལྟ་བར་མཁུགས་འཛིན་གྱིས་སྤྱོད་ཞེན་དང་ཆབ་སྲིད་

ཀྱི་དགོས་མཁོ། ཤེས་རྒྱུ་མ་ཤིག་གིས་སྤྲ་རབས་མཁམ་པའི་བཞེད་ཚུ་ལ་
 དང་། བོད་ཀྱི་བྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་གོམས་གཤིས་བཟང་
 པོ་ཤིག་སྤྱིར་པ་ཐམས་ཅད་དོར་བྱར་བཅིས་ཏེ། ཚུམ་ཡིག་སྤེལ་བྱུང་ན།
 རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་གསར་བརྗེས་བྱས་པར་རྒྱུ་མ་ནས་ལོག་འགྲེལ་སྒྲ་ཚོགས་རང་
 དབང་ལ་ཁ་གཡར་ཏེ། དཔུང་ཚུམ་གྱི་རིགས་འབྲི་མཁན་རེ་བྱུང་ཡོང་བཞིན་
 པ་འདི་བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བརྟན་བཅོས་ལྟར་སྤྱིར་པོས་སྤྱོད་ཞིང་རྒྱ་གསལ་
 གཞིན་ཅུ་རྣམས་ལ་མ་ལོག་པར་འབྲིད་པས་ཕན་ལས་གནོད་ཆེ་བའི་འབྲས་བུ་
 དན་པ་འབྱེན་བཞིན་ཡོད།

དེས་ན་རང་རེ་བོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པར་གཞིན་
 ཆེ་བའི་ཚུམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས། རང་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་གྱིས་དབྱུང་ན་
 ཡང་། སྤྱི་འབྲོར་བས་ཕྱག་ཅིང་སྒྲ་ཚོགས་པའི་རིག་གནས་འཕེལ་བྱགས་
 ཆེ་བའི་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཁོར་ཡུག་ནང་དུ་གནས་ཡོད་སྟབས་དེའི་ནང་ཁྱེད་ཅག་
 མི་རིགས་ལ་འབྲུལ་བྱགས་གཉིས་ཀར་དགོས་མཁོ་ཆེ་བ་འཛད་མཐའ་བྲལ་
 བཞིག་ཡོད་པ་སྒྲོས་མེད་ལ་སོང་། རིག་གཞུང་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་
 དག་གི་ཤེས་རིག་ལས་སྒྲུང་དོར་གྱི་ཆ་མཚོར་བར་ནང་འདྲེན་དང་དར་སྤེལ་
 གིས་དེའི་རྗེས་བརྟེན་གས་བྱེད་བྱུང་བ་དང་། འཛམ་གླིང་མི་རིགས་གཞན་
 ལས་སྟག་པའི་ཁྱེད་ཅག་གིས་སྤྱོད་བཟང་པོ་འབྱུང་བའི་གཞི་རྩ་གཉིས་ངོས་
 ཟེན་པར་བྱས་ནས། གནའ་དེང་གི་ཤེས་ཡོན་གྱིས་ཕྱག་པའི་མི་རིགས་ཤིག་
 འབྱུང་བར་བསམ་གཞིག་གིས་གནས་ལུགས་ལ་གཏུགས་པའི་དག་མ་དག་གི་
 དཔུང་པ་དང་།

གཞན་ཡང་དེང་དུས་ཕྱི་མིང་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆེད་ཚུམ་དང་དཔུང་
བརྩོན་ཚུམ་ཡིག་མཐའ་དག་སྒྲ་བརྩོན་རང་དབང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་
ཤུ་མེན་པར་གནས་ལུགས་ཤིག་ལ་གཏུགས་ཀྱིན་ཡོད་པ་དེའི་ངོ་བོ་མ་རྟོག་བར་
ཤེས་པར་བྱས་ནས། སྒྲ་མེན་གྱི་མེས་པོ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོལ་གཏོད་
རྒྱུ་དཔེ་ཅན་གནང་བའི་དཔུང་ཚུམ་འབྲེ་བའི་ཚུལ་སོགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་
དཔུང་ཚུམ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲེལ་བྱུ་བ་ན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདི་ཉིད་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་
བར་ཕན་རྒྱས་ལྡན་པའི་ཞབས་འདེགས་ངེས་ཅན་ཞིག་སྐྱབ་བྱུ་བ་ལ། ང་ཆོར་
བབ་པའི་འོས་འགན་ཡང་འདི་ལྷག་ཅིག་མེད། སྒྲ་དེང་གི་ཤེས་རིག་ལ་དགེ་
སྦྱོན་གང་ཞིག་མཆིས་ཀྱང་ལྟར་སྒྲུང་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་པར་དོན་དམ་པའི་
རིགས་པར་གཏུགས་པའི་དཔུང་ཞིབ་ཀྱིས་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པ། དམ་པའི་སྒྲ་
ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་མི་ཆོས་གང་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་ལུང་ལས་རིགས་
པ་གཙོ་བའང་རྟོགས་དགོས།

འོན་ཀྱང་སྒྲ་རབས་མཁས་པའི་གཞུང་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དོན་དམ་རིག་
པའི་གནས་ལུགས་བརྟག་གཞིར་བཟུང་སྟེ་མཐའ་དཔྱོད་གནང་བ་ཕལ་མོ་ཆེ།
སྤྱི་བོ་གང་ཞིག་གིས་རིག་གཅིག་རྟེན་འཛིན་གྱིས་ཆེད་སྤྱོད་བྱས་པས་མཁས་
པར་གྱུར་ནས་རིགས་སོ་སོར་དཔུང་མཐའ་རྩོགས་ཏེ་རང་གི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
སྟོབས་ཀྱིས་བརྩོན་བྱུང་དུ་འཕངས་པ་ག་སྟག་ཡིན་པས་འགལ་སྦྱོན་གྱི་ཕུང་
པོ་ཆེན་པོ་མེད་ཆོ། ཁ་ཟིན་སྒྲ་ཟིན་ཅམ་གྱིས་སུན་འབྲེན་བྱས་ཏེ་འཕལ་གྱི་
བདེ་སྦྱོད་སྐྱབ་ཐབས་སྒྲ་བའི་དངོས་གཙོའི་སྒྲ་བའི་རྒྱས་འགོ་བས་བྱེད་པ་ནི་
མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱུད་གཟན་པ་ཡིན།

མདོར་ན། དཔུང་ཙོམ་ཞེས་པ་ནི། དཔུང་གཞིའི་དགོངས་དོན་
མ་འཁྲུལ་པར་རྟོགས་ཤིང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་ཞིང་བརྟག་དཔུང་
ཀྱིས་ལྟར་སྒྲིལ་གི་ལུགས་དགག་ཅིང་། གཞན་ཆོག་ཟེར་སྒྲིལ་ཙོམ་མ་ཡིན་
པར་བརྟོག་གཞིའི་དཀའ་གནད་དགོལ་བའི་རང་གི་བསམ་ཚུལ་དངོས་བརྟོན་
ཏེ་འཐད་ཞུན་གྱི་རང་ལུགས་འཛིག་ལ། ཆད་བྱལ་གྱི་གཞུང་ལས་ལུང་འདྲེན་
དང་རིགས་པར་གཏུགས་པའི་ཤེས་དཔྱད་ཞིབ་བརྟུར་གསུམ་གྱི་བརྟུད་རིམ་
ལས་གྲུབ་པའི་འབྲས་ཏུགས་ཀྱི་ཙོམ་ཡིག་ཅིག་ཡིན་པས། དཔུང་ཙོམ་ཅི་ཙོམ་
འཕེལ་ཤུགས་ཆེ་བ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་རིག་གཞུང་གི་གྲུབ་ཆ་ཡུན་སུམ་ཇི་ཆོགས་
སུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་།

དུས་འགྱུར་རྗེས་པོད་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་འགའ་ཤེས། མི་རབས་
ནས་མི་རབས་རིང་བདེ་བར་འཆོ་བྱལ་ཐབས་ཀྱི་དཔུང་སྒྲོར་མ་ཞུགས་པར་
དེའི་འདུ་ཤེས་པོར་ཏེ་ཟབ་བརྗེད་གི་རང་བཞིན་ཞུན་པའི་སྒར་ཡོད་པོད་ཀྱི་
རིག་གནས་ཀྱི་ཕན་ནུས་དང་ངོ་བོ་དཔྱེས་ཐྱིན་པ་མ་རྟོགས་པར་སེམས་གཙོའི་
ལྟ་གྲུབ་ནི་ཆོངས་དད་ཅིག་ཡིན་ཚུལ་འུད་སྒྲིག་གིས། འཛིག་རྟེན་དངོས་གཙོའི་
ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་ཙོམ་སྒྲུབ། མར་ཁེ་སི་དང་། ལེ་ཉིན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ནམས་
བྱལ་སྒྲོངས་སུ་བྲངས་ནས་མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་བཞུགས་པ་དེས། པོད་ཀྱི་ཙོམ་
རིགས་རིག་གནས་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་དོན་གནད་གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་
ཤུགས་ཀྱིན་ངན་པ་ཞིག་ཐེབས་པ་འདི་མཐར་གཏུགས་ན་ཁོར་ཡུག་དང་བསམ་
སྒྲོལ་འཆར་ཡོང་བྱེད་པའི་སྒྲོབ་གསེའི་བརྟུད་རིམ་ལས་གྲུབ་ཞིང་།

པོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་གོམས་གཤིས་བཟང་པོར་འཛིག་རྟེན་སྒྲིལ་

འཇགས་སུ་བསྐྱུར་པའི་ཕན་ཡོན་མཆིས་པ་དོན་དངོས་ཀྱི་བདེན་ཐོག་ཏུ་འཁེལ་
བཞི། འཇམ་གླིང་གར་རྩལ་མེད་པར་གཤམ་དཔྱོད་གཉིས་ལྡན་གྱི་རིགས་པ་
སྤྱོད་པ་མང་པོས་དག་འགུས་ཀྱིས་སྤྱང་བཙོན་དང་ཞིབ་འཇུག་གྱེད་ཡུལ་དུ་གྱུར་
ཡོད་པ་འདིས་རྟོགས།

དེས་ན་རང་སྤྱོད་ལས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་སྤྱོད་ལས་ལ་སྤང་བའི་ལྟར་
སྤང་གི་ཀླབ་ཐུངས་ཙམ་ལ་མི་བདེན་པར་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་གཏུགས་
ཏེ་སྤྲོའི་བུ་ལོ་སྤྱོད་ཀྱིས། སྤྱི་ནང་གང་ནས་འཕེལ་ཀྱས་འབྱུང་བཞིན་
པའི་རིག་གནས་དག་ལས་ལེགས་པའི་ཆ་ནམས་དང་ལེན་གྱིས་དར་སྤེལ་ཀྱིན་
འབྱོར་དང་། དཀོས་མཁོ་མེད་པ་ནམས་རིགས་པས་ཕུ་འདེད་ཀྱིས་ནམ་
དཔྱོད་ལྡན་པས་སྤྱོད་ཀྱི་རྩལ་མེད་པར་བཞུགས་ཏེ། བོད་མི་རིགས་
ཀྱི་ཆ་སྤྱོད་ཏུ་བསྐྱུན་སྐྱུ་ཞི་གལ་འགངས་ཆེ་ལ་མི་རབས་སྤྱི་མ་ནམས་ཀྱིས་མིག་
རྩོས་གྱེད་རིན་ཆེ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། དུས་ལའང་བབ་ཅིང་དོན་སྤྱིང་
ལྡན་པའི་སྤྱོད་ཆེན་གྱི་བྱ་བཞག་ཅིག་ཀྱང་ཡིན་པས་གངས་ཅན་རིགས་པ་
སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཐོགས་པ་ཡོངས་ཀྱིས་དུར་བཙོན་བསྐྱེད་པར་རིགས་ཞེས། སྤྱི་
ལོ་ ༡༠༠༩ ལྷ་ ༧ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་གྱུབ་པར་བཞུགས།

ཟུར་བཞུགས་ཡིག་ཆ་སོགས་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ།

༡༥ འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞན་སྤྱོད་ཙམ་པ་རེ་གཤམ་པར་འདོད་པ་དག་གིས། སྤྱི་
ལོ་ ༡༠༠༩ ལོའི་ཀི་རྟེན་གྱིས་པ་གྲུ་ཆང་གིས་པར་འགྲེམས་བྱས་པ་སྤྱོད་པའི་དུས་དེབ་བཅུ་
པའི་རིག་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་སྤྱོད་ཀྱི་ཤོག་གངས་ ༡༠༧ རུ་གཟིགས་
པར་འཇུག།

༡༥ བཀའ་འདྲིན་གསུམ་ཅན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཡགོང་ས་ཡུལ་སྐྱབས་མགོན་ཡུལ་དབང་སྐུ་སྤྱིང་བཅུ་
བཞི་པ་མཆོག་གིས་རྒྱ་ལེན་པའི་པཎ་ཆེན་བཅུ་བདུན་གྱི་གསོལ་འདེབས་དང་གསུམ་གསལ་གྱི་
དུ་གསུངས་པ་བཞིན། ཟབ་མོ་ལྷ་པོའི་རྒྱུད་འཛིན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱུ་བ། སློབ་དཔོན་
འཕགས་པ་ལྷ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ཅན་འབྲེད། སློབ་དཔོན་
ཆེ་བ་གཤགས་པ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཛོ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་མ་ལ་ཕྱི་ལའམ་
པལྷའི་རང་ཚུལ། རྒྱ་ཆེན་སྐྱོད་པའི་རྒྱུད་འཛིན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། སློབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉིན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱང་པོ། དཔལ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། འཕགས་པ་གྲུལ་སྤྲེ།
སློབ་དཔོན་སེམྱེ་བཟང་པོ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། སློབ་དཔོན་ཤུག་འོད། རོ་བོ་རྩེ་དཔལ་
ཅན་ཨ་ཉི་ཤ

༡༦ མངོན་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཞིད་པ་མེད་པ། རྟོག་གྱུར་སྟོན་པ་ལ་རྩེ་ས་
དཔག་ཆད་མས་གཞིད་པ་མེད་པ། བཞུགས་སྟོན་པ་ལ་རང་ཆོག་སྤྱི་འགལ་བ་མེད་པ་བཅས་
མངོན་རྩེ་ས་རང་ཆོག་གསུམ་གྱིས་མི་གཞིད་པའམ་སྟོན་མེད་པའོ།

༡༧ ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ། གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས། ཁམས་ཀྱི་ཆོགས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས།
ཡེ་ཤེས་ལ་འདུག་རབ་དུ་དབྱེ་བ། ཡང་དག་འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་བཅས་བདུན་པོ་སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་བཀའ་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་སློབ་པ་མང་ཡང་སྤྱིང་བསྐྱུས་རེ་ཡུང་གིའི་བོད་རིག་པའི་དཔེ་སྐྱུན་
ཁང་གིས་པར་བཏབ་པའི་དྲུང་དཀར་སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོའི་བོག་གྲངས་
༡༦༩ པར་གསལ།

༡༨ རྩེ་ཆུ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཙོ་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་དང་། སོག་པོ་ཉ་དབྱངས་ཀྱི་དབུ་མའི་
སྐུ་དོན་གྱི་མཆན་གཉིས་ལ་གཞི་བཅོལ་ཞིང་། སྤེམ་རུ། ཙོ་ཤེས། རིན་ཆེན་སྤྱིང་བ། རིགས་
པ་དུག་ཅུ་པ་གསུམ་ནི་ལུས་ལྷ་བྱ་དང་རང་འགྲེལ་མེད་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་འཕྲོས་པ་ཡན་

ལག་ལྟ་བུ་དང་རང་འབྲེལ་ཡོད་དོ་གསུངས། བུ་སྟོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་དུ། མདོས་དངོས་སུ་
བརྗོད་པའི་དོན་ནམ་སྟེང་པོའི་དོན་སྟོན་པ་དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་དུག་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཉིན་འབྲེལ་སྒྲིམ་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་
པ། དེ་ལས་གཞན་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པར་བདེན་པ་འགོག་པ་ཙ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ། གཉིས་པོ་ཙ་
བའམ་གཙོ་བོ་སྟེ་དེ་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ཙོད་པའི་སྟོན་
སྟོང་བ་ཙོད་པ་བསྟོག་པ། གཞན་རྟོག་གེ་པ་དང་ཙོད་པའི་ཚུལ་ཞིབ་མོ་ནམ་འཕགས་ དོན་དམ་
པར་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་དུ་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཐ་སྙད་འཐད་ཅིང་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་ཐ་སྙད་
གྲུབ་པ་དང་དུག་ཡིན་ནི། ཞེས་བརྗོད་བྱའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཉེ་གསུངས་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱང་གོའི་
བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་པར་བཏབ་པའི་ཤོག་གངས་ ༣༩
པར་གསལ་ཞིང་། རྩ་བུ་མའི་ལེགས་བཤད་གསེར་སྒྲུབ་དུ། ཁ་ཅིག་ཐ་སྙད་གྲུབ་པའང་རིན་
ཆེན་སྲེང་བའམ་ག་ལས་འཛིགས་མེད་བསྟན་ནས་རིགས་ཆོགས་དུག་གི་གངས་རེས་པར་འདོད་
པ་དང་། གཞན་དག་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལུས་སུ་བྱས་ནས་ཙ་ཤེ་འཕྲོས་སུ་བྱེད་པ་ནི་འབྲུལ་
བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ་ཞེས་བུ་སྟོན་ལ་དགག་སྐྱབ་གནང་བའི་ཚུལ་ལེགས་བཤད་གསེར་འབྲེང་
ཐེ་ཕན་པར་མའི་ཤོག་གངས་ ༤ པར་གསལ།

༥༥ དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྲེད་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་ཐལ་འགྱུར་
པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྲེད་ལ་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུད་དང་རྒྱ་བ་གསལ་པ་འཛིག་པར་བཞེད་
པའི་སྟོགས་གཉིས་མཆིས།

༥༦ ཆད་མ་དང་། གཞལ་བྱ། ཐེ་ཆོམ། དགོས་པ། དཔེ། གྲུབ་པའི་མཐའ། ཡན་ལག་ རྟོག་
གེ། གཏན་ལ་དབབ་པ། ཙོད་པ། སུན་འབྲེན། བྱིར་དུ། སྟོལ་བ། གཏན་ཆོགས་རྩར་སྤང་
བ། ཆོག་ཐག་ཆོད། ཆར་བཅད་པའི་གནས་ཉེ་བཅུ་དུག་གོ།

༡༩། མངོན་སུམ་ཡང་དག མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་། རྗེས་དཔག་ཡང་དག རྗེས་དཔག་ལྟར་
སྤང་། སྦྱབ་ངག་ཡང་དག སྦྱབ་ངག་ལྟར་སྤང་། སུན་འབྲིན་ཡང་དག སུན་འབྲིན་ལྟར་
སྤང་བཅས་བརྒྱད་དོ།

༢༠། མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག རང་དོན་རྗེས་དཔག གཞན་དོན་རྗེས་དཔག གཞན་སེལ་ལམ་
སེལ་བ་བརྟག་པ། དཔེ་བརྟག་པ། ལྷག་ཆོད་བརྟག་པ་བཅད་དུག་གོ།

༡༠། འདི་སྒྲིབ་རྒྱལ་པར་ཤེས་འདོད་པ་དག་གིས་བླན་གྱིས་བྲིས་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ཀིཏི་
བྲེས་པ་གྲ་ཆང་གིས་པར་བསྐྱུན་དང་འབྲེམས་སྒྲེལ་བྲེས་པ་པོད་དུ་དར་བའི་རིག་གནས་བརྒྱ་
ཡི་བྱང་འཕེལ་སྒྲིབ་སྒྲུང་བའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཆད་མ་རིག་པ་དར་ཚུལ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་
གཞིགས་པར་བྱ།

༡༡། གཙང་ནག་པ་བཙོན་འགྲུས་སེཆེ། དན་འབག་སྒྲུབ་པའི་སེཆེ། བྱ་ཤ་བསོད་ནམས་
སེཆེ། མ་བྱ་ཙོད་པའི་སེཆེ། ཅེགས་དབང་ཕྱུག་སེཆེ། ཉང་བརྩམས་ཀྱི་སེཆེ། འདན་མ་
དཀོན་མཆོག་སེཆེ། གཉལ་བ་ཡོན་ཏན་སེཆེ། རྟེ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པ་ཕྱུལ་
དུ་ཕྱིན་པས་སྒྲུབ་པའི་སངས་ཆེན་བརྒྱུད་ཅེས་གྲགས།

༡༢། ས་སྒྲུབ་པའི་ཏཱ་ཀུན་དགའ་བྱུང་མཆོག་གི་མཁས་པ་འདུག་པའི་སྒོ་ལེའུ་ཆོན་དང་པོ་ཙོམ་
གི་རྣམ་གཞག་སྐབས་སུ་གཞིགས་པར་བྱ། ས་པར་མཁས་འདུག་འདི་ནི་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
གི་འཆད་ཚོད་ཙོམ་གསུམ་གི་རྣམ་གཞག་སྒྲིབ་བཤད་པའི་གཞུང་ཐོག་མ་ཡིན། ཁོང་མཁས་
པའི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོར་སོང་གཤིས་བཤད་པ་རྣམས་ལ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་མང་དུ་
མཆིས།

༡༣། མདོའི་སྡེ། དབྱངས་ཀྱི་བརྟན་པའི་སྡེ། ལུང་དུ་བརྟན་པའི་སྡེ། འམ་རེས་པའི་དོན་གྱི་
མདོ་སྡེ། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ། རྒྱང་གཞིའི་སྡེ། རྟོགས་པ་

དབྱད་ཚུལ་རིག་པའི་ཙམ་ཐེང་།

བཅོད་པའི་ཐེ། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་གི་ཐེ། རྒྱུས་པ་རབས་ཀྱི་ཐེ། བེན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཐེ། མད་དུ་
བྱུང་བའི་ཐེ། གཏན་ལ་ཐབ་པར་བསྟན་པའི་ཐེ་བཅས་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་རྒྱས་བསྟུས་
འཆམ་པ་མེ་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་གོང་པར་ཤོག་གངས་ ༡༥ ནས་གསལ།

༡༤༥ འདི་སྒོར་གཞན་ཞིག་ཏུ་བྱི་བས་དེར་གཞིགས་པར་བྱ།

༡༤༦ ཡགོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་བཤད་ཕྱོགས་བརྒྱུགས་ཤེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་ཤེས་རིག་པར་
མ་ཤོག་གངས་ ༩༩ པར་གསལ།

༡༤༧ རྒྱུ་བས་མགོན་ཀི་རྟི་སྐྱེ་ཐེང་བརྒྱ་གཅིག་པའི་གསུང་ཚུལ་ཕྱོགས་བརྒྱུགས་དེ་བཤེང་གསུམ་
པར་ འཕགས་ཡུལ་གཉིད་ཤེས་པ་གྲ་ཆང་ནས་པར་རྒྱན་བྱས་པ་ལུགས་ཟུང་གསུང་བཤད་བསྐྱབ་
བཏུས་ལས་གཉིད་ཤེས་པ་གྲ་ཆང་གི་སྟོབ་གཉེར་བཆོར་ཚུལ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་གྱི་ལམ་སྟོན་གསུང་
བཤད་དུ་གསལ། ཤོག་གངས་ ༩༡༤ ནས།

དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་བས་སྲིད་དབང་བསྐྱུངས་པའི་རིང་པོད་ཀྱི་
 ཚུམ་རིག་གི་གནས་བབ་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་བསལ་
 གནས་ཚུལ་ཁག་ཅིག་རགས་ཙམ་སྒྲུང་བ།

ཆོང་རུ་སེལ།

(སྐབས་བཙུ་གཅིག་པའི་མཐོ་རིམ་རིག་རམས་པ།)

༡༡། སྤྱིར་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་བས་པོད་ལ་དབང་བསྐྱུར་པའི་དུས་སྐབས་
 དེའི་སྐབས་དེའི་མི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། རིག་གཞུང་སྤྱི་དང་ཕྱེ་བྲག་ཚུམ་རིག་གི་འགྱུར་
 བ་མཉུར་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་མ་རེད། སྤྱིར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ནི་སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་སྒྲུལ་ཤུགས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ། ཚུམ་རིག་རིག་
 གནས་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་མཆོན་ཚུལ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་
 ནས་བཤད་ན། དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་བས་པོད་ལ་དབང་བསྐྱུར་བྱས་པའི་ཀྱེན་
 གྱིས་པོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཁྲིད་ཁོལ་འདོན་ཞིབ་བརྗོད་བྱ་དགོས་པའི་དོན་
 གནད་དུ་མ་བྱུང་ཡོད་པེས་ཀྱང་། དེ་ནི་ཆེད་ལས་རང་བཞིན་པས་ཉམས་
 ཞིབ་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་རེད་སྙམ།

འདིར་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་བས་པོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་ཚུན་ནས་
 བྱུང་བའི་པོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཁྲིད་སྒྲུང་འོས་པའི་གལ་ཆེའི་གནས་ཚུལ་
 སྒོར་ཞིག་རགས་ཙམ་བཤད་པའི་འབད་བཙོན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། སྤྱིར་ཚུམ་རིག་

ལོ་རྒྱུས་ཁྱོད་སྒྲུང་འོས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཚུལ་རིག་གི་
འབྲུང་ཁུངས་དང་། ཚུལ་རིག་གི་སྤྱི་མཐོང་། ཚུལ་རིག་གི་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་
ཚུལ་རིག་རང་དོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གལ་ཆེན་ཁག་དང་། ཚུལ་རིག་གིས་སྤྱི་
ཚོགས་ལ་བྱུགས་ཀྱིན་ཐེབས་ཚུལ་སྤྲུལ་ནི། ཚུལ་རིག་ལོ་རྒྱུས་དང་ཚུལ་
རིག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྒྱུད་དེ་དཔྱད་དང་དཔྱད་ཞིབ་བྱེད་པའི་དམིགས་སྤྲུལ་གཙོ་
བོད་ཀྱི་ཡིན་པས། གཤམ་དུ་གནས་ཚུལ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་འགའ་
ཞིག་བཏོན་པར་བྱའོ། །

དང་པོ། ཚུལ་རིག་གཞུང་ལུགས་སྒྲིམ།

བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་གཞུང་ལུགས་སྒྲིམ། བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་རི་ལྗོངས་
འབྲེལ་བའི་ཐབས་ཚུལ་མཆོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲུང་སྐབས་ལེགས་
ཉེས་ཀྱི་བཤད་པ་བརྒྱ་སྒྲུང་སྒྲོང་སྒྲུང་བྱེད་པའི་གཞི་རྒྱ་གཅིག་རང་ཡོད་པ་ནི་
སྟན་པ་མེ་ལོང་འདི་རེད། སྟན་པ་མེ་ལོང་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་རིམ་གསུམ་
དུ་བཀོས་ནས་བོད་ལ་དར་ཚུལ་བཤད་ན། སྟན་པ་མེ་ལོང་འདི་ལས་ས་པའི་གྲིས་
ཚུལ་སྒྲུང་སྐབས་གལ་ཆེན་སྒྲིམ་དོན་བརྒྱུད་བྱས་པ་ནས་བོད་དུ་སྟན་པ་མེ་ལོང་འདི་
རིག་སྒྲིམ་ཐོག་མར་བསྟན་པའི་དུས་སྐབས་དང་། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་
པའི་སྐུ་རིང་ལ་ལོ་རྒྱུས་བོད་ཀྱི་སྟན་པ་མེ་ལོང་འདི་ལས་མཆོན་གྱིས་གཞུང་ལུགས་འདི་
ཆ་ཆར་བོད་བརྒྱུད་བྱས་པའི་དུས་རིམ། ཐུས་སྐུ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོས་གཞུང་
ལུགས་འདི་འགྲོ་སྐུ་ལྟར་བོད་ཀྱི་གཞི་སྤྲུལ་དང་མཐུན་པའི་དཔེ་བཏོན་
གསར་གཏོད་བྱེད་པའི་འཕེལ་རིམ་གསུམ་བྱུང་།

བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་ལོ་རྒྱུས་དོས་ནས་བཤད་ན། སྟན་པ་མེ་ལོང་

བོད་ལུགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ཚུམ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཁྲིད་ཀྱི་གལ་ཆེའི་འགྱུར་བ་ཞིག་
 ཡིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། ལྷན་ངག་མེ་ལོང་བོད་ལུགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་གཞུང་
 ལུགས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ལ་ཤུགས་ཀྱིན་དང་སྡེ་བྲིད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ལྡན་པའི་རྒྱས་པ་འདོན་མགོ་ཚུགས་པའི་དུས་རིམ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟ་
 བུའི་བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་གི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་དེ་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་བས་བོད་ལ་
 དབང་བསྐྱར་བྱས་པའི་མྱ་ངེས་ཀྱི་དུས་རིམ་དུ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་གཞུང་
 དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་བ་ཆེན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ། བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་
 ཀྱི་དབུ་བྲིད་མ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ལྗེ་ལ་ངག་དབང་སློ་བཟང་ཀྱུ་མཆོས་མཛད་
 པའི་དབྱངས་ཅན་དབྱེས་སུ་དང་། བོད་མཁས་པ་མི་ཡམས་དགེ་ལེགས་རྣམས་
 རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་ལྷན་གཞུང་དཔྱེད་དགོངས་རྒྱུ། འབྲུག་ཁམས་སྐུལ་
 བརྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པའི་རྒྱན་གྱི་བརྟན་བཅོས་དབྱངས་ཅན་
 ངག་གི་རོལ་མཆོ་གསུམ་ནི་ལྷན་ངག་མེ་ལོང་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་ངེས་ཀྱི་ཞིབ་
 ཆགས་ཆེ་ཤོས་དང་། བོད་རང་སྐད་ཀྱི་མངའ་སྐོམས་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 དང་ཁྱབ་རྒྱ་ཆེ་ཤོས། དཔེ་འཛིན་ཐད་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་
 པ་དེ་ཆེ་མཐོང་གི་གོ་བ་བ་ཆེན་པོ་ལྡན་པ་བཅས་ཀྱི་ལྷན་ངག་གི་གཞུང་ལུགས་
 གསུམ་ཡིན་ལ། གཞུང་འདི་གསུམ་གྱི་ངེས་སུ་ཡང་ལྷན་ངག་མེ་ལོང་ལ་
 འབྲེལ་པ་ཡང་འབྲེལ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་ལྷན་གཞུང་གི་བྲིད་
 རྒྱུན་དང་། སློབ་གཞི། ཉམས་ཞིབ་དང་ཆོད་འཛིན་རང་བཞིན་གྱི་ཆེ་མཐོང་
 བཅས་ཀྱི་ཐད་ནས་གཞུང་ལུགས་འདི་གསུམ་ལས་བརྒྱལ་བའི་གཞུང་ལུགས་
 ཤིག་དཔར་མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བས་ན། དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་བས་བོད་ལ་

ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་པའི་དུས་རིམ་དེར་བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་གཞུང་ལུགས་
ཀྱི་ཐད་ནས་ཀྱང་དབང་བསྐྱར་གྱི་རྒྱས་པ་ལྡན་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལྟ་བུ་
རེ་བུང་ཡོད་སྟབས། སྐབས་ཐོག་དེ་ནས་བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལ་
འགྱུར་བ་ཞིག་གི་མགོ་བརྒྱུམས་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད།
གཉིས་པ། ལྷན་དག་མེ་ལོང་གི་གཞུང་ལུ་དང་མཐུན་པའི་བརྒྱུ་ཆོས་།

རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་བསམ་གཞིག་ནི་བསམ་
གཞིག་གི་ཆད་གཞི་མཐོ་ཤོས་སུ་འཛིན་ཅིང་། རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་
མཐུན་པའི་ལག་ལེན་ནི་ལག་ལེན་གྱི་ཆད་གཞི་མཐོ་ཤོས་སུ་བརྟེན། དེ་ལྟར་
གཞུང་ལུགས་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་གཞིག་དང་ལག་ལེན་གྱིས་ལག་ལེན་གྱི་
ཆད་གཞི་མཐོ་ཤོས་སུ་བསྐྱལ་བའི་འཕེལ་རིམ་ནི་རིག་གནས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་
མཐོ་ཤོས་སུ་བརྟེན་འོས། དགའ་ལྡན་ཐོ་བྱང་བས་བོད་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱས་
ཚུན་ནས་བོད་ཀྱི་ཚུམ་གཞུང་ལྷན་དག་མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཞིག་
དང་། ཚུམ་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལག་ལེན་གྱི་ཁྲིད་ནས་བརྒྱུ་ཆོས་
གསར་ཚུམ་བྱས་པས། བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་གི་འཕེལ་རིམ་ལ་གཞུང་ལུགས་
རང་བཞིན་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བར་མ་ཟད། གཞུང་ལུགས་ལས་བཀལ་བའི་
བོད་རང་གི་བྱུང་ཆོས་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་ཡོད་པས།
བྱུང་ཆོས་དང་འཕེལ་རིམ་དེ་དག་ཚུམ་རིག་གི་བྱེ་བྲག་པ་ཞིབ་འགྲེལ་གྱིས་ལྟ་
ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་འདིར་བརྗོད་ཐབས་བྲལ།

འོན་ཀྱང་འདིར་དཔེ་མཚོན་རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་འོས་པ་ཞིག་
ཡོད་པ་ནི་མདོ་མཁར་བ་ཞབས་དུང་ཆོ་རིང་དབང་ལྷུ་དང་ཁོང་གིས་ལྷན་

གཞུང་མེ་ལོང་མར་སྟན་ངག་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་བཞག་པ་དང་། སྟན་ངག་
 ཆེན་པོའང་རིགས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཐོན་བྱུང་གཏམ་ལ་སྦྱར་བའི་སྟན་ངག་
 དང་། ཚུམ་པ་པོས་ཤོག་བཏགས་དང་འཆར་ཡན་རང་བཞིན་གྱི་བརྩམས་
 ཆོས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བོད་ཀྱི་སྟན་ངག་ལའང་ཐོན་བྱུང་
 གཏམ་ལ་སྦྱར་བའི་སྟན་ངག་གི་དཔེ་མཆོན་དུ་མི་དབང་ཤོགས་བཞེད་དང་།
 ཅིག་ཤོས་དེ་གཞིན་རྒྱ་ཆེ་མེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་རེད། བརྩམས་ཆོས་འདི་གཉིས་
 ཉི་སྟན་ངག་མེ་ལོང་དུ་བཞག་པའི་སྟན་ངག་ཆེན་པོའི་དཔེ་མཆོན་ཡིན་པར་
 མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཁྲོད་སྐྱེད་རིན་ཡོད་པའི་སྐྱུ་ཅུ་ལ་བརྩམས་
 ཆོས་གལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱང་ཡིན། དེ་བས་ན་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་བས་བོད་ལ་
 དབང་བསྐྱར་པའི་དུས་རིམ་ནང་བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་གཞུང་ལུགས་མ་ཟད། ཚུམ་
 རིག་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་འགྲོས་དེ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་བྲིས་པའི་ཚུམ་གྱི་ཆད་
 གཞི་ཡང་ཏ་ཅང་མཐོན་པོར་བསྐྱེད་པས་པའི་དཔེ་མཆོན་བརྩམས་ཆོས་འདི་འདྲ་
 བྱུང་བ་རེད། དེ་བས་ན་དུས་སྐབས་འདིར་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཆད་
 གཞི་དང་མཐུན་པར་བྲིས་པའི་དཔེ་མཆོན་བརྩམས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུས་ཆད་ཀྱང་
 ཏ་ཅང་མཐོན་པོར་བསྐྱེད་པས་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་དུ་ངོས་འཛིན་བྲིས་ཆོག
 གསུམ་པ། བརྩམས་ཆོས་ཀྱི་གངས་འཕོར་དང་ཚུམ་པ་པོའི་དཔུང་ཁག

དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་བས་བོད་ལ་དབང་བསྐྱར་ནས་བོད་རང་དབང་མ་
 བོར་བའི་བར་དུ་ཚུམ་པ་པོའི་དཔུང་ཁག་དང་བརྩམས་ཆོས་ཀྱི་གངས་འཕོར་
 རྒྱར་ལས་འཕེལ་རྒྱས་དང་འགྱུར་ཐོག་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དགའ་ལྡན་
 པོ་བྱང་བས་བོད་ལ་དབང་མ་བསྐྱར་པའི་ཡར་ཐོན་དུ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལྷ་བུའི་འཆད་

ཚུད་ཚུམ་གསུམ་ལ་གཞན་འགན་མ་མཆིས་པའི་སྒྲིམ་བུ་རེ་འགའ་བྱུང་ཡོད་
 པ་ལས། གཞན་མདོ་ཁམས་གཉིས་སུ་ཚུམ་རིག་དང་ཚུམ་པ་པོའི་དབུང་ཁག་
 རིམ་འབྲེག་བྱུང་ཡོད་མེད་ལ་ད་བར་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་བར་སྤང་
 མོད། འདིར་རྒྱུ་རྩ་དང་རགས་བཤད་ཙམ་བྱས་ན། དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་
 བས་པོད་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་རྗེས་སུ་དབུས་ཀྱི་གདན་ས་ཁག་གི་གནས་བབ་
 ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐད་ནས་སྤྱི་བྱུང་བྱེད་
 གཉེར་དང་གོ་དབང་ཡང་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་གདན་ས་ཁག་ཏུ་བྱ་ཆོག་ས་ཆེན་
 པོ་འཕེལ་ཞིང་། འཆད་ཚུད་ཚུམ་གསུམ་ལ་བྱུང་བའི་མཁས་པ་མང་དག་
 ཅིག་བྱུང་བ་དང་། ཏུས་སྐབས་དེ་ཡས་མས་ནས་དབུས་ཀྱི་ཆུ་མ་དགེ་བཤེས་
 མང་པོ་མདོ་ཁམས་དང་ཐ་ན་རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་དུ་དབུ་ཆུ་སོགས་ཕེབས་ཏེ་
 འཆད་བྲིད་དང་ཚུམ་པ་སོགས་ཀྱི་མངའ་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་ལ་བརྟེན་
 ནས་བརྩམས་ཆོས་ཀྱི་གྲངས་འཕོར་དང་ཚུམ་པ་པོའི་དབུང་ཁག་ཆེན་པོ་
 འཕེལ་བསྐྱེད་བྱུང་འདུག

འདིའི་ཐད་ཀྱི་དཔེ་མཆོན་གསལ་ཤོས་ཤིག་ནི་པོད་ཀྱི་ཆབ་ཤོག་ཚུམ་
 ཡིག་ཡིན། སྤྱིར་སྤྱིང་ཡིག་གམ་ཆབ་ཤོག་འབྲི་ཚུལ་འདི་སྔོན་ནས་དར་ཡོད་
 ཀྱང་། ལྗུལ་དབང་ཁུ་པ་ངག་དབང་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སོག་པོའི་དཔོན་
 ཆེན་ཁག་ལ་བསྐྱུར་བའི་ཆབ་ཤོག་གིས་མཆོན་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་དང་ཆུ་མ་དག་
 གིས་པོད་ཡུལ་གྱི་ས་ཁུལ་སོ་སོར་ཆབ་ཤོག་འབྲི་སྔོན་དར་སོ་ཆེན་པོ་བྱུང་
 ཞིང་། རྒྱ་གར་གྱི་བཙུན་འཕྲེན་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲོད་པ་གི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱུར་གྱུར་
 པའི་སྤྱིན་གྱི་པོ་ཉའི་འགྲོས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆབ་ཤོག་སོགས་ཀྱང་པོད་གངས་

ཅན་གྱི་ཚྲོང་ས་སུ་སྤྱིར་མང་དུ་བྱུང་བ་ལས། གུལ་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་
 བོད་མཁས་པ་མི་ཙམ་དགེ་ལེགས་ནམ་རྒྱལ་གྱིས་བརྩམས་པའི་<<ལྷ་འབྲེན་
 ངག་དབང་དཔྱད་གྱི་ཐོ་ཉ་>>དང་། ཉེ་ལམ་སྒྲིམ་སྟེང་སྟོབ་བཟང་དཔལ་ལྷན་
 གྱིས་བརྩམས་པའི་<<ཐོ་ཉ་གཞིན་རྒྱ་དོན་ཀྱན་གྲུབ་པ་>>སོགས་ལྟ་བུ་རེད།
 དེར་བརྟེན། སྐབས་དེའི་བོད་གྱི་བརྩམས་ཆོས་ཀྱི་གྲངས་འཕོར་དང་། ཚུམ་
 པ་པོའི་དབྱང་ཁག་ལའང་འཕེལ་རྒྱས་དང་འགྱུར་ཕྱོག་གལ་ཆེན་རེ་བྱུང་འདུག་
 པར་སྣང་། ལྷག་པར་དུ་སྐབས་དེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་
 ཞི་མི་རིགས་གཞན་གྱིས་བོད་ཡིག་གི་ལམ་ནས་བརྩམས་ཆོས་སྤེལ་བའི་ཚུམ་
 པ་པོ་གང་འཆོམ་ཞིག་བྱུང་འདུག་པ་དག་རེད། དཔེར་ན་བརྟན་དར་ལྷ་རམས་
 པ་དང་། སོག་པོ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་རྒྱུ། དགེ་བཤེས་ཆོས་གྲགས་སོགས་ཏེ།
 མཁས་པ་འདི་དག་གི་བརྩམས་ཆོས་ལ་བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཁྲིད་ཆེ་མཐོང་
 དང་། གདེང་འཛིན་གང་ལེགས་བྱེད་རིན་ཡོད་པ་སོགས་ནི་དགའ་ལྷན་ཐོ་
 བྱང་བས་བོད་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱས་ཚུན་དུ་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ལོ་རྒྱུས་
 ཐོག་གི་དམིགས་བསལ་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་ཆོག་
 བཞི་པ། ལྷོག་པ་པོའི་གནས་བབ་དང་ཚུམ་རིགས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱི་ན།

དགའ་ལྷན་ཐོ་བྱང་བས་དབང་བསྐྱར་བྱས་ཚུན་ནས་ཉེ་བའི་ལོ་སྤུམ་
 ཅུ་ལྷག་གི་བར་བོད་ཀྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་ཡིག་ཚོང་ས་ཡིན་པ་དང་། ཏུས་དེར་
 བོད་ལ་དང་སྐབས་ལྟ་བུའི་ཏུས་དེབ་དང་ཆགས་པར་སོགས་ཚུམ་ཡིག་བྲལ་
 སྤེལ་བྱེད་ས་མེད་སྐབས། ཏུས་སྐབས་དེའི་ཚུམ་རིག་གིས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་
 ལ་ཤུགས་ཀྱི་ན་ཐེབས་ཚུལ་སྟེང་སྟོང་བྱེད་པ་འདི་ལས་སྤྱི་བོ་ཞིག་གཏན་ནས་

མིན། འོན་ཀྱང་དེར་སྐབས་མི་འགའ་རེས་སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་བའི་
གནས་བབ་ཅེས་པ་ཞིག་སྤངས་ཐབས་མེད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་ནི་བོད་
ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཁ་བྲལ་བ། ཚུམ་རིག་གི་ཤུགས་ཀྱི་ཉན་ཞེས་པ་འདྲ་སྤངས་ཐབས་
བྲལ་བའི་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱིས་དང་བཤད་ཚུལ་ཡོད་པ་དག་ནི་དུས་སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱོད་རྒྱས་དང་ངོས་འཛིན་གསལ་
བོ་མེད་པའི་བཤད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཤིག་ཡིན།

ཆང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར་བོད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཐབས་ཁྱོད་སློ་
འཛིན་བྱེད་ལུགས་ཏེ་ཅང་དར་སོ་ཆེ་ཞིང་། དགོན་སྡེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གཞུང་
ཆེ་ཆུང་དང་ཆོ་ག་སོགས་སློ་འཛིན་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་དམངས་ཁྱོད་དུ་འདྲ་
ཆོས་སྦྱོད་དུ་གྲགས་པའི་འདོན་ཆོག་མང་པོ་ཞིག་སློར་བཟུང་ནས་རྒྱ་ན་འདོན་
བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་དར་སོ་ཏེ་ཅང་ཆེ། འདོན་ཆོག་དེ་དག་གི་ནང་དོན་
ཆོས་ལུགས་དང་འབྲེལ་བ་སློས་མ་དགོས་ཀྱང་། དེ་དག་མང་ཆེ་བཞི་བོད་
ཀྱི་དུས་སྐབས་སོ་སོའི་མཁས་པ་ཁག་གིས་མངོན་པའི་བརྩམས་ཆོས་ཡིན་པ་
དང་། དེ་དག་གི་ཚུམ་ལུས་དང་ཆོག་ཉམས་གཉིས་ཐད་ནས་ཚུམ་རིགས་
ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་ཡིན་སྐབས། བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་དང་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས། བོད་
ཀྱི་རིག་གནས་གསུམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཏེ་ཅང་གཏིང་ཟབ་པ་དང་། ཕན་ཚུན་ཤུགས་
ཀྱི་ཉན་ཆེ་ཞིང་འབྲལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ། དེ་དག་གི་དཔེ་མཆོད་
མང་ཡང་ཞིབ་འཇུག་ཆ་ཆང་གིས་ཁྲུངས་སྦྱེལ་ར་སློད་བྱེད་མཁན་ཏེ་ཅང་
དགོན། དཔེར་ན། བོད་ཀྱི་ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་ཁག་གི་གསལ་མཆོད་ནི་
སྙན་ངག་གི་དྲག་ཤུགས་ཀྱི་ཉམས་ཆེ་བའི་བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་གི་གྲུབ་ཆ་གལ་

ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ནི་བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲིད་དུ་དར་སོ་ཆེ་ཞིང་ཤུགས་
 གྱེན་ཆེ་བའི་ཚུམ་རིག་ཀྱང་ཡིན། གསོལ་མཆོད་དེ་དག་ནི་དགའ་ལྡན་པོ་
 བྱང་བའི་སྐབས་སུ་སྒར་མེད་གསར་དར་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་མིན་རུང་དུས་སྐབས་
 དེ་ནས་བཟུང་བོད་ཡུལ་གྱི་སྟོང་སྟངས་བར་གསུམ་དུ་དར་བྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་
 པ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཕེལ་འཁྱོས་དང་མཐུན་པའི་དམིགས་
 བསལ་གནས་ཚུལ་ཞིག་དུ་ངེས་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིག་གི་སྤྱི་ཆོགས་ལ་
 ཤུགས་གྱེན་དང་། རྒྱུག་པ་པོའི་ཁོར་ཡུག་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྐབས་གནས་
 ཚུལ་དེ་དག་ལ་ངེས་པར་དུ་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པར་སེམས།

ཐུ་པ། སྐབས་དེ་དག་དུ་ཚུམ་རིག་དང་སྲིད་དོན་བར་གྱི་འབྲེལ་བ།

དེང་སྐབས་མི་རེ་བྱུང་གིས་བོད་ལ་སྲིད་ལུགས་སྦྱོང་ཐབས་ཀྱི་རིག་
 གནས་ཤིག་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་ནི་རང་ཉིད་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གནས་
 ལ་ཆ་རྒྱས་ཏེ་ཅང་ཞན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་དུ་ངེས། བོད་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་བརྟན་བཅོས་ཡོད་མྱོང་ལ། ལྷག་
 པར་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་བས་བོད་ཀྱི་སྲིད་ལུགས་དབང་འཛིན་བྱས་རྗེས་སུ་
 བོད་ཀྱི་སྲིད་ལུགས་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུགས་གཞན་
 ཞིག་ནས་ཚུམ་རིག་གིས་བོད་ཀྱི་སྲིད་ལུགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བའི་བྱེད་
 རྒྱས་ཆེ་རུ་སོང་ཡོད།

༡ རྒྱལ་དབང་ཐུ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་བྱ་མཆོའི་ལུགས་བྱུང་གི་
 བསྐབས་བྱ་མུ་ཐི་ལའི་འབྲེང་བ་དང་། འདྲུ་མི་ཡམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་
 མཆོག་གི་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་ས་གཞི་སྦྱོང་བའི་རྒྱན་སོགས་ནང་།

དེ་ན་པོ་ད་ཀྱི་མིང་ཁྱོད་ན་ཕུའི་བསམ་མོ་མཆོན་ཞིང་། རྣམ་པ་ཚུ་མ་རིག་གྱུ་
 ཚལ་གྱི་ཆོད་གཞི་ད་ཅང་མཐོ་བ་འདི་འདྲ་ནི་བོད་ཀྱི་ཚུ་མ་རིག་གྱིས་མིང་ལུགས་
 ལ་ཞབས་འདེགས་བྱས་པའི་དཔེ་མཆོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་དགའ་ལྡན་སོ་བྱང་
 བའི་དུས་སྐབས་སུ་བརྟན་བཅོས་དེ་དག་དར་སོ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་མཆོན་ཚུ་ལ་
 གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་དྲན་གསེའི་ཚུ་ལ་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན།

དྲུག་པ། དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་བའི་དུས་སྐབས་སུ་བྱང་བའི་ཡུལ་བྱང་
ཙོམ་པ་པོ་སྒོར་ཞིག

ཆོག་རྒྱལ་ཉམ་དག་གི་རྒྱ་ཙམ་འདོན་པ་ལ་འགན་ཁུངས་བ་ཡ་རྒྱལ་
 དབང་ལྔ་པ་དག་དབང་ལྔ་པ་བཟང་བྱ་མཆོད་དང་། ཚོམ་གཞུང་སྤྱི་པའི་ཕུལ་བྱུང་
 ཚོམ་པ་པོ་བོད་མཁས་པ་མི་ཤམ་དག་ལེགས་ནམ་རྒྱལ། བོད་ཀྱི་མགྱུར་སྤྱི་
 ཚོམ་རིག་སྤྱི་པའི་དཔེ་མཆོན་སྤྱི་པའི་རྒྱལ་པ་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོ། ཉམ་
 དག་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་ལྟན་པའི་བརྩམས་ཆོས་སྤེལ་མཁན་མདོ་མཁར་བ་
 ཞབས་བྱུང་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ། ནང་དོན་གཏིང་ཟབ་ལ་ཆོག་བརྟེན་ཉམས་
 ཆེ་བ་གི་ཉི་ལྔ་པ་བཟང་འཕྲིན་ལས། ཆོག་ཉམས་འདོན་པར་ཕུལ་བྱུང་བ་པོ་དངས་
 འདོན་ལྔ་པ་བཟང་དཔལ་ལྔ། ཆོག་བརྟེན་ཆེ་ལ་ནང་དོན་ཉི་ལྔ་ལྟངས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཙམ་དྲ་ཅང་ཆད་མཐོ་པའི་དོ་སྤྱིས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ། སལ་སྐད་ཉམ་དག་
 གི་སྤྱི་ལ་འབྱེད་མཁས་དབང་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ། ཆོར་བ་གསར་པ་
 དབྱངས་འགྲོས་གསར་པའི་ལམ་ནས་སྤྱི་པ་གཏོད་མཁན་ནམ་ཚོམ་རིགས་དག་
 མང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་དངོས་ལ་བཅར་པའི་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་སོགས་མི་སྤེར་
 གྱི་ཐད་ནས་བཤད་ན་བོད་ཀྱི་ཚོམ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཞུང་འདེགས་ཀ་བ་ལྟ་

བུའི་མཁས་པ་མང་པོ་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་བའི་དུས་སྐབས་སུ་བྱང་ཡོད་པ་དེ་
དག་ནི་གངས་འབོར་ཙམ་མ་ཡིན་པར། སྤུས་ཚད་ཀྱི་ཐང་ནས་ཀྱང་གིན་
དུ་ཕུན་སུམ་ཚུགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བོད་ཀྱི་ཚུམ་རིགས་ལོ་རྒྱུས་
ཁོད་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་མི་སྣ་གལ་ཆེན་སྐོར་ཞིག་ཡིན།

བདུན་པ། དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་བའི་དུས་སྐབས་སུ་བྱང་བའི་བོད་ཀྱི་
ཕུལ་བྱང་ཚུམ་ཡིག་སྐོར་ཞིག

རྒྱལ་དབང་ཚོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་(༡༩༡༢-༡༩༤༣)མཛད་པའི་<<ལྷ་
ཡིག་བསོད་ནམས་ཉི་མ་སྟོང་འབར།>> བོད་མཁས་པ་མི་ཤམ་དགེ་ལེགས་
རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་(༡༩༡༤-འདས་ལོ་མི་གསལ།)མཛད་པའི་<<ལྷ་འཕྲིན་དག་
དབང་དཔྱད་ཀྱི་པོ་ཉ།>> རྩེ་རྒྱ་དག་དབང་ཚོ་བཟང་ཆོས་ལྡན་གྱིས་
(༡༩༤༣-༡༩༧༤)མཛད་པའི་<<ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསྐབ་བྱ་རབ་གསལ།>>
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོང་རྩེས་(༡༩༤༤-༡༩༧༣)མཛད་པའི་<<ལུ་
གདམས་མགུར་མ།>> རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་(༡༩༤༣-
༡༩༠༦)མཛད་པའི་<<ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མགུར་རྒྱ།>> མདོ་མཁར་
བཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ་གྱིས་(༡༩༧༢-༡༩༧༩)མཛད་པའི་<<མི་དབང་རྟོགས་
བརྗོད་>>དང་། <<གཞིན་ཅུ་ཆེ་མེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད།>> དཔལ་སྤུལ་
འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོས་(༡༩༠༤-༡༩༤༢)མཛད་པའི་<<གཏམ་
པརྫའི་ཆལ་གྱི་རྫོས་གར།>> ཀའི་ཚོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་(༡༩༤༧-
༡༩༠༤)མཛད་པའི་<<མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རབ་དུ་བྱེད་
པ་མཁས་པའི་མགྲིན་རྒྱུ།>> ཤེལ་དཀར་སྤང་བ་མི་འགྱུར་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་

(༡༥༥-༡༧༡) མཛད་པའི་<<ལྷ་ས་དྲན་གྱ།>> སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བཟང་
 དཔལ་ལྷན་གྱིས་(༡༥༡-༡༧༧) མཛད་པའི་<<ལྷན་དག་གི་པོ་ཉ་གཞིན་
 ཅུ་དོན་རབ་ཏུ་གྱུ་བ་པ།>> རོ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་རབ་ཏུ་མཆོས་(༡༥༧-
 ༡༧༥) མཛད་པའི་<<རྩེ་ཐུ་མའི་བསྟོད་པ་དད་པའི་དྲི་བསྐྱུང་འབྲུལ་བའི་
 སྒྲིལ་གྱི་རྩིང་བྱ།>> མཁས་དབང་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་(༡༧༠-
 ༡༧༥) མཛད་པའི་<<འདུ་བྲལ་སྒྲིལ་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྱ།>>དང་
 <<བཙོན་ནས་ཏྲ་ཁང་བ་ལ་གནང་བའི་མགྲུར།>> <<མི་ཉག་པ་དྲན་
 པའི་གསུང་མགྲུར།>> དོན་གྱུ་བ་ལྷན་གྱིས་(༡༧༥-༡༧༥) བཅུམས་
 པའི་<<ལང་ཆོའི་ཐབ་ཆུ།>>དང་<<འདི་ནའང་དག་ཏུ་མཆོངས་ཞིང་བྱེད་
 བཞིན་པའི་སྒྲིལ་གསེན་པོ་ཞིག་འདུག།>> <<ཀང་ལམ་ཕྱ་མོ།>> དོན་
 གྱུ་བ་དབང་འབྲུལ་གྱིས་བཅུམས་པའི་<<ས་སྐང་སྐྱུ་སྐྱུ་བྱས་པའི་སྐར་མ་
 འོད་ཆེན།>> དོར་ཞི་གདོང་དུ་གསྟེམས་སྒྲིལ་བཅུམས་པའི་<<དབྱེད་གྱི་
 བདག་མོ་ལྷ་ལས་བབས་པ།>>དང་<<རབ་དཀར་དུང་གི་བུ་མོ་སྒྲིལ་སྒྱུག་
 མདོ།>> འདུ་སྐྱལ་བཟང་གིས་བཅུམས་པའི་<<དར་སྒྲིན་དང་དར་
 ཟབ།>>དང་<<ལྷོན་པའི་ཡུགས་བསམ།>>སོགས་ཏེ་འདི་དག་ནི་དཔེ་མཆོན་
 ཆེས་ཉུང་གས་ཅམ་མོ།།

གཞན་ལས་བསྐྱར་པ་དང་གཞན་ལས་སྒྲིག་པ་ལེན་པ་ལྟར་ཆད་མཐོན་
 བོར་སྒྲིག་པ་ལྟར་དབང་གིས་ད་ལྟའི་ང་ཚོའི་སྒྲིག་པ་ལྟར་སྒྲིག་པ་གི་
 གཞུང་ལུགས་སྒྲིག་པ་ནམས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་ནག་དང་། གཞན་ལྟ་མོར་
 ཕྱི་སྒྲིག་པ་ལེན་པ་སྒྲིག་པ་ཚོས་སྒྲིག་པ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་གནང་སྒྲིག་པ་
 ཡིན་པ་ནམས་ལ་ལྟར་སྒྲིག་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ཚོས་གཞན་གྱི་རིག་པ་སྒྲིག་
 འགོ་བཟུང་པ་ཅམ་ལས་ཅམ་དེ་དང་མར་དེ་འབྲུལ་བའི་བོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 སྒྲིག་མེད་དྲངས་གཙང་གི་འབྲུལ་སྒྲིག་པ་ལེན་པ་ལྟར་སྒྲིག་པ་གཞུང་ལུགས་གསར་
 པ་ཞིག་གམ་རང་རྒྱ་པ་ཞིག་གནང་མ་བྱུང་པ་ཡང་ཚོས་རིག་ལོ་རྒྱུས་ལ་བརྟུས་
 ན་ཏེ་ཆད་མཐོན་གསལ་ཡིན་སྒྲིག་པ་གནད་དོན་འདི་ང་ཚོས་ངོས་ལེན་བྱེད་
 དགོས་ངེས་ཡིན་པར་སྒྲིག་པ། དེ་འདྲའི་དབང་གིས་བོད་ཕྱི་ནང་གི་ན་གཞོན་
 སྒྲིག་པ་ལྟར་ཚོས་པ་ལྟར་བྱོད་ན་གསལ་ལུགས་དང་རྒྱ་མཚན་ཡོད་མེད་
 གང་ལྟར་བོད་རང་ཉིད་ལ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་མངོན་པའི་གཞུང་ལུགས་གསར་
 པའི་སྒྲིག་པ་གཞུང་གསར་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ལྟ་ལྟར་འདོན་མཁན་མང་པོ་ཞིག་
 ཐོན་དང་ཡོང་ཐུས་ཡིན་པའི་གནད་གཅིག་ནི་འདི་ལ་བྱུག་ཡོད།

ང་ཚོས་བརྒྱུད་ཁྱིམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཁ་ཕྱིར་འཁོར་ཏེ་དཔེ་
 འཛིན་ཅམ་བྱས་ན། བོད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ལྟར་སྒྲིག་པ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་
 གང་ཡིན་ཡང་མི་རིགས་གཞན་ནས་ཚུར་བསྐྱར་ལེན་བྱས་པ་ཏེ་ཆད་ལུགས་
 ཆེ་སྟེ། ཕྱི་ལོའི་སྒྲིག་ཀྱི་དུས་རབས་བདུན་པ་དང་བརྒྱུད་པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་
 གར་(རྒྱ་བྱེད་ཀྱི་དམ་ཚེས་སྟེ། མདོ་སྡེ་དབང་ས་བསྐྱེད་ལུང་དུ་བརྟན། ཆོགས་བཅད་
 ཆེད་བརྒྱུད་སྒྲིག་པ་ལྟར་། ཆོགས་བརྒྱུད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་། ཆོགས་རབས་གིན་དུ་རྒྱས་པ་

དང་། མཛད་བྱུང་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཡིན། ཁ)དང་
 རྒྱ་ནག་གཙོས་པའི་ཕྱིའི་ཡུལ་གྱི་མང་པོ་ཞིག་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་གཞུང་
 ལུགས་གང་མང་བསྐྱར་མགོ་ཚུགས་ལ། ལྷག་པར་དུ་བསམ་ཡས་སྒྲ་བསྐྱར་
 མིང་ནས་ལོ་རྒྱུ་བཀང་མང་སྐྱེད་བསྐྱང་གནང་བར་མ་ཟད། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་
 པ་པོ་མ་ལམ་ཏུ་དང་རྒྱ་ནག་གི་མཁས་པ་དྲུག་མ་ཞང་མ་གོ་ལེ་སོགས་གདན་
 དངས་ནས་བསྐྱན་བཅོས་མང་པོ་བོད་དུ་བསྐྱར་ལ། ལོ་རྒྱུ་བ་གན་གསུམ་བར་
 གསུམ་གཞོན་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་དང་ཤེས་རབ་སྤྱོད་བྱ།
 གཏམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེང་བ། རྒྱ་བོ་གསོ་ཐིགས། བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད།
 ལྷ་ལས་ཐུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ། མདོ་མངས་སྒྲན་སོགས་ལེགས་བཤད་དང་
 གཏམ་རྒྱུད་སྒྲ་ཆོགས་པ་དང་། ད་དུང་རྒྱ་ནག་དང་བལ་ཡུལ། ཁ་ཆེ་སོགས་
 ནས་ཀྱང་བསྐྱར་ཆོས་ཉུང་ཙམ་རེ་ཡོད་པར་སྒྲུང་། འོ་ན་གཞན་ནས་ཚུར་
 བསྐྱར་པ་ཁོ་ན་ལས་བོད་རང་ཉིད་ཀྱི་གདོད་མའི་ཚོམ་རིག་བརྩམས་ཆོས་ཤིག་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། གདོད་མའི་སྒྲན་ངག་སྟེ་(བོད་ལ་ཆོག་རྒྱན་
 རིག་པའི་གཞུང་སྒྲན་ངག་མེ་ལོང་མ་དར་ནས་མེ་ལོང་མ་ལ་བོད་ཀྱི་སྐད་སྟོལ་དང་མཐུན་པའི་
 འཕེལ་བྱས་ངེས་ཅན་ཞིག་འབྱུང་དུ་བརྩུག་པས། རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ཚོམ་རིག་དང་ཆོག་རྒྱན་
 གྱི་རིག་པ་ལ་སྒྲན་ངག་ཅས་གོ་གཉིས་ཆོད་ཀྱི་གཞུང་ཤིག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་འདིར་ཚོམ་རིག་གི་
 རྒྱ་ཡངས་དོག་དབང་གིས་གོ་བ་ལེན་དགོས།)སྟེད་པ་ཆགས་སྟུ། གཏམ་རྒྱུད་དང་
 ངག་རྒྱན། མགྱར་སྟུ་དང་རོ་སྟུང་། རྟེན། རྟོ་རིང་གི་ཡི་གེ་དང་རྟེལ་
 བུའི་ཁ་བྱང་། གཏེར་ཡིག་སྒྲ་ཆོགས་། སྟོང་བཅན་གྱི་མ་ནི་བཀའ་འབུམ།
 སྟོབ་དཔོན་ཐོན་མའི་མགྱར་སྟུ། སྤ་གསལ་སྒྲུང་གི་སྤ་བཞེད། བཀའ་གདམས་

བྱ་ཆོས་ (གཉའ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱིས་མཆོག་གིས་རིག་གཞུང་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་དག་གི་ལམ་ནས་བྱངས་
 ཉེ། བཅོམ་བཤེས་གཞུང་སྒྲིབ་བསྐྱེད་དོན་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་ཁོག་སྒྲིབ་པ་དང་། དཀའ་བའི་གནད་
 དེ་ཉིག་སྒྲིབ་དཔེ་ཡིས་འགྲོལ་བ་དང་། གཞུགས་སྐྱེད་འགོད་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་
 ཚད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱ་བར་འདུག་པ་ནི་བསམ་ལ་ལྟན་ཚུངས་འདིའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ།) སོགས་པོད་རང་ཉིད་ཀྱི་མཁས་པ་བགྲངས་ལས་འདས་པའི་ཚུམ་
 རིག་བརྩམས་ཆོས་ཀྱི་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་བརྩམས་ཆོས་གང་མང་ཡོད་དོ། དེ་
 ལྟར་པོད་རང་ཉིད་ཀྱི་གདོད་མའི་སྒྲིབ་དག་གམ་ཚུམ་རིག་དང་། ཚུམ་རིག་
 བསྐྱེད་ཆོས་གཉིས་ལས་ནར་སོན་པའི་པོད་ཀྱི་སྒྲིབ་དག་གི་ངོ་བོ་འཆོལ་ལུགས་
 ལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་མཆིས་པ་རགས་བསྐྱེད་ཚུམ་པོད་ན།

དང་པོ། སྒྲིབ་དག་གི་མཆོག་ཉིད།

དེ་ཡང་ན་གཞིན་སྒྲིབ་དག་པ་འདུ་སྐལ་བཟང་གིས། རང་རེ་པོད་ལ་
 མཆོན་ནའང་སྒྲིབ་དག་གི་རིག་པའི་རྩ་ལ་ཁ་ཤིང་གསལ་མེད་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྒྲིབ་
 དག་ལ་མཆོན་ཉིད་དུ་མ་མང་དུ་པ་ཕལ་ཆེར་གནད་ལ་འབབ་ཅིང་བྱུང་ཕྱིན་གས་
 རོན་ནའང་སྐྱེད་རྩ་ལ་ཚུམ་རིག་གི་ནམ་པ་ཞིག་གམ་ཚུམ་ལུས་ཤིག་ཏུ་བྱས་པའི་
 སྒྲིབ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་བྱས་ན་ལ་ལ་བྱུང་ཆེས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་དེ་
 ལས་ཐོག་སྒྲིབ་མ་བྱུང་བའམ་བྱུང་འོག་ཏུ་མ་ཆུད་པའང་ཡོད་པར་སྣང་། ཞེས་
 དང་། དེ་བཞིན་རེ་བཞོང་དོན་མཁས་ཀྱིས། དེ་ཡང་སྒྲིབ་དག་ཅེས་པའི་
 གོ་དོན་གྱི་ཐད་ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་དེའི་བྱེ་བྲག་
 གི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲེལ་གྱིས་གསར་བྱ་རྩམས་ཆོངས་
 པའི་ཕྱིན་ལ་བྱུང་ཅིང་། མོ་དང་ལྟན་པ་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་དོགས་གནས་དང་

ཐེ་ཆོམ་དུ་མ་ཞིག་བཞག་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནད་ནམས་ཡིད་དུ་
 འབབ་པ་ཞིག་བཞོད་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་། ཞེས་པ་ལྟར་སྟན་
 ངག་གི་མཆན་ཉིད་སྒྲོར་ལ་ལེགས་བཤད་དུ་སོང་ཡོད་མེད་ཅི་རིགས་ཡོད་
 ནའང་། སྟན་ངག་ནི་ན་བར་སྟན་ཞིང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་རྒྱུ་ཕྱེད་ཆོག་གི་སྒྲོར་
 བ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་པ་དེ་སྒྲ་ཡངས་འདུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ལ། སྒྲ་དོག་
 འདུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚུམ་རིག་སྒྲ་ཚལ་གྱི་ནམ་པ་ཞིག་གམ་ཚུམ་ལུས་
 བྱིན་ལ་གོ་དགོས་ཟེར། དེས་ན་སྒྲ་ཚལ་ཚུམ་རིག་ཅེས་པ་ནི་ངག་གི་སྒྲོར་
 བའམ་སྒྲ་དེ་ཆའི་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་བ་ལྟེ་སྒྲ་ཚལ་གྱི་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲི་
 ཆོགས་འཆོ་བ་གཟུགས་བརྟན་དུ་བསྐྱུན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་བཞོད་
 པའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྒྲ་ངས་བྱིན་ལ་གོ། ཚུམ་ལུས་ཞེས་པ་ཡིད་ཀྱི་ཆོར་
 འདུ་སྒྲ་ཆོགས་གསལ་བར་བཞོད་པའི་ཐབས་ལམ་གཙོ་བོ་ནམ་པའི་གྲུབ་ཚུལ་
 ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུས་སྒྲི་སྒྲིང་བ་དང་རང་རེའི་བོད་མཁས་པ་སྤྲ་མ་
 ནམས་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་གནད་སྒྲ་ངས་མི་འདྲ། (བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྲ་མ་ལྟེ་སྟན་
 ངག་མེ་ཡོང་མའི་ལུགས་ལ་བཅད་ལྷུག་སྒྲེ་ལ་མ་གསུམ་དང་། སྒྲི་སྒྲིང་པ་ལ་ལོ་ཆེས་སྒྲ་དེ་
 གོ་རིམ་དང་བཞོལ་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་སྒྲ་བརྟན་བཞེངས་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་
 ཁྱད་པར་སྒྲེ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་མཆོན་པ། དོན་གྱི་བྱུང་བ་བཞོད་པ། རྒྲོས་གར་བཅས་
 གསུམ་དང་། ལྷ་ལྟ་པ་ནམས་ཀྱིས་བཞི་རུ་དབྱེ་བ་སོགས་འདོད་ལུགས་མི་འདྲ། གཞན་ཡང་
 ཚུམ་རིག་གི་ལུས་དང་རང་རེའི་སྟན་ངག་གི་ལུས་གཉིས་ལ་ཡང་མཚུངས་བསྐྱར་ཞིག་ངེས་པར་
 ཕྱེད་གལ་ཆེ།) དེས་ན་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ན་བར་སྟན་ཞིང་ཞེས་
 པ་ཆོག་སྒྲོར་སྟན་པའི་ཆ་དང་། ཡིད་འཕྲོག་པ་ཞེས་པའི་བཞོད་བྱ་དོན་གྱི་

ཆ་དེ་ནང་དོན་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་ཡོད་སྟབས་བདག་གིས་ནི་བོད་མཁས་པས་མང་དཔེ་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་ཉིད་དེ་ག་རང་ལེགས་བཤད་དུ་མཐོང་སྟེ། དེ་མི་འདོད་མཁན་ནམས་ཀྱིས་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་དེ་དག་ཡང་དང་བསྟར་དུ་ཨ་སྒྲོར་ཡང་སྒྲོར་ཅི་འདྲ་བྱས་ཀྱང་བོད་མཁས་པའི་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ར་བ་ལས་བཞུགས་ནས་དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ངོས་འཛིན་གནང་བུ་བམི་འདུག་པ་འདྲོ། བོད་མཁས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་ཉིད་ན་བར་སྒྲུབ་ཞིང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཆོག་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ཡུལ་ཅན་ན་བའི་དབང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དང་བ་འདྲེན་ལྟས་ཀྱི་དག་སྦྱར་ཞིག་ལ་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་འདུག་ན་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་ཉིད་དུ་འོས་ཤིང་འཆོས་པར་མཐོང་སྟེ། ན་བར་སྒྲུབ་མིན་ནི་གཙོ་བོ་དག་གི་སྦྱར་བ་ལེགས་ཉེས་ཀྱིས་འབྱེད་དགོས་ལ། དག་སྦྱར་ལེགས་མིན་ནི་གཙོ་བོ་ཆོག་གི་སྟངས་ནས་འབྱེད་དགོས་པས་ན། དེ་ལ་ནི་བོད་ཀྱི་བདེ་སྦྱོང་གི་གཞུང་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་བདེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་དང་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོག་གི་སྦྱར་བ་ཡང་དག་པའི་མཆོད་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་མ་འདྲོམས་ན་མཆོད་ཉིད་འདི་འདྲེན་དང་པོ་མ་ཆང་བ་ཡིན། ཡིད་འཕྲོག་མིན་ནི་སྒྲུབ་པའི་གཙོ་བོ་དོན་ཀྱི་བཅོམ་བྱེད་ལ་ཡིད་འཕྲོད་པའི་ལྟས་པ་ཡོད་པར་གོ་དགོས་སྟབས་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ལ་དོན་ཀྱི་བཅོམ་བྱེད་ཡང་དག་པ་ཞིག་དགོས་པ་བསྟན་འདུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་པ་པོས་མཆོན་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་མཆོན་བྱེད་སྟེ་བ་ལེགས་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་གི་སྦྱར་བའི་ཁོག་པར་དངས་ཏེ་ཉམས་འགྱུར་སྒྲུབ་པའི་

ཚུམ་རིག་ཅིག་ཡིན་དགོས་ན། བཅོམ་བྱ་དང་ཅོམ་བྱེད་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་
དམ་པོར་འབྲེལ་ཞིང་གཅིག་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོས་གྲུབ་ཀྱིས་ཚུམ་པ་པོའི་
དགོངས་དོན་མཚོན་དགོས་པ་ཞིག་མཚན་ཉིད་འདིས་བསྟན་འདུག་གོ། འོན་
ཀྱང་སྟན་ངག་པ་འདྲ་སྐལ་བཟང་ལགས་ཀྱིས། བོད་དུ་སྟན་ངག་ཅེས་པའི་
སྒྲ་ལ་གོ་དོན་འདི་འདྲ་མང་བའང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚུམ་
རིག་འཕེལ་ཀྱས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཁྲིད་རིམ་གྱིས་ཆགས་པ་ཡིན་པས། གཅིག་
ལ་སྟན་ངག་གི་མིང་གིས་བསྟན་ན་ཅིག་ཤོས་ལ་སྟན་ངག་དུ་འབོད་མི་རུང་
བར་བྱེད་རྒྱ་མེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་བཅད་རེ་ཞིག་སྤྱད་ཀྱང་མཛད་དཀའ་
གསུངས་པ་ནི་དོན་ལ་གནས་པའི་གཏམ་མོ། །

གཉིས་པ། སྟན་ངག་གི་སློག

རང་རེའི་སྟན་ངག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྟན་ངག་གི་གཞུང་ལུགས་སྡོན་
ལ་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་སྟན་ངག་གི་སློག་ཅེས་པའི་བད་ཆད་བྱུང་ནས་ལོང་སྤྱོད་
བརྒྱ་ཡས་མས་ལས་སོང་མེད་སྟབས་གཞུང་ལུགས་ཤིག་གི་དོས་ནས་བསྟན་
ན་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཙམ་རིང་པོ་མིན། བོད་སྤྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟན་
ངག་ལ་སློག་ཡོད་མེད་ཐད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་པའི་གྱིས།
སྟན་ངག་ལ་ནི་ལུས་དང་རྒྱུ། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟུས་ཏེ་བཤད། །ཅེས་
དང་། ཟུར་མཁར་པ་སློའི་གྲོས་རྒྱལ་པོས། (སྟན་བྱུང་གཏམ་དང་སྟེ་བཞི་འཕྲ།
གྲང་ཁྲིར་རྒྱ་མཚོ་རི་དང་དུས། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་བྱའི་དོན་ནི་སློག་ཡིན་ནོ།) བཅོམ་
བྱ་སྟེ་བཞི་བསྟུས་པའི་དོན་རྣམས་སློག་དང་ཆོག་བཅད་སྟུག་སྟེ་ལ་མ་གསུམ་
ཅོད་བྱེད་ཀྱི་ལུས། དོན་སྒྲགས་བཀའ་སྤྱད་དུ་དོས་འཛིན་གནང་བ་ལ། བོད་

མཁའ་པ་སྒྲིག་པ་ ཟུར་མཁའ་པ་སྒྲིག་པ་དེ་ལྟར་དགོངས་པ་ནི་ས་པ་ཆ་གིས། སྒྲིག་
 གི་དབང་པོས་མ་བཟུང་བས། ཁྱི་རོ་བཟང་ཡང་སྒྲིག་ལེན། གསུངས་
 པ་ཆར། སྒྲིག་མེད་པའི་ལུས་དེ་ལ་རོའི་དོན་སྒྲིལ་བར་འགྲོ་མཛོད་གཞུང་ཡང་།
 དེ་ལྟར་མེད་པའི་ལུས་པའི་དབང་པོ་གཞན་ཡང་ཅི་སྒྲིལ་མི་དགོས། ཡང་ཁོང་
 གིས། ཟུར་མཁའ་པ་སྒྲིག་པ་དེ་ལྟར་དགོངས་པ་ནི་སྒྲིག་པ་མེ་ལོང་རང་དང་།
 ས་པ་ཆ་གི་སྒྲིག་པ་འགྲེལ། དཔང་ཁྲི་ཀ་བཅས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ། ཁོང་གིས་
 དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་ཁོང་གསོ་བ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མཐུ་བཏུས་པས་ཡིན་
 ཞིང་། སྒྲིག་པ་གཞན་གི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནམས་སྒྲིལ་བའི་ལུས་སྒྲིག་
 ཀྱི་གསུམ་དང་བསྒྲིལ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། གལ་སྲིད་ལུས་ཡོད་ཕྱིན་
 སྒྲིག་དགོས་པར་ངེས་ན་མེད་པའི་དབང་པོ་གཞན་ཡང་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་
 མི་དགོས་ཞེས་ཟུར་མཁའ་པ་སྒྲིག་པ་གི་སྒྲིག་པ་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་གནང་
 བ་དང་། ཡང་མེ་ལོང་ཅ་ཆོག་དུ་སྒྲིལ་དང་ཉེན་གཞི་ཅོ་མ་ཚུ་ལ་གྱི། ཞེས་
 པའི་ཉེན་གཞི་ནི་དབྱངས་ཅན་རོལ་མཆོ་ལས། སྒྲིག་དང་དོན་གཅིག་པར་
 འཆད་དོ། ལགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་སྐབས་འདིར་འཇམ་ཁ། སྒྲིག་པ་
 པ་རྒྱ་རོང་པ་སོགས་མཁའ་པ་མང་པོ་དང་། དཔའ་པོ་གཙུག་ལག་སོགས་
 རྒྱུངས་པའི་མཁའ་པའི་གོ་སར་འགྱུང་བ་མང་པོ་དག་གིས། གཏམ་རྒྱུད་དང་
 རྒྱུ་བཞི་སོགས་སྒྲིག་པ་གི་ལུས་སྒྲིལ་འཆད་ཅིང་། ལ་ལ་དོན་གྱི་ལུས་དང་།
 ཆོག་གི་ལུས་ཞེས་འབྲེག་པོར་འགྲེལ་པ་སོགས་ནི། རྒྱ་མིང་ལ་སྒྲིང་པོར་
 འདོད་པ་ཁོ་ནར་སྤང་བས། དེས་ན་གོང་དུ། ལུས་དང་རྒྱུ་ཡང་རབ་དུ་
 བསྒྲིལ། ཞེས་པའི་སྒྲིག་པ་གསུངས་ལ་བསྒྲིལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། སྒྲིག་པ་

གྱི་སྦྱོར་བྱས་ལུས་མངོས་པ་ལ་རྒྱན་གྱིས་སྦས་པ་བཞིན་དུ། རྟེན་བཞི་སོགས་
 གྱི་བརྗོད་བྱའི་སྟོན་དང་ལྟན་པའི་སྟན་ངག་གི་ལུས་བཅད་ལྟག་སྟེ་ལ་མ་ལ།
 རྟོན་རྒྱན་སྦྱ་རྒྱན་གཤམ་ཆོག་གི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་སྦས་སོ་ཞེས་ཁོ་བོའི་སྒྲོབ་
 དཔོན་གངས་ཅན་ལོ་རྒྱུ་བ་འཇམ་དཔལ་དོ་རྗེའི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངོ་མ་
 བཤད་དུ་མངོན་ལ། ཟུར་མཁར་སྒོ་གྲོས་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་
 བཤད་དོ། ཞེས་དང་། ཡང་ལ་ལས་རྩ་བའི་ལུས་དང་རྒྱན་ཡང་རབ་དུ་བཞུན་
 ཞེས་པའི་ཡང་སྦས་སྟོན་ངེས་པར་བཞུན་ཡོད་ཟེར། ཡང་ལ་ལས། ལུས་
 སྟོན་རྒྱན་གསུམ་བཤད་པ་བདེན་ནམ་ཏུ་ན། བདེན་ན་གཞུང་འདི་དངོས་བཞུན་
 ཅི་ལྟ་བུ། མི་བདེན་ན་ནི་ལུང་རིག་སྒྲིན་བརྗོད་ནས། དཔལ་གྱི་ལུང་ལེགས་
 བཤད་གསར་པ་སྦྱོན་པར་འོས། ཅེས་ཀྱང་སྦས་སོ། ཨ་ལགས་དོར་ཞི་
 ཆང་གིས་ཀྱང་། ཆོག་གི་བརྗོད་བྱ་སྦྱི་ཡི་གདོས་བཅས་གཟུགས། རྟོན་གྱི་
 དཔོན་པ་ནང་གི་རྣམ་ཤེས་ཉིད། སྟོན་མེད་པེམ་རོ་མངོས་ཀྱང་སུ་ཡིས་
 འབྱུང་། བེམ་གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་གང་ལ་བརྟེན། ཅེས་དང་། བཅོས་
 མིན་གྲགས་དྲག་སེམས་ཀྱི་སྟོན་མེད་ན། ཆོག་སྦྱོར་སྦྱ་མདོག་མངོས་ཀྱང་
 གསེར་མོང་རོ། རོ་མཆར་རྟོག་བཏགས་གཤོག་ཟུང་མ་སྦྱོས་ན། ས་ལ་
 འཁྱོར་འཁྱོ་བྱེད་པའི་བྱེད་ལྟ་ཉིད། ཅེས་སྟན་ངག་ལ་སྟོན་འདོད་མིན་
 གྱི་བཞེད་སྟོགས་མི་འདྲ་བ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་སྟན་ངག་མེ་ལོང་རྩ་
 བ་ལས། ལུས་ནི་རེ་ཞིག་འདོད་པ་ཡི། རྟོན་གྱི་རྣམ་བཅད་ཆོག་གི་སྤྱོད་། ཞེས་
 ལུས་བཞུན་པ་དང་། སྟན་ངག་མངོས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་རྒྱན་
 ཞེས་རབ་དུ་འདོད། ཅེས་པས་རྒྱན་བཞུན་པ་ལས་སྟོན་ཅེས་དངོས་སུ་མ་

བསྒྲིག་པ་རང་ལུགས་ཅི་ཡིན་ལ་ཡང་འདྲི་དང་པ་མི་འདྲ་བ་ཡིན། གནའ་མེ་
 མོས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། དེས་ན་སྒྲིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་འདྲི་དང་མིན་ནི་
 མཁས་པ་དག་གི་དགོངས་པའི་འབྲེར་སྒྲིག་པ་ལས་དོན་དམ་དུ་སྒྲིག་གི་མཆོན་
 ཉིད་ལ་ཡན་གར་བ་ཞིག་སྤྱད་ཀྱང་མི་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། དྲི་བཞོན་ནི་རྒྱུ་
 ཡིན་ལ། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་དྲི་བཞོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བཞིན་ནའང་མཆོན་
 ཉིད་དེས་རྒྱུ་དང་མ་དྲི་བཞོན་ཞེས་པའི་མཆོན་བྱ་དེ་ཁོ་ན་མཆོན། དེ་མ་ཡིན་
 པར་རྒྱུ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཅིག་དང་དྲི་བཞོན་ལ་དེ་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅིག་
 དགོས་སམ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིག་པ་གི་བཞིན་དོན་སྟེང་པོ་ལ་སྒྲིག་ཅེས་བཞིན་
 པ་ནི་འདྲ་བ་རྒྱུ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས། སྒྲིག་ཅེས་པའི་མཆོན་
 བྱ་དེ་སྒྲིག་མིང་ཅམ་ཡིད་མེད་ལ་མ་སྟོས་པར་གནས་ངེས་ཡིན་པ་ཤེས་སྟེ། དོན་
 དམ་དུ་སྒྲིག་པ་གི་དོན་སྟེང་ཞེས་པས་སྒྲིག་ཅེས་པའི་ཆབ་བྱས་ཆོག་གནའ་
 མིས་བཞིན་བྱ་སྟེ་བཞི་བསྟུས་པའི་དོན་ནམས་སྒྲིག་ཅེས་པ་ནི་གནའ་མིས་བཞིན་
 རྒྱངས་ཡིན་ལ། རྟེན་བཞི་འཕྲུལ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་བཞིན་
 བྱ་འབྱུང་བའི་ཁྱད་སྤངས་དང་། བཞིན་བྱ་མེ་རེར་དོན་གྱི་སྟེང་པོ་མེ་དགོས་ཤིང་།
 སྟེང་པོ་དེ་ལ་སྒྲིག་ཅེས་བཞིན་པ་ཡིན། སྒྲིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ནི་སྒྲིག་
 པ་ག་གཞུང་ལུགས་ཁྲིད་དུ་དམིགས་བསལ་གྱིས་འདྲ་བ་རྒྱུ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་
 བཏགས་པ་དང་། སྒྲིག་བཞིན་པ་དང་གོམས་ཟིན་པའི་བདེ་ཆད་ཅིག་མེད། སྒྲིག་
 ཅེས་བཞིན་ན་ངེས་པར་དུ་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡོད་དགོས་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་
 བཞིན་ལུས་ཞེས་ན་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་ཆང་དགོས་པ་དང་། རྒྱུ་ཞེས་ན་མགུལ་
 དུ་དམར་ཤགས་སེ་བྱ་རུའི་དོ་ཤལ་བསྟར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པའི་ངེས་པ་

མེད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། ཡང་ཁོང་གིས། ལྷན་ངག་
མཁན་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཡིད་ཀྱིས། །ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་བརྗོད་བྱའི་
དོན་ལས། །ལྷན་ངག་གང་གི་སྤྱིར་པོར་གྱུར་ཅིང་། །ལུས་ཉིད་དོན་ལྡན་
འབྱུང་རྒྱུ་སྟོན་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡང་མཁན་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ལྷན་ངག་
གི་སྟོན་པའི་ཞེས་ལོགས་སུ་སྟོན་རྒྱུ་མེད་ན་ཡང་སྟོན་པའི་པར་དུ་ཡོད་པར་
སྟོན་ རྒྱ་གར་གྱི་ལྷན་ངག་པ་སྟོན་དཔོན་དག་འཕེལ་གྱིས་ཀྱང་ལྷན་ངག་
གི་སྟོན་ནི་མིའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཞིན་ལྷན་ངག་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་བྱ་བ་
པ་ལས་བཞད་མི་བྱ་བ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ།

འོ་ན་ང་ཚོས་ལྷན་ངག་མེ་ལོང་ལས་སྟོན་དངོས་སུ་མ་བརྟན་པས་
ལྷན་ངག་གི་སྟོན་ཅེས་པ་ཞིག་མི་འདོད་ཟེར་བཞི་རུང་གནས་ལུགས་དང་མི་
མཐུན་སྟུང་སྟེ། ལྷན་རྩ་མེ་ལོང་ལས་སྟོན་གི་ཐ་སྟོད་དངོས་སུ་མ་བརྟན་
པ་ཅུང་ལས་དེའི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཆར་སྟོན་ཡོད་པ་འདོད་དགོས་ཏེ། གཙོ་བོ་
ལྷན་ངག་པ་རང་དོས་ནས་སྟོན་གི་དགོས་དམིགས་དང་དེའི་གལ་འགངས་
ཆེ་ཆུང་ལ་བརྟུན་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱིར་ཚུལ་རིགས་གང་དང་གང་ཡིན་ན་མིའི་
བསམ་སྒྲུབ་འགྲུལ་སྒྱུད་ཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཚོར་བ་དག་འཇུག་བཏང་སྟོམས་
གང་རུང་གིས་མ་ཟིན་པ་མེད་ན་ཡང་ཚོར་བ་ལ་ངར་ཤུགས་དྲག་ཞན་དང་།
བྱུང་རྒྱུ་ཆེ་ཆུང་། སྤྱོད་བྱ་གཏིང་ཟབ་མིན་དབང་གིས་དང་། རྣམ་པའི་སྒྲིག་
གཞིའི་གོ་རིམ་དང་ཆོག་གི་སྒྲུབ་པའི་སྤྱི་བུ་སྟངས་སོགས་ལས་བརྩམས་ཆོས་
དེར་ལོགས་ཉེས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུ་འབྱུང་ན་ཡང་། གཙོ་བོ་སྟོན་སྟེ་བརྩམ་ཆོས་
དེའི་སྟོན་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གནས་པའི་ལྷན་ངག་མཁན་གྱི་དགོངས་པ་གཙོ་

བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ད་ལུས་དང་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་མ་ལག་གཙོ་བོ་ཡིན། དེའི་
 དབང་གིས་བརྒྱུ་མཐུན་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀར་(དོན་གྱི་བརྒྱུ་
 རྒྱུ་དང་ཆོག་གི་རྒྱུ་དང་གཉིས་) རྒྱུ་དོར་འདེམས་གསལ་སྤེལ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཀྱང་
 གཙོ་བོ་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་བརྒྱུ་བརྒྱུ་དོན་སྒྲིག་གི་དགོས་མཁོ་དང་སྒྲོས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་
 རྒྱུ་ལེགས་པ་ལ་བརྒྱུ་དགོས་པ་མེད། སྒྲུབ་པ་ལ་གོ་དཀར་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་བྱེད་
 པ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་ཆོག་གི་སྒྲུབ་པ་སྒྲིག་སྒྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་ལས་པ་ཡིན་ནོ།
 མཁས་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲིག་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཡང་སྒྲིག་འདོའ་ཞེས་ལོགས་
 སུ་མེད་ཟེར་བ་ཡང་། སྒྲུབ་པ་མཁས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་བརྒྱུ་མཐུན་ཆོས་དེའི་
 ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བྱུང་ཡོད་སྒྲུབ་པ་བརྒྱུ་མཐུན་ཆོས་དེའི་བརྒྱུ་དོན་
 རྣམས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་སྒྲིག་ཅེས་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པ་འདྲ། འོ་
 ན་སྒྲུབ་པ་མེ་ལོང་མ་ལས་སྒྲིག་བརྒྱུ་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་རུང་སྒྲུབ་པ་
 མཁས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་འདི་ལྟར་སྒྲིག་ཅེས་བཏགས་ན་འགལ་བ་ཡོད་པ་བདག་
 གིས་མི་མཐུན་པོ། དེའི་ཕྱིར་བརྒྱུ་དོན་གྱི་སྒྲིག་པོ་སྒྲིག་ རྒྱུ་དེ་བྱེད་
 ཆོག་གི་སྒྲུབ་པ་ལུས། རྒྱུ་དོན་གཤམ་གསུམ་རྒྱུ་དོན་ཟེར་བ་འདི་ལོགས་
 བཤད་དུ་འདོད། དེས་ན། བཅད་རྒྱུ་གྲུ་ལ་མཁའ་ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ། །སྒྲུ་
 བཞིའི་གཏམ་གྱི་སྒྲིག་ཅན་རིགས་ལྡན་མ། །དོན་སྒྲུ་གཤམ་ཆོག་ཞོར་བུའི་རྒྱན་
 གིས་སྒྲུ། །ཉམས་འགྱུར་སྒྲུ་པའི་སྒྲུ་དབྱངས་མཁའ་པར་ལེན། །ཅེས་
 པ་ནི་ལོགས་པར་བཤད་པ་ཁོ་ནའོ། །

གསུམ་པ། སྒྲུབ་པ་གི་བྱེད་པ་

སྒྲུབ་པ་གི་བྱེད་པ་གི་རྒྱུ་པའི་སྒྲོར་གནའ་དེང་གི་མཁས་པ་

ནམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་གསལ་
 བར་བྱེད་པའི་སྙན་ངག་བྱུང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བསྟོན་པ་བྱུང་། དེ་
 ལས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་
 བས། རིགས་ལམ་ནམ་པར་བྱེད་པའི་ནམ་དཔྱིད་དང་། །གཞུང་ལུགས་
 གདམས་པར་གར་བའི་ཉམས་ལེན་དང་། །ཆོག་སྦྱོར་ཆུ་ལ་ལ་མཁས་པའི་
 ངག་གི་དཔལ། །ས་སྟེང་འདི་ན་རིན་ཆེན་ནམ་གསུམ་སྟུང་། ཞེས་དང་།
 ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པས། སྒྲོས་གར་སྙན་ཆོག་རོ་འཛིན་དང་། །བྲལ་
 བའི་སྦྱོ་བོ་རྒྱགས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཨ་ལགས་ག་ངག་དབང་བསྟན་དར་
 གྱིས། ཡི་གེ་དག་ཀྱང་སྙན་ངག་མི་ལྡན་ན། །བྱད་མེད་མཛེས་མ་སྟེན་མོར་
 རྒྱ་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཨ་ལགས་ཆེ་ཏན་ཞབས་བྱང་ཆོང་གིས། ཐོས་པ་
 ཅམ་གྱིས་ཁོང་འདྲུམ་སྟོ་བྱེད་པའི། །དཔེ་བྲལ་སྙན་འཛེབས་ན་བའི་བཅུད་
 ལེན་གང་། ཆོག་སྦྱོར་སྔད་བྱང་འཛོ་བའི་འབྱུང་གནས་ཆེ། །སྙན་ངག་
 སྤུལ་བྱང་སྟིད་འདིའི་རིན་ཆེན་གཅིག །ཅེས་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་སྙན་ངག་
 པ་དགེ་དབང་གིས། མཁས་པ་ཉིད་ནི་མེད་ན་སྟོ་གྲོས་ནམས་ཉམས་མི་ནམས་
 འཆོ་བ་དོན་ཡོད་མིན། །མཚུངས་མེད་རྒྱས་པའི་སྙན་ངག་མེད་ན་མཁས་
 པ་ཉིད་ནི་ནི་ཙོའི་སྟོག་དང་མཚུངས། ཞེས་དང་། བོད་མཁས་པས། དེས་
 ན་སྙན་ཆོག་གི་རིག་པ་འདི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་གནས་མཆོག་ཏུ་གཅེས་པ་ཞིག་
 ཡིན་ཏེ། རང་དོན་རིག་པའི་གསུང་རབ་ནམས་ཀྱང་སྙན་ངག་གི་གཟུགས་
 ཁོ་ནར་གནས་གིང་། རིག་གནས་གཞན་ཀྱན་ལའང་འདི་ཉིད་འདུག་པས་
 རེས་བྱ་ཀུན་ལ་ལྟ་བའི་མིག་འབྲས་ལྟ་བུ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཅན་བླ་མོ་མིས།

གང་ཕྱིར་མཁའ་པ་འདི་ལས་གསུམ་ལས། རྩོད་འཆད་དག་ལ་མ་ངེས་པ། སྤྱིད་
 ཕྱིར་མི་འབྲུལ་ཚུམ་པ་སྟེ། ཁྱེད་མཁའ་པ་འདི་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་མཆོག་ཚུམ་
 པ་བཟང་དན་སྒྲུབ་དག་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་གྱིས་དང་། ཅེས་དང་།
 ཟུར་མཁའ་པ་བསྟོན་གྱིས་ཀྱུ་པ་ལས། ཀྱུ་པ་ལོ་ལང་ཆོས་དྲེགས་གྱུར་ཀྱང་། ཀྱུ་ན་
 མེད་པ་ལ་སྟེ་པོས་སྟེང་། དེ་བཞིན་སྒྲུབ་དག་མི་ཞུན་པའི། བསྒྲུབ་བཅོས་
 མཁའ་པ་ཚུམ་སུ་མེད། ཅེས་དང་། ཀྱུ་ནག་གི་མཁའ་པ་ཀོ་མོ་རོ་ནས།
 འདི་ཀོ་སྟུ་ཅལ་ཀྱུ་ན་གྱི་ཉིང་ཁུ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཏམ་ཀྱང་སྒྲོས་གར་ལ་སོགས་
 དང་། སྒྲུབ་དག་དག་གི་རོ་དང་བྲལ་གྱུར་ན། ཏི་ལན་སྒྲུམས་ཆང་དང་
 ཉི་ལུ་ཆང་ལ། དབྱུགས་ཚིའི་ཕབས་ཀྱིས་ཀྱུ་ནས་དཔེན་པའམ། སྟོན་
 གི་དབང་པོས་སྤངས་པའི་ཐོ་ཡོར་བཞིན། ཁྱེད་གསུངས་པ་བཞིན་ཕྱི་ནང་
 གི་སྒྲུབ་དག་མཁའ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དག་གི་གལ་ཆེད་རང་བཞིན་ལ་ངོས་
 འཛིན་གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་རོ་ཅམ་རྟོགས་བྱུང་མོད་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་
 དུ་སྒྲུབ་དག་གི་བྱེད་རྒྱས་རང་བཞིན་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྒྲུ་སྟོབས་པ་
 འང་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱུ་མཆོན་ནི་སྒྲུབ་དག་པ་སོ་སོ་ལ་མཛེས་དཔྱོད་ཀྱི་རིན་
 ཐང་ཉ་ཚུལ་དང་འཛིན་ཏེན་ཉ་ཚུལ། བསམ་སྟོང་ཁོར་ཡུག་དང་འདྲ་ཤེས་
 འཛིན་སྤངས་མི་འདྲ་བ། སྟུ་ཅལ་གྱི་མཆོན་ཚུལ་ཐ་དད་པ། ཚུམ་ཡིག་གི་
 སྒྲོས་བསྐྱངས་བཞེངས་བསྒྲུབ་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆ་མཉམ་མིན་པས་ཚུམ་
 ཡིག་གི་རང་གཤིས་སོགས་མི་གཅིག་པ་དང་། རང་རེའི་བོད་ཀྱི་སྒྲུབ་དག་
 ཉི་དུས་རབས་རིམ་བུར་གི་ནང་མི་རིགས་གཞན་པའི་སྒྲུབ་དག་གི་ལེགས་ཆ་
 བསྟུ་ལེན་བྱས་ཤིང་སྤྱི་མོའི་སྟོན་ཀྱུ་ན་སྒྲུབ་དག་ཀྱུ་ན་འཛིན་བྱས་པའི་མང་

གཞིའི་ཐོག་གསར་བཏོད་དང་འཕེལ་བྱས་བྱུང་སྟེ་མཁས་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་ནི་རང་ལུགས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་ནང་གསེས་ཚོམ་གཤིས་མི་འདྲ་བ་ལྟར་དབྱེ་བ་སོགས་ངོས་འཛིན་གནང་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་བདག་ལྟ་བུས་སྙན་ངག་གི་བྱུང་ཡོན་འདི་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཅེས་སྒྲིག་ལ་བྱས། དེས་ན་ཨ་ལགས་དོར་ཞི་ཆང་གིས། མེ་ཏོག་འབྲུམ་ཕྱག་དཀྱིགས་པའི་དགའ་ཆལ་ལས། །ལ་ལས་གྱུར་གྱུམ་ལ་ལས་གྱུ་མུད་ཏ། །ལ་ལས་ལྷུང་ལ་ལས་སེ་བ་འབྱ། །དགའ་ཞེན་བག་ཆགས་དབང་གིས་སོ་སོར་སྟེ། །ཞེས་པ་ཇི་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྙན་ངག་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བཤད་ན། རྒྱ་འབྱུང་མེ་ལོང་ལུགས་ཡིན་མིན་གང་ལྟར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཕྱག་ཅིང་གང་བཟོད་པར་འདོད་པའི་སྟོག་སྟེ་བཞི་སོགས་དོན་མཐའ་དག་བཟོད་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་འབྲིག་པོ་དང་དྲང་བཟོད་གང་ཡིན་ན་ཆོག ཉམས་འབྱུར་གྱིས་ཕྱག་ཅིང་ཆོག་སྒྲིབ་ལེགས་ཤིང་སྒྲུ་ལག་འབྲིག་པ། དོན་གྱི་ཟབ་གནད་འདུས་ལ་བབ་ཆགས་པ། བད་སྟོད་གཞུང་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོག་ཉམས་གིམས་སྟོད་འཆ་མ་ཞིང་ཆོགས་དམ་ལ་བསྐྱུས་ཤིང་སྟེ་བ་ལེགས་པ། མདོར་ན་ཨ་ལགས་དོར་ཞི་ཆང་གིས། ལ་ལས་མ་ཐོག་གཅགས་བྱུང་འདེབས་ལ་དགའ། །ལ་ལས་འབག་སྐྱུར་གསེར་ཞལ་གཏོང་ལ་དགའ། །རྒྱ་ཡི་གུན་སྟོང་ཐ་དད་ཅམ་མིན་ཏེ། །འབྲས་བུའི་ཕན་གནོད་སྟོང་ནས་ཐ་དད་འབྱེད། །ཅེས་པ་ནི་སྤྱི་ཡོངས་ནས་སྙན་ངག་གི་བསྟོམས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ངོ་། །

གཟུགས་རྒྱུ་ལས་ཆ་གས་གཟུགས་ཅན་དང་ཡན་ལག་གཟུགས་
ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིག་ལ་དཔྱད་པ་བྱེད་པའི་ལབ་དོལ།

སྒྲིག་པ་ལ་རབ་རྒྱས།

(རིག་གནས་དགེ་མཉམས།)

༄༅། དེ་ཡང་གང་སྐྱོད་བར་བྱ་བའམ་བཞིན་འདོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྒྲིག་གཞི་
མེ་ལོང་ལས་གཟུགས་རྒྱུ་ཉི་ཤུ་ལས་ཆ་གས་གཟུགས་ཅན་དང་ཡན་ལག་
གཟུགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིག་ལ་བསམ་ཚུལ་འགའ་ས་བཅད་བཞིན་སྒྲིག་ས་
ཅུང་ཅམ་སྐྱོད་བར་བྱའོ། །

དང་པོ། དཔེ་གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་སྒྲིག་པ།

རྩ་བ་ལས། དཔེ་རྒྱུ་ཉི་ཤུ་ལས་ཆ་གས་ཉིད་དུ། རི་ལྟར་རི་ཞིག་ལྟར་མཚུངས་
པར། གསལ་ལ་བར་གང་དུ་རྟོགས་བྱེད་པ། དེ་ནི་དཔེ་ཞེས་བྱ། ཞེས་
པའི་བར་གྱི་དཔེ་རྒྱུ་ཉི་ཤུ་ལས་ཆ་གས་ཉིད་བསྟན་པ་ལ། མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཉི་ཤུ་
ནས་བྱད་ཆོས་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་
མཚུངས་པར་གནས་པ་གསལ་བར་ངག་གི་སྒྲིག་པས་གང་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་
ཀྱས་པ་དེ་ལ་དཔེའི་རྒྱུ་ཉི་ཤུ་ལས་ཆ་གས་ཉིད་ལ།

རྩ་བ་ལས་གཟུགས་རྒྱུ་ཉི་ཤུ་ལས་ཆ་གས་ཉིད་དུ། ཐ་དང་སྒྲིག་པ་ལྟར་
པ་ཡི། དཔེ་ཉིད་དོ་བོ་ཅན་འདོད་དཔེར། ཞེས་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཐ་དང་
དུ་སྒྲིག་པ་ལྟར་པར་གཞི་མཐུན་དུ་བསྟན་པའི་གཞི་ལྟར་སྒྲིག་པས་པར་བྱེད་

པའི་དཔེ་དེ་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཅན་ནམ་ཚུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པ་དེ་ལ་
 འབྲུག་སྤྱུལ་གྱིས། དཔེ་ཅན་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པས་གཟུགས་ཅན་ནམ།
 དཔེ་ཅན་དཔེའི་ངོ་བོར་བཀོད་པས་ངོ་བོ་ཅན་ནམ། དཔེའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་
 པས་ཚུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་འགྲེལ་བཤད་གནང་འདུག་པར་ལེགས་བཤད་དུ་
 སྒྲུང་། སྤྱིར་དཔེ་རྒྱུ་ནི་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་པོ་ཚུན་འདྲ་བའི་མཚུངས་
 ཆོས་སྒྲས་ཟེན་པར་དངོས་སུ་བཤེད་པའམ་མ་བཤེད་ཀྱང་དོན་དག་ཤུགས་ལས་
 རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་ཡིན་ན་དཔེ་རྒྱུ་ཞེས་བཤེད། གཟུགས་རྒྱུ་
 ནི་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐད་དུ་མ་བྱས་པར་དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་དཔེའི་
 གཟུགས་སུ་བཀོད་པས་ཆ་ནས་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་ཟེར། མདོར་ན་
 དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཐད་དུ་བཀོད་ནས་དེ་གཉིས་འདྲ་བར་སྦྱོར་བ་ལ་དཔེ་རྒྱུ་
 དང་། དཔེ་ཅན་དཔེའི་ངོ་བོར་བཀོད་ནས་དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་
 གཟུགས་རྒྱུ་ཞེས་བཤེད་ནའང་རྩ་འགྲེལ་ལས་གཟུགས་རྒྱུ་ལ་གཅིག་དུ་སྦྱོ་
 བཏགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟགས་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་རྒྱུ་ལ་སྦྱོ་བཏགས་
 ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དཔེ་རྒྱུ་ལ་བྱུར་ཞིག་གསུངས་མེད་པ་སྒྲོ་ངོར་འཆོས་
 པོར་མི་སྒྲུང་། གང་ཞེ་ན་དཔེ་རྒྱུ་སོ་གཉིས་དེ་སྦྱོ་བཏགས་པའི་རྒྱུ་ཞིག་
 ལས་རང་བཞིན་གྱི་གཤིས་ལུགས་དྲང་པོར་བཤེད་པའི་རྒྱུ་ཕལ་ཆེར་མི་མངའ་
 བས་དེར་སྦྱོ་བཏགས་ཞེས་མ་སྦྱར་ན་དགེ་མཚན་མ་མཆིས། དེ་གཉིས་གང་
 ཡིན་ཡང་པན་རྒྱུ་སྦྱོ་འདོགས་སྦྱོར་སྤངས་དགོས་པ་འདྲ་བས་ངེས་པར་ཅིག་
 ཤོས་ལ་སྦྱོ་བཏགས་ཞེས་སྦྱར་ན་ཅིག་ཤོས་ལ་མ་སྦྱར་བས་དགོས་པ་མི་སྒྲུང་།
 དེའི་ཕྱིར་དོན་རྒྱུ་སོ་ལས་རང་བཞིན་བཤེད་པའི་རྒྱུ་རིགས་སོགས་བཞི་

པོ་ལ་སྒྲོ་བ་ཏགས་མ་འདྲེས་པར་བྱང་པོར་བཞེད་པའི་རྒྱན་ཞིག་ཡིན་དགོས་
པ་ལས་དེ་མ་གཏོགས་རྒྱན་གང་ཡིན་ཡང་སྒྲོ་བ་ཏགས་མ་སྒྱུར་བའི་རྒྱན་གཅིག་
ཀྱང་མེད་ཕྱིར་དཔེ་རྒྱན་དང་གཟུགས་རྒྱན་གཉིས་ཆ་ལ་མཚན་ཉིད་འཛིན་
སྐབས་སྒྲོ་བ་ཏགས་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་དངོས་སུ་ཆ་མཉམ་སྒྱུར་ན་དགེ་ལས་སྒྲིན་
ཆ་མེད་པར་སྐྱེ་མོ། །

གཉིས་པ། ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་དང་ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་གཉིས་
ཅ་བ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་སྒྲོར།

ཐོག་མར་རྒྱན་འདི་གཉིས་གྲུབ་ཚུལ་འཆོལ་བ་ལ་སྒྲན་གཞུང་མེ་ལོང་
ཅ་བ་ལས། ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཅ་བར། གདུམ་མོ་སྒྲོ་བྱར་ཉིད་དུ་
ནི། ཁྱོད་གདོང་མཆུ་ཡི་ཡལ་འདབ་གཡོ། རུལ་གྱི་ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ཡི། འོག་
པ་མུ་ཏིག་འོད་ཅན་འཛིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔེ་ཅན་གིན་དུ་ཁྱོ་གདུམ་
ཐུན་པའི་བྱད་མེད་དེའི་གདོང་ཆ་ཤས་ཅན་ཡིན་པས་གང་གི་གཟུགས་སུ་འང་
མ་བོད་པར་བྱད་མེད་དེའི་གདོང་གི་ཆ་ཤས་མཆུ་དང་རུལ་ཆུའི་ཐིགས་པ་
གཉིས་དཔེ་ཡལ་འདབ་གཡོ་བ་དང་མུ་ཏིག་གི་འོག་པ་འམ་མུ་ཏིག་བསྟར་ལ་
བརྒྱས་པའི་འོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅ་བ་ལས་དགོས་པར་བཤད།
མདོར་བསྡུས་ན་ཆ་ཤས་མཆུ་དང་རུལ་ཆུ་གཉིས་ཀ་གཟུགས་སུ་བོད་པ་དང་
ཆ་ཤས་ཅན་གདོང་གཟུགས་སུ་མ་བོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་
ཞེས་བཞེད་སྟེ། ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཅ་བར། མཛེས་མ་མྱོས་པའི་
མཁུར་ཆོས་དམར། མིག་གི་ཡུལ་དམར་པོ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་
སྒྲེ་པོ་ནི། འདིར་ཡང་དམར་པའི་རང་བཞིན་བྱས། ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར་དཔེ་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་མངོས་མའི་གདོང་དང་དེའི་ཡན་ལག་བཀོད་པའི་
ནང་ནས་ཆགས་པས་མྱོས་པའི་མཁུར་ཆོས་དམར་པོ་དེ་གང་གི་གཟུགས་སུ་འང་
བཀོད་མེད་ལ། དེའི་ཡན་ལག་གི་ནང་ནས་མིག་ཁོ་ན་ཡུལ་དམར་པོའི་
གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་མངོས་མ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་འདོད་པའི་ཆགས་ལྡན་སྐྱེ་བོ་
ནམས་ནི་ཆགས་པས་གཟིར་བའི་བཞིན་རས་དག་དམར་པོ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་
བྱས་སོ། ཞེས་རྩ་བ་འདི་ལ་ཡན་ལག་གཅིག་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་ཤུགས་
ལས་ཡན་ལག་རིགས་གཉིས་གསུམ་ཆང་མར་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པར་བཤད།
དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་ཅན་གདོང་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་མཁུར་ཆོས་དང་
མིག་གསུམ་གསལ་བ་ལས་ཡན་ལག་མིག་གཅིག་པུ་ལས་གཞན་ནམས་གཟུགས་
སུ་མ་བཀོད་པས་འདིར་ཡན་ལག་གཅིག་གཟུགས་ཞས་བཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ། རྒྱ་འགྲེལ་མཁས་པ་འགའི་བཞེད་རྩོལ་མཐུན་མིན་སྟོར།

འདིར་ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་དང་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ལ་མཁས་པ་མང་པོའི་བཞེད་རྩོལ་མང་དག་ཅིག་བདོག་པ་ལས་འདིར་
རྒྱ་འགྲེལ་མཁས་པ་འགའི་འདོད་པ་རྩུང་ཅམ་བཀོད་ན། རིན་སྤངས་པ་དང་
ཀྱན་གཟིགས་ལྟ་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས། ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་བྱེད་ལས་གཡོ་
བསོགས་གཙོ་བོ་སྟོན་པ་དང་། ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་ནི་ལྡན་ཤིང་སྤྱར་བས་
ཁྱད་ཆོས་ཐོན་དགོས་གསུངས་པ་དེར་རྩ་བ་ལས་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་སྐབས།
ཁྱོད་གདོང་མཆུ་ཡི་ཡལ་འདབ་གཡོ། ཞེས་དང་། ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་
སྐབས། མིག་དག་ཡུལ་དམར་པོ་ཅན། ཞེས་དེ་དག་སྟོབ་དཔོན་དབྱག་
པ་ཅན་གྱི་རྩ་གཞུང་གཙོ་བཙུང་བྱས་ཏེ་འགྲེལ་བཤད་གནང་འདུག རྩེ་སྤྱང་།

གྲིས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་བཤད་ཐོག་ཡན་ལག་ཡིན་ན་ཆ་ཤས་ཡིན་པས་བྲལ་
 ཅིང་། ཆ་ཤས་ཡིན་ན་ཡན་ལག་ཡིན་པས་མ་བྲལ་ཅེས་གདོང་གི་རྩལ་ཆུ་སྒྲིལ་
 ཏུ་བཞག་པ་དེ་ནི་ཆ་ཤས་ཡན་ལག་གི་གྲུབ་ཆ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པར་སྒྲིལ་
 འོན་ཀྱང་། ཡགོང་ས་ལྷ་པས། ཟུར་མཁར་བ་འགོག་སྐབས་ཆོག་པ་བཅད་
 གཅིག་ལ་ཡན་ལག་ལྷ་ཙམ་ཞིག་གསལ་ན་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་སྐབས་ལྷ་ཀ་
 གཟུགས་སུ་འགོད་དགོས་པ་དང་། ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་ལ་དེ་མི་དགོས་
 པར་གང་རུང་གཅིག་གམ་གཉིས་སོགས་བཀོད་ཆོག་པས་དེ་གཉིས་ལ་བྲལ་
 པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས། བོད་མཁས་པའི་འབེལ་གཏམ་དུ། ཆ་ཤས་
 ནི་ཆ་ཅན་དེའི་ཡན་ལག་དངོས་ཡིན་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་ཆ་ཤས་དག་སྒྲིལ་
 ཟེན་ཆད་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཆོག་ལ། ཡན་ལག་ནི་ཆོས་ཅན་དེའི་ཡན་ལག་
 ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་བཞེད་པ་དེ་ལ། བསེ་ཆང་གིས། ཆོས་ཅན་གང་ལའང་
 ཡན་ལག་གཅི་ཆེ་ཞིང་ཆ་ཤས་གཅི་ཆུང་བས་བྲལ་བ་ཆུང་ཡོད་གསུངས་པ་
 ལྟར་ན། རྒྱན་འདི་གཉིས་ལ་གཅི་ཕལ་གྱི་བྲལ་པར་དགོས་པར་བཤད་འདུག་
 འབྲུག་སྐུ་ལ་གྱིས། ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་ནི་ཡན་ལག་ཅི་ཙམ་སྟོས་པའི་
 རང་ནས་ཡན་ལག་གཅིག་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་སུ་བཀོད་
 པའི་བར་དུ་ཡོད་ལ། ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་ནི་ཆ་ཤས་ཅི་ཙམ་སྟོས་པ་ཐམས་
 ཅད་གཟུགས་སུ་འགོད་དགོས་པས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་བྲལ་པར་ཆེ་ཞིང་ཡན་ལག་
 ཐམས་ཅད་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དང་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་གཉིས་འདྲ་བར་
 གསུངས། སྒྱུར་ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་དང་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་གཉིས་
 འཆད་སྐབས་རྒྱ་མཐོང་གི་ཆུ་འབེལ་ལས་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཨ་བ་ལ་བཞི་ཨ་ལྷོ་འོ་

ཞེས་གསུངས། ཡན་ལག་གི་སྐད་དོད་ཨ་ཁྱ་ནི་ཨ་བ་ཡ་བ་འོ་ཞེས་འབྱུང་བ་
 དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་འདྲུག་ཚུལ་ཡང་རྒྱ་འབྲེལ་དེ་ལས་ལུང་དྲངས་ནའང་
 མདོར་ན་རྒྱ་འདི་གཉིས་ལ་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱལ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་གསལ་
 བོར་བསྟན་ཡོད་པར་སྟེང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་འབྲེལ་མཁས་པ་ཁག་གཅིག་གིས།
 ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་དང་ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཐད་ལ་འདོད་
 སྤྱོད་མཐུན་མིན་གང་ཡིན་ཡང་གོང་གི་གནད་དོན་ནམས་གསལ་བཤད་དང་
 སྤྱོད་པར་གསལ་བཤད་པ་ལགས།

བཞི་པ། རང་གི་བསམ་ཚུལ་བྱུང་ཅམ་བཤོད་པའི་སྒྲིང་།

དེ་ལྟར་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་དང་ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་བྱུང་ལ་ཁ་
 ཅིག་གི་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གི་རྒྱ་མཚན་ལ་ལྟར་ལྟར་
 པའི་སྤྱོད་པར་གཉིས་སུ་གྱུར་ཡོད། འོ་ན། བྱུང་གི་འདོད་སྤྱོད་པར་
 ཡིན་ཞེ་ན། གོང་གི་སྤྱོད་པར་གཉིས་ལས་སྤྱི་མཐི་སྤྱོད་པར་བྱུང་སྟེ་ལྟར་
 བཤད་ན། སྤྱིར་ཡན་ལག་དང་ཆ་ཤས་གཉིས་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་དོད་དུ་དོན་གཅིག་
 ཡིན་ཟེར་བའི་འབྲུག་སྤྱལ་གྱིས་ལུང་དྲངས་ནའང་དེ་ནི་འཐད་ལྡན་དུ་མ་ལགས།
 ལམ་བོད་སྤྱི་བྱིངས་ཀྱི་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་སྤངས་ཐད་ལ་ཡན་ལག་གི་ཐོག་ཏུ་
 གནས་པའམ་ལྟན་པ་ཞིག་ལ་ཆ་ཤས་ལ་གོ་ན་མ་གཏོགས་ཆ་ཤས་སྟེང་ན་ཚུར་
 ཡན་ལག་ཐོག་ལ་ཐ་སྟོན་སྤྱིར་སྤངས་ཤིག་མ་མཆིས། དེས་ན་ཡན་ལག་དང་
 ཆ་ཤས་ཟེར་བ་དོན་གཅིག་མིན་ལ་བཀོལ་སྤྱོད་ཐད་ནས་ཀྱང་བྱུང་པར་ཆེན་
 བོ་མངའ་ལ། ད་དུང་ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་དང་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་གཉིས་
 ཀྱི་རྒྱ་མཚན་བྱུང་པར་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། ཡན་ལག་དུ་མཐི་གཟུགས་ཅན་དང་

ཆ་གསལ་གཟུགས་ཅན་འདྲ་བར་གསུངས་པ་དེ་འདྲོད་པ་མི་འབྲད་དེ། ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་ལ་རིགས་འདྲ་མིན་སྒྲིབ་ཚུལ་དང་ཆ་གསལ་གཟུགས་ཅན་ལ་རིགས་གཅིག་ལས་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་མེད་པས་ཡན་ལག་དང་ཆ་གསལ་གཉིས་མི་འདྲ་ལ་རྒྱན་རེ་རེ་ལའང་དགོས་པ་རེ་དང་ཁྱད་ཆོས་རེ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་འདྲ་བ་ཡོང་མི་སྲིད། དེ་བས་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པས་ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་ལ་མངོས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲིབ་ཅན་སྒྲིབ་ཏེ་བདག་པོའི་སྒྲིབ་ཏེ་དགོས་པ་དང་། ཆ་གསལ་གཟུགས་ཅན་ལ་མཚུགས་པའི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་ཏེ་དགོས་པ་སྐྱེད་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྟན་པ་ནི་གཏན་ཆེགས་དང་མཐུན་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་འབྱུངས། ཡང་པོད་མཁས་པའི་འབེལ་གཏམ་ལས། ཆ་གསལ་ནི་ཆ་གསལ་ཅན་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་མིན་ལ་མ་སྒྲོམ་པར་ཆ་གསལ་དག་སྒྲོམ་གྱིས་ཟིན་ཆད་གཟུགས་སུ་བཀོད་ཆོག་གསུངས་པ་དེར། བསེ་ཆང་གིས་དེའི་དགོངས་པ་སྒྲུབ་ནས་རྩ་བར་གསུངས་པའི་ཆ་གསལ་ཅན་གདོང་གི་ཡན་ལག་གམ་དེའི་ཆ་གསལ་ཡིན་པ་མཚུགས་དང་། ཆ་གསལ་མ་ཡིན་པ་གདོང་ལ་གནས་སྐབས་སུ་ལྷན་པའི་རྩལ་ཚུའི་ཐིགས་པ་གཉིས་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དེའི་ཤུགས་ལས་རྩལ་ཚུ་ཆ་གསལ་སུ་གོ་ན་ལེགས་སྟུམ། གང་ཞེ་ན། སྤང་པོའི་ཆོགས་པ་དེ་ལས་རྩལ་ཚུ་ལུས་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཆ་གསལ་མི་འདྲོད་ན་ད་དུང་དེ་བས་ལུས་ལས་ཁྲག་སྐྱེད་ཆ་གསལ་འདྲོད་དམ་མི་འདྲོད། གལ་སྲིད་ཁྲག་སྐྱེད་ཆ་གསལ་མི་འདྲོད་ན་དེར་ཆ་གསལ་ཅན་ཡིན་ཟེར་ན་དེ་ལས་སྒྲིབ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་ཁྲག་དེ་ཆ་གསལ་ཅན་འདྲོད་ན་དེའི་ཆ་གསལ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་པར་བཤད་དགའ། དེའི་ཕྱིར་རྩལ་ཚུ་དང་ཁྲག་སྐྱེད་ལུས་ལས་ཕྱིར་

དབྱུང་ཚོམ་རིག་པའི་ཙམ་ཐེང་།

ཐོན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལུས་ལ་གང་མངའ་བ་ནམས་ཆ་གས་སུ་བཞེད་ན་
དགེ་མཆན་ཆེ་བར་མ་ཟད་རྒྱན་དེར་ཁྲུངས་གདུགས་སར་གཙོ་བོ་སྟན་གཞུང་
མེ་ལོང་རྩ་བར་བྱུག་ཡོད་པས་དེ་དང་ཆེས་མཐུན་གས་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་ལུས་
ཀྱི་རྩལ་ཁུ་སོགས་ཆ་གས་སུ་འདོད་པར་བསམ་ཚུལ་ཙམ་ལགས། དེ་ལྟ་བུའི་
ཆ་གས་གཟུགས་ཅན་དང་ཡན་ལག་གཟུགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་ས་བཅད་
བཞིའི་ཐོག་ནས་བཞེད་ཁྲུལ་ཙམ་རེ་ཞིག་བེན་མོད་ཀྱང་ལོག་བཤད་གང་བྱས་
ནམས་དགོངས་སེལ་དང་བཅས་འདུག་གྲུབ་པར་བྱས་སོ།། ||

པོད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲེབ་སྒྲུབ་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ རིགས་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་དམ།

སོ་རུ་དར་ཀླུ་མ།

(རིག་གནས་དགེ་ཅན་དང་སྒྲོམ་སྒྲུབ་གཅིག་ཕྱོགས།)

༡༥ པོད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲེབ་ནང་སྒྲོག་ཆགས་ཅི་ཅམ་ཞིག་གི་ཆ་གས་
ཡོད་པ།

༡༥། འོ་སྒྲོམ་འགྲོ་བ་མི་སྒྲོགས་འཆོ་གནས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཆེན་པོ་འཇམ་
བུ་སྒྲིང་འདིར་རང་རང་སོ་སོའི་ཡུལ་གྱི་འབྱུང་ཁམས་འཕེལ་ཟད་འབྲུག་པ་
སྒྲོགས་ཀྱི་ནད་ཅན་གསེབ་བར་བྱེད་པ་དང་། ནད་མེད་བདེ་བར་གནས་ཤིང་
རིང་དུ་འཆོ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་སྒྲུབ་ཞེས་པ་རབ་ཇས་སྒྲུབ་སྒྲོགས་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲེབ་སྒྲུབ་སྒྲོ་ཆོགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཀྱང་གར་ནང་
ཨ་ཡུ་ཐེ་རྩ་དང་སི་རྩ། ཁ་ཆེའི་ཡུ་ན་ནི། རྩ་ནག་གི་ཀྱང་དབྱེ་སྒྲོགས་ཡོད།
དེ་བཞིན་པོད་གངས་ཅན་གྱི་སྒྲོངས་འདིར་ཡང་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་གོང་
ནས་རང་བྱུང་སྒྲེད་ངོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་སྒྲོགས་སྒྲུབ་བརྗོད་ལས་སྒྲུབ་
དབྱུང་ལག་ལེན་དར་རྒྱས་བྱུང་བར་རིམ་བྱོན་སྒྲུབ་དབྱུང་ལ་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཡར་རྒྱས་བཏང་སྟེ་རང་བྱུང་དུག་རིགས་སྒྲོགས་ཀྱང་འདུལ་སྒྲོང་གིས་
ངོ་བོ་འཇུར་སྒྲོག་བཏང་སྟེ་སྒྲུབ་ལ་བཅུད་སྒྲོད་བྱེད་པ་སྒྲོགས་ཆེན་རིག་པ་དག་
གིས་ཀྱང་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་གོང་དཀའ་བའི་བྱ་བ་མང་།

རྒྱུད་བཞིའི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲན་གྱི་རྣམ་པ་བརྟན་པའི་སྐབས་སུ། རིན་
པོ་ཆེ་ཡི་སྒྲན་དང་ས་དྲིའི་སྒྲན། ཤིང་སྒྲན་ཅི་སྒྲན་ཐང་སྒྲན་སྡོའི་སྒྲན་
དང་། སློག་ཆགས་སྒྲན་དང་དབྱེ་བ་བརྒྱད་དུ་བཤད། ཅེས་རིན་པོ་ཆེའི་
སྒྲན་དང་། སའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲན། དྲིའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲན། ཤིང་རིགས་ཀྱི་
སྒྲན། ཅིའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲན། ཐང་རིགས་ཀྱི་སྒྲན། སྡོའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲན།
སློགས་ཆགས་རིགས་ཀྱི་སྒྲན་ཞེས་དབྱེ་བ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། རོན་
བརྟུ་ན། བོད་སྒྲན་གྱི་རྒྱ་ཆ་ལ་ཅི་ཤིང་གི་རིགས་དང་། སློག་ཆགས་ཀྱི་
རིགས། གསེར་དངུལ་སོགས་གཏེར་དངོས་ཀྱི་རིགས་བཅས་གསུམ་དུ་དབྱེ་
ཆོག་ དེ་ཡང་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་ཅི་ཤིང་རིགས་གཙོ་བོ་དང་གཞན་གཉིས་
པལ་བའམ་སྤེལ་སྦྱར་ནང་དེ་ཙམ་བསྟེ་གཏོང་དགོན། ཅི་ཤིང་གི་རིགས་མ་
འདྲ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་ཡོངས་པ་དང་། སློག་ཆགས་རིགས་དང་གསེར་དངུལ་
སོགས་གཏེར་དངོས་ཀྱི་རིགས་དེའི་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཙམ་ཡང་མི་ཡོངས་ཀྱང་
དེ་སྒྲོར་འདིར་བརྗོད་ན་སྐབས་དོན་སྤྱི་བ་པར་འགྱུར་བས་སྒྲོས་པ་བརྒྱུངས།

སློག་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ལ་མཆོན་ན། རྒྱུད་བཞིའི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲན་
གྱི་རྣམ་པ་བརྟན་པའི་སྐབས་སུ། ཟླ་ཅིས་དུག་སྲིན་མཁའ་མཆོན་གཉན་ནང་
སེལ། རྡོ་མ་མཁྲིས་ཅ་སྡོམ་རུལ་གཙོད་གཙུ་བསྐྱེད། ཅེས་དང་། སློག་
ཆགས་ལས་བྱུང་རྩ་དང་རུས་པ་དང་། ཤུག་མཁྲིས་ཆོལ་ལྷད་པ་ལྷགས་
སེན་སྟུ། ཁུ་བྱན་བུབས་རིལ་ལུས་དང་བརྒྱ་གསུམ་འབྱུང་། རྟེན་ག་གང་
ལ་གང་པམ་རྣམས་པ་བརྟན། བསེ་རུས་བྱང་ཁོག་ནས་ཁག་ཁུ་སེར་སྟེམ། ཞེས་
པ་ནས་གོ་ལོ་གཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་ཙམ་གསུངས་ནས་སློག་ཆགས་དང་དེ་ལས་བྱུང་

བ་ནམས་གང་དགོས་ངོས་བཟུང་སྟེ་ཕན་ལུས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད།

རྒྱུད་བཞིའི་མན་ངག་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུང་ནད་གསེ་བའི་སྐབས་སུ། དང་
པོ་ཟས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅོས་པ་ནི། ཟླ་དང་བཅོང་སྒོ་ག་ཟན་སྐམ་རུས་ཆོད་
དང་། ལུག་ཤ་ཏྲ་པོང་འཕྱི་བ་མི་ཡི་ཤ། ཁེས་དང་། སྤེ་ལོང་སོགས་ལུ་
གཞུག་རྒྱུང་བ་སྤྱུས་ཁུའམ། རུས་པ་སྤྱུ་ཆོགས་བསྤྱུས་ཁུར་སྟོད་བཏབ་
བཏང་། ཁེས་སོགས་དང་། མཁྲིས་ནད་གསེ་བའི་སྐབས་སུ། མཁྲིས་
སྐན་མི་དང་ཕག་བྱན་བསྟེགས་ཐལ་ལ། ཀ་ར་སེ་འབྲུ་ཁྲ་སྤྱར་རྒྱ་སྒོ་ལ་
དབུལ། ཁེས་སོགས་དང་། བད་ཀན་གྱི་ནད་བཅོས་གསེ་བའི་སྐབས་སུ།
དང་པོ་ཟས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅོས་པ་ནི། འབྲུ་རྟིང་ཟན་དྲོན་ཆང་ནར་སྟེན་པ་
དང་། རྒྱ་སྒོ་ལ་སྤྱུ་ལུག་དང་ཉ་ཤ་དང་། ཀལ་གཞོད་བྱ་ཞོད་གཡི་དང་
སྤྱང་གིའི་ཤ། ཁེས་དང་། བད་ཀན་སྤྱུག་པོ་གསེ་བའི་སྐབས་སུ། ཀན་འ་
དགོ་བ་ལང་ཤ་གསར་རྟིང་པའི་འབྲུ། སྤུན་མ་བར་མཛོ་ཁོ་དར་བ་དང་། ཉ་
ཤ་ཕག་ཤ་སོལ་བ་ལ་སོགས་པ། ཟས་སྒོ་མ་ཡང་རྩུབ་བསེལ་དྲོད་སྟོམས་
པ་འཕྲོད། ཅེས་པ་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་བ་དག་ནི་དྲན་ཆོད་ཅུམ་དང་།

ཕུ་གུ་བཅའ་དཀའ་བ་ཕྱིར་འདོན་པར་ལུག་ཐུག་རྩ། རྒྱ་རྒྱས་གསེ་
བ་དང་སྤྱན་ནད་ལ་ཕན་པ་སྟུག་གི་རུས་པ། དྲོད་སྟེད་ཅིང་ལྷ་པ་འཛོམས་པར་
བྱེད་པ་ལ་བྱ་ཞོད་ཤ། མཁྲིས་པ་དང་དུག་ནད་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་མ་བྱའི་
ཤ། རྒྱ་འགག་གི་ནད་དང་ཆེ་མཆན་འགག་པ་ལ་ཕན་པ་སྤུམ་གྱི་མཆེན་པ། སོ་
བའི་དྲོད་སྟེད་དང་ཁ་ཟས་འདུ་བར་ཕན་པ་སྤྱང་གིའི་ཤ། མ་ཁ་འདུ་བ་ཅིང་
གསེ་བར་ཕན་པ་བྱི་ཡི་སྟེ། རོ་ཅ་ཉམས་པ་གསེ་བྱེད་ལ་བོང་བུའི་ཅེ། ཁུ་

བ་འཕེལ་ཞིང་རོ་ཅ་གསོ་བར་ཕན་པ་མཆིལ་བའི་ཤ རུ་ལོག་གི་ནད་སེལ་
 བར་དུར་བའི་ཤ ཏུག་དང་སྐྱུག་པོའི་ནད་རིགས་བྱེར་བར་བྱེད་པ་ལ་ཕག་
 གྲག ཅ་ཁ་སྒོམ་པ་དང་ཤུ་སྒྱེད་ཅིང་འདྲེར་བར་ཕན་པ་ཁྲོང་ཆོས་ཀྱིས་མ་
 གོས་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་མངལ་ཁྲག རྒྱ་གཞེར་འདྲོམས་ཤིང་འབྲུ་བ་གཅོད་
 པརྟ རྒྱ་ཅི་སྤང་བ་ལ་ཕན་པ་རི་བོང་གི་སྒྲད་པ། གྲང་འབྲུའི་རིགས་གཅོད་
 པ་ལ་གཅོད་ཁྲག་སོགས་དང་། མདོར་ན་ཏྲ་དང་། ལུག ར། བ་སྒྲང་།
 འབྲོང་། སྒྲང་ཆེན། རྟག སྒྲ་བ། སྐྱུལ། རོམ། རི་བོང་། བྱ་གོ་ཚོད།
 བོང་བུ། སྤྱང་གི། ཕག ས། སྤུག་རོན། རྒྱ་སྤྱིན། སྤམ། མཆིལ་བ། མི་
 སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་གྲུབ་ཆ་རེ་ཅམ་ལས་གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲན་
 ཀྱི་རྒྱ་ཆར་མཁོ་བ་ཡང་མིན་ལ། དཔེར་ན། སྒྲ་བ་ལས་སྒྲ་ཅི། སྒྲང་ཆེན་
 ལས་སྤྱི་མོ། བོང་བུ་ལས་ཁྲག རོམ་ལས་རོམ་མཁྲིས། འབྲོང་ལས་སྤྱིང་
 དང་ཁྲག སྤྱང་གི་ལས་བྱན། ཕག་ལས་བྱན། རྟག་ལས་སྤྱ་ར། སྐྱུལ་ལས་
 ཤ་རྩ་བུ་སོགས་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ་ལས་རིང་རྒྱ་དང་། རྒྱང་
 མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་ལས་ཉེ་རྒྱ་བྱས་པ་ལས་བསྒྲངས་པའི་ནད་ཀྱི་གཉེན་
 པོར་ཅི་ཤིང་དང་གཏེར་དངོས་ཀྱི་རིགས་ཅི་རིགས་དང་བསྐྱེབས་ནས་སྒྲན་
 ཀྱི་རོ་བོར་བསྐྱར་དགོས་པ་ལས་སེམས་ཅན་ལས་བྱུང་བ་འདི་དག་ལུས་པ་རྒྱང་
 སེལ་གྱི་རིགས་དགོན་པ་ཡིན།

༡༥ ནད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྒྲན་སྒྱོར་གང་ཞིག་ནང་སེམས་ཅན་ལས་བྱུང་བ་ནམས་
 བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ།

འདིར་དཔེ་མཆོན་ཅམ་དུ། ང་རང་ཆོའི་ལུས་པོའི་གྲུབ་སྒྲངས་ནང་

སྒྲིམ་གྱི་ནང་ག་གཉན་དང་རུས་གཉན། ཚ་བ་གཉན་པོ་སོགས་གཉན་གྱི་རིགས།
 གཉན་རིམས་སྤྱི་བཅོས་གསོ་བའི་སྒྲན་སྦྱོར། གཉན་རིམས་འདྲུམ་བུ་ལྟ་
 དགེས། ཡ་མ་ཁྲད་གཟེར། གཉན་ཅ་ཡུས་འདེབས། གཉན་ནད་གག་པ།
 རྩོག་པ། གཟེར་ཐུང་། གཉན་ཐུང་། རྩུ་གཟེར། ཁ་མེད། ཉ་ལོག
 འབྲས་ནད། ནང་རྩོག་ཚོན་བུ། མེ་དབལ། འབྲམ་པོ། འབར་འབུར།
 ངམ་རུ། རྒྱན་པོ་བཅས་གསོ་བའི་སྒྲན་སྒྲུལ་འདྲ་བ་བརྒྱ་དང་སོ་ལྷ་ཡོད་པའི་
 ཁོངས་སྒྲན་སྒྲུལ་གངས་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་སྒྲ་ཅི་མང་ཆེ་བ་ ༠༡༠༩༠ དང་།
 ༠༡༠༩༠ ༠༡༠༩༠ ༠༡༠༠༥ ༠༡༠༠༩ ༠༡༠༠༩ མང་ཉུང་སྒྲ་ཚོགས་བསྐྱེ་
 ཕུལ་བྱེད་དགོས།

དཔེར་ན། གཉན་རིམས་སྤྱི་བཅོས་གསོ་བའི་སྒྲན་སྦྱོར་ནང་གཉན་
 ནད་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཆད་པ་གཉན་པོ་དང་བསྐྱངས་ནས་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་མ་གཤམ་
 པ་ཞི་བྱེད་དུ། རྩོད་ལུགས་སྒྲན་སེར་ཆེན་པོ་གཏོང་། དེའི་ནང་། ཅན་
 དན་དཀར་པོ། ༠༡༡༠༠ གི་ཤམ། ༠༡༠༥༠ ཅུ་གང་། ༠༡༣༠༠ གུར་གུམ།
 ༠༡༣༠༠ བྲག་ལྷན། ༠༡༣༠༠ བོང་དཀར། ༠༡༣༠༠ སྒྲ་ཅི། ༠༡༠༩༠
 གུལ་ནག ༠༡༧༠ རྩོག་ག་ནག་པོ། ༠༡༧༠ འཛིན་པ། ༠༡༡༡༠ སྒྲན་
 ཆེན། ༠༡༣༤༠ སྤྱི་ནག་ཅ་བ། ༠༡༧༠ ཐར་རྒྱ་ལས་སྒྲན་བྲས་པ། ༠༡༧༠
 བཅས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་།

རྒྱན་ལམ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཕན་པ་ཕྱར་ནག་དགྲ་ཐང་། ཕྱར་
 ནག ༠༡༡༠༠ སྒྲ་ཅི། ༠༡༠༠༩ གུར་ནག ༠༡༠༥༠ རྩོག་ག་ནག་པོ།
 ༠༡༠༩༠ སྒྲན་ཆེན། ༠༡༠༩༠ རྩོགས་ཀྱ། ༠༡༠༥༠ བཅོད། ༠༡༠༥༠ བག་

བྱམ། ༠༡༣༠ ལྷ་དག་ནག་པོ། ༠༡༥༠ བཅས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་ནད་
 ཀྱན་ལ་ཕན། དེ་བཞིན་གོང་མཚུངས་རིགས་མ་འདྲ་བ་འགའ་མེད་ནད་དོམ་
 མཁྱིས་དང་། རྒྱ་བྱིན་ཁྲག་ར་ཁྲག་འབྱོར་སྟེང་། སྤལ་གྱི་སྟག་གི་མི་
 ཐོད་ལས་ཐལ་བ། གོང་མོ་དང་། སྤྱང་གི། སྤ། སྤེ་བ། སྤག་སོགས་ལས་
 བྱུང་བའི་བྱམ་སོགས་ཀྱང་སྤེབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་གས་སྤྱད་གོས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱིས་
 མཆོན་ནད་མ་འདྲ་བ་མེད་པའི་གཉེན་པོ་སྤྲན་སྤྱོད་སྤེབ་པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་
 ལས་བྱུང་བའི་གྲག་རུས་གསུམ་གང་ཞིག་དགོས་པ་སོགས་སྤྲན་སྤྱོད་ཀྱི་
 གཞུང་ཆེན་པོ་ནམས་སྤྱད་འབྲམས་ལྷས།

སྤེ་མ་རྒྱུད་དུ་ཐང་གི་སྤེ་ཆོན་ཀྱི་སྐབས་སུ། མི་ཐོད་སྟོང་པ་འབྲུག་
 རུས་ཏིག་ཏ་གསུམ། །སྤུམ་གཉིས་བསྐྱུས་གངས་མགོ་ནད་སེལ་བར་
 སྤེད། །ཅེས་དང་། བྲག་ཁྱན་བ་ལེ་བ་གྲུ་བསྐྱུས་ཁྲར། །གྲར་གྲུམ་དོམ་
 མཁྱིས་བཏང་བཏང་མཆོན་ནད་སེལ། །ཞེས་དང་། སྤེ་མའི་སྤེ་ཆོན་བསྐྱུས་
 པའི་སྐབས་སུ། གསུམ་པ་རྒྱལ་མོན་གསུམ་པ་ལ། །གྲར་གྲུམ་གི་མི་བསྐྱུས་
 པས་ཐུ་པ་དང་། །སྤུ་ཅི་དོམ་མཁྱིས་བསྐྱུས་པའི་བདུན་པ་ནི། །འཇམ་པས་
 རྒྱང་མི་འབྲུག་ཅིང་ཆ་བ་འཛོམས། །ཞེས་དང་། རིལ་བུའི་སྤེ་ཆོན་བསྐྱུས་
 པའི་སྐབས་སུ། གོ་བོ་བྱ་ཆོད་སེ་བྱ་གྲུམ་པ་སོགས། །བྲོ་བ་མཐའ་དག་གཡག་
 ཆོད་རྒྱང་གི་གྱི་བ། །བཟང་དུག་ཆ་བ་གསུམ་དང་ཚུ་སྤྲ་གསུམ། །གོ་སྟོད་ལ་
 ལ་ལུད་དང་ཟླ་ར་ནག་ །བྱ་རམ་དྲིལ་བའི་ཟ་བྱེད་རིལ་བུ་སྟེ། །ཞེས་དང་།
 སྤེ་གྲུའི་སྤེ་ཆོན་བསྐྱུས་པའི་སྐབས་སུ། མཆོན་པ་སྤྲ་ཆོགས་མ་རུལ་གྲར་
 ཀྱམ་དང་། །མར་གསར་སྤྱང་སྤྱར་མིག་ནད་མཆོན་ནད་སེལ། །ཞེས་དང་།

ཐལ་སྒྲན་གྱི་ཕྱི་ཆོན་བསྒྲན་པའི་སྐབས་སུ། ཆོན་པོ་ལྔ་སྟོགས་ཞེས་པ་ནས།
བྱ་མོད་གྱེ་བ་སྐམ་དང་ཆུ་བྱ་དང་། ༡༩་རུས་ཀྱང་གྱི་ཉིས་འབྱུར་ཙོང་ཞི་
སྦྱར། ཁོང་བཞིན་བསྟེགས་ཐལ་གང་སྒྲན་ཐལ་བར་རྒྱུག་ ཅེས་པ་སྟོགས་
ཅི་ཡིང་གི་རིགས་དང་སྟོགས་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་ནམས་རྩན་སྟེ་བཀྱིས་འབྱུང་
བ་འཕེལ་འབྱུག་སྒྲ་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱུག་རྩ་ནམས་འབྲིན་པའི་ཐབས་
བསྒྲན་པ་ཆེས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་མཆོན་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༥ སྟོག་ཆགས་དེ་དག་མེད་ཀྱང་ཆབ་མཆོན་རུས་པའི་སྟེ་སྒྲན་སྟོགས།

སྟེ་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ནམ་གསུམ་ལས་ཁྱི་སྟོང་ཕྱི་ཕྱི་བཅན་
གྱི་དུས་པོད་འདིར་སྒྲན་དབྱེད་གྱི་རིག་གནས་རྒྱ་ཆེར་དར་སྟེ་ལ་གྱིས་སྒྲན་
པས་ནད་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོས་གཏོང་མང་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ནད་པས་ཀྱང་
སྒྲན་པར་བཀྱར་སྟེ་སྟོགས་གྱིས་ལས་བྱེད་དགོས་ཚུ་ལ་སྟོགས་ཁྱིམས་མང་
དུ་བཅོས་པས། སྒྲན་པ་ནམས་གྱིས་ཀྱང་སྟེ་མོར་སྒྲན་སྦྱོར་གང་བྱས་དང་
བྱེད་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ས་གནས་ས་ཐོག་དེ་རང་ལ་གནས་པའི་བོད་མི་མང་གི་ཆེད་
ལས་ཆོང་ཁེ་སྟོགས་གྱི་ངོ་བོར་དམིགས་པ་ཞིག་མིན་སྟབས་འཕྲོར་ཆེན་ཞིག་
ལས་སྟེན་བྱེད་དགོས་པ་མེད། དེའི་སྟབས་གྱིས་སྒྲན་པ་རང་དང་སྒྲན་ཕྱག་
རེ་གཉིས་ནས་ཡན་ལག་བདུན་(༡་སྟེ་སར་སྟེ་ས་པ། ༢་དུས་སྟེ་བདུ་བ། ༣་སྐམ་སྟེ་ད་
ལེགས་པ། ༤་གསར་སྟེ་དམེ་བ། ༥་དུག་འདོན། ༦་འཇམ་བཅའ་བ། ༧་འཕྲོད་པར་སྦྱར་བ།) ལྟན་
གྱི་ཅི་ཡིང་སྟེ་སྒྲན་གྱི་རིགས་སྟོགས་འབྲུ་སྦྱབ་བྱེད་པ། དེ་མཚུངས་སྒྲན་
སྦྱོར་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་སྟོག་ལ་འཆོ་བ་བྱེད་
མི་དགོས་པར་གཡང་གཟར་ལས་སྦྱང་བ་སྟོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཤི་བ་ལས་

བྱུང་བའི་གཞུག་རྩལ་གསུམ་གྱིས་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོར་དུས་བསྐྱེད་གྱིས་སྡེ་བ་
 སྦྱོར་བྱེད་ལ། རྩི་མིང་དང་དོམ་མཁྲིས། རྩི་ཚི་སོགས་སྣང་མེད་རིགས་བསེལ་
 གྲམ་ནང་བདག་གཉེར་ལེགས་པོར་བྱས་ནས་ལོ་གཉིས་རེའི་སྦྱོན་ཞུགས་མི་
 སྤྱིད་པ་དང་། དེ་མཚུངས་འབྲུག་རྩལ་དང་རྩི་རོའི་རིགས་སོགས་ལོ་བཞི་
 རེ་འདས་ཀྱང་སྦྱོན་མི་ཞུགས་པ་དང་། མ་བུའི་ག་དང་། འབྲོང་གི་སྤྱིང་
 དང་ཞུགས་སྦྱོན་མེད་རིགས་བདག་གཉེར་ལེགས་ན་ལོ་གཉིས་འདས་ཀྱང་རྩལ་
 པ་ལ་སྦྱོན་མི་ཞུགས་པ་སོགས་ཡོད་པས་ནད་ཀྱིས་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་
 བེ་བ་བྱུང་རིགས་ལས་སྦྱོན་གྱི་རྩི་ཆ་འཆོལ་སྐྱབ་བྱེད་རྩིན་ཡོད།

འོན་ཀྱང་དེ་དང་ལས་ཐོག་སྡེ་སྦྱོན་གྱི་རིགས་ནམས་ཀྱང་ཁྲིམ་རྩི་
 དཔལ་འབྱོར་དུ་བསྐྱེད་ནས་འདོད་རྩལ་ཆེས་ཆེར་བྱིན་པའི་དུས་སྐབས་འདིར་
 རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཆོ་སློག་ལ་གནོད་ཀྱིན་འབྱུང་བཞིན་
 ཡོད་པར་བརྟེན། འབྲེལ་ཡོད་སྦྱོན་པ་མཁས་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཅིག་ལ་ཕན་
 ཡང་གཅིག་ལ་གནོད་པའི་རོ་བོར་འགྱུར་བའི་སྦྱོན་རྩིས་ཀྱི་ཆབ་གཞན་ཞིག་
 སྦྱོད་དགོས་པའི་བསྐྱེད་ལ་ཐེབས་པ་དང་། ལྷ་སྦྱོར་ལོ་གོང་ས་ལྷུལ་དབང་
 ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པ་མཆོག་གིས་ཀྱང་དུས་ནས་དུས་སུ་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་
 གནང་བ་གཞིར་བཟུང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོ་སློག་ལ་གནོད་པའི་ཤུགས་རྩིན་
 ངན་པ་ཐེབས་སུ་འཇུག་མི་བྱུང་ན་ཡང་། སྦྱོན་འཆོལ་མཁས་ཞིག་ལ་མཇུག་
 མོ་འཇུགས་ས་ཞིག་ཡོད་པས་ཆབ་མཆོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་རྒྱུས་པ་མཚུངས་
 པ་བེད་སྦྱོད་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཉེས་པ་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་
 སོ་སོ་འཕེལ་ཟད་འབྲུག་པ་སོགས་ཆེ་རྒྱུང་མི་འདྲ་བས། འབྱུང་བ་བཞིས་

བསྐྱེད་པེ་སྒྲོལ་ཐུག་ཏུ་རྒྱལ་པ་བཟུང་དང་བཞི་སོགས་ལ་བཞེན་
 རས་སྒྲོལ་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱི་དང་། སྒྲོལ་ཐུག་ཏུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོལ་ཐུག་ཏུ་
 གཞིགས་ནས་ཐུག་ཏུ་སྒྲོལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། རྒྱུ་ཀྱི་རོ་བོ་ཞི་བར་བྱེད་
 པེ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོལ་བ་དང་ནད་རོ་ཅ་བ་ནས་འབྱེན་པར་བྱེད་པེ་སྒྲོལ་བྱེད་
 ཀྱི་སྒྲོལ་བ། དེ་དག་ལ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་འབྲམས་པ་རྣམས་
 བེས་པ་གཞིར་འཛིན་པ་དང་། ད་དུང་གཙོ་བོ་དང་སྒྲོལ་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་
 པེ་སྒྲོལ་གལ་ཆེ་བས། ལྷ་སྒྲོལ་ཀྱིས། གཙོ་བོའི་སྒྲོལ་ནི་མེད་ཐབས་
 མེད། །སྒྲོལ་ཀྱི་གཉེན་པོར་མ་གྱུར་པེ། །འཁོར་རྣམས་རེ་གཉིས་ཆད་
 ཀྱང་རུང་། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷ་བས་འདྲིའི་ཆད་ཅེས་པ་ཉུང་བའི་དོན་
 ལས་ཅ་བ་ལས་མེད་པེ་དོན་དུ་འགྲེལ་མི་རུང་། དེ་ལྟར་ན་བོད་སྒྲོལ་ནང་
 སྒྲོལ་བའི་སྒྲོག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་ཐལ་མོ་ཆེ་གཙོ་བོ་དང་སྒྲོལ་ཀྱི་སྒྲོལ་ཉུང་
 ལ་འཁོར་མང་བ་ཡིན་པས་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་འགྲིག་པར་ཁས་ལེན་དགོས། སྒྲོལ་
 པ་ཞིག་ལ་མཚོན་ལ་སྒྲོལ་ཐུག་དང་སྒྲོལ་སྒྲོལ་ནི་གཙོ་བོའི་ནང་གི་གལ་ཆེན་
 ཞིག་ཡིན་ལ།

སྒྲོལ་སྒྲོལ་སྒྲོལ་ནང་མིང་གཅིག་ཀྱང་རོ་རྒྱལ་མ་འདྲ་བ་དེས་ཐན་
 བསྐྱེད་ལ་བྱེད་པར་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཡང་འདིར་རྒྱལ་པ་སྒྲོལ་མ་ཆུང་ས་སུ་གནས་
 པ་རྣམས་ཆབ་མཚོན་དུ་སྒྲོད་ཆོག་པ། དཔེར་ན། ལྷ་ཅིའི་ཆབ་དུ། རི་
 བྱང་བཞུས་ཀྱི་ཕུར་ནག་གི་ལོ་མ་སྒྲེ་གིང་རིགས་མེ་ཉོག་ཆོམ་བྱུར་སྒྲོལ་པ་
 ཅན་དང་། མཁན་རིགས་ལོ་མ་ནག་སིབ་རོ་ཁ་ཞིང་ལྷ་ཅིའི་དྲི་ཅན་གཉིས་
 ཀྱི་བྱེ་མ། རི་སྒྲོད་སྒྲོལ་པེ་བྱ་མོད་སྒྲོལ་སོགས་སྒྲོལ། དོམ་མཁྱིས་ཀྱི་

ཚབ་དུ་ཁ་ཆེའི་གྲར་གྲུལ་སྒྲིབ་པ། ལྷག་རི་སྒྲ་རའི་ཚབ་དུ་བྱི་བྱར་སྒྲོ། གངས་
 རྒལ་གྱི་ཚབ་དུ་ག་བའི་ཐོག་རྩ་དང་། ཡང་ན་ར་ཉི། བོང་ཁྲག་ལ་སེང་ལྗེང་།
 རྒྱལ་ག་ལ་སྒར་བུ། གོ་ཤོད་ཐོ་བ་དང་ག་ཡི་ཚབ་དུ་བ་ཡལ་ར་སྒྲིབ་པ་སོགས་
 ཡོད་ལ། ཞིབ་པ་སྒྲན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཞིབ་གཟིགས་གྱིས་
 མཐུན་པ་མཛད་ཀྱི་ལས། མི་ཤེས་པ་ཡི་ཤེས་བྱ་ལ། །རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་
 མཚང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བས་འདིར་རྣམ་
 དཔྱད་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་དོགས་པ་སེལ་བའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་སྒྲན་རྒྱུད་
 མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ཡུག་ལེན་ནང་གཏན་ལ་ཤབ་པ་རྣམས་ལས་ཟིན་བྱིས་སུ་
 བཏབ་པའི་ཁྲལ་ཙམ་མོ། །

ཟུར་བརྟའི་ཡིག་ཆ།

༡༥ གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་མཛད་པ་བདུད་རྩི་སྤྱིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་
 མན་ངག་གི་རྒྱུད།

༡༦ རྒྱ་སྒྲན་མཐུན་རབ་ཞོར་བུས་མཛད་པ་ཁྲོག་སྒྲན་གྱི་འབྲུངས་དཔེ་བསྟུས་པ་ཡིད་བཞིན་
 འདོད་འཛིའི་བུམ་བཟང་།

༡༧ རྒྱ་སྒྲན་མཐུན་རབ་ཞོར་བུས་མཛད་པ་ལག་ལེན་སྒྲན་གྱི་ཉེར་མཁོའི་སྒྲོར་དཔེ་བདུད་རྩི་
 བུམ་བཟང་།

༡༨ བཀྲ་ཤིས་གྱིས་བརྩམས་པ་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞིའི་དཀའ་འབྲེལ།

༡༩ སྒྲན་པ་རྒྱ་བ་ལགས་ནས་ཚུལ་སྒྲིག་གནང་བ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ལས་སྒྲན་ཇས་སྒྲོར་
 བཟོའི་ལག་ལེན་གསང་སྒོ་འབྲེད་པའི་ལྗེ་མིག

༢༠ སྒྲན་པ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་སྐལ་བཟང་གིས་བརྩམས་པ་སྐྱེ་དངོས་སྒྲན་རིས་གྱི་ལག་ལེན་གཅེས་བཏུས།

པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རྒྱན་འཛིན་གྱི་ལག་ལེན་དང་ བྱ་ཐབས་སྒྲིང་བའི་གཏམ།

འབྲིང་བ་གྲགས་པ།

(སྐབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་མཐོ་རིམ་རིག་རམས་པ།)

༡༥། ༡༥ སྤྱིར་བཏགས་གང་དང་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
ཅན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་མེད་པ་ནས་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་ནས་འཕེལ་བྱས་སུ་
འགྲོ་དགོས་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་སྐབས། པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཀྱང་རྒྱ་
དེ་ལས་མ་འདས་པར་མཐོ་སྒྲིང་དུ་འགྲོ་བམིའི་རིགས་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ནས་
རིམ་བཞིན་དགོས་མཁོ་ཡི་རྒྱུ་ཞིག་དང་འཕྲད་ནས་འཕེལ་བྱས་ཀྱི་གོ་རིམ་
དེས་ཅན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ནར་སོན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བྱུང་
འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་མངོན་པར་གསལ་ཞིང་། བྱ་དངོས་སྤྱིའི་བྱུང་འཕེལ་
གྱི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་ཆབ་ཡོད་པའི་ཡིག་རིགས་ཤིག་ཏུ་འབྱུངས་སྐྱེས་
མཁས་མངོངས་ལྡན་པའི་གནའ་པོའི་རིག་གནས་རྒྱན་འཛིན་པ་དག་གིས་འཛམ་
སྒྲིང་ཡིག་རིགས་ཀྱན་ལས་ཟབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐད་ཡིག་གཅིག་ཏུ་ཡར་བསྐྱེད་བྱས་
ཟེན་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞིབ་འཇུག་ཆོན་ཁག་གི་བྱུང་དོན་དུ་གསལ། དེ་མཚུངས་
དེང་གི་དུས་སུ་པོད་ཀྱི་བྱུང་དོན་ལོ་འཁོར་ལྷོན་ལ་དབྱར་རྩ་ལྟར་གྲགས་གིང་།
དེ་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཕྱི་ནང་ཀྱན་ནས་དོན་གཉེར་དབྱར་མཆོ་བཞིན་རྒྱས་པའི་དུས་
རབས་གསར་པའི་འཕོ་འགྱུར་འདིའི་ཁྲོད་ནས་རང་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུང་རྩའི་

ངོ་སོ་ཡར་ལ་བསྟོན་པའི་སྟེས་དབང་གི་འཕོད་སྒྲ་ཞིག་དང་། འབྲུང་འབྲུར་
 བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཡུན་གནས་བྱུང་པའི་ལམ་བུ་གསར་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། མ་
 ཟད་དེང་གི་དུས་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་ཆོག་གསུམ་པོ་དེ་གེས་ཡོན་གྱི་སྤྱི་ཁག་དུ་མར་མི་
 རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་གཞི་ཆེ་བའི་རང་གཤེས་ཡར་སྐྱེད་མངོན་བཞིན་ཡོད་
 ལ་། གེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མིང་བྱང་ཞིག་ལྡན་སྤྱོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ག་
 ཞེན་ནི་མི་བྱ་དེའི་གཞི་རྩའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་དུ་བཅི་དགོས་པ་ཆོས་ཉིད་ལྟར་
 ཆགས་ཟིན། མི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་གཞི་ཆེ་བའི་རང་གཤེས་ཤིག་ལྡན་
 ཆོད་བཟོད་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལག་ཆང་བའི་གེས་ལྡན་མི་སྤྱི་ཆོ་ལོ་འབྲུལ་བའི་
 ལམ་སྟོན་གསར་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཆོད་དུ་གདའ། དེ་ནི་མི་རིགས་དེའི་
 རིག་གཞུང་གི་སྒྲོང་ཡངས་ནས་མཆར་ལོང་བྱུང་བའི་རང་གཤེས་ཤིག་ཡིན།
 ལྟ་བ་དང་གཞི་ཆེ་དེ་དག་མི་རིགས་རང་གི་རིག་གཞུང་གི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་
 འཛིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་མི་རིགས་དེའི་རྒྱ་དམག་ལས་བརྒྱད་དགོས་
 པར་སྒྲོས་མ་དགོས་པ་ཞིག་དང་། མི་རིགས་དེའི་ལེགས་བྱང་ཡོད་ཆོ་རང་
 གི་རྒྱ་དམག་གི་བྱ་གཞིངས་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བརྟེན། མི་
 རིགས་ཤིག་ལ་མཆོན་ན་རྒྱ་དམག་ནི་ཆེས་གནད་ཆེ་བའི་སྟོན་དབང་ལྟ་བུ་ཞིག་
 གི་གོ་གནས་ཟིན་པ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ཁོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་གེས་ཡོན་ཅན་གྱི་བྲལ་
 བསྟར་ཚུད་པའི་དམིགས་འདུན་དང་སྟོབས་སེམས་མེད་རུང་། རང་གི་རིག་
 གཞུང་ལ་དུང་བའི་ཁ་སྤྱོད་ཀྱི་ཅུང་ཆུང་ཆུང་གི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་བུ་ཞིག་
 འདི་སྒྲོང་དགོས་བྱུང་།

༡༥ དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཡི་གེ་ཞེས་པ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་མིན་

ནི། སྐྱེའི་མཁས་དབང་དུ་མའི་གཅིག་གུར་གྱི་བཞེད་སྡེ་གས་ཐུན་མེད་
 བཞིག་མེད་ལ། རྒྱུ་ཆེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཤེ་བྲག་པ་ཞིག་ཀྱང་འཛིན་ཐུབ་
 མེད་ཅེས་བཞེད་ན་མི་འགྲིག་པ་མེད་སྟེ། ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་
 གྱི་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་ཡི་གེ་ཞེས་བཞེད་ཆེ་བྲད་ཀྱང་ཡིག་ཐོག་དུ་འཁོད་པའི་
 གཟུགས་རིས་ཙམ་ལས་སྐད་གྱི་སྒྲ་གདངས་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ད་ཅང་ཉུང་ལ།
 ཡི་གེ་ཤེས་མིན་ཡང་ཤོག་ཐོག་དུ་འཁོད་པའི་གཟུགས་རིས་འབྲི་སྒྲིག་གིས་
 དོན་རྟོགས་མིན་ལས་དཔེ་མཚམས་འབྲེད་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེ་ནི་ཤེས་རིག་
 གི་གོ་རྟོགས་མེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཙམ་མིན་པར་ཤེས་ཡོན་པའི་སྤྲེགས་བུར་
 འཛིན་པའི་མི་བུའི་ཁྱོད་ནའང་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་ངོས་འཛིན་དེ་ལའང་མྱོང་
 བ་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ་མཚན་ངེས་ཅན་ཞིག་མེད་ཅེས་བཞེད་དཀའ། ཡིན་
 ན་ཡང་། བོད་གྱི་སྐད་ཡིག་སྤྱིའི་ནམ་གཞག་དང་གྲགས་ཆེ་བའི་བརྗོད་
 རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་དག་དང་བསྟར་ན་གོང་གི་མཐོང་ཚུལ་དེ་ཙམ་གྱིས་
 རྒྱངས་འབྱོལ་དཀའ་བའི་སྤང་ཚུལ་ཞིག་སྤྱེས་འོང་། ཡི་གེ་ཞེས་པ་མིང་ཆོག་
 གཉིས་ཀྱི་ཚྭ་གཞིར་གུར་པའི་སྐད་གྱི་གདངས་ལ་ངོས་འཛིན་པ། ཚོས་
 རྗེ་ས་པའི་གྱིས། དོན་མི་སྟོན་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་བཞེས་པ་འདི་གཉིས་ནི་གྲགས་
 ཆེ་ཤོས་ཡིན། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ནི་ཡི་གེ་ཞེས་
 པ་ཤོག་བུར་བཀོད་པའི་གཟུགས་རིས་ཙམ་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་བ་དེས་ཡི་
 གའི་ངོ་བོར་ཁེབས་མི་ཐུབ་པའི་སྤྱོད་ཞིག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྱུང་། ཡི་
 གེ་མིའི་བསམ་སྒྲོ་མཚན་ཤེད་ཀྱི་མིང་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཚྭ་གཞིར་གུར་པའི་
 སྐད་གྱི་གདངས་ལ་ངོས་འཛིན་ཤེད། སྒྲ་གདངས་རི་མོ་བྲིས་པར་དེ་ལ་ཡིག་

གཟུགས་ལས་ཡི་གེ་དངོས་མིན་པར་བརྟེན། དེ་དག་རེ་རེར་བྱུང་སྟེ་ངས་
 དེས་ཅན་རེ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་། ཁོ་པོའི་བསམ་པར་ཡི་གེ་ཞེས་པ་ནི་
 མིང་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་གདངས་ལ་ངོས་འཛིན་
 གུས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཁྲུངས་འབྱོལ་དཀའ་སྟེ། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་མར་
 མིའི་འགྲོ་བ་བྱུང་ནས་རང་བྱུང་ཁམས་ལ་ངོས་འཛིན་དང་འཐབ་ཚུད་བྱེད་
 པའི་བར་གསེང་ལས་ཕན་ཚུན་བདེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ལག་གྲུབ་ཡོད་ཅིང་། རིམ་
 གྱིས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་བྱུགས་དང་འགྲོགས་ནས་བརྟེན་འདོད་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་
 དན་ཤོག་ཆམས་སྐད་ཆའི་ངོ་བོ་ལྟར་པའི་ངག་གི་ནམ་འགྱུར་གྱི་ལམ་ནས་བདེ་
 སྟོན་བྱེད་པའི་ངག་གི་སྒྲུབ་གཞི་འདི་བྱུང་། མིའི་འགྲོ་བ་དེ་འང་ལོ་ངོ་སྟོང་
 ཕྲག་མང་པོའི་གོང་ནས་བྱུང་ཞིང་གནས་པར་མ་ཟད། དེ་དག་གི་བསམ་སྒྲུབ་
 དང་། བཟོ་རིག་ལག་ཤེས། སྐད་ངག་གི་སྒྲ་ཙམ་བཅས་ཆད་དེས་ཅན་ཞིག་
 ཏུ་སྒྲེབས་ཡོད་པར་གནད་རྣམས་ཤོགས་དཔྱིད་རུ་ཁག་གིས་ཞིབ་འཇུག་གི་གྲུབ་
 འོན་ཏུ་ལེགས། ངག་གི་ནམ་འགྱུར་གྱི་སྐད་ཆ་དེ་ལ་ཡང་གཞི་ཅིའི་སྒྲ་
 གདངས་ཤིག་མེད་མི་སྲིད་པ་ཤོགས་སྟེ། མ་ཟད་སྒྲ་ཞིང་དོན་གོ་བའི་མི་ཞིག་
 ཡིན་སྲིད་ཡི་གེ་དེ་ཡང་ལྟན་སྒྲིལ་སུ་གྲུབ་ཡོད་ཅིང་། ཡི་གེ་ཤེས་མིན་གྱི་ཁ་
 མཆོམས་གཅོད་མི་ཐུབ་པའི་སྒྲིན་དང་། སྒྲ་བདེན་པོར་ཐོན་མིའི་ཡི་གེ་གསར་
 བཟོ་མཛད་པའི་དགོས་པ་མ་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་བྱ་
 ལ་ཁྲུབ་མི་ཐུབ་པའི་སྒྲིན་མངོན་སུ་མ་དུ་གྲུབ། དེར་བརྟེན་སྒྲའི་རང་བཞིན་
 གྱི་ཡི་གེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡི་གེ་བཅས་ལ་ཁྲུབ་ཐུབ་པའི་ཐུན་
 མོང་གི་ངོ་བོར་འཛིན་དགོས་པར་གིན་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ།

༡༥ སྤྱིར་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞིག་ཡིན་ཕྱིན་དབང་པོ་ཐེ་ཆོམ་ཅན་ཞིག་
 ཡིན་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་ནའང་། ཐེ་ཆོམ་དེ་འང་ངེས་པར་དུ་མཐའ་
 མེད་པའི་སྤྱོད་རྟོག་འཆར་ཞིག་མིན་པར། དེ་ནི་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་དང་
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པའི་བདེན་དོན་ཡུང་སྤྱུལ་པ་ཞིག་ཡིན་
 ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་རྟོག་འཆར་ཞིག་གིས་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟུན་
 ཆོ། སྤྱོད་ཕྱོག་ལོ་པའ་དག་གིས་གཏན་ལ་ཤབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་སྤྱང་བཅོལ་མཛད་པའི་དགོས་པའང་མ་མཆིས་ལ། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་
 འཆོ་བའི་ཁྲོད་ནས་སྤྱོད་པས་བསྐྱེད་མས་མཛད་པའི་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་གྱང་
 མཛུབ་མོས་བཙུགས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས། དེར་གི་དབྱུང་བཙོད་བྱེད་པོ་
 འགའ་ཞིག་གིས་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆར་བོད་སྤྱི་བྱུང་ཏུ་བཀོལ་
 སྤྱོད་ཆེ་བའི་བོད་ཡིག་ཡོད་ཚུལ་དང་། ད་ལྟའི་བོད་ཡིག་འདི་སྤྱོད་དཔོན་
 ཐོན་མིས་གསར་བཅོལ་ཆུལ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྤྱོད་བྱེད་མང་དུ་བཀོད་
 དེ། གྲགས་ཆེ་བའི་བོད་ཀྱི་བྱང་རབས་ལོ་རྒྱུས་ལ་ནག་སྤྱོད་ཀྱི་གད་རྒྱུངས་
 སྤྱོད་པའང་ཤིན་ཏུ་མང་། སྤྱོད་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གལ་གནད་གསེད་དཀྲོལ་བྱེད་
 སྤྱོད་པའི་གདེང་སྤྱོད་པས་མེད་ལ། སྤྱོད་པས་སོ་སོའི་རྩ་བའི་གནད་དོན་ལ་
 ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་པའི་དགོས་དམིགས་ཀྱང་དེ་ཅུམ་གལ་ཆེ་བ་མ་མཐོང་། དེ་
 ལས་གལ་ཆེ་བ་ནི་འདས་པའི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སྐད་ཡིག་རྒྱན་འཛིན་
 གྱི་སྤྱོད་པས་སེམས་དང་བྱ་ཐབས་ཀྱི་ལམ་བུ་གསར་སྤྱོད་པའི་འོས་འགན་
 ཞིག་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ། ད་ལྟའི་དུས་འདིར་ཆབ་དཔལ་རིག་གསུམ་
 གྱི་འཕེ་འགྱུར་གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱི་ཆོགས་ཁྲོད་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་

རྒྱུན་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་སེམས་དང་བྱ་ཐབས་དམན་པ་
 དངོས་བྱིས་ཤིག་མངོན་བཞིན་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་འབྱུང་འབྱུར་བོད་སྐད་ཡིག་
 གི་ཆོ་སྲོག་འགག་པའི་འཛིགས་སྒྲིལ་ཞིག་སྤྱི་པ་མིན། ད་ལྟོ་བོད་
 གྲི་རིག་གཞུང་ལ་ཞེན་པའི་མཁས་དབང་དང་ཚུལ་པ་བོད་གཞིས་བོད་ཀྱི་སྐད་
 ཡིག་གི་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་དང་ཕན་ལུས་སྒྲིལ་བ་བརྒྱ་ཆ་མང་བ་ཙམ་ལས་
 ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་ཤིག་མངོན་པ་དགའ་སྟེ། ཁོང་ཆོས་དག་
 གི་སྒྲིལ་ཕྱི་མོད་པོས་གནམ་འཕང་གཅོད་པའི་སྤྱོད་པ་སེམས་ལྡན་ནའང་། ལག་
 ལེན་གྱི་སྤྱོད་པ་སེམས་དང་བྱ་ཐབས་ཞན་པའི་གྲོང་ནད་ཅིག་ཡོད་བཞིན་པ་
 རེད། བོད་ཀྱི་དག་རྒྱུན་བཤད་སྲོལ་ཞིག་ལ། ལག་ལེན་གསེར་གྱི་ཐིགས་
 པ་ཞེས་པ་ལྟར། ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་ཁྲིད་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཆ་ལག་
 འཕུས་ཆང་ཅན་དུ་བསྒྱུར་ནས། སྤྱི་ཆོགས་ནང་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་བ་བསྐྱེད་
 དེ་ད་ལྟོ་ཆང་མཐོའི་ཡིག་རིགས་ཤིག་དུ་འཕེལ་བྱས་གཏོང་དགོས། སྤྱིར་
 བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རང་ལྡོག་ནས་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་རིན་ཐང་ལྡན་པའི་ཡིག་རིགས་
 ཤིག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟོ་གུ་དོག་པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་བོད་
 གྲི་རིག་གནས་དང་སྐད་ཡིག་གིས་མིའི་འཆོ་བའི་དགོས་མཁོ་སྐོང་མི་ཐུབ་
 པའི་གྲོང་གནད་ཅིག་འཛིག་བཞིན་ཡོད། དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་མིའི་འོད་སྟོང་
 འབར་བའི་ཤེས་རིག་གི་ཁྲིད་ནས་ཉམ་ཆུང་དང་སྐྱེན་ལྷགས་སུ་སྒྲག་པའི་ཉེན་
 ཆབ་ཅིག་དུ་འགྱུར་སྟེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཆོའི་རིགས་གནས་སྤྱི་དང་
 བྱེ་བྲག་སྐད་ཡིག་ལ་དུང་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་ཟབ་པའི་མི་བྱ་ཆོས་གང་དེའི་
 རྒྱུན་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་རང་མཆོན་ལྡན་པ་ནི་དེ་དང་དེའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཞིབ་

དཔྱིད་ཀྱིས་མི་ཆེ་འདེལ་བར་བྱེད། དེ་ནི་རིག་གནས་རྒྱན་འཛིན་པའི་བཞོག་
 ཏུ་མེད་པའི་འགན་འབྲི་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་བསམ་ཆོར་གྲགས་ཆེ། ཡིན་ཡང་
 དེ་ནི་རིག་གནས་རྒྱན་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་མི་འགྲོ་བའི་བསམ་འཆར་ཅི་ནས་ཀྱང་
 བཟོད་མི་བྱུང་ན། མི་རིགས་ཤིག་དང་ཡང་ན་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་འཕེལ་རྒྱས་
 གྱི་དགོས་མཁོ་ལ་བསམ་ཆེ་རྒྱུ་མཐུས་ཆོང་ཅན་ཞིག་མིན་ཏེ། འདས་པའི་
 རྒྱུ་རབས་ལས་བཅན་པོ་རིམ་བྱོན་དང་ལོ་པའ་དག་གིས་གཏོད་མའི་རིག་
 གནས་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་ཐབས་དང་དཔལ་འབྱོར་འཛུགས་སྐྱོན་གྱི་བྱ་གཞག་
 ལ་བསམ་ནའང་དེ་བས་ཀྱང་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་མིན། གནའ་བོའི་བཅན་པོ་
 རིམ་བྱོན་དང་ལོ་པའ་དག་གིས་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་ཐབས་བྱིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་
 ཁག་ཏུ་དར་བའི་རིག་གནས་གསར་པ་ནང་འདྲེན་དང་སྒྲ་མའི་རིག་གནས་ལ་
 ཁ་གསལ་གྱི་སྟེ་གས་དོར་བརྒྱད་ལེན་བྱས་ཏེ། བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེ་རུ་
 གཏོང་བའི་ལས་གཞི་སྟེ་ལ་བ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དེ་དང་རིག་གནས་རྒྱན་འཛིན་
 ཞེས་པ་དུས་རབས་སྒྲ་མའི་རིག་གནས་གང་ཡོད་དེ་ཁོ་ན་དར་སྟེ་ལ་ཞིག་ལས་
 གསར་གཏོད་གོམ་གང་འདེལ་མི་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་དུས་ལ་འཕེལ་
 རྒྱས་ཟེར་བ་ཞིག་གང་ནས་འབྱུང་། བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལ་མཆོན་ནའང་རང་
 རྒྱུ་གནས་བྱང་ཆོས་འབྱུར་དུ་ཐོན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཤིག་ཡིན་མོད། དེ་དང་
 རབས་ཤེས་རིག་གི་གས་སུ་སྟེ་བས་མ་བྱུང་པའི་གྲོང་གནད་ཅིག་ཡོད་ལ། དེ་
 ཞི་དུ་ལྟའི་དུས་རབས་སུ་གཏོགས་པའི་རིག་གནས་རྒྱན་འཛིན་པའི་འགན་བབ་
 ལ་རག་ལས་ཡོད་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་བསྟོན་དུ་མེད། ཉེ་ཆར་ཡགོང་ས་མཆོག་
 གིས་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་དེ་དང་རབས་ཆོན་རིག་དང་མཉམ་དུ་བཞུགས་པའི་མཛད་

འཕྲིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་སྤྱོད་བཞིན་པ་ལས་ཀྱང་གུ་དོག་པའི་སྐད་ཡིག་རྒྱན་འཛིན་
པ་དག་གི་བསམ་མཁོ་ལ་བཅོས་བསྐྱུར་ཐེབས་དགོས་པའི་དཔེ་མཆོན་ཡག་ཤོས་
ཞིག་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་བྱུང་དགོས་སྟེ།

༤༥ དུས་རབས་བདུན་པའི་སྟོད་ཀྱི་ཆར་བོད་ལ་སྐད་ཡིག་ཅིག་
ཡོད་པ་རིག་གནས་དར་སྤེལ་གྱི་ལས་རིམ་ལས་འགྲོགས་བྱུང་པ། ལུང་དང་
གཏན་ཆོག་གི་སྒྱུ་བ་རྣམས་ཏེ། སྤྱིང་བཅན་གྱིས་ཐོན་མི་ལམ་བཤོད་པར་དཀའ་
བའི་རྒྱ་གར་དུ་བོད་ཡིག་གསར་བཅོས་བྱེད་པར་བཏང་བ་དང་། ཉང་པའི་ཆོས་
ལུགས་ནང་འདྲེན་མཛད་པའི་བརྒྱུད་རིམ། མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་ཤུན་ཀྱན་ལས་
ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་སྒྲན་ཅིས་དང་ཐ་ན་ཟས་སྦྱོད་ཀྱི་ལག་ཆ་སོགས་ནང་འདྲེན་
བྱེད་པའི་བྱ་གཞག ས་སྒྲུའི་དུས་རབས་སུ་ཤོང་སྟོན་ནོ་རྗེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་
སྤྱི་མའི་སྒྲན་ངག་གི་མང་གཞིའི་ཐོག་སྒྲན་ངག་མེ་ལོང་བོད་བསྐྱུར་མཛད་དེ་
སྒྲན་ངག་གི་རིག་པ་ཤོང་འཕེལ་དང་། རྒྱལ་དབང་བཙུགས་པའི་རིག་
གཞུང་རྒྱན་འཛིན་ལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་མཛད་འཕྲིན་ཆུབ་སྤྱོད་དང་། ལུང་
གར་བས་སྤྱི་ཆོག་ལ་ཕེལ་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་མཛད་རྗེས་སོགས། མདོར་
ན་སྐབས་སོ་སོའི་སྤྱི་ཆོག་ལ་ཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལ་དམིགས་པའི་རིག་
གནས་རྒྱན་འཛིན་གྱིས་རྣམས་པ་མཐོར་འདེགས་བྱེད་པའི་བྱུང་བཞིན་ལོ་རྒྱུས་
ལ་བསམ་ནའང་ང་ཚོའི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་སྐད་ཡིག་རྒྱན་འཛིན་གནང་སྤངས་
ལ་ད་ལྟའི་གནས་བབ་ལ་མཁོ་ཆེ་བའི་ཉམས་སྦྱོང་གི་ལེགས་ཆ་གང་མང་ལེན་
རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ད་ལྟའི་ཆར་ནང་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཆ་ཆང་བ་བོད་
ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལས་ཞིབ་འགྲེལ་བྱེད་བྱུང་པ་ལས་སྐད་ཡིག་གཞན་པས་དེ་ཙམ་

མི་ཐུབ་པའི་གནད་དོན་འདིའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ད་ལྟའི་ང་ཚོའི་སྐད་ཡིག་རྒྱ་
 འཛིན་པ་དག་ལ་འདས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་སྒྲིང་གསོ་ཡང་དག་ཅིག་ལེན་རྒྱ་
 ཡོད་སྟེ། ལོ་རྒྱུས་སྒྲིབ་རྒྱལ་མོ་འབྲུག་པས། སྤྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི་འདས་པའི་
 བྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་ཟད་མོད་ཀྱི། དེ་ང་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་རིག་པར་བརྟག་དཔྱད་
 རྒྱུ་ཡིན་པའི་དགོས་པ་ནི་འདས་པའི་དོན་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་མ་ཡིན་པར། དེ་ནི་ད་ལྟ་
 དང་མ་འོངས་པའི་ལས་དོན་གྱི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་ཞེས་པ་སྐབས་འདི་ལ་མཚོན་ན་
 བྱེད་ཏུ་གནད་ཆེ་སྟེ། དེ་ང་གི་དུས་སུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཙམ་མ་ཟད་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱང་
 མི་ཚོད་པའི་གནད་དོན་དེ་གང་ནས་བྱུང་ཞེ་ན། གཅིག་ནས་ང་ཚོ་དཔལ་ལོའི་
 བཅས་གཡོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་དམིགས་འདུན་ཡོད་ཆད་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་ངལ་རྩེ་ལ་གྱུ་བྱོད་
 ཏུ་འཁོར་བའི་གནད་དང་། གཉིས་ནས་རིག་གནས་སྤྱི་དང་སྐད་ཡིག་རྒྱ་
 འཛིན་ལྟེན་པ་དུས་ཐོག་ལས་ཡོལ་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཡིད་མཁ་པའི་གཙོང་
 གནད་དེ་ལྷག་པ་རེད། བོད་སྤྱི་མའི་ལེགས་བྱུང་གི་ཕུལ་བྱུང་སྒྲིབ་རྒྱུ་གྱི་
 རིག་གཞུང་ཟབ་མོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལེགས་བྱུང་ངོས་འཛིན་ཐོབ་མཁན་དང་། སྤྱང་
 འཛིན་དར་སྤེལ་གཏོང་རྒྱས་པའི་རང་འགྲུལ་རང་ཉོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་དང་།
 དུགས་བསམ་རང་ཚུགས་ལྡན་སྟེ་པའི་རིག་གནས་རྒྱ་འཛིན་མཁན་དག་
 གིས་རྩ་བ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བཞེད་སྤྱོད་ལྟེན་ཐབས་ཀྱང་དུགས་པའི་ཉེར་ལེན་
 གྱིས་ད་ལྟའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་དཔལ་རིག་གསུམ་འཕེལ་རྒྱས་དང་འཚམ་
 མི་ཐུབ་པའི་ནོར་འབྲུལ་ཞིག་གིས་མི་རིགས་ལ་མཁོ་མི་ཆེ་བའི་བསམ་ཚོར་
 བྱུང་། དེ་བས་སྐད་ཡིག་རྒྱ་འཛིན་གྱི་ལྟེན་ཐབས་གསར་བ་ཞིག་གིས་བཞེད་

སྒྲིང་གི་བྱུང་བ་ཆེ་རུ་བསྐྱེད་པའི་གདེང་སྒྲིབ་སྡོད་དགོས། དེ་ཡང་ས་ཁོངས་
 གི་ཆུ་བསྐྱེད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཚན་རིག་དང་། ཆབ་
 སྐྱོང་། རིག་པ་ལྟར་རིག་པ། དཔལ་འབྱོར་རིག་པ། དངོས་ཁམས། ས་
 ཁམས་རིག་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་བཀོལ་སྒྲིང་གི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཏེ་བོད་
 ཡིག་གི་བྱུང་བ་ཞིའི་འཁོད་རྗེ་ཡངས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་ཤིག་དགོས་ཏེ། སྤྱི་ནང་
 ཤེས་རིག་གང་ལ་སྒྲིབ་ཞིབ་བྱེད་པར་ངེས་པར་དུ་དབྱེན་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་
 ཡིག་རིགས་གཞན་ཞིག་བརྒྱད་དགོས་པ་ནི་ངོ་གདོང་གི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡིན་
 པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་བྱེད་ཅིག་ལ་མཚོན་ན་ཡིག་
 རིགས་གཉིས་ནི་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནི་
 བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་བྱུང་བ་ཁོངས་ཀྱི་དོག་པའི་ཁྱོང་ནད་འདི་ཡིན་པ་ལས། བོད་
 མི་རིགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ལྷན་པའི་བྱེད་རྟགས་ཤིག་མིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ། དེ་
 བས་ངོ་གདོང་དགོས་པའི་ཁྱོང་ནད་འདི་དག་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཁོངས་
 ཆུ་ཆེ་བའི་སྐད་ཡིག་ཅིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱུང་པ་དགོས། གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་ཡིག་རིགས་ཀྱི་ཀྱན་ཀྱང་བྱུན་མོང་གི་གོ་རིམ་འདིའི་ཁྲོད་ནས་འཆར་ལོང་
 བྱུང་བ་གཏུག་ལས། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སྐད་ཡིག་རང་ལྡོག་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ཅན་
 དུ་གྱུར་པ་ཞིག་མིན་པ་རྟོགས་སྟེ། དེ་ཙམ་མ་ཟད་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེས་དེང་
 གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་དང་འཆམ་མེ་བྱུང་བའི་སྐྱོང་གཞིའི་ཁོངས་སུ་
 མིང་ཆོག་གི་དཀའ་ངལ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོང་བ་ཞིན་པ་ལྟར། གོང་ནས་བརྗོད་
 པ་བཞིན་སྐད་ཡིག་དེ་བཀོལ་སྒྲིང་གི་ཁྲོད་ནས་ཁ་གསལ་བ་མཛད་དགོས་པ་སྐད་
 ཡིག་སྤྱིའི་བྱུན་མོང་གི་རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱས་ཡིན་པ་བརྗོད་དགོས། དེ་

ལྟར་ན་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནི་དེང་གི་དངོས་པོའི་དཔལ་ཡོན་གྱི་ཁྲིད་ནས་
 ལུས་པ་མཐོར་འདེགས་སུ་སྒྱེན་ཏེ་པོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་རྒྱལ་སྒྱུའི་སྒྱུ་
 ཚོགས་སུ་ཡིད་སྦྲོན་སྒྱེས་པའི་ཤེས་རིག་ཅིག་ཏུ་འཕེལ་འགྱུར་བྱུང་བར་
 དུས་རབས་འདིར་གཏོགས་པའི་མི་ལུ་གཤིས་དཔྱིད་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་དང་ལག་
 ལེན་གྱི་སྒྲོ་བས་བྱུགས་ཟུང་དུ་སྒྲེལ་བའི་ལུས་པ་འདོན་སྟེལ་བྱེད་བྱུང་མིན་
 ལ་རག་ལས་པ་ཞིག་གོ། །

མདོར་ན་པོད་ཀྱི་བྱུང་ཚུང་འཛིན་དང་དར་སྟེལ་གྱི་བྱ་གཞག་
 འབྲས་ཚང་ཅན་གྱི་འདུག་སྒོའི་ཐོག་མ་སྐད་ཡིག་གི་དམིགས་གཞི་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་དགོས་པའི་དངོས་དོན་ལྟར། དེ་ནི་དུས་རབས་སོ་སོར་གཏོགས་པའི་
 མི་ལུ་གཤིས་འགན་བབ་དང་བརྩོན་སེམས་ལ་རག་ལས་པས་ན། དུས་རབས་འདིར་
 གཏོགས་པའི་པོད་ཀྱི་མཚན་བྱང་ལྡན་པའི་ཤེས་ལྡན་མི་ལུ་དག་གིས་བསམ་
 གཞིག་གྲོང་ནས་ལག་ལེན་གྱི་གསེར་ཡུང་ཞིག་མཛོན་འགྱུར་བྱུང་པར་ཡིད་
 ཆེས་དང་སྒྲོ་བས་སེམས་ལྡན་དགོས་པའོ། །

༄༅། དཔུང་ཚོམ་རིག་པའི་ཅུལ་ཐེང་།

ཚོམ་ཐྱིག་ཚོགས་ཀྱང་།

ཚོམ་ཐྱིག་པ།

ཁྱ་ཤུལ་ཚུལ་བྱིམས། (ར་པ་ཀི་རྟེ་འེ་དགོན།)

ཚོམ་ཐྱིག་ལས་རྒྱས།

ཚོང་རུ་མེ་ཆེ་། (ནག་ཚང་ལྷ་མོ་ཀི་རྟེ་འེ་དགོན།)

ཚོག་ཆད་འགན་འཛིན་དང་ཚོག་ཆད་ཐྱིའི་བཀོད་ཐྱིག་པ། གཟའ་རུ་དར་བྱས།

ཚོག་ཆད་དུ་ཐྱིག་འདུག་མཁན།

ཆ་ལྷེ་དར་བྱས།

དེ་བ་ཀྱི་ཐྱི་ཁོག་ཐྱིག་ཐྱོར་བ།

ཆ་ལྷེ་དར་བྱས།

དེ་བ་ཀྱི་བྱ་བ་ཤུས་འགོད་པ།

ཚོང་རུ་མེ་ཆེ་།

དེ་བ་ཀྱི་བྱ་བ་ཤུས་བཟོ་བ།

བཀའ་བྱུང་།

པར་ཐེངས།

དང་པོ།

པར་གྲངས།

༥༠༠

དཔེ་རྒྱན་གྲུ་ཡུལ།

New Delhi-100 020 INDIA

པར་དབང་།

བཞུགས་སྐྱར་ཀི་རྟེ་འེ་བྲེས་པ་གྲ་ཚང་།

འབྲེམ་མེ་ལ་མཁན།

འབྲེམ་མེ་ལ་མེ་ཆེན།

འཕགས་ཡུལ་ཀི་རྟེ་འེ་བྲེས་པ་གྲ་ཚང་གི་དེ་བ་ཐྱིའི་འདོན་ཐེངས་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཉིས་པ།

དཔུང་ཚོམ་རིག་པའི་ཅུལ་ཐེང་། དེ་བ་ཐེང་བརྒྱད་པ། པར་ཐེངས་དང་པོ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༠ ལ།

Kirti Jipa Datsang

Institute of Higher Tibetan studies

Thardo Ling Raod,

P.O. Mcleod Ganj - 176219

Upper Dharamshala

Distt Kangra (H.P) INDIA.

